

Učebné osnovy

2. stupeň

Školský vzdelávací program

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Spoločensko-vedné predmety

1 Slovenský jazyk a literatúra

názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
časový rozsah výučby	5 hod. / týždeň; 165 hod. / rok 6 hod./ týždeň; 198 hod. /rok (9.ročník)
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecno-vzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra.

Jazyková zložka predmetu zabezpečuje vzdelávanie potrebné k osvojeniu si spisovnej podoby materinského jazyka, vo všetkých rovinách jazykového systému: fonetiky, fonológie, morfológie, lexikológie a syntaxe, pričom sa nezabúda ani na oblasť historického vývinu a dejín jazyka.

Literárna zložka vyučovacieho predmetu ponúka základné literárne vzdelanie, ktoré zabezpečuje praktickú orientáciu v literárnej histórii slovenskej i svetovej literatúry a čitateľsko-interpretačné zručnosti pri kontakte s literárnym textom.

Komunikácia a sloh vzdelávacieho predmetu sa orientuje na plnohodnotné vnímanie rozličných jazykových informácií, kultivovanú štylizáciu odborného i umeleckého textu, analýzu a kritické hodnotenie ústneho i písomného prejavu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Vo všetkých ročníkoch sa vyučovanie jazykovej a slohovej zložky realizuje v troch vyučovacích hodinách týždenne, vyučovanie literárnej výchovy v dvoch hodinách týždenne.

1.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu slovenský jazyk a literatúra na 2. stupni základnej školy je viesť žiakov k poznávaniu jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému, zameriavať sa na funkčné využitie jazykových i mimojazykových prostriedkov v písomnom i ústnom prejave, rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, zabezpečiť osvojenie správnych ortoepických a ortografických zručností, pestovať v žiakoch pozitívny vzťah a citovo zaangažovaný postoj k slovanskému etniku. Prostredníctvom jazyka viesť žiakov k poznávaniu histórie vlastného národa, prehlbovať estetické cítenie žiakov, a tak im umožniť vnímať hodnoty literatúry.

Cieľom predmetu je vo všeobecnosti rozvíjať žiakovu osobnosť v rovine poznávacej, estetickej, etickej a najmä komunikatívnej.

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako všestranného osvojovania umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne (charakteristickej hlavne pre 1. stupeň ZŠ) cez schopnosť analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t.j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na 2. stupni ZŠ je postupný prechod jednotlivými fázami čítania:

- čítanie so simultánnym porozumením;
- analýza štruktúry textu a identifikácia jeho významu;
- hodnotenie textu.

1.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie sú špecifické pre konkrétny predmet. Majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Poznávacie (kognitívne) kompetencie:

1. používať kognitívne operácie,
2. učiť sa sám aj v skupine,
3. kriticky myslieť,
4. formulovať a riešiť problémy,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

5. tvorivo myslieť.

Komunikačné kompetencie:

1. tvoriť, prijať a spracovať informácie,
2. vyhľadávať a sprostredkovať informácie,
3. formulovať svoj názor a argumentovať,
4. verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.

Interpersonálne (sociálne) kompetencie:

1. akceptovať skupinové hodnoty,
2. tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín,
3. spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami,
4. vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.

Intrapersonálne (osobnostné) kompetencie:

1. vytvárať a reflektovať vlastnú identitu,
2. vytvárať vlastný hodnotový systém,
3. regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život.

Poznávacie a čitateľské kompetencie:

1. recitovať spamäti prozaické a básnické diela,
2. nahlas a plynule čítať umelecký alebo náučný text,
3. rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu,
4. čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní,
5. modulovať hlas podľa zmyslu textu,
6. zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť,
7. vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi,
8. usporiadať známe javy do tried,
9. aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou,
10. analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela,
11. sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi,
12. transformovať literárny text,
13. vytvoriť krátky umelecký alebo náučný text,
14. orientovať sa v školskej a verejnej knižnici,
15. vedieť získať informácie z knižných a elektronických zdrojov.

Stratégia vyučovania

Vyučovanie slovenského jazyka v základnej škole z psycholingvistického hľadiska stavia na tvorivosti a detskej hre, na tvorení vlastného textu.

Zo sociolingvistického hľadiska sa vyučovanie slovenského jazyka orientuje na najčastejšie a veku primerané komunikačné situácie, ktoré sú ilustrované na príkladoch v učebnici. Sú precvičované formou dramatizácie textu či simulovaním rozličných situácií.

Zo systémového hľadiska sa jednotlivé javy nepreberajú izolovane, ale vždy v súvislosti s inými jazykovými javmi, pričom sa berie do úvahy hierarchia jednotiek jazykového systému a jeho jednotlivých rovín. Rozlišuje sa centrum a periféria jazykových javov. Skúma sa forma aj obsah jazykových jednotiek, gramatických kategórií, popri synchronii sa v odôvodnených

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

prípadoch upozorniť aj na rozdielnosť jazykových javov. Dôraz sa kladie na tie jazykové roviny, ktoré majú vyústenie v texte, t. j. na lexikálnu a syntaktickú rovinu. Posilňuje sa vyučovanie rečových prejavov, od reprodukcie textov sa postupne prechádza k tvorbe vlastných textov. Precvičuje sa ústna podoba rôzne uplatňovaná v jednotlivých štýloch či žánroch.

V oblasti štylistického uplatnenia jazykových prostriedkov sa prechádza na spojenie jazykovej a slohovej zložky vyučovania slovenského jazyka do jednotného celku. Od holého osvojovania si vedomostí o jazykových javoch sa tak prechádza k nácviku uplatnenia preberaného jazykového javu v praktickej komunikácii. Žiaci získavajú základné poznatky o súčinnosti slohových postupov a slohových útvarov. Pozornosť sa zameriava aj na štýly.

V oblasti jazykovej kultúry sa postupne prechádza od osvojovania si zvukovej a pravopisnej normy k základom lexikálnej, morfolologickej a syntaktickej normy a poznatkov z dejín jazyka a jazykovedy. Vyučovací proces vyúsťuje do získavania poznatkov o primeranom štylistickom využívaní jednotlivých jazykových prostriedkov. Dôležitou zásadou vyučovania slovenského jazyka je, že sa nemá vyučovať metatext, ale text patriaci k rozličným štýlom, s uplatnením rozličných jazykových postupov a jazykových i mimojazykových prostriedkov (učivo nemá byť viazané na isté komunikačné situácie).

Pri práci s textom sa žiaci k poznatkom o jednotlivých jazykových javoch a o jazykovom systéme ako celku dopracúvajú metódou postupných krokov. Učiteľ ich vedie tak, aby sami vyčlenili z textu skúmaný jav, odhalili podstatné znaky, našli súvislosti s inými jazykovými javmi, zaradili jazykový jav do systému jazyka. Ďalším krokom je tvorenie vlastného textu a analyzovaným javom, čím sa žiaci prakticky učia komunikovať a používať preberané jazykové javy. Až potom nasledujú cvičenia na zmechanizovanie hľadania a používania jazykového javu v texte, na určovanie jeho základných charakteristík. Záver tvorí zhrňujúce poučenie o preberanom jave, o jeho začlenení do širšej skupiny jazykových javov.

Pri poučkách a definíciách a charakteristikách nejde o doslovné memorovanie, ale o pochopenie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu. Pri osvojovaní si jednotlivých jazykových javov sa uplatňuje indukčná metóda.

Vyučovanie slovenského jazyka je založené na komunikatívno-poznávacom princípe, ktorý spočíva vo vyhľadávaní jednotlivých jazykových javov v rôznych typoch textu. Následne dochádza k systematizácii analyzovaných javov, ktoré vedie k istému zovšeobecnenému poznatku o danom jave. Poučenie o preberanom jave a jeho začlenení do širšej skupiny javov sa môže robiť formou prehľadných tabuliek, grafov a pod. Pri definíciách a charakteristikách nejde o doslovné memorovanie, ale o chápanie podstaty a vysvetlenie. Dôležité je precvičovanie poznaného jazykového javu, ktoré vyúsťuje do jazykovej praxe, čiže sa žiaci učia využívať poznaný a precvičený jazykový jav pri tvorení vlastných jazykových textov.

Vo vyučovaní sa uplatňuje princíp postupnosti, čo znamená, že o preberaných jazykových javoch sa postupne pridávajú nové poznatky, ktoré sa rozširujú do hĺbky.

Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napríklad heuristickú, analyticko-syntetickú) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku.

Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca vo dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účinná a má sa využívať funkčne. Je potrebné rozvíjať inveciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Dôsledne sa uplatňuje zásada názornosti, pričom sa okrem textu v učebniciach, zbierkach úloh, živého príkladu učiteľa, názorných pomôcok a jazykových príručiek využívajú aj akusticko-auditívne pomôcky a IKT techniku. Učiteľ využíva rozličné typy úloh a cvičení, motivuje žiakov v práci.

Rozsah a obsah domácich úloh má byť účelný. Je potrebné rešpektovať zásadu primeranosti veku, aby žiak nepísal domácu úlohu dlhšie ako 20 minút.

Obsahovo by mali byť zamerané:

- v jazykovej zložke na tie javy, ktoré sú náročné na vnímanie a je potrebné domáce precvičenie;
- v slohu buď na prípravu jazykového materiálu a nečistopisu (konceptu), alebo na upravovanie konceptu na čistopis.

Pri písaní diktátov sa dodržiavajú didaktické zásady diktovania. Dôležitá je ústna analýza nedostatkov v diktáte. Je v právomoci učiteľa rozhodnúť, koľko nácvičných diktátov bude predchádzať kontrolnému diktátu. Môže si zvoliť aj typ nácvičného diktátu a aj jeho formu.

Javy v slohovej výchove sa preberajú v súlade s jazykovými javmi a s využitím žánrovo-tematického osnovania v literatúre s dôrazom na rozvoj komunikačných zručností žiakov. Výber tém sa ponecháva na učiteľa, ktorý má možnosť učivo aktualizovať a prispôbovať podľa vlastného uváženia.

Klasifikované slohové písomné práce sa píše v škole a predchádza im písomná príprava a práca s konceptom (odporúča sa používanie korektorských značiek). Rovnako dôležitá je aj analýza nedostatkov v písomnej práci, ktorá sa spravidla robí aj pri neklasifikovaných písomných prácach. Pri ústnych jazykových prejavoch učiteľ upozorňuje na správnu výslovnosť, na správne slovné tvary a spisovné slová, slovné väzby, na štylistickú primeranosť výberu jazykových, parajazykových a extrajazykových prostriedkov.

Učebné zdroje

- učebnice, schválené MŠ SR, pre jednotlivé ročníky,
- pracovné zošity,
- cvičebnice,
- jazykovedné príručky,
- jazykovedné časopisy,
- encyklopédie,
- internet,
- školská knižnica,
- verejná knižnica,
- zvukové nosiče (CD),
- multimedialne nosiče (DVD),
- didaktické hry a pomôcky.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Celkové hodnotenie odráža aktuálnu úroveň vedomostí, zručností a kompetencií žiaka v porovnaní s výkonovým štandardom.

Priebežné hodnotenie: známka, motivačná pochvala, slovné hodnotenie, rovesnícke hodnotenie. Spôsob hodnotenia vychádza z metód a foriem práce, ktorú učiteľ na hodine zvolí.

Podklady na hodnotenie:

- priebežné písomné práce žiaka,
- slovný a písomný prejavu,
- samostatná práca na hodinách,
- aktivita na hodinách,
- slohové práce,
- cvičný diktát,
- kontrolný diktát,
- kontrolné práce (zvyčajne po tematickom celku).

Hodnotenie diktátov:

Cvičné diktáty:

0 – 2 chyby 1

3 – 4 chyby 2

5 – 7 chýb 3

8 – 10 chýb 4

11 a viac chýb 5

Počet cvičných diktátov alebo pravopisných cvičení zameraných na niektoré pravopisné javy je neobmedzený. Učiteľka môže využiť aj formu zrkovného diktátu alebo doplnovacie cviče-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

nie. Diktát nemusí byť uceleným textom. V prípade potreby, podľa zváženia učiteľky, môže byť cvičný diktát hodnotený slovne – vyčíslením chýb.

Kontrolné diktáty:

0 – 1 chyba 1

2 - 4 chyby 2

3 – 6 chýb 3

7 – 10 chýb 4

11 a viac chýb 5

Počet kontrolných diktátov – v každom ročníku 4, z toho je jeden vstupný a jeden výstupný, ktoré sú zamerané na ročníkové opakovanie. Zvyšné diktáty sú zamerané na pravopisné javy, ktoré sa v danom ročníku učia.

Vstupný diktát sa piatom ročníku hodnotí slovne, a to zhodnotením a vyčíslením chýb.

Počet plnovýznamových slov v kontrolnom diktáte:

5. ročník: 40 – 50

6. ročník: 50 – 60

7. ročník: 60 – 70

8. ročník: 70 – 80

9. ročník: 80 – 90

Diktát má formu súvislého textu.

Hodnotenie písomných prác:

100% - 90% 1

89% - 75% 2

74% - 50% 3

49% - 25% 4

24% - 0 5

Počet písomných prác:

- vstupná – zameraná na ročníkové opakovanie,
- výstupná – zameraná na ročníkové opakovanie,
- 4 zamerané na čítanie s porozumením,
- po prebratí tematických celkov.

Kontrolné slohové práce:

5. ročník: rozprávanie s prvkami opisu

6. ročník: opis (dynamický)

7. ročník: umelecký opis

8. ročník: úvaha

9. ročník: výklad

Hodnotenie žiakov so ŠVVP – v zmysle odporúčaní poradenských zariadení.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Slovenský jazyk	ročník	piaty
			5 hodín /týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
AKTIVIZÁCIA VEDOMOSTÍ Z I. STUPŇA ZŠ	9	Zoznamujeme sa, hlásky, vlastné mená, dvojhlásky, samohlásky, spoluhlásky, vlastné mená, tvaroslovie, zhovárame sa	
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA APLIKAČNÝ KONTEXT: ROZPRÁVANIE S PRVKAMI OPISU, INTERVIEW	17	Spodobovanie, cielený rozhovor Vety podľa obsahu (zámeru hovoriaceho) - typy viet Želacie vety, zvolanie Melódia viet, slovosled Spoznávajme spoluhlásky – Spodobovanie na konci slova pred prestávkou Spodobovanie spoluhlások vnútri slova a na hranici slov DiskusiaPrestávka, sila hlasu, dôraz- pracujte s hlasom	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Enviromentálna výchova
NÁUKA O SLOVE – LEXIKOLÓGIA APLIKAČNÝ KONTEXT: ROZPRÁVANIE S PRVKAMI OPISU, INTERVIEW	20	Synonymá Antonymá Jednovýznamové a viacvýznamové slová Rozširujeme si slovnú zásobu : príslovia, porekadlá a pranostiky Spisovný jazyk a nárečie Slabičné a neslabičné predpony. Odvođené slová	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>TVAROSLOVIE – MORFOLÓGIA APLIKAČNÝ KONTEXT: ROZ- PRÁVANIE S PRVKAMI OPISU, INTERVIEW</p>	<p>53</p>	<p>Podstatné mená Zámená Číslovky Prídavné mená Slovesá Pozdrav, pohľadnica, adresa Súkromný list, adresa Správa, oznámenia SMS, E-mail Pozvánka Vizitka Plagát Inzerát Reklama Opisný slohový postup Jednoduché rozprávanie</p>	<p>Enviromentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia</p>
<p>LITERÁRNA VÝCHOVA</p>	<p>66</p>	<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň, pieseň, báseň, prozaický text, filmová/televízna rozprávka, ľudová povesť; autorská povesť; legenda, náučná literatúra; encyklopédia,</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>aktivizácia a fixácia vedomostí rozdelenie hlások vybrané slová, interpunkčné znamienka slovné druhy, ohýbanie psychohygienu učenia</p>	<p>Žiak ovláda pravidlá aktívneho počúvania, zásady učenia sa, pravidlá správneho čítania a vie o pravidlách na zlepšovanie pamäti.</p>
<p>splývavá/viazaná výslovnosť znelé, neznelé a znelé nepárové(zvučné) spoluhlásky prestávka, sila hlasu, dôraz hlavný slovný prízvuk rozprávanie s prvkami opisu opis pracovného postupu interview</p>	<p><u>Optimálny I.</u> Žiak 1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii. 1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. 2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. 2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom pri oprave aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 2.1 dokáže nahlas plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), opraviť obsahové a formálne chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok v texte. 3.1 dokáže napísať čistopis. 2.2 dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému komunikácie zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý text na určenú tému.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď.</p> <p>3.1 dokáže použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou.</p> <p>4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.</p> <p>4.2 v komunikácii vhodne využíva zvukovú stránku prejavu.</p> <p>5.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu.</p> <p>1.1 dokáže v danej komunikačnej situácii využívať vhodné jazykové prostriedky s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.</p> <p>1.1 sa dokáže v danej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať.</p> <p>2.1 dokáže v komunikačnej situácii primerane gestikulovať a používať vhodnú mimiku.</p> <p><u>Minimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodiť hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych lexikálnych jednotiek v texte.</p> <p>3.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať význam neznámych lexikálnych jednotiek v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p>
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa pri čítaní rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu.</p> <p>1.1 dokáže na podnet a s pomocou učiteľa identifikovať chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p> <p>1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a predovšetkým použiť subjektívne argumenty.</p> <p>2.1 si dokáže vybrať jednu z ponúknutých komunikačných tém.</p> <p>2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienku na určenú tému.</p> <p>2.3 dokáže vytvoriť krátky prejav na určenú tému.</p> <p>2.4 dokáže s pomocou učiteľa opraviť chyby v logickom usporiadaní svojej výpovede.</p> <p>3.1 dokáže vo vlastnom prejave použiť obmedzenú lexiku a často opakuje slová.</p> <p>4.1 po vyzvaní učiteľom dokáže zmeniť silu hlasu.</p> <p>5.1 dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli jeho prejavu.</p> <p>1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p>
slovná zásoba spisovný jazyk – nárečie jednovýznamové, viacvýznamové slová príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie	<p><u>Optimálny II.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať deťu vyvodit' pointu.</p> <p>1.3 dokáže vybrať zaujímavú myšlienku z textu a odôvodniť svoj výber.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	1.4 dokáže obhájiť svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu. 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte. 2.2 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam lexikálnych jednotiek. 3.1 si dokáže vybrať jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek. 4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. 4.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, jasne sformulovať svoj čitateľský zážitok. 1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii a pri tvorbe vlastného textu využíva čo najširšiu slovnú zásobu s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. 2.1 dokáže rozlíšiť príslovie, porekadlo, proročenie, prirovnanie a použiť ich vo vlastnom texte. 2.2 dokáže rozlíšiť spisovné a nárečové slová a použiť ich vo vlastnom texte. 2.3 dokáže rozlíšiť jednovýznamové a viacvýznamové slová a použiť ich vo vlastnom texte. 3.1 pozná funkciu jednotlivých jazykových príručiek a vie si vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. 1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty. 2.1 dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. 2.2 dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému komunikácie a zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý text na určenú tému. 2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. 3.1 dokáže použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.
- 4.2 v komunikácii vhodne využíva zvukovú stránku prejavu.
- 5.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu.
- 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu.
- 2.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi.
- 2.2 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov.
- 3.1 dokáže samostatne utvoriť logicky usporiadaný súvislý text.

Minimálny II.

Žiak

- 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa nadanú tému.
- 1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.
- 2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.
- 2.2 dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych lexikálnych jednotiek v texte.
- 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať význam neznámych lexikálnych jednotiek v jazykových slovníkoch.
- 4.1 dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.
- 4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.
- 1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často nevhodne opakuje slová v

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>rámci textu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície pojmov príslovie, pranostika, prirovnanie.</p> <p>2.2 dokáže reprodukovať definície pojmov spisovný jazyk a nárečie.</p> <p>2.3 dokáže reprodukovať definície jednovýznamových a viacvýznamových slov.</p> <p>3.1 dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte</p>
<p>podstatné mená –ohybný slovný druh vzor: chlap, hrdina, dub, stroj</p> <p>životné – neživotné podstatné mená vzor: žena, ulica, dlaň, kosť</p> <p>vzor: mesto, srdce, vysvedčenie, dievča</p> <p>prídavné mená akostné, vzťahové prídavné mená</p> <p>stupňovanie prídavných mien vzor: pekný, cudzí</p> <p>pozdrav, pohľadnica, adresa</p> <p>súkromný list, adresa</p> <p>správa, oznámenia</p> <p>SMS, E-mail</p> <p>pozdvánka</p> <p>vizitka</p> <p>plagát</p> <p>inzerát</p> <p>reklama</p> <p>rozprávanie s prvkami opisu</p> <p>opis pracovného postupu</p> <p>interview</p>	<p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: prestávka, dôraz, interpunkčné znamienka a typ písma (napr. kurzíva, tučné).</p> <p>2.1 dokáže určiť vzory podstatných a prídavných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť.</p> <p>2.2 dokáže samostatne roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu.</p> <p>2.3 dokáže vysvetliť úlohu slovies v rozprávaní, prídavných a podstatných mien v opise.</p> <p>2.4 dokáže vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými mienami pre porozumenie textu.</p> <p>2.5 dokáže vysvetliť význam jednotlivých stupňov prídavných mien v texte.</p> <p>1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom pri oprave aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>2.1 dokáže nahlas plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), opraviť obsahové a formálne chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok v texte.</p> <p>3.1 dokáže napísať čistopis.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p><u>Minimálny</u> Žiak</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní niektoré prostriedky nadväznosti.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vymenovať jednotlivé vzory podstatných a prídavných mien.</p> <p>2.2 dokáže s pomocou učiteľa roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu.</p> <p>2.3 dokáže s pomocou učiteľa v známom texte vysvetliť vysokú frekvenciu slovies v rozprávaní.</p> <p>2.4 dokáže s pomocou učiteľa stupňovať akostné prídavné mená.</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchý opis.</p> <p>1.1 dokáže na podnet a s pomocou učiteľa identifikovať chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p>
pieseň nonsens filmová/televízna rozprávka ľudová povesť autorská povesť legenda náučná literatúra encyklopédia	<p><u>Optimálny:</u> Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže recitovať básň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť; - dokáže vysvetliť pojem rytmus v básni; - dokáže vysvetliť pojem personifikácia, epiteton a vyhľadať ich v neznámom texte; - dokáže vysvetliť pojem refrén a vyhľadať ho v neznámom texte; - dokáže vytvoriť personifikáciu, epiteton; - dokáže analyzovať básň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a met-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>riky;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo; - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť; - dokáže vysvetliť pojem nonsens; - dokáže na konkrétnej ukážke vysvetliť podstatu nonsensu; - dokáže vytvoriť krátky text s prvkami nonsensu; - dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť; - dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade ich charakterom; - dokáže vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a filmovou/televíznou rozprávkou; - dokáže vysvetliť pojem scenár a úlohu scenáristu; - dokáže vysvetliť funkciu herca a režiséra pri realizácii dramatického diela; - dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárneho/audiovizuálneho diela; - dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho/audiovizuálneho diela; - dokáže na základe analýzy určiť hlavné a vedľajšie postavy diela; - dokáže na základe analýzy sformulovať hlavnú myšlienku literárneho/audiovizuálneho diela; - dokáže vysvetliť pojmy ľudová povesť, autorská povesť a legenda; - dokáže vysvetliť rozdiely medzi ľudovou povestou a autorskou povestou; - dokáže vysvetliť rozdiely medzi povestou a legendou, vyhľadať reálne a fantastické prvky v legende; - dokáže na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu literárneho diela;
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- dokáže na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela;
- dokáže na základe analýzy určiť hlavné a vedľajšie postavy diela;
- dokáže na základe analýzy sformulovať hlavnú myšlienku literárneho diela;
- dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo;
- dokáže vymyslieť povest' viažucu sa na konkrétne miesto v regióne, historickú udalosť alebo postavu;
- dokáže vysvetliť pojmy náučná literatúra a encyklopédia;
- dokáže na základe analýzy odlišiť náučný text od umeleckého textu a svoj názor odôvodniť;
- dokáže vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii;
- dokáže vytvoriť encyklopedické heslo;
- dokáže v encyklopédii vyhľadať informácie podľa hesiel;
- dokáže získať potrebné informácie v príslušnej encyklopédii a použiť ich.

Minimálny:

Žiak

- dokáže po predchádzajúcej príprave plynulo prečítať text známej básne;
- dokáže reprodukovať definíciu pojmu rytmus;
- dokáže reprodukovať definíciu pojmu personifikácia, epiteton;
- dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť refrén;
- dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť personifikáciu, epiteton;
- dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok;
- dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam;
- dokáže reprodukovať definíciu nonsensu;
- dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>dramatický text;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže reprodukovať definíciu filmovej/televíznej rozprávky; - dokáže reprodukovať definície pojmov scenár a scenárista; - dokáže zreprodukovať definície pojmov herec a režisér; - dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah literárneho/audiovizuálneho diela; - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text; - dokáže reprodukovať definície pojmov ľudová povesť, autorská povesť a legenda; - dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah literárneho diela; - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať náučný text; - dokáže reprodukovať definície pojmov náučná literatúra a encyklopédia; - dokáže v encyklopédii vyhľadať požadované heslo.
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	šiesty
			5 hodín / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
AKTIVÁCIA VEDOMOSTÍ	4	Hláskoslovie Lexikológia Morfológia		
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	6	Prízvuk; melódia; rytmus; tempo, sila hlasu; prestávka	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	
NÁUKA O SLOVE – LEXIKOLÓGIA	10	Lexikológia – úvod do lexikológie Slovná zásoba Spisovné a nespisovné slová Slang, hovorové slová, knižné slová, neutrálne, citovo zafarbené slová Slovníky Odvodzovanie predponami, príponami Skladanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
TVAROSLOVIE - MORFOLÓGIA	70	Podstatné mená – aktivácia vedomostí Konkrétne a abstraktné podstatné mená Vlastné podstatné mená Prídavné mená – systematizácia vedomostí z 5.ročníka Zvieracie prídavné mená Privlastňovacie prídavné mená Individuálne, druhové prídavné mená Plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá	Enviromentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Sloveso byť Zvratné a nezvratné slovesá Jednoduchý a zložený tvar Slovesný spôsob Osobné a privlastňovacie zámená Predložky Príslovky Stupňovanie prísloviek Cítoslovčia Prvotné, druhotné predložky Vokalizácia Opis – rozdelenie Charakteristika Rozprávací slohový postup Ja – rozprávanie On – rozprávanie Priama reč</p>	
SYNTAX	10	<p>Podmet Prísudok Prisudzovací sklad</p>	Osobnostný a sociálny rozvoj
LITERATÚRA	66	<p>APLIKAČNÝ KONTEXT – druhy literárnych textov príslovie porekadlo pranostika anekdota báj poviedka balada kompozícia literárneho diela vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie spôsob rozprávania: ja-rozprávanie, on-rozprávanie anekdota humor</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Ochrana života a zdravia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		bájka dobrodružná literatúra populárna pieseň verš rým: striedavý, združený	
--	--	---	--

obsahový štandard	výkonový štandard
priama reč, uvádzacia veta statický opis dynamický opis charakteristika rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné	<p><u>Optimálny</u> Žiak</p> <p>1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii.</p> <p>1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov</p> <p>1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.</p> <p>2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru.</p> <p>2.2 dokáže z východiskového textu vybrať potrebné údaje a usporiadať ich do tabuľky.</p> <p>3.1 dokáže pri tvorbe textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy.</p> <p>4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov; dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 1.2 dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným. 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu</p> <p><u>Minimálny</u> Žiak</p> <p>1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte. 2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby. Dokáže s pomocou učiteľa a podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa doplniť do rozprávania jednoduchú charakteristiku postavy.</p>
<p>neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová slovník: výkladový, cudzích slov tvorenie slov odvodzovaním: prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo tvorenie slov skladaním, zložené slová argument, protiargument dokazovanie, dôkaz</p>	<p><u>Optimálny</u> Žiak</p> <p>dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. dokáže určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu. 4.3 dokáže v texte priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak. 4.4 dokáže určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo. dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky. 2.1 si dokáže samostatne zvoliť a sformulovať tému komunikácie. 2.2 dokáže samostatne a pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a zrozumiteľne ich vysloviť. 2.3 dokáže samostatne sformulovať text na určenú tému. 2.4 dokáže podľa logickej postupnosti usporiadať svoju výpoveď. 3.1 dokáže použiť vhodné jazykové i mimojazykové (mimika, gestikulácia, postoj) prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii použiť vhodný spoločenský tón v</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje.</p> <p>5.1 dokáže vhodne začať a ukončiť svoj prejav a použiť pritom vhodné výrazové prostriedky.</p> <p>6.1 dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli vytvorenému prejavu.</p> <p>7.1 dokáže posúdiť z hľadiska jazykovej správnosti</p> <p><u>Minimálny.</u></p> <p>Žiak</p> <p>dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty.</p> <p>2.1 si dokáže z ponúknutých komunikačných tém jednu vybrať.</p> <p>2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému</p>
<p>vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie dialóg</p> <p>gestikulácia, mimika, postoj</p>	<p><u>Optimálny</u></p> <p>Žiak</p> <p>dokáže rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní.</p> <p>1 dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu.</p> <p>1.2 dokáže správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk</p>
<p>podstatné mená: konkrétne, abstraktné vokatív</p> <p>prídavné mená: privlastňovacie, druhové</p> <p>vzory: páví, matkin, otcov • zámená: skloňovanie</p> <p>slovesá: zvrätané, nezvrätané; plnovýznamové, neplnovýznamové</p> <p>slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací</p> <p>príslovky – neohybný slovný druh</p> <p>druhy prísloviiek: miesta, času, spôsobu, príčiny</p> <p>stupňovanie prísloviiek</p> <p>predložky: vokalizácia</p> <p>citoslovčia – neohybný slovný druh</p> <p>hlavné vetné členy</p> <p>podmet: vyjadrený, nevyjadrený</p> <p>prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný</p>	<p><u>Optimálny</u></p> <p>Žiak</p> <p>dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu</p> <p>dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>3.2 dokáže určiť prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru páví, matkin, otcov a svoje tvrdenie zdôvodniť.</p> <p>3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu stupňovania prísloviiek v texte.</p> <p>dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka</p> <p>dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu.</p> <p>2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vetné sklady: prisudzovací sklad; zhoda dvojčlenná veta: úplná, neúplná</p>	<p>slovných druhov. 3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi. 3.2 dokáže samostatne vytvoriť logicky usporiadaný súvislý text. <u>Minimálny</u> Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety a jednoduché rozvité vety po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p>
<p>príslovie porekadlo pranostika anekdota bájka báj poviedka balada kompozícia literárneho diela vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie spôsob rozprávania: ja-rozprávanie, onrozprávanie anekdota humor dobrodružná literatúra populárna pieseň verš rým: striedavý, združený</p>	<p><u>Optimálny výkon:</u> Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť; - dokáže vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad; - dokáže vysvetliť význam konkrétneho príslovia, porekadla a pranostiky; - dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu; - dokáže funkčne využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte; - dokáže vytvoriť krátky vtipný príbeh. Pri jeho tvorbe aplikuje svoje znalosti o anekdote; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo; - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť; - dokáže vysvetliť pojem bájka; - dokáže vyvodiť z bájk mravné ponaučenie; - dokáže vysvetliť podstatu jednotlivých literárnych pojmov; - dokáže v texte identifikovať žánrové znaky prečítaného literárneho diela; - dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy; - dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- dokáže transformovať prozaický text na dramatický, výrazne ho prečítať a prezentovať ho v dramatizovanom čítaní;
- dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť;
- dokáže vytvoriť príbeh, v ktorom sú obsiahnuté všetky fázy vnútornej kompozície;
- dokáže rozpoznať jednotlivé spôsoby rozprávania;
- dokáže transformovať spôsoby rozprávania – z ja-rozprávania do on-rozprávania a naopak;
- dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie;
- dokáže vysvetliť pojmy dobrodružná literatúra, umelecká literatúra;
- dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť;
- dokáže recitovať básň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť;
- dokáže vysvetliť rozdiel medzi striedavým a združeným rýmom;
- dokáže vytvoriť jednoduchý básnický text, v ktorom uplatní striedavý alebo združený rým;
- dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky.

Minimálny výkon:

Žiak

- dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam;
- dokáže zreprodukovať definície pojmov príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota;
- dokáže s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych prísloví;
- dokáže zreprodukovať obsah anekdoty;
- dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok;
- dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazyko-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>vej úrovni a skúsenostiam;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže reprodukovať pojem bájka; - dokáže zreprodukovať obsah bajky; - dokáže reprodukovať definície jednotlivých pojmov; - dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy; - dokáže s pomocou učiteľa v známom literárnom texte určiť časť vnútornej kompozície – zápletku; - dokáže reprodukovať definície pojmov dobrodružná literatúra, umelecká literatúra; - dokáže spamäti zarecitovať známu báseň; - dokáže v známej básni s pomocou učiteľa určiť striedavý a združeným rým.
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	siedmy
			3 hodiny / týždeň (gramatika) 2 hodiny / týždeň (literatúra)	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
OPAKOVANIE ZO 6. ROČ.	7	Opakovanie zo 6. ročníka, zvuková stránka jazyka, náuka o slove, tvaroslovie, syntax		
KOMUNIKAČNÉ SITUÁCIE	10	Nemôžeme nekomunikovať Asertívna a efektívna komunikácia Tvoríme príhovor, prednášame príhovor (prívet)	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Osobnostný a sociálny rozvoj	
NÁUKA O SLOVE – LEXIKOLÓGIA	17	Nespisovné slová v súkromnej komunikácii Skratky v písanej komunikácii Slová cudzieho pôvodu Slová podľa dobového výskytu	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova	
TVAROSLOVIE - MORFOLÓGIA	70	Tvaroslovie všeobecné opakovanie slovných druhov Pomnožné podstatné mená Prídavné mená Základné číslovky Radové a násobné číslovky Určité a neurčité číslovky Opakovanie učiva o slovesách Slovesný vid Spojky Opisný slohový postup, umelecký opis, dynamický opis	Enviromentálna výchova Mediálna výchova. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti. Osobnostný a sociálny rozvoj	
SYNTAX	35	Základné vetné členy Holá a rozvitá veta, viacnásobný vetný člen Vetný základ a jednočlenná veta Slovesná a neslovesná jednočlenná veta	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti; Mediálna výchova. Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

LITERÁRNA VÝCHOVA	66	<p>APLIKAČNÝ KONTEXT – druhy literárnych textov</p> <p>Anekdota</p> <p>Báseň (lyricko-epická skladba)</p> <p>Prozaický text – dobrodružná literatúra, detektívka, fantasy, western, robinsonáda</p> <p>Rozhlasová hra</p> <p>Filmové spracovanie literárnych textov</p>	<p>Multikultúrna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Regionálna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p>
-------------------	----	---	---

obsahový štandard	výkonový štandard
Opakovanie zo 6. ročníka	
<p>aktivizácia a fixácia vedomostí</p> <p>rozdelenie hlások</p> <p>vybrané slová, interpunkčné znamienka</p> <p>slovné druhy, ohýbanie</p> <p>psychohygienu učenia</p>	<p>Žiak by mal ovládať delenie hlások, poznať prozodické vlastnosti reči, členenie slovnej zásoby, slovné druhy a gramatické kategórie, poznať základné vetné členy a pojmy zo slohu prebraté v 5. a 6. ročníku.</p>
Komunikačné situácie	
<p>vysielateľ, prijímateľ</p> <p>komunikačná situácia</p> <p>pojmy – asertívna komunikácia</p> <p>efektívna komunikácia (návčik modelových situácií)</p> <p>asertívna komunikácia (asertívnosť- situačné dialógy)</p> <p>charakteristika pojmu</p> <p>uvítací a záverečný príhovor</p> <p>vzhl'ad (oblečenie), mimika a gestá</p> <p>využitie prozodických vlastností reči</p> <p>výber témy, príprava a prednesenie príhovoru</p>	<p>Optimálny I.</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>2.2 dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania</p> <p>Minimálny I.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.</p> <p>2.2 dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík</p> <p>Optimálny II.</p> <p>1.1 dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>2.2 dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam.</p> <p>2.3 dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná.</p> <p>4.1 dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov</p> <p>5.2 dokáže vyjadriť názor na prečítaný text, obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty, resp. protiargumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu.</p> <p>Minimálny II.</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť text, ktorý má niektoré znaky stanovenej žánru, ale obsahuje chyby, sťažujúce jeho porozumeniu.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich určiť v texte</p> <p>4.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.</p>
Náuka o slove – lexikológia	
nárečové a slangové slová značky, iniciálové skratky, skratkové slová slová podľa pôvodu: delenie na zdomácnené, internacionalizmy a cudzie práca so slovníkmi výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu frekvencované cudzie slová z AJ	<p>Optimálny I:</p> <p>2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie.</p> <p>2.2 dokáže správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vy-</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>prevzaté – zdomácnené slová z Lat. J, NJ, RJ, MJ atď. slovná zásoba, spisovný jazyk a nárečia vývin slovnej zásoby neologizmy vo vede a technike – výskum archaizmy, historizmy, zastarané slová v našej slovnej zásobe</p>	<p>slovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel spodobovania <u>Minimálny I.</u> 2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. 2.2 dokáže po príprave a s pomocou učiteľa správne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li domácich a cudzích slovách a dodržiavať správnu dĺžku slabík <u>Optimálny II.</u> 1.1 dokáže vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie 2.2 dokáže vyhľadať určené lexikálne prostriedky v texte a posúdiť ich štylistický význam. 2.3 dokáže v prečítanom texte vysvetliť význam slov, ktoré pozná. 3.1 dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a štylistickej analýze textu odhadnúť význam slov, ktoré nepozná a overiť si ich v jazykových slovníkoch. <u>Minimálny II.</u> 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému 2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich určiť v texte 2.3 dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná. 3.1 dokáže identifikovať neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch. 4.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov <u>Optimálny III.</u> 1.1 dokáže prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. 1.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. 1.3 dokáže vysvetliť pojem skratka, vytvoriť ju a použiť v texte. 2.1 pri tvorbe textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie.</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>3.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku</p> <p>Minimálny III.</p> <p>1.1 dokáže reprodukovať definície pojmov. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť skratku. 2.1 dokáže pri tvorbe textu využívať obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p>
Tvaroslovie – morfológia	
<p>vzory a gramatické kategórie podstatných mien vlastné a všeobecné podstatné mená pravopis podstatných mien pomnožné podstatné mená – ich definícia určenie pomnožného podstatného mená rod a vzor, spisovné skloňovanie prídavné mená – delenie, skloňovanie, stupňovanie, vzory základné číslovky – charakteristika, pravopis radové a násobné číslovky – charakteristika a vzory (pekný a cudzí) určité a neurčité číslovky – charakteristika slovesá – zopakovanie informácií a vedomostí z predchádzajúcich ročníkov (gramatické kategórie, slovesný spôsob, časovanie sloves, pomocné slovesá, časovanie slovesa byť, zvrátne slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar) slovesný vid: dokonavý a nedokonavý (vedieť rozlíšiť a určiť vid slovesa a vedieť zmeniť vid daného slovesa) spojky – definícia frekventované spojky, pravopis čiarky umelecký opis – základná charakteristika, výrazové prostriedky a štylistika dynamický opis – charakteristika, znaky a porovnanie statického a dynamického opisu</p>	<p>Optimálny IV.</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p> <p>Minimálny IV.</p> <p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>Optimálny VII.</p> <p>1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu. 1.2 dokáže opraviť texty vytvorené niekým iným. 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôbuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu textu. 2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. 3.1 dokáže vytvoriť čistopis. 4.1 dokáže zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>zdôvodniť.</p> <p><u>Minimálny VII.</u></p> <p>1.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p> <p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu.</p> <p>2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov.</p> <p>3.1 dokáže počas komunikácie opraviť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi.</p> <p><u>Minimálny IV.</u></p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety a jednoduché rozvité vety.</p> <p>2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi.</p>
Syntax – vetná skladba	
<p>Hlavné vetné členy – podmet a prísudok (opakovanie - nevyjadrený podmet)</p> <p>Podmet vyjadrený najmä PM, PRM, zámenom a číslovkou, zhoda podmetu a prísudku</p> <p>Prisudzovací sklad</p> <p>Prísudok slovesný a slovesno-menný; holý, rozvitý a viacnásobný vetný člen, prisudzovací sklad</p> <p>vetný základ – ako hlavný vetný člen (pomenovanie prírodných úkazov a duševných stavov)</p> <p>jednočlenná veta – slovesná a menná</p>	<p><u>Optimálny IV.</u></p> <p>2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné vetné členy a zdôvodniť ich funkciu.</p> <p>2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet.</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte</p> <p>1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>1.2 dokáže samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p> <p>1.3 dokáže pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať hlavné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p><u>Minimálny IV.</u> 1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť dvojčlenné holé a rozvité vety. 2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť holú a rozvitú vetu.</p>
Literatúra	
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): báseň anekdota rým: prerývaný, obkročný voľný verš</p>	<p><u>Optimálny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť; - dokáže vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu; - dokáže vytvoriť krátky vtipný príbeh; pri jeho tvorbe aplikuje svoje znalosti o anekdote; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo; - dokáže recitovať báseň tak, aby vyjadril rytmickú usporiadanosť básnického textu, správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť; - dokáže vyhľadať striedavý, združený, obkročný a prerývaný rým v neznámom texte; - dokáže analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky. <p><u>Minimálny výkon:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam; - dokáže zreprodukovať obsah anekdoty; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok; - dokáže spamäti zarecitovať známu báseň; - dokáže vyjadriť svoj zážitok z textu piesne.
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): dobrodružná literatúra umelecká literatúra</p>	<p><u>Optimálny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vysvetliť pojmy dobrodružná literatúra, umelecká literatúra; - dokáže nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte a svoje tvrdenie vie zdôvodniť; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p><u>Minimálny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam; - dokáže reprodukovať definície pojmov dobrodružná literatúra, umelecká literatúra; - dokáže s pomocou učiteľa vyjadriť svoj čitateľský zážitok.
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): rozhlasová rozprávka rozhlasová hra monológ</p>	<p><u>Optimálny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť; - dokáže výrazne prečítať prehovory jednotlivých postáv dramatického textu v súlade s ich charakterom; - dokáže určiť na základe analýzy rozhlasovej rozprávky hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy a svoje tvrdenie podložiť argumentmi; - dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický; - dokáže vyjadriť svoj zážitok z rozhlasovej hry a uviesť, čo ho vyvolalo. <p><u>Minimálny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text; - dokáže reprodukovať definíciu rozhlasovej rozprávky; - dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah rozhlasovej rozprávky; - dokáže určiť hlavnú postavu; - dokáže vyjadriť svoj zážitok z rozhlasovej hry.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	ôsmy
			3 hodiny / týždeň (gramatika) 2 hodiny / týždeň (literatúra)	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
OPAKOVANIE ZO 7. ROČ.	6	Opakovanie zo 7. ročníka zvuková stránka jazyka, náuka o slove, tvaroslovie, syntax		
KOMUNIKAČNÉ SITUÁCIE	10	Debata, polemika Asertívna a efektívna komunikácia Slávnostný prejav Úvaha Prihláška	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Osobnostný a sociálny rozvoj	
NÁUKA O SLOVE – LEXIKOLÓGIA	8	Priame a nepriame pomenovania Frazeologizmy Združené pomenovania Spôsoby obohacovanie slovnej zásoby	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova	
TVAROSLOVIE - MORFOLÓGIA	45	Zvieraciepodstatné mená mužského rodu Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l Cudzie neskolonné podstatné mená Skloňovanie slova pani Opakovanie prídavných mien Osobné zámená Ukazovacie zámená Opytovacie zámená Číslovky Slovesá Príslovky	Enviromentálna výchova Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti. Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Spojky Častice Citoslovcia	
SYNTAX	30	Základné vetné členy – opakovanie Predmet Prívlastok Príslovkové určenie Prístavok Jednoduchá veta Jednoduché súvetie	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
LITERÁRNA VÝCHOVA	66	APLIKAČNÝ KONTEXT – druhy literárnych textov Báseň, ľúbostná lyrika, spoločenská lyrika, prírodná lyrika, modlitba, lyrika, lyrické dielo Lyricko-epická skladba Epika: epické dielo; detektívny román; biografický román; dievčenský román; historický román; dobrodružný román, román vo forme denníka; vedecko-fantastická literatúra; literatúra faktu; populárno-vedecká literatúra	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Opakovanie zo 7. ročníka	
opakovanie zo 7. ročníka zvuková stránka jazyka, náuka o slove, tvaroslovie, syntax	Žiak by mal ovládať delenie hlások, poznať prozodické vlastnosti reči, členenie slovnjej zásoby, slovné druhy a gramatické kategórie, poznať základné vetné členy a pojmy zo slohu prebraté v 7. ročníku.
Komunikačné situácie	
výťah prihláška slávnostný prejav	<u>Optimálny I.</u> Žiak 1.1 dokáže z obsahového i formálneho hľadiska správne vybrať text a odôvodniť výber textu v konkrétnej situácii. 1.2 dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/žánroch. 2.1 dokáže samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané úrovni žiakov daného ročníka a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. 1.1 dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania. 2.1 dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner <u>Minimálny I.</u> Žiak 1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť výber na základe subjektívnych pocitov. 1.2 dokáže z navrhovaného súboru slohových útvarov/žánrov s pomocou učiteľa vybrať žáner/útvar zodpovedajúci téme. 1.3 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.</p> <p>2.1 dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.</p>
Náuka o slove – lexikológia	
<p>nepriame pomenovania: metafora jednoslovné pomenovania viacslovné pomenovania (združené pomenovania) frazologizmus spôsobu obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov</p>	<p><u>Optimálny II.</u> Žiak</p> <p>1.2 dokáže na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov, určiť ich v texte a posúdiť ich štylistický význam.</p> <p>2.2 dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte.</p> <p>3.1 dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.</p> <p>1.1 dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie.</p> <p>2.1 dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku.</p> <p>1.1 dokáže sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty a vhodné výrazové prostriedky.</p> <p>2.1 si dokáže samostatne zvoliť alebo sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.</p> <p>2.2 dokáže samostatne pohoťovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne a zrozumiteľne.</p> <p>2.3 dokáže samostatne sformulovať súvislý text</p> <p>1.1 dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p><u>Minimálny II.</u> Žiak</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodit' hlavnú myšlienku.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.</p> <p>3.1 dokáže určiť neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.</p> <p>4.1 dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti.</p> <p>1.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu a nevhodne používa nespisovné slová.</p> <p>2.1 dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.</p> <p>1.1 dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vlastný názor na určitú tému a použiť predovšetkým subjektívne argumenty.</p> <p>2.1 si dokáže vybrať jednu z ponúknutých tém.</p> <p>2.2 dokáže po príprave sformulovať myšlienky na určenú tému.</p> <p>2.3 dokáže podľa pokynov a s pomocou učiteľa sformulovať krátky text na danú tému.</p> <p>3.1 dokáže s pomocou učiteľa určiť vo vlastnom prejave nespisovné prostriedky a nahradiť ich spisovnými.</p> <p>1.1 dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov.</p>
Tvaroslovie – morfológia	
podstatné mená mužského rodu zvieracie podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l cudzie nesklonné podstatné mená skloňovanie podstatného mena pani zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo,	<p><u>Optimálny IV.</u> Žiak</p> <p>1.1 pri hlasnom čítaní rešpektuje prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkciu.</p> <p>2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte</p> <p>3.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie častice: neohybný slovný druh</p>	<p>3.2 dokáže určiť podstatné mená, zámená, častice v rozsahu obsahového štandardu a svoje tvrdenie zdôvodniť. 3.3 dokáže vysvetliť štylistickú funkciu zámen a častíc v texte 1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkcia. 2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte. 3.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte. 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhľadať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálne nedostatky textu. 2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. 2.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 2.2 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. <u>Minimálny IV.</u> Žiak 1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkcia. 2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte .1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte. 2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby. 2.1 dokáže na základe učiteľovho upozornenia opraviť konkrétnu syntaktickú a</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	konkrétnu morfológickú chybu vo svojej výpovedi. 2.2 dokáže reprodukovať definície daných pojmov.
Syntax – vetná skladba	
vedľajšie vetné členy predmet príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu, príčiny prívlastok: zhodný, nezhodný prístavok jednoduché súvetie	<u>Optimálny IV.</u> Žiak 2.2 dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu. 2.3 dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta, jednoduché súvetie 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. 1.2 dokáže v jednoduchých vetách správne používať hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich funkciu. 2.2 dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť funkciu. 2.3 dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu interpunkciu. 1.1 dokáže skontrolovať svoj text s cieľom vyhládať a opraviť chyby, pričom aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexicológie, morfológie, syntaxe a slohu 2.1 dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. 2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálne nedostatky textu. 2.3 dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. 1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu. <u>Minimálny IV.</u> Žiak

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>1.1 po predchádzajúcej príprave a s pomocou učiteľa rešpektuje pri hlasnom čítaní prostriedky nadväznosti: hlavný slovný prízvuk, typ písma, interpunkcia.</p> <p>2.1 dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte</p> <p>1.1 dokáže s pomocou učiteľa tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou.</p> <p>2.1 dokáže tvoriť jednoduché súvetia, ktoré však obsahujú logické a pravopisné chyby.</p> <p>1.2 dokáže s pomocou učiteľa v jednoduchých vetách určiť významovú funkciu niektorých hlavných a vedľajších vetných členov</p> <p>.1 dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte.</p> <p>2.1 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.</p> <p>2.2 dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby.</p> <p>1.1 dokáže tvoriť jednoduché vety a jednoduché súvetia</p>
Literatúra	
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): lyrika: ľúbostná lyrika, prírodná lyrika modlitba básnická otázka metafora</p>	<p><u>Optimálny:</u> Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť; - dokáže analyzovať básň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metricky; - dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov; - dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru; - dokáže určiť v texte básnickú otázku, metaforu a vytvoriť vlastné príklady; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p><u>Minimálny:</u> Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam; - dokáže zreprodukovať definície daných pojmov;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť básnickú otázku.
<p>APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): epika: román: detektívny román, biografický román, dievčenský román, historický román, dobrodružný román, román vo forme denníka vedecko-fantastická literatúra literatúra faktu vedecko-populárna literatúra</p>	<p><u>Optimálny:</u> Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť; - dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov; - dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru; - dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi; - dokáže na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vonkajšiu a vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť; - dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. <p><u>Minimálny:</u> Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text; - dokáže zreprodukovať definície daných pojmov; - dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy a charakterizovať ich; - dokáže v známom literárnom texte určiť tému, zápletku, rozuzlenie a s pomocou učiteľa určiť v ňom štylistické prostriedky; - dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Slovenský jazyk a literatúra		ročník	deviaty
			6 hodín / týždeň gramatika 4 hodiny / týždeň literatúra 2 hodiny / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Zvuková stránka jazyka	10	Zvukové vlastnosti reči, zvuková stránka jazyka, pravopis, hlásky, výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu, interpunkčné znamienka	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
Náuka o slove – lexikológia	20	Jazykové štýly, slovná zásoba, slová podľa vecného významu, vzťahy medzi slovami, slová podľa dobového výskytu, citového zafarbenia, spisovnosti, obohacovanie slovnej zásoby	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
Tvaroslovie - morfológia	46	Neživotné podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia; ohybné a neohybné slovné druhy Výklad, úvaha	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Mediálna výchova Multikultúrna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Skladba - syntax	46	Skladba, hlavné a vedľajšie vetné členy, jednoduchá veta, jednoduché súvetie, súdržnosť textu, zápor v slovenčine, umelecký štýl, náučný štýl, administratívny štýl, publicistický štýl	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Náuka o jazyku - jazykoveda	10	Členenie jazykovedy, hovorový štýl, národný jazyk, spisovný jazyk, nárečia	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Literatúra	66	Lyrika: spoločenská, reflexívna, óda, obkročný rým, presah, symbol, sonet, aforizmus, epitaf Epika: epos, historický román, román, dobrodružný román, detektívny román, generačný román, diev- čenský román Dráma: tragédia, komédia, muzikál	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Mediálna výchova Multikultúrna výchova

obsahový štandard	výkonový štandard
Zvuková stránka jazyka	
<ul style="list-style-type: none"> • spojovník, pomlčka • interpunkčné znamienka 	Optimálny: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. • dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa), zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok, opraviť jednotlivé chyby a formálne

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>nedostatky textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky nezpracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné pravidlá. • dokáže vytvoriť čistopis. • dokáže skontrolovať texty vytvorené niekým iným. • dokáže spoločensky vhodným spôsobom zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie dokáže zdôvodniť. • dokáže v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať. • dokáže funkčne využívať tempo reči vo výpovedi. 2.1 dokáže vysvetliť význam daných pojmov. • dokáže primerane gestikulovať, používať vhodnú mimiku, zaujať spoločensky vhodný postoj a dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim. • 4.1 dokáže v danej komunikačnej situácii zvoliť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. • dokáže pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a dokáže použiť správne prostriedky. • dokáže správne a spoločensky vhodne sformulovať otázky, aby zistil, ako poslucháči porozumeli jeho prejavu. • dokáže zhodnotiť prejav spolužiakov z hľadiska obsahu, jazykovej správnosti a spoločenského tónu a reagovať naň spoločensky vhodným spôsobom <p>Minimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyhľadať a opraviť niektoré chyby vo svojom texte. • dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text. • dokáže prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a s pomocou učiteľa dokáže opraviť identifikované chyby • dokáže začať a ukončiť komunikáciu v súlade s témou a rečnickým žánrom. • dokáže po príprave sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril, či poslucháči porozumeli vytvorenému textu.
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> dokáže spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie
Náuka o slove – lexikológia	
<ul style="list-style-type: none"> slovná zásoba – systematizácia odborné slová náuka o významovej rovine jazyka jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký slohové postupy: informačný, rozprávací, opisný, výkladový	<p>Optimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže analyzovať text po lexikálnej stránke a vysvetliť štylistický význam jazykových prostriedkov v texte. dokáže vybrať vhodný jazykový slovník a overiť v ňom význam lexikálnych jednotiek dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov dokáže na základe porovnania textov určiť odlišné, resp. spoločné znaky vonkajšej kompozície štandardizovaných slohových útvarov/žánrov dokáže využiť pri tvorbe textov bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexi-ky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie. dokáže vybrať a používať vhodnú jazykovú príručku. <p>Minimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže reprodukovat' definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte. dokáže určiť neznáme slová v texte a s pomocou učiteľa vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch dokáže s pomocou učiteľa na základe porovnania textov určiť spoločné a odlišné znaky vnútornej kompozície štandardizovaných žánrov/útvarov. pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často opakuje slová v rámci textu a nevhodne používa nespisovné slová. dokáže s pomocou učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Tvaroslovie – morfológia

- odborný opis
- úradný list
- jazykové štýly: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký
- slohové postupy: rozprávací, opisný, informačný, výkladový
- výklad
- úvaha
- zvuková rovina jazyka
- jazykoveda

Optimálny:

- dokáže vysvetliť význam daných pojmov a určiť ich v texte.
- dokáže určiť podstatné mená, zámená, častice v rozsahu obsahového štandardu a svoje tvrdenie zdôvodniť.
- dokáže vysvetliť štylistickú funkciu zámen a častíc v texte.
- dokáže navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľom písania.
- dokáže na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.
- dokáže vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.
- dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového postupu.
- dokáže vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. dokáže vysvetliť význam daných pojmov.
- dokáže pri tvorbe umeleckého a vecného textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii.
- dokáže pri písaní textu zohľadniť a odôvodniť požiadavky na formálnu úpravu slohových útvarov/žánrov

Minimálny:

- dokáže reprodukovať definície daných pojmov a s pomocou učiteľa ich vyhľadať v texte.
- dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania.
- dokáže z navrhovaného súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať vhodný útvar/žáner zodpovedajúci téme.
- dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý spĺňa niektoré znaky slohového postupu.
- dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému krátky text, ktorý

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>spĺňa niektoré znaky slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu. dokáže reprodukovať definície daných pojmov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.
Skladba – syntax	
<ul style="list-style-type: none"> • zápor v slovenčine • súdržnosť textu • syntax/skladobná rovina jazyka	<p>Optimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže v jednoduchých vetách určiť hlavné a vedľajšie vetné členy, zdôvodniť ich funkciu. • dokáže na základe analýzy rozlíšiť jednotlivé typy viet (jednoduchá veta, jednoduché súvetie) • dokáže správne tvoriť vety so záporom. • dokáže samostatne tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. dokáže pri tvorbe jednoduchých súvetí správne používať hlavné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť funkciu. • dokáže v texte uplatniť vsuvku, prístavok, oslovenie a použiť správnu <p>Minimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou. dokáže s pomocou učiteľa v jednoduchých vetách určiť významovú funkciu niektorých hlavných a vedľajších vetných členov. • dokáže s pomocou učiteľa tvoriť vety so záporom. • dokáže tvoriť jednoduché súvetia, ktoré však obsahujú logické a pravopisné chyby.
Náuka o jazyku – jazykoveda	
<ul style="list-style-type: none"> • národný jazyk: spisovný jazyk, nárečia	<p>Optimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vo vlastnom prejave vhodne využiť informácie alebo jazykové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. • dokáže v danej komunikačnej situácii vhodne využívať slovnú zásobu s ohľadom na cieľ, obsah a adresáta komunikácie.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>Minimálny: dokáže vo vlastnom prejave s pomocou učiteľa vhodne využiť informácie získané z rôznych informačných zdrojov dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.</p>
Literatúra	
<ul style="list-style-type: none"> • spoločenská lyrika • reflexívna lyrika epika: aforizmus <ul style="list-style-type: none"> • vonkajšia kompozícia literárneho diela • dráma: tragédia, komédia, činohra • dejstvo	<p>Optimálny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. • dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • dokáže určiť v texte básnickú otázku, metaforu a vytvoriť vlastné príklady. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo • dokáže plynulo čítať dramatický text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. • dokáže vytvoriť a vysvetliť definície daných pojmov. • dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu, resp. žánru. • dokáže vyhľadať v literárnom diele hlavné a vedľajšie postavy, dokáže charakterizovať hlavné postavy z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie dokáže podložiť argumentmi. • dokáže transformovať dramatický literárny text na prozaický. • dokáže vytvoriť krátky dramatický text. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo • Minimálny: • dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. • dokáže v texte, ktorý sa už štylisticky analyzoval, určiť básnickú otázku. dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať dramatický text. • dokáže zreprodukovať definície daných pojmov. • dokáže s pomocou učiteľa v literárnom diele vyhľadať hlavné postavy a charakterizovať ich. • dokáže s pomocou učiteľa transformovať dramatický literárny text na

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>prozaický.</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

2 Anglický jazyk

názov predmetu	ANGLICKÝ JAZYK
časový rozsah výučby	3hod/týždeň, 99 hod/rok 4hod/týždeň, 132 hod/rok (9.ročník)
Ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
Škola	ZŠ s MŠ Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzakladanejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- . efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- . využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- . v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- . v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- . používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kľúčové kompetencie žiakov

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú.

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- . riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- . vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- . lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- . kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- . tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- . prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže. uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,

- . opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- . uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- . chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- . dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život, . kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- . udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- . pochopiť zámer zadanej úlohy,
- . účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- . aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- . využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- . byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- . jazykové kompetencie,
- . sociolingválne kompetencie,
- . pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- . používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- . používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- . používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- . ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- . odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- . vyhlásť svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak dokáže:

. nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

. spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,

. zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Stratégia vyučovania

Použitie didaktických metód vo vyučovaní anglického jazyka bude závisieť od témy, štruktúry, časového hľadiska, stupňa náročnosti a materiálo-technického zabezpečenia. Dôraz bude kladený na samostatnosť, zážitkovosť žiakov. Z motivačných metód sa budú uplatňovať rôzne hry, motivačné rozhovory, čítanie úryvkov, demonštrácia názorných pomôcok. Pri expozícii sa budú uplatňovať metódy riadeného rozhovoru, skupinovej práce, práce s informáciami. Dôležitou súčasťou bude aj samostatná tvorivá práca žiakov zameraná na vytváranie projektov, referátov a podobne. Pri vyučovaní anglického jazyka sa kladie dôraz aj na využívanie metódy CLIL.

Učivo je preberané chronologicky a nadväzuje na seba v jednotlivých ročníkoch, pričom pri pochopení nových informácií, udalostí a javov sa opierame o tie už pre žiakov známe.

V piatom ročníku pôjde o základnú slovnú zásobu, zoznámenie sa s gramatikou, dôraz bude kladený najmä na zážitkovosť, hru a samostatnú prácu žiakov.

Pri vyučovaní sa uplatňuje zásada veku, primeranosti, postupnosti.

Učebné zdroje

KNIHA PROJECT 1, 4th EDITION

PRACOVNÝ ZOŠIT – PROJECT 1, 4th. EDITION

CD- PROJECT 1, 4th EDITION

INTERAKTÍVNE CD- Project 1 4th edition

INTERNETOVÉ STRÁNKY

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

1 – výborný,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- d) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- e) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- f) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Celkové hodnotenie odráža aktuálnu úroveň vedomostí, zručností a kompetencií žiaka v porovnaní s výkonovým štandardom.

Priebežné hodnotenie: známka, motivačná pochvala, slovné hodnotenie, rovesnícke hodnotenie. Spôsob hodnotenia vychádza z metód a foriem práce, ktorú učiteľ na hodine zvolí.

Podklady na hodnotenie:

- priebežné písomné práce žiaka,
- slovný a písomný prejavu,
- samostatná práca na hodinách,
- aktivita na hodinách,
- kontrolné práce (zvyčajne po tematickom celku).

Hodnotenie písomných prác:

100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0	5

Počet písomných prác:

- po prebratí tematických celkov.

Hodnotenie žiakov so ŠVVP – v zmysle odporúčaní poradenských zariadení.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Anglický jazyk	ročník	piaty
			3 hodiny /týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
1. PREDSTAV SA	2	Aké je tvoje meno? Pozdravy	Osobnostný a sociálny rozvoj
A. AHOJ			
B. V TRIEDE	3	Podstatné mená Určité členy	Mediálna výchova
C. ČÍSLA	2	Číslovky do sto	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. AKO TO VYHLÁSKUJEŠ	3	Hláskovanie Jednotné a množné číslo Pravidelné a nepravidelné podstatné mená	Osobnostný a sociálny rozvoj
MENÁ A TITULY , MATEMATIKA-ZNAMENKA	1	Oslovovanie Matematické symboly	Osobnostný a sociálny rozvoj
2. PRIATELIA A RODINA	5	Pomenovanie krajín , národností Sloveso byť	Environmentálna výchova
A. ODKIAĽ SI?			
B. MOJA RODINA	2	Privlastňovacie zámená, ukazovacie zámená, privlastňovanie	Multikultúrna výchova
C. MICKEY MILLIE A MUT	3	Tvorba otázky – sloveso byť Skrátená odpoveď	Multikultúrna výchova
D. AKÝ JE DNES DEŇ	2	Dni v týždni Tvorba otázok, odpovedanie celou vetou	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

AKÁ JE TVOJA ADRESA SVET	2	Písanie adresy Svet, štáty, mestá, rieky	Environmentálna výchova
3. MÔJ SVET	5	Časovanie slovesa mať, nemať Tretia osoba jednotného čísla- sloveso mať	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
A. JA MÁM POČÍTAČ			
B. MÁŠ DOMÁCE ZVIERATKO	2	Tvorba otázky slovesa mať, skrátená odpoveď	Osobnostný rozvoj
C. MATOV DARČEK	3	Prídavné mená Používanie prídavných mien Delenie prídavných mien	Ochrana života a zdravia
D. MOJA ŠKOLA	2	Rozvrh hodín Školské predmety	Multikultúrna výchova
ŠKOLSTVO ZVIERATÁ	2	Škola v Anglicku a Welse Čím sa odlišujeme od zvierat	Multikultúrna výchova
4. HODINY	6	Určovanie času, rozlišovanie ručičkové a digitálne hodiny	Osobnostný a sociálny rozvoj
A. KOLKO JE HODÍN?			
B. MÔJ DEŇ	6	Prítomný čas jednoduchý Slovesá Tvorba záporu	Ochrana života a zdravia
C. VOLNÝ ČAS	4	Prítomný čas jednoduchý – záporná veta Slovesá v tretej osobe jednotného čísla	Ochrana života a zdravia
D. MICKEY, MILIE A MUT	5	Prítomný čas jednoduchý – otázka Tvorba otázky v tretej osobe jednotného čísla Skrátená odpoveď	Mediálna výchova
ŠPORT HUDOBNÉ NÁSTROJE	2	Slovná zásoba Opis športov, a nástrojov potrebných na šport Hudobné nástroje a ich rozdelenie	Ochrana života a zdravia
5. MIESTA	4	Predložky miesta Jednotné a množné číslo Opis miestností	Osobnostný a sociálny rozvoj
A. MOJA IZBA			

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

B. NÁŠ DOM	2	Ukazovacie zámena na opis miesta, mesta Slovná zásoba	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
C. JEJ MESTO	2	Ukazovacie zámená Opis mesta, Neurčité členy	Multikultúrna výchova
D. MICKEY, MILLIE A MUT IDU VON	4	Modálne sloveso –môcť, vedieť Časovanie slovesa- klad, zápor, otázka	Mediálna výchova
BRITSKÉ DOMY HISTORICKÉ MIESTA	2	Čítanie textu Práca s textom Prerозprávanie základných informácií	Environmentálna výchova
A. ĽUDIA MOJI PRIATELIA	5	Prídavné mená Opis osoby Používanie – mať, a byť	Multikultúrna výchova
B. SOBOTNÉ RÁNO	6	Prítomný čas prítomný- používanie, pravidlá Koncovka –ing k slovesu Opisovanie obrázka	Ochrana života a zdravia
C. IDEME DO OBCHODU?	6	Tvorba otázky v prítomnom čase prítomným Skrátená odpoveď Používanie časov – prítomný čas jednoduchý, prítomný čas prítomný	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. OBLEČENIE	2	Slovná zásoba-oblečenie, opis oblečenia Prerозprávanie príbehu	Osobnostný a sociálny rozvoj
ĽUDIA A UMENIE	2	Práca s textom Prerозprávanie textu Opis obrázka Tvorba otázky a odpovede	Multikultúrna výchova
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE	2	Zhrnutie časov Práca s textom Rozprávanie , písanie krátkeho listu	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Navodenie cudzojazyčnej atmosféry. Získanie základných vedomostí. Slovosled vo vetách v prítomnom jednoduchom a priebehovom čase, tvorba otázky, odpovede, záporu. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatisácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod. Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam; - porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi; - porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb;
<p>Časovanie pomocného slovesa to be, havegot a základných plnovýznamových sloviess v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámená who, where, why, what, when, which, how, howmuch/howmany. Privlastňovacie prídavné mená a zámená. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť; - porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach; - rozoznať známe mená, slová a najnákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch; - získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu; - riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi;
<p>Neurčitý a určitý člen. Základné číslovky 30 - 100. Intenzifikátoryreally, very. Prítomný priebehový čas základných plnovýznamových sloviess, tvorba otázky, odpovede, záporu a rozkazu. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky; - vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne; - napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť;
<p>Pravidelné stupňovanie krátkych prídavných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení; - porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Sloveso want + neurčitok. Sloveso need + podstatné meno. Vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má; - predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú; - rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie.
<p>Časovanie modálneho slovesa can, could, tvorba otázky, odpovede a záporu. Spojky and, but, because. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Anglický jazyk	ročník	šiesty
			3 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
PREDSTAVENIE	3	Kto som, Kto je moja rodina, Čo robím vo voľnom čase, Moja izba, čo mám, čo nemám,	Osobný a sociálny rozvoj
1. MOJ ŽIVOT	3	Prítomný čas jednoduchý Tvorba záporu	Osobný a sociálny rozvoj
A. MOJA ŠKOLA			
B. NARODENINY	3	Radové číslovky	Multikultúrna výchova
C. MICKEY, MILLIE, MUT	3	Opytovacie zámená Tvorba krátkej odpovede	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. DENNÝ ŽIVOT	2	Frekvenčné príslovky	Environmentálna výchova
SVIATKY, MATEMATICKÉ ZNAMENKA	3	Čítanie textu, práca s textom, podávanie informácií	Multikultúrna výchova
2. ZVIERATÁ	3	Prítomný čas priebuhový	Environmentálna výchova
A. ŠKOLSKÝ VÝLET			
B. MODEL DINOSAURA			
C. MOJE OBLÚBENÉ ZVIERA	5	Rozdiel medzi jednoduchým a priebuhovým časom, príslovky času	Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

D. PRÍBEH KURIATKA	3	Modálne sloveso MUSÍM Zámeno ako podmet Zámeno ako predmet	Environmentálna výchova
ZVIERATÁ A BIOLÓGIA ZVIERAT	3	Práca s textom, prerozprávanie textu, prezentovanie a podanie informácií	Environmentálna výchova
3. PRÁZDNINY			
A. KDE SI BOL MINULÝ TÝŽDEŇ?	4	Minulý čas jednoduchý – sloveso byť	Osobnostný a sociálny rozvoj
B. NAŠE PRÁZDNINY	4	Minulý čas jednoduchý – pravidelné slovesá	Multikultúrna výchova
C. PROBLÉM	4	Minulý čas jednoduchý nepravidelné slovesá	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. MATOVE PRÁZDNINY	4	Tvorba otázky v minulom čase, opytovacie zámená	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
PRÁZDNINY A CESTOVANIE	2	Práca s textom, podávanie informácií o texte	Multikultúrna výchova
4. JEDLO			
A. JEDLO A NÁPOJE	4	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
B. KAMENNÁ POLIEVKA	2	Členy a zámená - počítateľné a nepočítateľné podstatné mená	Osobnostný a sociálny rozvoj
C. MAT NAKUPUJE	3	Opytovacie zámeno KOLKO- počítateľné a nepočítateľné podstatné mená	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. GEORGOV JABLKOVÝ KOLÁČ	3	Málo, trocha, veľa, mnoho – počítateľné a nepočítateľné podstatné mená	Výchova k manželstvu a rodičovstvu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

JEDLO A ČAS NA JEDLO, JEDLO CELÉHO SVETA	3	Čítanie textu, práca s textom, prezentácie textu, podanie informácií o texte	Multikultúrna výchova
5. SVET	3	Prídavné mená Opytovacie zámeno + prídavné meno, tvorba otázky	Multikultúrna výchova
A. MOJA KRAJINA	3	Pravidelné a stupňovanie prídavných mien – 2. stupeň	Multikultúrna výchova
B. SEVER A JUH	3	Stupňovanie prídavných mien – 3. stupeň	Multikultúrna výchova
C. LÁMEME REKORDY	3	Stupňovanie prídavných mien- nepravidelné prídavné mená	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. MICKEY A MILLIE IDÚ KEMPOVAŤ	3	Práca s textom, čítanie textu, prezentovanie textu, podávanie informácií	Multikultúrna výchova
USA, VÝDOD A ZÁPAD	2	Budúci čas pomocou slovesa idem, kladná veta	Mediálna výchova
6. ZÁBAVA	3	Tvorba prídavného mena opisom podstatného mena Prídavné meno a príslovka	Mediálna výchova
A. TV PROGRAM	3	Sloveso mať, musieť, nemať, nemusieť	Mediálna výchova
B. VO FILME	3	Tvorba návrhu, podnetu, pokynu	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
C. FILM, KAMERA, AKCIA	3	Práca s textom, podávanie informácií, prerozprávanie textu	Mediálna výchova
D. STRATENÝ TUČNIAK	3	Opakovanie gramatických javov	Osobnostný a sociálny rozvoj
BRITSKÉ KINO, GRÉCKE DIVADLO	2		
ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE	2		

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.</p>	<p>Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci každého ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú. Výkonový štandard nadväzuje na výkony stanovené pre 5. ročník ZŠ, t.j. na komunikačnú úroveň A1.</p>
<p>Slovosled vo vetách v prítomnom a minulom jednoduchom čase, tvorba otázok, odpovede, záporu. Krátka prídavná otázka so slovesom to be. Zdvorilá otázka so slovesom can. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod</p>	<p>Počúvanie s porozumením Žiak na konci 6. ročníka vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná; - porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života; - porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach; - pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú; - porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Časovanie plnovýznamových slovies v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámeno whose. Číslovky nad 100. Počtové výrazy plus, minus, times, multiplied by, divided by. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke interview, jednoduché správy, inzeráty, krátke oznámenia, opisy, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky a pod.</p> <p>Budúci dej vyjadrený pomocou will, tvorba otázky, odpovede a záporu. Určitý a neurčitý člen. Tvorba množného čísla nepravidelných podstatných mien.</p> <p>Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, jedálny lístok a pod.</p>	<p>Čítanie s porozumením Žiak na konci 6. ročníka vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekvencovanú slovnú zásobu; - rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach; - pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty; - porozumieť jednoduchým osobným listom; - vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy; - z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.
<p>Prídavné mená s koncovkou -ed, - ing. Intenzifikátory very, really, quite, quite so, a bit. Jednoduchý minulý čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Vyjadrenie budúceho deja pomocou will. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie príbehov, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z článkov, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod</p> <p>Modálne slovesá can, could, may, must. Vyjadrenie budúceho deja pomocou to be going to. Vyjadrenie budúceho deja pomocou will. Vyjadrenie budúceho deja pomocou prítomného priebehového času. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, inzeráty, príbehy, opisy udalostí a činností, úryvky z článkov, komiksy, letáky, reklamný materiál a pod.</p>	<p>Písomný prejav Žiak na konci 6. ročníka vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napísať jednoduché osobné listy; - zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie; - stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci; - napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi; - jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy.
<p>Krátka prídavná otázka. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: príbehy, opisy, osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál.</p> <p>Bežné frázové slovesá.</p> <p>Komunikačný kontext sa realizuje: monológ.</p> <p>Typy textov: osobné listy, pohľadnice, poznámky, správy, odkazy.</p>	<p>Ústny prejav – dialóg Žiak na konci 6. ročníka vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy; - zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny; - zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy; - používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení; - vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Bežné frázové slovesá. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť. <p>Ústny prejav – monológ Žiak na konci 6. ročníka vie/ dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto; - opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok; - podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka vie/ dokáže:</p> <p>Počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná; - porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života; - porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach; - pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú; - porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.
<p>Slovosled vo vetách v prítomnom a minulom jednoduchom čase, tvorba otázok, odpovede, záporu. Krátka prídavná otázka so slovesom Byť. Zdvorná otázka so slovesom Môcť. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatisácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod</p>	<p>Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekvencovanú slovnú zásobu; - rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach; - pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty; - porozumieť jednoduchým osobným listom; - vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy; - z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.
<p>Časovanie plnovýznamových slovies v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámeno Koho. Číslovky nad 100.</p>	<p>Písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> - napísať jednoduché osobné listy;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Počtové výrazy plus, mínus, krát, delené. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke interview, jednoduché správy, inzeráty, krátke oznámenia, opisy, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky a pod.</p> <p>Budúci dej vyjadrený pomocou Bude, tvorba otázky, odpovede a záporu. Určitý a neurčitý člen. Tvorba množného čísla nepravidelných podstatných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, jedálny lístok a pod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie; - stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci; - napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi; - jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina.
<p>Príslovky frekvencie často, zvyčajne, niekedy. Pozícia prísloviak frekvencie vo vete. Príslovky miesta, spôsobu a času kdekoľvek, zajtra. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: stručné komentáre, príbehy, oznámenia, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod. Vyhľadanie a porovnanie informácií o školských systémoch vlastnej a cieľovej krajiny. Samostatné privlastňovacie zámená moje, tvoje, vaše, jeho, jej, toho, naše, ich. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Sloveso + neurčitok. Sloveso + ing. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, blahoželania, brožúry, príbehy, opisy udalostí a činností, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, jednoduché oznámenia, krátke žiadosti, poďakovania, pozvánky a pod. Spôsob komunikácie pri dôležitých udalostiach v živote ľudí, zdieľanie pocitov s iným človekom.</p>	<p>Ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy; - zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny; - zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy; - používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení; - vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie; - požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť; - opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto;
<p>Sloveso dúfať + vyjadrenie budúceho deja. Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba rád by som + sloveso. Neurčité zámená nejaké, žiadne, no a ich zloženiny. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, inzeráty, príbehy, opisy udalostí a činností, osobné listy, telefonické rozhovory, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod. Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok; - podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti. Predprítomný čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Pravidelné stupňovanie krátkych a viacslabičných prídavných mien. Jednoduché určujúce vzťažné vety s použitím kto, ktorý, kto, čo, kde. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Radové číslovky. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: súvislé texty opisujúce záľuby alebo postoje voči prostrediu, opisy, osobné listy, jedálne lístky, jednoduché recepty, poznámky, brožúry a prospekty, obaly a nálepky na tovare. Zásady správania sa v reštaurácii, porovnanie stravovacích zvyklostí.</p>	
<p>Tvorenie prísloviak príponou –ly. Slovesá s predložkovými väzbami počúvať, pozerat', usmievať. Modálne slovesá môžem, nemusím, mal by som, mohol by som. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ. Typy textov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, jednoduché osobné listy, krátke formálne listy, brožúry, reklamný materiál. Zákazy a predpisy - nápisy a obrázky na verejných priestranstvách, v reštauráciách, na autobusových a vlakových staniciach, na letiskách, v parkoch, v múzeách, v galériách, v obchodných domoch atď.</p>	
<p>Bežné frázové slovesá. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ. Typy textov: osobné listy, pohľadnice, poznámky, správy, odkazy. Dodržiavanie zdvorilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie. Bežné frázové slovesá. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty. Pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Anglický jazyk	ročník	siedmy
			3 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
PREDSTAVENIE A. TRIŠIN PRVÝ DEŇ	2	Prítomný čas jednoduchý, tretia osoba jednotného čísla, komunikačné zručnosti, denné frázy	Osobnostný a sociálny rozvoj
B. SLADKÁ SUE A MÚDRY ALEC	3	Rozdiel medzi prítomným časom jednoduchým a prítomným časom priebehovým, príslovky času	Multikultúrna výchova
1. MOJ ZIVOT A. NOVÝ DOMOV	3	Minulý čas, pravidelné slovesá, nepravidelné slovesá v minulom čase	Multikultúrna výchova
B. PREKVAPENIE PRE MÚDREHO ALECA	3	Tvorba otázky v minulom čase, sloveso byť a pomocné sloveso robiť.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
C. MOJA RODINA	3	Privlastňovanie, privlastňovacie zámená.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. TRIŠINI NOVÍ PRIATELIA	3	Rozprávanie o tom čo mám rád aj čo rád nemám, voľnočasové aktivity	Osobnostný a sociálny rozvoj
RODINA MIGRÁCIA	3	Práca s textom, podávanie informácií, komunikačné zručnosti	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
2. BUDUCNOST A. CESTA DO VESMÍRU	3	Budúci čas pomocné sloveso „Bude“	Environmentálna výchova
B. DETEKTÍV ROKA	3	Budúci čas, rozhodnutie, rozhodnosť,	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

C. TVOJA BUDÚCNOSŤ	3	Predložky miesta v, vo	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. MARTINOVA PÁRTY	2	Ponuka, úmysel a účel	Osobnostný a sociálny rozvoj
DOPRAVA SOLÁRNY SYSTÉM	2	Práca s textom, podávanie informácií, komunikačné zručnosti	Multikultúrna výchova
3. MIESTO A ČAS	3	Minulý čas priebehový, tvorba otázky, kladná veta a zápor	Multikultúrna výchova
A. ČO SA STALO			
B. NEBEZPEČNÁ SITUÁCIA	4	Rozdiel medzi minulým časom priebehovým a jednoduchým, príslovka času	Environmentálna výchova
C. VRAŽDA V KNIŽNICI	3	Práca s textom, minulý čas, slovná zásoba	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. VIRTUÁLNA OPERA	3	Frázy, frázové slovesá, tvorba reakcie, slovná zásoba – prídavné mená	Multikultúrna výchova
BRITÁNIA ČASOVÉ PÁSMA	3	Práca s textom, podávanie informácií, komunikačné zručnosti	Environmentálna výchova
4. LONDYN			
A. PREHLIADKA PAMIA-TOK	4	Miesta v meste, určité členy	Environmentálna výchova
B. VEDĽA POLICAJNEJ STANICE	3	Použitie: určité a neurčité členy	Environmentálna výchova
C. KRAJČIR ZO SWAHAMU	4	Slovná zásoba, neurčité zámená	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. LEVISOV PLÁN	3	Rozprávanie o budúcich dojednaniach, dohovoroch	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VELKÉ JABLKO MOR	3	Práca s textom, podávanie informácií, komunikačné zručnosti	Environmentálna výchova
5. SKUSENOSTI	3	Predprítomný čas: vždy, nikdy, práva	Osobnostný a sociálny rozvoj
A. SÚ ÚSPEŠNÍ	3	Predprítomný čas: vždy, nikdy, práva	Osobnostný a sociálny rozvoj
B. LIEZOL SI NIEKEDY NA KOPEC?	3	Predprítomný čas, použitie, tvorba otázky	Environmentálna výchova
C. ABY SI ĽUDIA UVEDOMILI	4	Práca s textom, porovnávanie minulých časov	Environmentálna výchova
D. TRIŠINE NOVINKY	3	Práve – príslovka predprítomného času	Osobnostný a sociálny rozvoj
HRDIŇOVIA BRITÁNIE MELODIA A RYTMUS	3	Práca s textom, podávanie informácií, komunikačné zručnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj
6. PROBLEM	4	Mal by si, nemal by si, poradiť	Osobnostný a sociálny rozvoj
A. LEVISOV PROBLÉM	4	Mal by si, nemal by si, poradiť	Osobnostný a sociálny rozvoj
B. ŠTASTNÝ KONIEC	4	Musíš, nemusíš, nemal by si, modálne slovesá	Multikultúrna výchova
C. AŠLINA KAMERA	3	Frázové slovesá – sloveso a príslovka, práca s textom	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. PETE	3	Odmietnutie návrhu	Osobnostný a sociálny rozvoj
ZÁCHRANNÉ ZOŽKY OČI	3	Práca s textom, podávanie informácií, komunikačné zručnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka vie/ dokáže:</p> <p>Počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná; - porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života; - porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach; - pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú; - porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.
<p>Slovosled vo vetách v prítomnom a minulom jednoduchom čase, tvorba otázok, odpovede, záporu. Krátka prídavná otázka so slovesom Byť. Zdvorilá otázka so slovesom Môcť. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod</p>	<p>Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekvencovanú slovnú zásobu; - rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach; - pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty; - porozumieť jednoduchým osobným listom; - vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy; - z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Časovanie plnovýznamových slovies v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámeno Koho. Číslovky nad 100. Počtové výrazy plus, mínus, krát, delené. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke interview, jednoduché správy, inzeráty, krátke oznámenia, opisy, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky a pod.</p> <p>Budúci dej vyjadrený pomocou Bude, tvorba otázky, odpovede a záporu. Určitý a neurčitý člen. Tvorba množného čísla nepravidelných podstatných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, jedálny lístok a pod.</p>	<p>Písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> - napísať jednoduché osobné listy; - zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie; - stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci; - napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi; - jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina.
<p>Príslovky frekvencie často, zvyčajne, niekedy. Pozícia prísloviak frekvencie vo vete. Príslovky miesta, spôsobu a času kdekoľvek, zajtra. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: stručné komentáre, príbehy, oznámenia, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod. Vyhľadanie a porovnanie informácií o školských systémoch vlastnej a cieľovej krajiny. Samostatné privlastňovacie zámená moje, tvoje, vaše, jeho, jej, toho, naše, ich. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Sloveso + neurčitok. Sloveso + ing. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, blahoželanania, brožúry, príbehy, opisy udalostí a činností, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, jednoduché oznámenia, krátke žiadosti, poďakovania, pozvánky a pod. Spôsob komunikácie pri dôležitých udalostiach v živote ľudí, zdieľanie pocitov s iným človekom.</p>	<p>Ústny prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy; - zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny; - zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy; - používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení; - vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie; - požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť; - opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto; - opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok; - podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.
<p>Sloveso dúfať + vyjadrenie budúceho deja. Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba rád by som + sloveso. Neurčité zámená nejaké, žiadne, no a ich zloženiny. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, inzeráty, príbehy, opisy udalostí a činností, osobné listy, telefonické rozhovory, brožúry,</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod. Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.</p> <p>Predprítomný čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Pravidelné stupňovanie krátkych a viacslabičných prídavných mien. Jednoduché určujúce vzťažné vety s použitím kto, ktorý, kto, čo, kde. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Radové číslovky. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: súvislé texty opisujúce záľuby alebo postoje voči prostrediu, opisy, osobné listy, jedálne lístky, jednoduché recepty, poznámky, brožúry a prospekty, obaly a nálepky na tovare. Zásady správania sa v reštaurácii, porovnanie stravovacích zvyklostí.</p>	
<p>Tvorenie prísloviak príponou –ly. Slovesá s predložkovými väzbami počúvať, pozeráť, usmievať. Modálne slovesá môžem, nemusím, mal by som, mohol by som. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ. Typy textov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, jednoduché osobné listy, krátke formálne listy, brožúry, reklamný materiál. Zákazy a predpisy - nápisy a obrázky na verejných priestranstvách, v reštauráciách, na autobusových a vlakových staniciach, na letiskách, v parkoch, v múzeách, v galériách, v obchodných domoch atď.</p>	
<p>Bežné frázové slovesá. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ. Typy textov: osobné listy, pohľadnice, poznámky, správy, odkazy. Dodržiavanie zdvorilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie.</p> <p>Bežné frázové slovesá. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty. Pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Anglický jazyk	ročník	ôsmy
			3 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
PREDSTAVENIE A. NEZVYČAJNÝ DEŇ	3	Stavové slovesá v prítomnom čase	Multikultúrna výchova
B. PRACOVNÁ SKÚSEŇ	3	Rozprávanie o budúcnosti, Čo budem robiť	Osobnostný a sociálny rozvoj
1. MINULOSŤ A PRÍTOMNOSŤ A. ĽADOVÝ MUŽ	3	Porovnávanie časov, minulý čas jednoduchý a minulý čas priebuhový, slovesá v minulom čase	Multikultúrna výchova
B. ZVYKLI SME BYŤ RIVALI	3	Používanie slovesa zvykli sme, zvykol som	Osobnostný a sociálny rozvoj
C. OBLEČENIE	3	Slovná zásoba, oblečenie, práca s textom, tvorba dialógov v obchode, príliš, mnoho, málo	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. TEST	3	Modálne slovesá v minulom čase	Multikultúrna výchova
PRÍBEH ANGLICKA HISTÓRIA MATERIÁLLOU	3	Práca s textom, podávanie informácií, rozvoj komunikačných zručností	Multikultúrna výchova
2. SLAVA A BOHATSTVO A. FILM	3	Predprítomný čas, tvorba viet, príslovky času, a použitie slovesa byť a ísť	Multikultúrna výchova
B. MÚDRY ALEC ZATVORIL DVERE	3	Príslovky času predprítomný čas a minulý čas	Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

C. SLÁVA	3	Podstatné mená, prídavné mená, práca s textom, podávanie informácií o texte	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. LUK MÁ PROBLÉM	3	Zisťovacie otázky	Osobnostný a sociálny rozvoj
ČITATELSKÉ ZVYKY MLADÝCH POČÍTAČE	3	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Osobnostný a sociálny rozvoj
3. ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ			
A. TY A TVOJE TELO	3	Opytovacie zámená, vzťažné vety	Osobnostný a sociálny rozvoj
B. KTO SA SMEJE NA POSLEDY	3	Mal by si , mohol by si	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
C. STARAŤ SA O SEBA	3	Choroba a ošetrovanie, práca so slovnou zásobou	Osobnostný a sociálny rozvoj
D. LÍSTKY	3	Vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu	Osobnostný a sociálny rozvoj
ŠPORT VITAMÍNY A MINERÁLY	3	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Osobnostný a sociálny rozvoj
4. HRDINOVIA			
A. KRÁĽ ARTUR	3	Neurčitý tvar, neurčité slovesné tvary, sloveso + koncovka ing alebo neurčitý tvar	Multikultúrna výchova
B. ZLODEJ	3	Tam je niečo + sloveso koncovka ing, tam je niekto + sloveso koncovka ing,	Environmentálna výchova
C. PREDSTAVIVOSŤ	3	Slovesá a tvorenie slovies za pomoci citoslovca, určitý a neurčitý slovesný tvar	Environmentálna výchova
D. ZÁKAZNÍK	3	Objednanie jedla, tvorba dialógov, v reštaurácii	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ROBIN HOOD MALBA - UMENIE	3	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Multikultúrna výchova
5. NASE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE			
A. KLIMATICKÉ ZMENY	4	Trpné prídavné v prítomnom čase	Environmentálna výchova
B. ALECKOV PLÁN	3	Trpné prídavné v rôznych časoch	Environmentálna výchova
C. STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE – ZÁCHRANA MEDVEDEJ SIROTY	3	Definícia, práca so slovnou zásobou, práca s textom	Environmentálna výchova
D. ROSY SA OBÁVA	4	Každodenné frázy, vyjadrenie obáv, citoslovce obávania, obrazné pomenovania	Osobnostný a sociálny rozvoj
AUSTRÁLIA HURIKÁNY	3	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Environmentálna výchova
6. VZTAHY			
A. PRIATELIA	4	Prvá podmienková veta, tvorba prvej podmienkovej vety	Osobnostný a sociálny rozvoj
B. POTREBUJEME PRÁZDNINY	3	Podrad'ovacie súvetia, vedľajšia veta, príslovky kníh	Multikultúrna výchova
C. GENERAČNÉ ROZDIELY	3	Slovesá a podstatné mená, tvorba slovies a podstatných mien	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
D. DETI	3	Frázy a frázové slovesá, práca s textom	Osobnostný a sociálny rozvoj
DOBROVOLNICTVO OBČIANSKA NÁUKA EURÓPSKA ÚNIA	3	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2.</p> <p>Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.</p> <p>Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.</p>	<p>Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci každého ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú. Výkonový štandard nadväzuje na výkony stanovené pre 5. ročník ZŠ, t.j. na komunikačnú úroveň A1.</p> <p>Žiak na konci 8. ročníka vie/ dokáže:</p> <p>Počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná; - porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života; - porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach; - rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru; - pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú; - identifikovať tému vypočutej diskusie; - porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Slovosled vo vetách v prítomnom a minulom jednoduchom čase, tvorba otázky, odpovede, záporu. Krátka prídavná otázka so slovesom Byť. Zdvorilá otázka so slovesom Môcť. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatisácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod</p>	<p>Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekvencované slovnú zásobu; - rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach; - pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty; - porozumieť jednoduchým osobným listom; - vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy; - vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie, - z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.
<p>Časovanie plnovýznamových slovies v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámeno Koho. Číslovky nad 100. Počtové výrazy plus, mínus, krát, delené. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke interview, jednoduché správy, inzeráty, krátke oznámenia, opisy, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky a pod.</p> <p>Budúci dej vyjadrený pomocou Bude, tvorba otázky, odpovede a záporu. Určitý a neurčitý člen. Tvorba množného čísla nepravidelných podstatných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, jedálny lístok a pod.</p>	<p>Písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> - napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov; - napísať jednoduché osobné listy; - zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie; - stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci; - napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi; - jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy.
<p>Príslovky frekvencie často, zvyčajne, niekedy. Pozícia prísloviiek frekvencie vo vete. Príslovky miesta, spôsobu a času kdekoľvek, zajtra. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: stručné komentáre, príbehy, oznámenia, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a</p>	<p>Ústny prejav – monológ, dialóg</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy; - zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny; - zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>odkazy, letáky, reklamný materiál a pod. Vyhľadanie a porovnanie informácií o školských systémoch vlastnej a cieľovej krajiny. Samostatné privlastňovacie zámená moje, tvoje, vaše, jeho, jej, toho, naše, ich. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Sloveso + neurčitok. Sloveso + ing. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, blahoželanania, brožúry, príbehy, opisy udalostí a činností, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, jednoduché oznámenia, krátke žiadosti, poďakovania, pozvánky a pod. Spôsob komunikácie pri dôležitých udalostiach v živote ľudí, zdieľanie pocitov s iným človekom.</p> <p>Opisné tvary to beable to, to have to, to be allowed to. Predprítomný jednoduchý čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ. Typy textov: listy, komiksy, databázy, referáty, verejné značenia a nápisy, poznámky. Rozdielnosti, špecifiká a pravidlá písania formálnych listov v jazyku cieľovej krajiny a slovenskom jazyku za účelom ospravedlnenia, kritiky, reakcie na nedodržanie vopred dohodnutých pravidiel a povinností. Špecifiká písania osobných listov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení; - sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne; - vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie; - požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.
<p>Vyjadrenie modalít. Krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy udalostí a činností. Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine.</p> <p>Sloveso dúfať + vyjadrenie budúceho deja. Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba rád by som + sloveso. Neurčité zámená nejaké, žiadne, no a ich zloženiny. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, inzeráty, príbehy, opisy udalostí a činností, osobné listy, telefonické rozhovory, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod. Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.</p> <p>Predprítomný čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Pravidelné stupňovanie krátkych a viacslabičných prídavných mien. Jednoduché určujúce vzťahné vety s použitím kto, ktorý, kto, čo, kde. Nepravidelné stupňovanie prídavných</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>mien. Radové číslovky. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: súvislé texty opisujúce záľuby alebo postoje voči prostrediu, opisy, osobné listy, jedálne lístky, jednoduché recepty, poznámky, brožúry a prospekty, obaly a nálepky na tovare. Zásady správania sa v reštaurácii, porovnanie stravovacích zvyklostí.</p>	
<p>Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba I'd love to/I want to + sloveso. Vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of, all, none, not (any), enough, (a) few. Rozkazovací spôsob. Nulový a prvý kondicionál. Komunikačný kontext a realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy. Rôzne formy a spôsoby reakcií na ponuku a odmietnutie v domácom a zahraničnom prostredí.</p> <p>Modálne slovesá should, shall, would, needn't, will, wont't. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - súvislý monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy. Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.</p> <p>Vyjadrenie minulosti pomocou zvykol som. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Určitý a neurčitý člen, nulový člen. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, listy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy. Zaužívané pravidlá pri špecifických udalostiach, napr. prijatie pozvania, písomné poďakovanie za oslavu, gratulácie.</p> <p>Tvorenie prísloviak príponou -ly. Slovesá s predložkovými väzbami počúvať, pozerat', usmievať. Modálne slovesá môžem, nemusím, mal by som, mohol by som. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ. Typy textov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, jednoduché osobné listy, krátke formálne listy, brožúry, reklamný materiál. Zákazy a predpisy - nápisy a obrázky na verejných priestranstvách, v reštauráciách, na autobusových a vlakových staniciach, na letiskách, v parkoch, v múzeách, v galériách, v obchodných domoch atď.</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Bežné fráзовé slovesá. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ. Typy textov: osobné listy, pohľadnice, poznámky, správy, odkazy. Dodržiavanie zdvorilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie.</p> <p>Bežné fráзовé slovesá. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty. Pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>	
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Anglický jazyk		ročník	deviaty
				4 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
PREDSTAVENIE VITAJTE	4	Prítomný jednoduchý a priebehový čas, predstaviť niekoho		Multikultúrna výchova
C. ČO MÁŠ RÁD	4	Precvičenie jednoduchého a priebehového prítomného času		Osobnostný a sociálny rozvoj
7. PROBLÉMY E. BETKINA OSLAVA	4	Použitie časov, priebehový, jednoduchý a predprítomný		Multikultúrna výchova
F. ŠIKANOVANIE	4	Vyjadriť súhlas alebo nesúhlas so situáciou		Osobnostný a sociálny rozvoj
G. NIEČO JE CHYBNÉ	4	Slovná zásoba, veci a spotrebiče, práca s textom, tvorba dialógov v obchode		Osobnostný a sociálny rozvoj
H. VIANOČNÁ KOLEDA	4	Prítomný a predprítomný čas, používanie členov		Multikultúrna výchova
POPOVÁ HUDBA HODVÁBNA CESTA	4	Práca s textom, podávanie informácií, rozvoj komunikačných zručností		Multikultúrna výchova
8. MIESTO A ČAS E. PERFEKTNÉ MIESTO NA ŽIVOT	4	Vyjadrenie budúcnosti, tvorba viet, rozhodnutia		Multikultúrna výchova
F. TVOJE TELO	4	Priebehový prítomný čas na vyjadrenie budúcnosti, tvorba predpovede		Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

G. ZMENA DOHODNUTÉHO STRETNUTIA	4	Práca s textom, podávanie informácií o texte	Osobnostný a sociálny rozvoj
H. TRÁVENIE ČASU	4	Podmienkové vety, tvorba prvej podmienkovej vety	Osobnostný a sociálny rozvoj
VZDELÁVANIE V USA HMYZ	4	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Osobnostný a sociálny rozvoj
9. RISK E. TRÚFAŠ SI	4	Podmienkové vety, tvorba druhej podmienkovej vety	Osobnostný a sociálny rozvoj
F. NEBEZPEČNÝ SVET	4	Vyjadriť spojenie: tak, že, zachytiť informácie, ktoré na niečo upozorňujú	Environmentálna výchova
G. UPOZORNENIA A RADY	4	Reflexívne zámená	Osobnostný a sociálny rozvoj
H. DAJ POZOR, ČO SI PAJEŠ	4	Vyjadrenie fázy tak veľa že - so much that	Osobnostný a sociálny rozvoj
REGIÓNY ANGLICKA GEOGRAFIA- TEKTONICKÉ DOSKY	4	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Osobnostný a sociálny rozvoj
10. SMIEM SA OPÝTAŤ E. POUŽÍVANIE MÉDIÍ	4	Tvorenie otázok pomocou slovesa byť, vedieť, musieť, mať	Multikultúrna výchova
F. ZAMESTNANIA	5	Gerundium, vyjadrenie aktivity	Osobnostný a sociálny rozvoj
G. ŽIADOSTI	4	Frázové slovesá	Osobnostný a sociálny rozvoj
H. VRAŽDA V DIVADLE	4	Slovná zásoba - divadlo, deliteľné a nedeliteľné frázové slovesá	Osobnostný a sociálny rozvoj
MLÁDEŽ A PENIAZE SPOLOČENSKÉ VEDY - TV	4	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

11. KUPOVANIE A PREDÁVANIE E. PENIAZE	5	Trpný rod v rôznych časoch	Multikultúrna výchova
F. NEZVYČAJNÉ MIESTO	5	Modálne slovesá v trpnom rode	Environmentálna výchova
G. KUPOVANIE LÍSTKA	4	Predložky	Osobnostný a sociálny rozvoj
H. PREDAJ STOROČIA	5	Súhlas, nesúhlas, vyjadrenie názoru	Osobnostný a sociálny rozvoj
ANGLICKÝ JAZYK PRÍRODNÉ VEDY- ROPA	4	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Environmentálna výchova
12. PROTESTY E. BOBOVE TENISKY	4	Nepriama reč, tvorba nepriamej reči	Osobnostný a sociálny rozvoj
F. POVEDAŤ „NIE“	4	Slovesá, rozdiel medzi slovesom hovoriť a povedať	Multikultúrna výchova
G. NEPRIAME OTÁZKY	4	Nepriame otázky, zdvorilostné frázy	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
H. RÓMEO A JÚLIA	4	Frázy a frázové slovesá, práca s textom	Osobnostný a sociálny rozvoj
OXFORD A CAMBRIDGE POLITOLÓGIA- VLÁDA	4	Práca s textom, získavanie a podávanie informácií k textu	Multikultúrna výchova

obsahový štandard	výkonový štandard
--------------------------	--------------------------

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy.</p>	<p>Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci každého ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú. Výkonový štandard nadväzuje na výkony stanovené pre 5. ročník ZŠ, t.j. na komunikačnú úroveň A1.</p>
<p>Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka vie/ dokáže:</p> <p>Počúvanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná, - porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života, - porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach, - rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru, - pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú - identifikovať tému vypočutej diskusie, - porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).
<p>Slovosled vo vetách v prítomnom a minulom jednoduchom čase, tvorba otázky, odpovede, záporu. Krátka prídavná otázka so slovesom Byť. Zdvorilá otázka so slovesom Môcť. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod. Pravidlá slušnosti</p>	<p>Čítanie s porozumením</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu, - rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty, - porozumieť jednoduchým osobným listom, - vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy, - vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie, - z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).
<p>Časovanie plnovýznamových slovies v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámeno <i>Koho</i>. Číslovky nad 100. Počtové výrazy plus, mínus, krát, delené. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke interview, jednoduché správy, inzeráty, krátke oznámenia, opisy, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky a pod.</p> <p>Budúci dej vyjadrený pomocou <i>Bude</i>, tvorba otázky, odpovede a záporu. Určitý a neurčitý člen. Tvorba množného čísla nepravidelných podstatných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ - komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, jedálny lístok a pod.</p> <p>Prídavné mená s koncovkou <i>-ed</i>, <i>-ing</i>. Intenzifikátory <i>very</i>, <i>really</i>, <i>quite</i>, <i>quite so</i>, a <i>bit</i>. Jednoduchý minulý čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Vyjadrenie budúceho deja pomocou <i>will</i>. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie príbehov, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z článkov, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod.</p> <p>Modálne slovesá <i>can</i>, <i>could</i>, <i>may</i>, <i>must</i>. Vyjadrenie budúceho deja pomocou <i>to be going to</i>. Vyjadrenie budúceho deja pomocou <i>will</i>. Vyjadrenie budúceho deja pomocou prítomného prítomného prítomného času.</p>	<p>Písomný prejav</p> <ul style="list-style-type: none"> - napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov, - napísať jednoduché osobné listy, - zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie, - stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci, - napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi, - jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Príslovky frekvencie často, zvyčajne, niekedy. Pozícia prísloviak frekvencie vo vete. Príslovky miesta, spôsobu a času kdekoľvek, zajtra. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: stručné komentáre, príbehy, oznámenia, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál a pod. Vyhľadanie a porovnanie informácií o školských systémoch vlastnej a cieľovej krajiny. Samostatné privlastňovacie zámená moje, tvoje, vaše, jeho, jej, toho, naše, ich. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Sloveso + neurčitok. Sloveso + ing. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, blahoželania, brožúry, príbehy, opisy udalostí a činností, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, jednoduché oznámenia, krátke žiadosti, poďakovania, pozvánky a pod. Spôsob komunikácie pri dôležitých udalostiach v živote ľudí, zdieľanie pocitov s iným človekom. Opisné tvary to beable to, to have to, to be allowed to. Predprítomný jednoduchý čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ. Typy textov: listy, komiksy, databázy, referáty, verejné značenia a nápisy, poznámky. Rozdielnosti, špecifiká a pravidlá písania formálnych listov v jazyku cieľovej krajiny a slovenskom jazyku za účelom ospravedlnenia, kritiky, reakcie na nedodržanie vopred dohodnutých pravidiel a povinností. Špecifiká písania osobných listov.</p>	<p>Ústny prejav – monológ, dialóg</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, - zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny, - zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy, - používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení, - sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne, - vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie, - požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).
<p>Vyjadrenie modalít. Krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy udalostí a činností. Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine. Sloveso dúfať + vyjadrenie budúceho deja. Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba rád by som + sloveso. Neurčité zámená nejaké, žiadne, no a ich zloženiny. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, inzeráty, príbehy, opisy udalostí a činností, osobné listy, telefonické rozhovory, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky reklamný materiál a pod. Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadre-</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>nie očakávaní, spokojnosti, nespokojnosti. Predprítomný čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Pravidelné stupňovanie krátkych a viacslabičných prídavných mien. Jednoduché určujúce vzťažné vety s použitím kto, ktorý, kto, čo, kde. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Radové číslovky. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: súvislé texty opisujúce záľuby alebo postoje voči prostrediu, opisy, osobné listy, jedálne lístky, jednoduché recepty, poznámky, brožúry a prospekty, obaly a nálepky na tovare. Zásady správania sa v reštaurácii, porovnanie stravovacích zvyklostí.</p>	
<p>Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba I'd love to/I want to + sloveso. Vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of, all, none, not (any), enough, (a) few. Rozkazovací spôsob. Nulový a prvý kondicionál. Komunikačný kontext a realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy. Rôzne formy a spôsoby reakcií na ponuku a odmietnutie v domácom a zahraničnom prostredí. Modálne slovesá should, shall, would, needn't, will, won't. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - súvislý monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy. Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe. Vyjadrenie minulosti pomocou zvykol som. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Určitý a neurčitý člen, nulový člen. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, listy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy. Zaužívané pravidlá pri špecifických udalostiach, napr. prijatie pozvania, písomné poďakovanie za oslavu, gratulácie. Tvorenie prísloviak príponou -ly. Slovesá s predložkovými väzbami počúvať, pozeráť, usmievať. Modálne slovesá môžem, nemusím, mal by som, mohol by som. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ. Typy textov: informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, jednoduché osobné listy, krátke formálne listy, brožúry, reklamný materiál. Zákazy a predpisy - nápisy a obrázky na verejných priestranstvách, v reštauráciách, na autobusových a vla-</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>kových staniach, na letiskách, v parkoch, v múzeách, v galériách, v obchodných domoch atď.</p> <p>Opisné tvary <i>to beable to, to have to, to beallowed to</i>. Predprítomný jednoduchý čas, tvorba otázky, odpovede a záporu. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ. Typy textov: listy, komiksy, databázy, referáty, verejné značenia a nápisy, poznámky. Rozdielnosti, špecifiká a pravidlá písania formálnych listov v jazyku cieľovej krajiny a slovenskom jazyku za účelom ospravedlnenia, kritiky, reakcie na nedodržanie vopred dohodnutých pravidiel a povinností. Špecifiká písania osobných listov.</p> <p>Vyjadrenie modalít pomocou <i>possibly, probably, perhaps</i>. Krátke prídavné otázky v prítomnom a minulom čase. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy udalostí a činností. Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine.</p> <p>Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Väzba <i>I'd love to/I want to + sloveso</i>. Vyjadrenie množstva pomocou <i>any, some, a lotof, all, none, not (any), enough, (a) few</i>. Rozkazovací spôsob. Nulový a prvý kondicionál.</p> <p>Komunikačný kontext a realizuje: - jednoduchý dialóg, - súvislý monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, príbehy, opisy. Rôzne formy a spôsoby reakcií na ponuku a odmietnutie v domácom a zahraničnom prostredí.</p> <p>Modálne slovesá <i>should, shall, would, needn't, will, wont't</i>.</p> <p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - súvislý monológ, - stručné komentáre s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy. Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.</p>	
<p>Vyjadrenie minulosti pomocou <i>used to</i>. Vyjadrenie účelu pomocou neurčitku. Určitý a neurčitý člen, nulový člen. Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, listy, letáky, reklamný materiál, príbehy, opisy. Zaužívané pravidlá pri špecifických udalostiach, napr.</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>prijatie pozvania, písomné poďakovanie za oslavu, gratulácie. Krátka prídavná otázka. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: príbehy, opisy, osobné listy, brožúry, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy, letáky, reklamný materiál. Pretrvávajúce stereotypy o Slovákoch a obyvateľoch cieľovej krajiny. Bežné frázy. Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ. Typy textov: osobné listy, pohľadnice, poznámky, správy, odkazy. Dodržiavanie zdvorilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie. Bežné frázy. Nepravidelné stupňovanie prídavných mien. Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty. Pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>	
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

3 Nemecký jazyk

názov predmetu	Nemecký jazyk
časový rozsah výučby	2h /týždeň, 66 h/ rok
ročník	siedmy, ôsmy
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	3 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Nemecký jazyk umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Učiaci sa aktívne prístupujú k získavaniu vedomostí a zručností v nasledujúcich jazykových rovinách:

- fonetická a fonologická rovina
- lexikologická rovina
- morfeomatická a morfológická rovina
- syntaktická rovina jazyka
- štylistika jazyka
- literatúra nemeckého jazyka.

Ciele vyučovacieho predmetu

Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky sa pri používaní a učení sa jazyka rozvíja celý rad kompetencií. Cieľom vyučovania nemeckého jazyka je rozvinúť všeo-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

becné kompetencie, ale aj celý rad komunikačných jazykových kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a rôznych podmienkach.

Základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine,
- dokázal si vymieňať informácie a nápady s ľuďmi, ktorí hovoria iným jazykom,
- lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Naša škola vyučuje stupeň podľa ERR po úroveň A2.

A1

Počúvanie: Žiak dokáže rozoznať známe slová a veľmi základné frázy týkajúce jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne.

Čítanie: Žiak rozumie známym menám, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch.

Ústna interakcia: Žiak dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať jeho výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči a pomôže mu sformulovať, čo sa on pokúša povedať. Dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky v oblasti jeho základných potrieb alebo na veľmi známe témy.

Samostatný ústny prejav: Žiak dokáže využívať jednoduché frázy a vetami opísať miesto, kde žije a ľudí, ktorých pozná.

Písanie: Žiak dokáže napísať krátku jednoduchú pohľadnicu, napríklad dokáže poslať pozdrav z dovolenky. Dokáže vyplniť formuláre s osobnými údajmi, napríklad uvedie jeho meno, štátnu príslušnosť a adresu na registračnom formulári v hoteli.

A2

Počúvanie: Žiak dokáže porozumieť frázam a najbežnejšej slovnej zásobe vo vzťahu k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú (napríklad základné informácie o ňom a rodine, nakupovaní, miestnej oblasti, zamestnaní). Dokáže pochopiť zmysel v krátkych, jasných a jednoduchých správach a oznámeniach.

Čítanie: Žiak dokáže čítať veľmi krátke jednoduché texty. Dokáže nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad inzeráty, prospekty, jedálne lístky a časové harmonogramy a dokáže porozumieť krátkym jednoduchým osobným listom. **Ústna interakcia:** Žiak dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátke spoločenské kontakty, dokonca aj keď zvyčajne nerozumie dostatočne na to, aby sám udržiaval konverzáciu.

Samostatný ústny prejav: Žiak dokáže použiť sériu fráz a viet na jednoduchý opis rodiny a ostatných ľudí, životných podmienok, vzdelania a jeho terajšej alebo nedávnej práce.

Písanie: Žiak dokáže napísať krátke jednoduché oznámenia a správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby. Dokáže napísať veľmi jednoduchý osobný list, napríklad poďakovanie.

Kľúčové kompetencie žiakov

Všeobecné kompetencie:

- získavať uvedomene nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať,
- pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

Komunikačné jazykové kompetencie:

- rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť.

1 Jazyková kompetencia

- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,

- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje.

2 Sociolingvistická kompetencia

- dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť aj rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa, atď.

3 Pragmatická kompetencia

- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu.

Komunikačné zručnosti

1 Počúvanie s porozumením

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

2 Čítanie s porozumením

- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty.

3 Písomný prejav

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej,
- vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“.

4 Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,
- rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť.

Ústny prejav – monológ

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Stratégia vyučovania

Výkladovo-ilustratívne metódy, motivačné metódy, motivačné rozprávanie, expozičné metódy ako vysvetľovanie, rozhovor, projektová práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií), učenie prostredníctvom IKT, didaktické hry, metódy opakovania a precvičovania, skupinová práca, individuálne vyučovanie, frontálne vyučovanie získavanie informácií - práca s odbornou literatúrou, vyhľadávanie informácií, dramatizácia, práca so slovníkom, výtvarné činnosti, písomné práce.

3.5 Učebné zdroje

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Učebnica WIR 1, 2

Pracovný zošit WIR 1, 2

Metodické príručky

mapy

Odborná literatúra

Cudzojazyčné časopisy a tlač

Slovníky – prekladové a výkladové

piesne, básne, rozprávky

Materiálno-technické a didaktické prostriedky:

- CD, kazetový prehrávač
- IKT pomôcky
- školská tabuľa
- nástenné mapy
- DVD filmy podľa výberu učiteľa
- tabuľky
- power point-ové prezentácie
- web stránky
- autentické materiály: inf. letáky, pexesá, obrázky, fotografie

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- g) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- h) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- i) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Vo výchovno-vzdelávacom procese uskutočňujeme klasifikáciu priebežnú a celkovú (I. a II. polrok). Na kontrolu vedomostí a zručností slúži písomné a ústne skúšanie.

Spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy

Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, vo dvojiciach, aktivita na hodinách.

Pri hodnotení žiakov dodržiavame tieto zásady: motivačný charakter hodnotenia, spätnú väzbu, individuálny prístup, jasné určenie pravidiel a kritérií klasifikácie, systém sebahodnotenia žiakov a hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Nemecký jazyk	ročník	siedmy
		2 hodiny / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	Téma	prierezové témy
I. Predstavenie sa, pozdravy	6	Čo už vieme po nemecky Predstavujeme sa, pozdravy Prítomný čas sloviess <i>volat' sa a byt'</i> Opytovacie vety Kto? Ako?, W-otázky Oznamovacia veta Čísla od 1 do 20 Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia	Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova
II. Moja rodina	12	Rodina- slovná zásoba Určitý člen Neurčitý člen Predložka <i>od, z, zo</i> Privlastňovacie zámená <i>môj, tvoj,</i> Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Opakovanie, príprava na test Test	Osobnostný a sociálny rozvoj, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova
III. Máš súrodencov?	12	Prítomný čas slovesa <i>mat'</i> Zápor <i>nie – žiadny</i> Ľudské vlastnosti Čísla od 21 do 1000	Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Zdvorilostná forma Vy Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Opakovanie, príprava na test Test 3. lekcia	
IV. Kde bývate? Domov	12	Prítomný čas slovesa <i>bývať</i> W-otázky áno/nie – otázky Nem. hovoriace krajiny a ich mestá Predložky <i>pri, v</i> Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Opakovanie, príprava na test Test 4. lekcia	Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova
V. Opakovanie modulu 1	2	Trénujeme počúvanie, čítanie Trénujeme písanie, rozprávanie Zhrnutie učiva, opakovanie Záverečný test Modul 1	Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova
VI. Domov rodiny Weigelovcov	11	Dom- slovná zásoba Opis bytu Ukazovacie zámeno (To je...) Nábytok- slovná zásoba, cvičenia Farby Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Opakovanie, príprava na test Test 1. lekcia	Enviromentálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Finančná gramotnosť
VII. Návšteva	11	Zámená <i>mne, tebe, Vám</i> Ako sa ti darí? - dialógy Sloveso <i>chcieť by</i>	Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>Nápoje- slovná zásoba, dialógy</p> <p>Nácvik výslovnosti, pieseň</p> <p>Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia</p> <p>Opakovanie, príprava na test</p> <p>Test 2. lekcia</p> <p>Nemecký film</p> <p>Záverečná hodina</p>	
--	--	--

obsahový štandard	výkonový štandard
Predstavenie sa, pozdravy	
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché otázky a odpovede v prítomnom čase - áno/nie odpovede - osobné zámená, - oznamovacia veta <p>Ahoj!</p> <p>Zdravím ťa!</p> <p>Ako sa voláš? Kto si?</p> <p>Ty sa voláš...</p> <p>áno/nie</p> <p>Koľko máš rokov?</p> <p>Odpovede na vek...</p> <p>Kto je to....?</p> <p>To je ...</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraviť, privítať - odpovedať na pozdrav - reagovať pri prvom stretnutí - upútať pozornosť - rozlúčiť sa - predstaviť sa - opýtať sa na meno a vek - odpovedať na otázku - počítat' do 20 <p>vypočít' si a podať informácie</p>
Moja rodina	
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché odpovede a otázky (zist'ovacie) - privlastňovacie zámená môj/tvoj nominatíve - určitý člen – ten, tá, to 	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstaviť svoju rodinu - získať a poskytnúť informácie o nejakej osobe

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> - použitie predložky od (teta od.....) - mať + Akusativ - postavenie prídavného mena: Paul je priateľský. <p>Kto je to? To je moja mama/môj otec Teta od ... Strýko od ... Moja mama ... Tvoj otec ... Ona sa volá... On sa volá ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - referovať o nejakej osobe - potvrdiť/odmietnuť - pýtať sa - nadviazať kontakt, reagovať pri prvom stretnutí - vypočuť si a podať informácie <p>identifikovať</p>
<p>Máš súrodencov?</p>	
<p>Máš súrodencia? Koľko rokov má tvoj brat, sestra? Aké je tvoje tel. č.? Ako sa volajú? Máte deti/súrodencov?</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pýtať sa priateľov - pýtať sa dospelého - odpovedať na otázky - poskytnúť a podať informácie o rodne - charakterizovať/opísať osobu - povedať a spýtať sa na vek - počítat' od 20 hore <p>pýtať sa na tel. čísla</p>
<p>Kde bývate? Domov</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - používanie predložky v (v Bratislave), - Používanie predložky pri (pri Bratislave) - časovanie pravidelných slovies v prítomnom čase, <p>časovanie pomocného slovesa byť v prítomnom čase Kde bývaš? Kde bývajú oni? Kde leží ...? Pri....</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sa opýtať rovesníkov na počet členov rodiny, na ich bydlisko - odpovedať na tieto otázky - pozná niektoré nem. mestá a vie ich lokalizovať v krajine - napísať jednoduché vety o mestách a ich lokalite - odpovedať a opýtať sa na adresu a e-mail

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Aká je tvoja adresa? Aký je tvoj mejl?	vyplniť údaje v jednoduchom registračnom formulári
Opakovanie modulu 1	
Posluch s porozumením, Čítanie s porozumením, Písanie	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - správne počúvať a čítať s por. - písomne predstaviť známu osobu a svoju rodinu - rozprávať vo dvojici, v skupine Systematizuje gram. MODULU 1 – vie utvoriť pravidlá
Domov rodiny Weigel-ovcov	
<ul style="list-style-type: none"> - Chcel/a by som - Stavba vety v otázke, stavba vety po chciť by : v oznamovacej, v opytovacej a v zápornej vete - Nábytok v dome, záhrada, okolie domova	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - pomenovať miestnosti a zariadenie domu - pýtať sa na miestnosti a opísať ich - pozná farby - pýtať sa na predmety a odpovedať na otázky (aj negatívne) - informovať, začleniť informáciu - potvrdiť - vyjadriť svoj názor
Návšteva	
Prosím, poč'te ďalej. Ako sa máte? Veľmi dobre, nie moc dobre, zle, veľmi zle, ... Ako sa máš? Chceli by ste piť? Čo by ste si prosili piť? Čo by si chcel piť? Chcem pohár vody/ coly.	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - opýtať sa ako sa darí a na túto otázku odpovedať - povedať ako sa cíti - ponúknuť niečo k pitiu - vypýtať si niečo na pitie - prijať / odmietnuť ponuku - vyjadriť prianie, záľubu - vyjadriť želanie, túžbu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Prosím si radšej čaj.	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť radosť/ smútok z niečoho - ponúknuť a reagovať na ponuku vybrať základné informácie z filmu
-----------------------	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Nemecký jazyk	ročník	
		ôsmy	
		2 hodiny / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	Téma	prierezové témy
I. Zvieratá, naši miláčikovia	10	Opakovanie zo 7. roč. Prítomný čas slovesa chcieť /by/ Neurčitý člen, zápor neurč. člena Máš domáce zvieratá? Máš rád/a domáce zvieratá? Áno, mám rád zvieratá Zápor vo vetách	Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova
II. Rodina Weigel	10	Odkiaľ pochádzate? Určitý člen Neurčitý člen Predložka <i>od, z, zo</i> Privlastňovacie zámená <i>môj, tvoj</i> Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Akým jazykom rozprávate? Názvy krajín, jazykov Opakovanie, príprava na test Test	Osobnostný a sociálny rozvoj, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova
III. Cez prestávku, jedlo, nápoje	11	Čo si prosíš? Jablko? Nie... ja jemradšej.... Čoješ/ piješcezprestávku? Koláč/hrušku/ syro- výchlieb, Akuzatívneurčitéhočlena	Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Záporneurčitéhočlena Prosiš si kúsokorty? Áno, rád. /Nie, radšejjablko. Čo si vezmeš? Vezmem si salámu, klobásu. Koľkostojíhamburger? Prítomnýčaslovies Hamburger stojí 2 eurá 25. Prečonepiješkolu? Nemámsmäd. Test 3 L</p>	
IV. Školské pomôcky	11	<p>Prítomný čas slovesa <i>bývať</i> W-otázky áno/nie – otázky Nem. hovoriace krajiny a ich mestá Predložky <i>pri, v</i> Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Opakovanie, príprava na test Test 4. lekcia</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova</p>
V. Opakovanie modulu 2,3	3	<p>Trénujeme počúvanie, čítanie Trénujeme písanie, rozprávanie Zhrnutie učiva, opakovanie Záverečný test Modul 2, 3</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova</p>
VI. Televízny program, televízia	10	<p>Dom- slovná zásoba Opis bytu Ukazovacie zámeno (To je...) Nábytok- slovná zásoba, cvičenia Farby Nácvik výslovnosti, pieseň Cvičenia PZ, doplnkové cvičenia Opakovanie, príprava na test Test 3. lekcia</p>	<p>Enviromentálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Finančná gramotnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VII. O koľkej vstávaš?	11	<p>Slovná zásoba Koľko je hodín? O koľkej vstávaš? Týždeň – dni Predložky pri dátumoch, dňoch Čo robíš v nedeľu? Cestujem do..... Nácvik výslovnosti, cvičenia Test 4 lekcia</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj, Multikultúrna výchova, Čitateľská gramotnosť, Mediálna výchova</p>
------------------------	----	--	--

obsahový štandard	výkonový štandard
Zvieratá naši miláčikovia	
<p>Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovná zásoba z 3 lekcie - Prítomný čas slovesa mať rád - Prítomný čas slovesa mať - Akuzatív neurčitého člena 	<ul style="list-style-type: none"> - ospravedlniť sa, priznať sa - vedieť povedať, či mám / nemám domáce zviera - vedieť sa spýtať vrstovníka, či má domáce zviera - vedieť povedať, či mám / nemám rád nejaké zviera - vedieť povedať, ktoré je jeho najobľúbenejšie zviera - vedieť povedať, čo zvieratá rady jedia - opísať zviera - vyjadriť svoj názor, súhlas, nesúhlas, presvedčenie - vyjadriť záujem/ nezáujem o niečo
Rodina Weigel	
<p>Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovná zásoba zo 4 lekcie - Prítomný čas slovesa rozprávať 	<ul style="list-style-type: none"> - opýtať sa na pôvod a na túto otázku odpovedať - opýtať sa na znalosť cudzích jazykov - povedať akým jazykom sa hovorí v cudzej krajine

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<ul style="list-style-type: none"> - Názvy krajín, názvy jazykov - Opytovacie slovo “odkiaľ?” - Predložka “z, zo”	<ul style="list-style-type: none"> - povedať čo niekto rád / nerád robí - informuje - vypočítať si a podať informácie -reagovať na udalosť
Cez prestávku, jedlo, nápoje	
Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - Slovná zásoba z 1 lekcie, modul 3 - Prítomný čas slovesa jesť, vziať - Akuzatív neurčitého člena – použitie vo vete, spojení - Zápor neurčitého člena “žiadny, žiadna, žiadne”	<ul style="list-style-type: none"> - správne počúvať a čítať s porozumením - písomne opísať jedálny lístok - rozprávať vo dvojici, v skupine - systematizuje gram. MODULU 2 - utvoriť pravidlá - spýtať sa kamaráta, čo chce jesť / piť - povedať, čo ja sám chcem/nechcem jesť / piť - povedať, že nemám hlad alebo smäd - odmietnuť nejaké jedlo/nápoj a opýtať sa na alternatívu - opýtať sa na cenu a na túto otázku odpovedať
Školské pomôcky	
Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - Slovná zásoba z 2 lekcie - Prítomný čas slovesa potrebovať, nájsť - Akuzatív určitého člena - Tvorba plurálu - Predložky s časovým údajom	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť myšlienkovú mapu na základne textu - slovne opísať čo nosí do školy - vymenovať školské predmety - povedať aký šk. predmet má, nemá rád - vytvoriť podľa textu myšlienkovú mapu
Opakovanie modulu 2, 3	
Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - Slovnú zásobu z 2 modulu, z 3 modulu	<ul style="list-style-type: none"> - odpovedať na otázky z preberaného učiva, - správane časovať slovesé v prítomnom čase - vytvoriť dialógy na zadané témy

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Televízny program, telvízia	
Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - Slovná zásoba z 3 lekcíe - Gramatická väzba “es gibt” – existuje, nachádza sa - Osobné zámená - Prítomný čas slovesa “pozerat’ televíziu” - Akuzatív 3.osoby Sg. a Pl. - Určiť čas - Opytovacie slovká – kedy? O koľkej?	<ul style="list-style-type: none"> - povedať, či máš rád pozeranie TV, nemáš, .. - spýtať sa na televízne programy - povedať, či sledujú tvoji rodičia TV, o koľkej, kedy, ... - povedať, ktorý je jeho obľúbený program - určiť čas, časový harmonogram TV program - spýtať sa kedy, o koľkej čo dávajú v TV
O koľkej vstávaš?	
Žiak na konci 8.ročníka vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - Slovná zásoba zo 4 lekcíe - Časovanie slovesa “vstávať” - Časy, určovanie - “Wéčkové otázky” – použitie - Otázky – kedy”, o koľkej?, Koľko? - Dni v týždni	<ul style="list-style-type: none"> - dni v týždni - časovanie slovesa vstávať – Sg., Pl. - používať opytovacie slovko “kam? Ako dlho?” - viesť dialóg o týždennom pláne - pýtať sa na denný harmonogram, týždenný - vytvoriť svoj vlastný týždenný plán

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

4 Občianska výchova

názov predmetu	Občianska náuka
časový rozsah výučby	1 h týždenne; 33hodín /rok 2 h týždenne; 66 hodín/rok (deviaty ročník)
ročník	šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

4.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet napomáha žiakom popri orientácii v rodinnom a školskom prostredí spoznávať náš región Liptov, vlasť a Európsku úniu. Umožňuje žiakom sebaopoznávanie a napomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich poznávať svoje práva a povinnosti, rešpektovať práva iných, učí ich demokraticky a kriticky myslieť a konať- demokraticky žiť. Poskytuje žiakom základné znalosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti. Umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a rozvíja finančnú a mediálnu gramotnosť.

4.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k :

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti;
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí;
- realistickému sebaopoznávaní a sebahodnoteniu;
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí;
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie;
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy;
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- získavaní základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti;
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov;
- k obhajovaní vlastných postojov a k primeranému obhajovaní vlastných práv;
- vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru;
- rešpektovaní a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratí zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania;
- rozvíjaní kritického myslenia a zvyšovaní kompetencií v oblasti mediálnej gramotnosti;
- rozvíja schopnosť zodpovedne zaobchádzať s rôznymi druhmi médií a komunikačnými technológiami;
- učí objavovať hodnoty a pozitívne postoje, rešpektovať výlučné práva duševného vlastníctva.

4.3 Kľúčové kompetencie žiakov

kompetencia k celoživotnému učeniu sa:

- žiakov vedieme k pochopení významu celoživotného vzdelávania a osobného rozvoja
- žiaci dokážu kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotia svoj pokrok, prijímajú spätnú väzbu a uvedomujú si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie :

- žiaci dokážu využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, majú adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využívajú dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vedia prezentovať samých seba a výsledky svojej práce na verejnosti,
- chápu význam a uplatňujú formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencia riešiť problémy:

- žiaci sa snažia riešiť problémové situácie využitím analyticko-kritického a tvorivého myslenia,
- na obhájenie svojich výsledkov dokážu formulovať argumenty a dôkazy,
- dokážu spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomujú si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- majú predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie občianske:

- zvyšujú angažovanosť v prospech komunity, ktorej sú súčasťou (napr.škola) ,
- žiaci by si mali uvedomovať a aktívne presadzovať princípy demokracie,
- vyzdvihovať u žiakov hodnoty tolerancie a humanizmu a potláčať extrémne formy nacionalizmu a xenofóbie,
- sú otvorení kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- uprednostňovať angažovanosť žiakov v prospech znevýhodnených skupín ako sú zdravotne postihnutí a sociálne odkázaní ľudia,
- žiaci majú rozumieť občianskym a politickým otázkam a angažovať sa v spoločenskom a politickom živote ako predpoklad fungovania demokracie,
- vyvážené chápu svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomujú si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispievajú k naplneniu práv iných,

kompetencie sociálne a personálne:

- žiaci dokážu na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vedia si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- naučia sa osvojiť si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomujú si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokážu tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokážu odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziľudských vzťahoch,

kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- žiaci dokážu inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote.

4.4 Stratégia vyučovania

Na hodinách občianskej náuky sú metódy dôležitým nástrojom, pomocou ktorých učiteľ dosiahne ciele vyučovacieho procesu. Využitím vhodných vyučovacích metód by sme mali čo najefektívnejšie dosiahnuť vytýčené ciele. Metódy vyberáme podľa účelu, ktorému slúžia, s vedomím silných a slabých stránok a podľa svojho osobnostného zamerania. Na hodinách občianskej náuky sú dôležité slovné metódy, ktoré sprostredkovávajú učivo v krátkom čase a logickom slede:

Metóda vysvetľovania – jej aplikácia vyžaduje dôkladnú znalosť učiva a starostlivého plánovania.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Dialogická metóda – metóda rozhovoru a kladenia otázok, hľadania odpovedí

Diskusia – utvára a porovnáva názory, zaujímavé postoje, pocity

Veľmi zaujímavou a motivujúcou formou vyučovania pre žiakov je využívanie *zážitkového vyučovania*. K tomuto spôsobu vyučovania sa využívajú:

Simulačná metóda – využíva sa pri riešení určitej problémovej úlohy

Inscenačná metóda – žiaci využívajú rôzne role a pracujú podľa scenárov.

Ďalšími zaujímavými metódami na hodinách občianskej náuky sú metódy objavovania a tvorivosti, medzi ktoré zaradujeme brainstorming, brainwriting, DITOR, projektová metóda, metóda objavovania, učenie sa z textu, kompozície, samostatné práce, referát, esej.

Projektová metóda – umožňuje žiakom rozvíjať tvorivosť, schopnosť samostatne sa učiť, hodnotiť a riešiť problémy ako aj priblížiť sa k reálnemu životu .

Úspešne splniť vytýčené výchovno-vzdelávacie ciele pomáhajú rozličné metódy práce malých skupín:

- diskusné skupiny
- skupiny riešiace problémy
- konzultačné skupiny
- skupina hraných rolí
- myšlienkové mapy

4.5 Učebné zdroje

Učebné zdroje plnia významnú úlohu pri získavaní poznatkov a vedomostí žiakov v oblasti významu a funkcie človeka v spoločnosti. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to predovšetkým učebnice, odborná literatúra, encyklopédie, Deklarácia práv dieťaťa. .náučné slovníky, odborné časopisy, denná tlač, internet, materiálno - technické a didaktické prostriedky , CD,DVD, video.

4.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou stupňami (predovšetkým v prípade písomných prác):

100% - 90% = 1

89% - 75% = 2

74% - 50% = 3

49% - 25% = 4

24% - 0% = 5

Každá činnosť žiaka i učiteľa okrem vlastného hodnotenia vyžaduje aj spätnú väzbu od tých, ktorí sa môžu kvalifikovane vyjadriť. Hodnotenie, ktoré má za úlohu zvýšiť motiváciu žiaka, potvrdiť výkony ako správne, dobré, vhodné a morálne. Predmet občianska náuka je klasifikovaný, vedomosti, zručnosti a poznatky žiakov budú hodnotené známku. Hodnotí sa ústny tak i písomný prejav žiakov. Aby bol proces hodnotenia objektívny, budú sa rešpektovať zásady hodnotenia ako sú:

- individuálny prístup
- komplexnosť
- pozitívna orientácia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- tendencia sebahodnotenia
- otvorenosť hodnotenia
- sústavnosť a variabilnosť

Vyššie uvedené zásady budú doplnené o praktické rady, ktoré zvyšujú efektívnosť hodnotenia žiakov – hodnotíme každý výkon žiaka, bezprostredne po výkone, okrem presného slovného hodnotenia a známky môžu byť použité rôzne pomocné symboly (potlesk, podanie ruky, pozornosť). Systém odmien a trestov by mal byť stupňovaný, žiaci vopred vedia, za čo môžu byť odmenení. Hodnotenie slovné - ako zvládli žiaci jednotlivé problémové úlohy, klady a nedostatky ich práce, hodnotenie pochvalou, hodnotenie za aktivitu na hodine, zapájanie sa do diskusie, zvládnutie samostatných i skupinových prác.

Hodnotenie známkou- úroveň vypracovanej úlohy, projektu, spôsob spracovania materiálov, osobný vklad, spôsob prezentácie, osvojenie si konkrétnych vedomostí, zapájanie sa do diskusií, zvládnutie samostatných i skupinových prác.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Občianska náuka		ročník	šiesty
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
MOJA RODINA	13	Poslanie a funkcie rodiny Vzťahy v rodine, roly členov rodiny Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny História mojej rodiny, zvyky a tradície Komunikácia v rodine Krízy v rodine, problémy rodinného života a ich riešenie Zdravý spôsob života Zdravý spôsob života Voľný čas v mojej rodine Naši príbuzní, priatelia, susedia Generačné problémy v rodine Dokumenty a Zákon o rodine Upevnenie učiva I. tematického celku Prezentácia projektu: Môj strom práv		Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

MOJA TRIEDA, MOJA SKOLA	14	<p>Trieda ako sociálna skupina Individualizmus - osobnosti v našej triede Kolektivismus - spolupráca v našej triede Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy Komunikácia v triede Práva a povinnosti žiakov v triede - triedna samospráva Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť Naša škola Naša pani učiteľka Čím by som chcel byť Vzdelávanie ako hodnota Celoživotné vzdelávanie Školský systém u nás Školské systémy v Európe</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
MOJA VLAST	7	<p>Občan, vlasť, národ Obec v ktorej žijem Významné osobnosti mojej obce Regióny Slovenska Región Liptov Štátne symboly Európska únia</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
<p>Moja rodina Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určiť typy spoločenských rolí, v ktorých žije, - uviesť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva/bude zohrávať, - vysvetliť pomocou príkladov päť základných funkcií rodiny, - charakterizovať základné znaky rodiny, - porovnať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny, - uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine, - zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine, - navrhnúť zoznam piatich práv a povinností rodičov v rodine, - určiť vzťahy medzi členmi svojej širšej rodiny, - uviesť na príkladoch fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi 	<p>rodina, poslanie a funkcie rodiny vzťahy v rodine normy a pravidlá práva a povinnosti (detí a rodičov) medziľudské vzťahy, viacgeneračné spolunažívanie príbuzní, priatelia, susedia</p>
<p>Moja trieda, moja škola Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracovať individuálny návrh práv a povinností žiaka v školskej triede/škole, - zdôvodniť vybrané práva a povinnosti žiaka zo školského poriadku, - vysvetliť na príkladoch pozitívne a negatívne vzory pre život v triede/v škole, - zdôvodniť úlohu a význam fungovania žiackej školskej rady, - vytvoriť prehľad mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti/aktivity v škole, obci a okolí. 	<p>školská trieda triedna samospráva, školská samospráva mimovyučovacia činnosť, mimoškolská činnosť</p>
<p>Moja vlasť Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť vlastnými slovami význam občianstva pre človeka, - vytvoriť na základe získaných informácií prezentáciu obce, mesta, regiónu, - predstaviť činnosť vybraných významných osobností obce/regiónu, 	<p>občan obec región Slovenská republika štátne symboly Európska únia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- prezentovať pozitívne tradície svojho regiónu, - vysvetliť spôsoby používania štátnych symbolov Slovenskej republiky, - rozlíšiť na príkladoch štátne sviatky, dni pracovného pokoja a pamätné dni v SR, - prezentovať vyhl'adané základné informácie o vzniku, význame a základných inštitúciách EÚ	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základnáškola s materskouškolou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Občianska náuka	ročník	siedmy
		1 hodina / týždeň	
Tematický celok	časová dotácia	téma	Prierezové témy
I. POSTAVENIE JEDNOTLIVCA V SPOLOČNOSTI	16	Osobnosť človeka Socializácia jednotlivca Sociálna komunikácia Učenie Sociálne skupiny Sociálne vzťahy Zdravý životný štýl	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Zdravý životný štýl
II. SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI	17	Spoločnosť Sociálne zmeny v spoločnosti Sociálne a politické napätia – konflikty, vojny, extrémizmus, tolerancia Dobrovoľníctvo Charitatívna činnosť	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výkonový štandard	obsahový štandard
POSTAVENIE JEDNOTLIVCA V SPOLOČNOSTI	
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - simulovať v rolových hrách základné typy osobnosti podľa temperamentu, - rozpoznať prejavy kladných a záporných charakterových vlastností konkrétneho človeka, - porovnať rôzne spôsoby učenia sa, - zhodnotiť prínos spolupráce a súťaženía v sociálnej skupine, - rozpoznať pozície a roly jednotlivcov v sociálnych skupinách, - identifikovať jednotlivé životné štýly, - zdôvodniť svoj výber vhodných a nevhodných spôsobov trávenia voľného času	osobnosť človeka socializácia jednotlivca sociálna komunikácia učenie sociálne skupiny sociálne vzťahy zdravý životný štýl.
SOCIÁLNE VZŤAHY V SPOLOČNOSTI	
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať štruktúru spoločnosti podľa veku, pohlavia, náboženstva, vzdelania, národnosti, - určiť hlavné príčiny sociálnych zmien v spoločnosti a ich dôsledky, - uviesť príklady rozmanitosti kultúr v Slovenskej republike, - rozpoznať prejavy šikanovania, extrémizmu, vandalizmu, - vysvetliť príčiny rôznych konfliktov v spoločnosti, - navrhnúť konkrétne formy pomoci pre zdravotne postihnutých a starých ľudí v okolí.	spoločnosť sociálne zmeny v spoločnosti sociálne a politické napätia – konflikty, vojny, extrémizmus tolerancia dobrovoľníctvo charitatívna činnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Občianska náuka	ročník	ôsmy
		1 hodina / týždeň	
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Prierezové témy
I. ŠTÁT A PRÁVO	16	Ústava Slovenskej republiky Štát, jeho znaky a funkcie Forma vlády Deľba štátnej moci Demokracia Voľby Právo Právne normy Právna spôsobilosť Spôsobilosť na právne úkony Trestná zodpovednosť Prezumpcia nevinu	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Zdravý životný štýl
II. ĽUDSKÉ PRÁVA A SLOBODY	17	Ľudské práva a slobody Predsudky Diskriminácia Práva dieťaťa Dohovor o právach dieťaťa	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Výkonový štandard	Obsahový štandard
ŠTÁT A PRÁVO	
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať články Ústavy SR, týkajúce sa znakov štátu a štátnej moci, - zhodnotiť význam Ústavy SR pre občana, - vysvetliť na príkladoch vybraných štátov funkcie štátu, - porovnať na príkladoch vybraných štátov rôzne formy vlády, - zdôvodniť potrebu deľby štátnej moci, - vystihnúť rozdiely medzi priamou a nepriamou demokraciou, - rozlíšiť parlamentné, prezidentské a komunálne voľby, - vytvoriť hierarchiu právnych predpisov, - rozpoznať na príkladoch znaky protiprávneho konania.	<p>Ústava Slovenskej republiky, štát, jeho znaky a funkcie, forma vlády, deľba štátnej moci demokracia, voľby, právo, právne normy, právna spôsobilosť, spôsobilosť na právne úkony, trestná zodpovednosť, prezumpcia nevinoty</p>
ĽUDSKÉ PRÁVA A SLOBODY	
<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v texte Druhej hlavy Ústavy SR a Dohovoru o právach dieťaťa, - rozpoznať v konkrétnych situáciách prejavy diskriminácie, - identifikovať rodové stereotypy v okolí a médiách, - prezentovať výsledky samostatne nájdených príkladov najčastejšieho porušovania práv dieťaťa v rodine, škole, na Slovensku, vo svete.	<p>Ľudské práva a slobody, predsudky, diskriminácia, práva dieťaťa, Dohovor o právach dieťaťa</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Občianska náuka		ročník	deviaty
				2 hod/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
Voľba povolania	8	Úvodná hodina Vzdelanie má hodnotu História vzdelávania Systém vzdelávania v SR Moja budúcnosť Moje schopnosti Zdroje informácií Moja cesta		Mediálna výchova Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Ekonomický život v spoločnosti	17	Základné pojmy Ekonómia a ekonomika Základné ekonomické otázky Typy ekonomík Trhový mechanizmus Zhrnutie učiva Základné formy podnikania Hospodárenie podniku Právne formy podnikania Ako sa stať podnikateľom Výroba a výrobné činitele Národné hospodárstvo Spotreba a spotrebiteľ Ochrana spotrebiteľa		Mediálna výchova Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Reklamácia	
Finančná gramotnosť	11	Peniaze a funkcie peňazí Valuty Banky a sporiteľne Produkty bánk Poist'ovne a druhy poistenia Osobné financie Rodinný rozpočet Sporenie Štátny rozpočet Dane	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
Mediálna gramotnosť	30	Komunikácia Hoax Zdroje informácií Manipulácia Príklady z praxe Kybernetické šikanovanie Bezpečnosť na internete Ochrana súkromia Internetové podvody Nevhodný obsah na internete Netolerancia na internete Sebaprezentácia Životopis	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
VOĽBA POVOLANIA	
vzdelanie ako hodnota voľba povolania spôsobilosť na povolanie profesijná orientácia	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť opodstatnenosť vzdelania a vzdelávania ako hodnoty, ✓ vytvoriť schému školského systému SR, ✓ orientovať sa pri výbere povolania v rôznych zdrojoch informácií, ✓ prezentovať plán budovania svojej kariéry.
EKONOMICKÝ ŽIVOT SPOLOČNOSTI	
ekonómia a ekonomika základné ekonomické otázky typy ekonomík trh trhová ekonomika základné formy podnikania spotreba spotrebiteľ ochrana spotrebiteľa	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť pojmy ekonómia a ekonomika, ✓ konkretizovať na príkladoch spôsoby riešenia troch základných ekonomických otázok, ✓ uviesť základné rozdiely medzi trhovou, príkazovou a zmiešanou ekonomikou, ✓ demonštrovať vzťahy medzi kupujúcimi a predávajúcimi na trhu, ✓ simulovať postup pri reklamácií tovarov alebo služieb.
FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

rozpočet finančné inštitúcie	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zostaviť modelový osobný/rodinný rozpočet, ✓ ilustrovať na príklade vybraný problém z oblasti finančnej gramotnosti, ✓ zhodnotiť mieru rizika pri využití služieb bankových a nebankových inštitúcií.
MEDIÁLNA VÝCHOVA	
komunikácia hoax zdroje informácií bezpečnosť na internete netolerancia na internete	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zodpovedne zaobchádzať s rôznymi druhmi médií, ✓ zmysluplne a selektívne využívať médiá, ✓ na základe získaných informácií si formuje svoj vlastný názor, ✓ objaviť hodnoty a pozitívne postoje v médiách, ✓ eliminuje negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť, ✓ rozpoznať obsah chránený výlučnými právami duševného vlastníctva.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

5 Etická výchova

názov predmetu	Etická výchova
časový rozsah výučby	1 hodina / týždeň; 33 hodín/ rok
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

5.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Etická výchova sa zameriava na výchovu osobnosti s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku, k prírode, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pripravuje mladých ľudí pre život tak, aby raz ako dospelí dokázali žiť v harmonických vzťahoch v rodine, na pracovisku, v národe, medzi národmi. K naplneniu tohto cieľa pomáha zážitkové učenie. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností – komunikácie, empatie, asertívneho správania, pozitívneho hodnotenia iných. Etická výchova sa podieľa i na primárnej prevencii porúch správania a učenia

5.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou,
- má pozitívny vzťah k životu a k ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a etickými normami, je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok, a preto je schopná správne reagovať v neočakávaných a zložitých situáciách,
- správne myslí a správne koná,
- nekoná len z povinnosti, ale aj s citovou zaangažovanosťou,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, tvorí progresívne medziľudské vzťahy,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu

5.3. Kľúčové kompetencie žiakov

Podľa prof.Zelinu sa pri výučbe ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti / v systéme KEMSAK /:

- K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy
- E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city
- M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity
- S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy
- A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť
- K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života

5.4. Stratégia vyučovania

Stratégia etickej výchovy je orientovaná na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

- 1 otvorená komunikácia
- 2 dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
- 3 pozitívne hodnotenie iných
- 4 tvorivosť a iniciatíva
- 5 vyjadrovanie citov
- 6 empatia
- 7 asertivita
- 8 reálne a zobrazené vzory
- 9 prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
- 10 komplexná prosociálnosť
- 11 etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
- 12 etika a ekonomické hodnoty
- 13 etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
- 14 rodina, v ktorej žijem
- 15 výchova k manželstvu a rodičovstvu
- 16 ochrana prírody a životného prostredia.

Predmet spoznali žiaci už na prvom stupni. Ako alternatívne povinne voliteľný s náboženskou výchovou je súčasťou komplexného socializačného procesu vývoja osobnosti. Do procesualnej stránky etickej výchovy patrí výchovný štýl. Je to vzťah učiteľa k žiakom, ktorý je charakterizovaný nasledujúcimi zásadami:

- 1.Vytvoríme z triedy výchovné spoločenstvo.
- 2.Prijmeme žiaka takého, aký je a prejavujeme mu priateľské city.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

3.Pripisujeme žiakom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujeme pozitívne očakávania).

4.Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá.

5.Nabádajme, je to osvedčený výchovný prostriedok.

6.Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).

7.Odmeny a tresty používajme opatrne.

8.Do výchovného procesu zapojme aj rodičov.

9.Snažme sa byť nositeľmi radosti.

Účinnosť etickej výchovy vo veľkej miere závisí od špecifického vzťahu, ktorým je predovšetkým dobroprajný, partnerský, priateľský, ale náročný a vo svojich požiadavkách dôsledný vzťah k žiakovi.

5.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica etickej výchovy autorky RNDr.Tatiany Piovarčiovej, PhDr.Dariny Gogolovej
- DVD nosiče
- videonahrávky
- internetové stránky

5.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Postup prijatia hodnôt ETV do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

1. senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
2. nácvik v podmienkach triedy,
3. reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi...).

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia ...) V etickej výchove im hovoríme zjednodušene – cvičenia, aktivity. Je dôležité si uvedomiť, že aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní hodnotovú reflexiu, tá je súčasťou každého kroku. (Hodnotenie prežitého rozumom napr. – Čo som prežil? Čo som si uvedomil? Ako to súvisí so životom vo mne, okolo mňa? Čo z toho vyplýva pre môj život?) Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho postoje a správanie. Preto je v metodických príručkách osobitná časť venovaná otázkam vhodným na reflexiu. Ak nacvičíme so žiakmi určité správanie (napr. pozdrav, ospravedlnenie, odmietnutie...) v triede, ešte to neznamená, že to budú robiť aj doma a na ulici.

Máme však k dispozícii viacero techník, ktoré napomáhajú tomu, aby žiaci osvojené zručnosti a skúsenosti prenášali do každodenného života (napr. záznamy pozorovaní, vedenie denníka, zbieranie článkov, interview s rodičmi alebo inými osobami...). Tejto časti hovoríme v etickej výchove transfer – prenos z hodiny ETV do bežného života rodiny, triedy a iných vzťahov, do ktorých žiak vstupuje.

Základom výchovno-vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

Žiaci počas hodín ETV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ na danú aktivitu zvolil.

Vyučovaciu hodinu na druhom stupni členíme tak, aby sa rešpektovali zvláštnosti tohto vývinového obdobia. Treba mať pripravených viac aktivít k danej téme. Prostriedkom, ktorý učiteľ často využíva, je čítanie rozprávok, príbehov. Vhodné obrázky, audio i videonahrávky môžu poslúžiť ako motivačný materiál. Učiteľ je na hodine facilitátor, moderátor aktivít. Jasne vysvetľuje inštrukciu.

Svojou autoritou napomáha zdarnému priebehu aktivity (z času na čas zasiahne, aby veci usmernil či objasnil). Po každej aktivite učiteľ vedie žiakov k reflexii – uvažovaniu a komunikovaniu poznej skutočnosti s odkazom na prepojenie so životom. Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predstáv orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podeľovanie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Etická výchova nepoužíva učebnicu. Podnety na činnosť nachádza učiteľ v metodických príručkách a v iných materiáloch, ako aj v obsahu vyučovacích predmetov druhého stupňa. Aktualizuje ich podľa podmienok skupiny, cieľov a obsahu etickej výchovy. Prepojenie ETV s

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

inými prvkami alternatívnych výchovných postupov (ITV, Montessori, Waldorfská škola...), ktoré sú kompatibilné s cieľmi etickej výchovy, je možné.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	
		piaty	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
OTVORENÁ KOMUNIKÁCIA	7	Ja, my, naše plány, Čo očakávam od budúcnosti Pocit jedného dňa - ja rozprávanie o sebe/city, ktoré prežívam Teraz sa cítim ako... Emočné vyjadrenie Prejavíme city City a rozvoj charakteru	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova
POZNANIE A POZITÍVNE HODNOTENIE SEBA	7	Vieme sa navzájom pochopiť v našej triede ? (priateľstvo, chcem ti rozumieť) Prejaviť účasť Pochopenie vlastných súrodencov Hra áno/nie/ asertívne práva Modely empatického správania Empatia v každodenných situáciách Erb emócií	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu
POZNANIE A POZITÍVNE HODNOTENIE DRUHÝCH	7	Typy správania Odolať tlaku skupiny (vedieť povedať NIE) Sťažnosti a želania – reakcie na životné situácie Asertívne práva Ako premôcť agresivitu	Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Praktické činy a úlohy – riešenie konfliktov	
TVORIVOSŤ V MEDZILUDSKÝCH VZŤAHOCH	6	Vzácný človek – môj obľúbený hrdina, vzor Môžem si rozumieť s dospelými Môj obľúbený literárny hrdina Charakteristika dobrého človeka Dobré skutky prinášajú šťastie	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ETICKÉ ASPEKTY OCHRANY PRÍRODY	6	Kto je priateľ Pravidlá priateľstva – dobrý skutok Spolupracou sa naše sily znásobia Pomoc pomáha Dar, darovanie – charakteristiky životných zručností	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova

obsahový štandard	výkonový štandard
Otvorená komunikácia	
komunikácia, druhy a úrovne verbálna a neverbálna komunikácia úrovne komunikácie komunikačné zručnosti komunikačné šumy a prekážky	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - objasniť pravidlá otvorenej komunikácie; - identifikovať na príkladoch prejavy neverbálnej komunikácie; - ovládať základné komunikačné zručnosti; - identifikovať komunikačné šumy a prekážky; - diskutovať o problémoch komunikácie v triede.
Poznanie a pozitívne hodnotenie seba	
sebapoznanie a sebaúcta prvky podporujúce sebaúctu sebaovládanie, sebahodnotenie sebapoznanie a osobnostný rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> - akceptácia slabých stránok a rozvoj silných stránok vysvetliť pojmy – sebaúcta, sebahodnotenie, sebaovládanie; - identifikovať prvky podporujúce sebaúctu; - zhodnotiť svoje silné a slabé stránky;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť vzťah medzi sebaúctou a sebaovládaním.
Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých	
pozitívne hodnotenie iných formy pochvaly a uznania pozitívne hodnotenie v záťažových situáciách	<ul style="list-style-type: none"> - renatalizácia zdôvodniť potrebu poznania pre pozitívne hodnotenie iných; - vyjadriť formy a príklady pozitívneho hodnotenia iných; - napísať list osobe, v ktorom vyjadrí obdiv a poďakovanie; - vyjadriť pochvalu.
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch	
tvorivosť a iniciatíva faktory tvorivosti tvorivosť v medziľudských vzťahoch	<ul style="list-style-type: none"> - vymedziť faktory podporujúce tvorivosť; - vysvetliť miesto tvorivosti v medziľudských vzťahoch; - vymyslieť spôsoby riešenia problémových situácií v triede; - určiť znaky tvorivého človeka.
Etické aspekty ochrany prírody	
ekosystém vnímanie prírody ľudská činnosť a životné prostredie zodpovednosť za prírodu	<ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť osobnú zodpovednosť každého človeka za životné prostredie; - napísať úvahu o svojom vzťahu k prírode; - vytvoriť projekt ochrany prírody v miestnej lokalite; - realizovať konkrétne žiacke ochrannárske aktivity.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Etická výchova		ročník	šiesty
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma		prierezové témy
IDENTIFIKÁCIA A VYJADROVANIE CITOŤ	7	Ja, my, naše plány, Čo očakávam od budúcnosti Pocit jedného dňa - ja rozprávam o sebe/city, ktoré prežívam Teraz sa cítim ako... Emočné vyjadrenie Prejavíme city City a rozvoj charakteru		Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova
KOGNITÍVNA A EMOCIONÁLNA EMPATIA	7	Vieme sa navzájom pochopiť v našej triede? (priateľstvo, chcem ti rozumieť) Prejaviť účasť Pochopenie vlastných súrodencov Hra áno/nie/ asertívne práva Modely empatického správania Empatia v každodenných situáciách Erb emócií		Mediálna výchova Multikultúrna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ASERTÍVNE SPRÁVANIE	7	Typy správania Odolať tlaku skupiny (vedieť povedať NIE) Sťažnosti a želania – reakcie na životné situácie Asertívne práva Ako premôcť agresivitu Praktické činy a úlohy – riešenie konfliktov		Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

POZITÍVNE VZORY SPRÁVANIA V HISTÓRII A V LITERATÚRE, POZITÍVNE VZORY V KAŽDO- DENNOM ŽIVOTE	6	Vzácný človek – môj obľúbený hrdina, vzor Môžem si rozumieť s dospelými Môj obľúbený literárny hrdina Charakteristika dobrého človeka Dobré skutky prinášajú šťastie	Mediálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu
PROSOCIÁLNE SPRÁVANIE	6	Kto je priateľ Pravidlá priateľstva – dobrý skutok Spoluprácou sa naše sily znásobia Pomoc pomáha Dar, darovanie – charakteristiky životných zručností	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Identifikácia a vyjadrovanie citov	
city základné delenie citov city a zdravie city a výkonnosť kultivované vyjadrovanie citov	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - pomenovať city zodpovedajúce prežívaniu pohody a nepohody; - uviesť príklady vplyvu citov na zdravie človeka; - zahrať scénu s vyjadrením rôznych emocionálnych stavov; - rozlíšiť kultivovanosť a nekultivovanosť vo vyjadrovaní citov; - zahrať formou scény spôsob vyjadrenia citov spojených s nepohodou,
Kognitívna a emocionálna empatia	
empatia faktory ovplyvňujúce empatiu empatia v modelových situáciách počúvanie a empatia	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem empatia a jej dôležitosť v medziľudských vzťahoch; - vysvetliť, čo ovplyvňuje empatiu; - používať prvky aktívneho počúvania v komunikácii; - diskutovať o dôvodoch empatie pri riešení problémov,
Asertívne správanie	
asertivita typy správania: pasívne, agresívne a asertívne, ich výhody a nevýhody asertívne techniky a ich použitie asertívne práva a ich použitie	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť pasívne, agresívne a asertívne správanie; - predviesť v scénkach ukážky jednotlivých druhov správania; - použiť asertívne techniky v modelových situáciách; - vysvetliť podstatu asertívnych práv; - použiť v bežnej komunikácii prvky asertívneho správania,
Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	
vzor, model, idol, ideál vzory správania v histórii literárne vzory, filmoví hrdinovia dobro a zlo	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy: vzor, model, idol, ideál; - rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory historických postáv; - analyzovať vlastnosti zobrazených vzorov; - posúdiť, ktoré vlastnosti vzoru je vhodné si osvojiť;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o morálnych dilemách,
Pozitívne vzory v každodennom živote	
reálne vzory správania verejné vzory správania anonymné prosociálne vzory	<ul style="list-style-type: none"> - uviesť rozdiel medzi reálnymi a zobrazenými vzormi; - vysvetliť dôležitosť prosociálnych vzorov; - identifikovať pozitívne vzory vo svojom okolí; - zhodnotiť dôležitosť prítomnosti vzorov vo svojom živote; - posúdiť dôsledok vlastného správania pre iných, najmä mladších,
Prosociálne správanie	
prosociálne správanie a jeho druhy (pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca) fyzická a psychická pomoc empatia v prosociálnom správaní spolupráca na sociálnych projektoch	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť prosociálne správanie a jeho druhy; - uviesť príklady prosociálnych ľudí vo svojom okolí; - vysvetliť vzťah empatie a prosociálneho správania - prejaviť konkrétnu pomoc spolužiakom - zhodnotiť, v akých sociálnych projektoch by mohol participovať.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	
		siedmy	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
OBJAVENIE VLASTNEJ JEDINEČNOSTI A IDENTITY	6	Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby. Objavenie vlastnej jedinečnosti.. Úcta k človeku. Sebapoznávanie - spoznať svoje silné a slabé stránky, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebavedomie. Prijať seba samého aj so svojimi nedostatkami a rozhodnúť sa pracovať na sebe. Rovnakú šancu dať aj druhým.	Biológia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka
BYŤ SÁM SEBOU, VEDIEŤ OBHÁJIŤ SVOJE PRÁVA A NÁZORY	5	Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo. dokázať odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť. vysloviť návrh. Čeliť manipulácii a tlaku skupiny. Uplatňovanie asertívneho správania v každodennosti.	Biológia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka
PROSOCIÁLNOŠŤ AKO ZLOŽKA VLASTNEJ IDENTITY	6	Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie, ponúkajúce a prijímanie slobody ako predpokladu pre schopnosť preberať zodpovednosť. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými, ochota odpúšťať a požiadať o odpustenie. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti /napr. prijímanie úloh v rodine,	Biológia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		v žiackom kolektíve, záujmových skupinách.../	
ETICKÉ ASPEKTY VZŤAHOV VO VZŤAHU K VLASTNEJ RODINE	6	Hlbšie poznanie vlastnej rodiny /ako poznám svoju matku, otca, súrodencov.../. Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny /byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym.../ Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Rešpektovanie pravidiel hry /práva a povinnosti/ v rodine.	Biológia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka
ETICKÉ ASPEKTY INTEGROVANIA SEXUÁLNEJ ZRELOSTI DO KONTEXTU OSOBNOSTI	6	Rozvíjanie sexuálnej identity. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi. „Zázrak života“- počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčina a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov v manželský a rodinný zväzok.	Biológia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka
VZŤAH K STARÝM, CHORÝM A K OSOBÁM SO ŠPECIFICKÝMI POTREBAMI	4	Rozvoj empatie, komunikácie s vyššie spomínanými ľuďmi. Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným.	Biológia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka

obsahový štandard	výkonový štandard
Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity	
dôstojnosť ľudskej osoby sebaúcta	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: - zdôvodniť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti; - vystihnúť svoje silné a slabé stránky;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>zdravé sebedomie sebaprijatie úcta k iným</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokázať vyjadriť svoj názor; - prejaviť sebaúctu a zdravé sebedomie.
<p>Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory</p>	
<p>asertivita asertívne techniky asertívne práva manipulačné povery manipulácia a tlak skupiny</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť význam asertivity v každodennom živote; - charakterizovať asertívne techniky; - vysvetliť pojem manipulácia a asertívne právo; - simulovať príklady presadenia sa v rôznych situáciách; - prezentovať príklady riešenia konfliktov.
<p>Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity</p>	
<p>nezávislosť a rešpekt identita osobnosti a jej rozvoj sloboda zodpovednosť vernosť – vytrvalosť prijatie záväzkov tolerancia a rešpekt</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulovať zásady prosociálneho správania; - vysvetliť vzťah asertivity a prosociálneho správania; - opísať pojmy: vlastná identita, rešpekt, nezávislosť; - ponúkajúce a prijímanie slobody, vernosť záväzkom; - zdôvodniť potrebu zodpovednej slobody v živote jednotlivca; - diskutovať o prosociálnom správaní v triednom kolektíve; - konkretizovať rôzne prejavy rešpektu.
<p>Etické aspekty vzťahov vo vzťahu k vlastnej rodine</p>	
<p>rodina, v ktorej žijem komunikačné zručnosti v rodine sociálne zručnosti v rodine tolerancia a rešpektovanie autority súrodenecké vzťahy</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymedziť vlastné práva a povinnosti v rodine; - vysvetliť potrebu pozitívneho hodnotenia, empatie, asertivity a tvorivosti v rodinnom prostredí; - realizovať projekt – „jeden deň v mojej rodine“; - diskutovať o možnostiach prosociálneho správania v rodine;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> - naplánovať si konkrétnu iniciatívu na budovanie vzťahov v rodine.
Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti	
sexuálna identita vzťahy medzi chlapcami a dievčatami priateľstvo a láska počatie a prenatálny život človeka pohlavná zrelosť a pripravenosť na rodičovstvo predčasný sex pohlavné choroby a AIDS sexualita – súčasť integrity človeka	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť potrebu vnímania sexuality ako hodnoty; - diskutovať o otázkach sexuality slobodne a s úctou; - prejaviť pozornosť a empatiu voči opačnému pohlaviu; - vysvetliť počatie a prenatálny život človeka; - rozlíšiť medzi pohlavnou zrelosťou a pripravenosťou stať sa rodičom; - zhodnotiť význam priateľstva a lásky medzi mužom a ženou; - vysvetliť príčiny a riziká predčasného sexu; - opísať prejavy, príčiny a dôsledky pohlavných chorôb a AIDS; - poukázať na dôležitosť osobného vzťahu k sexuálnemu partnerovi.
Vzťah k starým, chorým a k osobám so špecifickými potrebami	
sociálna empatia vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným obmedzenia a prednosti v chorobe a v starobe odlišnosti a generačné rozdiely	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - prejaviť pochopenie pre starých a chorých ľudí; - zdôvodniť potrebu komunikácie s nimi; - diskutovať o prínose starých, chorých a postihnutých ľudí pre spoločnosť; - navrhnúť projekt osobnej účasti ľuďom odkázaným na pomoc.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	ôsmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
ZDROJE ETICKÉHO POZNANIA ĽUDSTVA	10	Etika Mravné hodnoty a normy Svedomie Pozitívne vzory /príklad zreých osobností/ Literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť	Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska náuka
ŽIVOT, TELESNÉ A DUŠEVNÉ ZDRAVIE AKO ETICKÁ HODNOTA	12	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém Základy duševnej hygieny Niektoré problémy lekárskej etiky /eutanázia, génová manipulácia/	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Biológia človeka
EKONOMICKÉ HODNOTY A ETIKA; DOBRÉ MENO A PRAVDA AKO ETICKÉ HODNOTY	11	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ Primárna orientácia na peniaze Materiálne dobrá ako jeden z deštruktívnych prvkov ľudského života /materializmus, konzumizmus/ Reklama- jej ciele a metódy Dešifrovanie manipulácií konzumizmu a orientácia na rozvoj celého človeka „Ekonomické cnosti“: sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším Poctivosť, ochrana spotrebiteľa	Finančná gramotnosť Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Zdroje etického poznania ľudstva	
zdroje etiky mravné hodnoty a mravné normy hodnotová orientácia, rebríček hodnôt svedomie etika a náboženstvá aktuálne etické problémy v spoločnosti	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - uviesť hlavné zdroje etiky; - vymenovať niektoré mravné hodnoty; - vysvetliť, na čo slúžia mravné normy; - vysvetliť význam svedomia; - vymenovať príklady pozitívnych vzorov z dejín a literatúry; - porovnať etický odkaz náboženstiev; - diskutovať o aktuálnych etických problémoch v spoločnosti.
Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota	
život a zdravie ako hodnota starostlivosť o zdravie, psychohygiena zdravý životný štýl profesijná etika etika a rozvoj technológií etika a ekológia etické problémy doby – eutanázia, génová manipulácia, trest smrti, interrupcia	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť spôsoby starostlivosti o zdravie svoje a iných; - identifikovať prejavy zdravého životného štýlu; - vysvetliť dôsledky nesprávnej životosprávy; - diskutovať o etických problémoch súčasnosti; - rozlíšiť medzi etickým a neetickým konaním človeka.
Ekonomické hodnoty a etika	
vlastníctvo peniaze – „cieľ, alebo prostriedok?“ materiálne a nemateriálne hodnoty konzumná spoločnosť sociálna nerovnosť ekonomické cnosti solidarita, dobrovoľníctvo, charita reklama a manipulácia zákazníkov	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - určiť formy vlastníctva; - diskutovať o vzťahu k peniazom; - vysvetliť pojem konzumizmus; - analyzovať prejavy a dôsledky sociálnej nerovnosti; - zhodnotiť význam solidarity; - posúdiť potrebu pomoci slabším; - vystihnúť negatívne prvky reklamy;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ochrana spotrebiteľa	- vysvetliť zásady ochrany spotrebiteľa na konkrétnych príkladoch zo života.
Dobré meno a pravda ako etické hodnoty	
poznanie pravda ako etická hodnota kritické myslenie, argumentácia pravda a lož, etické dilemy tajomstvo dobré meno jednotlivca i spoločenstva poznanie a úsilie poznávať	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť potrebu pravdy v živote človeka; - vysvetliť význam tajomstva a utajovaných skutočností; - pomenovať význam poznania a poznávania v živote človeka; - zdôvodniť význam rešpektovania cti a dobrého mena; - diskutovať o dôležitosti vzdelávania; - zostaviť si konkrétny plán efektívneho zvládnutia školských úloh.

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Etická výchova	ročník	deviaty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
PREHLBOVANIE KOMUNIKAČNÝCH SPÓSIBILOSTÍ	8	Úvodná hodina Dôstojnosť a hodnota ľudskej osoby Priateľstvo a dar priateľstva pre vnútorný rozvoj ľudskej osoby Prehlbovanie komunikačných schopností Vedenie dialógu, počúvanie Riešenie konfliktov Asertivita orientovaná na prosociálnosť Asertívne techniky	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL, ZÁVISLOSŤ</p>	<p>19</p>	<p>Etika a zdravý životný štýl Povedomie vlastnej hodnoty Vzťah k sebe, k iným, k okoliu Skromnosť Dobroprajnosť Cieľavedomosť, pracovitnosť, usilovnosť Čistota zmýšľania a prejavov Vedieť povedať nie Veselosť a sebaovládanie Kultúrne vyjadrovanie v citoch Náklonnosť medzi chlapcom a dievčaťom Zamyslenie nad svojím životným štýlom Závislosti, ktoré môžu znehodnotiť a ohroziť náš život Fajčenie Alkohol Drogová prevencia Hracie automaty, nadmerné sledovanie TV, počítačové hry Sekty, kulty a skupiny orientované na rasovú neznášanli- vosť Ochrana pred vplyvom siekt</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezenčné zručnosti</p>
<p>MASMEDIÁLNE VPLYVY</p>	<p>6</p>	<p>Masmediálny vplyvy Prosociálne vzory v masmédiách Kritické hodnotenie video produkcie a televíznych programov</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova</p>

obsahový štandard

výkonový štandard

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Prehlbovanie komunikačných spôsobilostí	
počúvanie dialógu diskusia hodnotiace postoje vyjadrenie a prijatie komplimentu riešenie konfliktov asertívne správanie kompromis	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť dôležitosť počúvania pri efektívnej komunikácii, • vymedziť zásady dialógu, • uviesť príklad vyjadrenia a spôsob prijatia komplimentu, • objasniť efektívne riešenie konfliktov, • vyjadriť dôležitosť kompromisu pri riešení problémov,
Zdravý životný štýl,závislosti	
ochrana života zdravie psychické a fyzické práca voľný čas zdravý životný štýl v konzumnej spoločnosti vzťahy medzi chlapcom a dievčaťom zodpovedný sex ostych intimita hygiena otvorenosť pre vzťahy ako súčasť zdravého životného štýlu cieľavedomosť prosociálnosť závislosti sekty a kulty sloboda od závislostí a zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • posúdiť potrebu rovnováhy medzi zábavou a povinnosťami, • rozlíšiť prejavy konvenčného a nekonvenčného správania, • uznávať potrebu ochrany svojho zdravia a zdravia iných, • vysvetliť miesto prosociálneho správania v zdravom životnom štýle, • identifikovať typy závislostí, • diskutovať o škodlivosti siekt, • objasniť dôležitosť zodpovednosti pri ochrane pred závislosťami,
Masmediálne vplyvy	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>masmédiá a ich posolstvo typy mediálnych produktov kritický divák užívanie internetu sociálne siete</p>	<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o zámeroch tvorcov televíznych programov, • analyzovať prvky mediálneho produktu, • vystihnúť rozdiel medzi správou a komentárom, • zostaviť zoznam zásad kritického diváka, • zhodnotiť prínos médií v živote človeka, • vytvoriť návrh vlastného mediálneho produktu, • diskutovať o výhodách a nevýhodách používania internetu.
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

6 Náboženská výchova

názov predmetu	Náboženská výchova
časový rozsah výučby	1 hodina / týždeň; 33h/rok
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

6.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

6.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadia si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitosti Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať Jeho posolstvo vo svojom okolí.

6.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovacím predmetom náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého a vedieť reagovať
- voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- vnímať symbol ako spôsob komunikácie
- aktívne a so záujmom počúvať
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností, svojej úlohy v Cirkvi
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôbovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny, spolupráca
- brať do úvahy potreby iných

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- objavovať svoj duchovný rozmer
- vnímať krásu, pravdu a lásku ako hodnoty, ktoré sú darom od Boha

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať životné prostredie
- chápať previazanosť umenia a kultúry
- tolerantný postoj k rôznym kultúrnym hodnotám

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznávať a ochraňovať
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla dnes aj v dejinách, byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve Cirkvi

6.4 Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom na-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

stoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes, hry, príbehy a pod.) simulácia (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Domáce úlohy sa týkajú predovšetkým konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6.5 Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál pre náboženskú výchovu, ktorý obsahuje bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberá tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K učebným zdrojom neodmysliteľne patrí:

- Sväté písmo, Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím 1995
- Katechizmus Katolíckej Cirkvi, Spolok svätého Vojtecha v Tmave 1998, ISBN 807162-253-2
- dokumenty Katolíckej Cirkvi,
- biblické mapy,
- metodická príručka,
- Judit Fogassy SDSH, Príručka katechéty, komisia pre katechizáciu a školstvo KBS 2009, ISBN: 978-80-970100-5-8
- pracovné zošity,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- encyklopédie,
- knižnica mestská, farská a školská
- internet www.kpkc.sk , www.dkuspis.sk, www.avemaria.sk , www.biblia.sk
- zvukové nosiče CD,
- multimedialne nosiče DVD,
- didaktické pomôcky a hry

6.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval. Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Pri praktických aktivitách hodnotíme praktické zručnosti s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Prostredníctvom prezentácie projektov overujeme úroveň verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností.

Hodnotenie žiaka vychádza z:

- prezentácie projektov a tém;
- individuálnej a skupinovej práce na riešení úloh a aktivít na hodine;
- písomného a ústneho skúšania (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami).

Stupnica na hodnotenie písomných prác:

- 100% - 90% = 1
- 89% - 75% = 2
- 74% - 50% = 3
- 49% - 25% = 4
- 24% - 0% = 5

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícka cirkev		ročník	piaty
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Boh hovorí k človeku	7	Úvod do Svätého Písma; Orientujem sa vo Svätom Písme; Misia sv. Cyrila a Metoda; Otčenáš v staroslovienčine; Šíritelia posolstva sv. Cyrila a Metoda	Multikultúrna výchova	
Dialóg Boha a človeka	6	Modlitba v SZ; Modlitba v NZ; Modlitba svätých; Druhy modlitby	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Environmentálna výchova	
Náš dialóg s Bohom	6	Čo je symbol; Liturgické postoje, úkony, gestá a farby; Svätý dar slávenia – liturgický rok; Chrám - miesto oslavy	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Obeta Božieho ľudu	7	Kto horí pre mňa; Obeta Ježiša - Nebeský pelikán; Baránok Boží; Moja obeta; Byť chlebom	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Dialóg cez službu	7	Som chlapec, dievča, slúžim rodine; Sluha sluhov Božích; Slúžim chorým; Modlím sa za najbližších	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Tvorba projektu a prezenčné schopnosti	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Boh hovorí k človeku	
<p>Sväté písmo – posvätná kniha (vyhľadávanie kníh, kapitol, veršov, skratky kníh), byzantská misia na území Veľkej Moravy, žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v pojmoch: Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon • vymenujú základné delenie SZ a NZ, • vymenujú evanjeliá, • hľadajú podľa súradníc daný text vo Svätom písme, • reprodukujú aspoň tri výroky Ježiša Krista, • opíšu najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a sv. Metoda, vysvetlia prínos misie sv. Cyrila a sv. Metoda pre Slovensko.
Dialóg Boha a človeka	
<p>modlitba ako dialóg, modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka, tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba, miesto a čas modlitby v živote človeka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišujú formy modlitby, • prerozprávajú časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, • charakterizujú stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, • vyjadria, prečo nás Boh niekedy nevyslyší, • zhrnú dôležitosť modlitby v živote človeka, vymenujú aspoň tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby.
Náš dialóg s Bohom	
<p>komunikácia prostredníctvom symbolu, náboženské symboly, potreba slávenia v živote človeka, čas slávenia – liturgický rok, miesto slávenia – posvätné miesta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia úlohu a zmysel symbolov, • vymenujú základné časti liturgického roka, • priradia správnu farbu k liturgickému obdobiu, • uvedú aspoň 5 prikázaných sviatkov, • pomenujú základné časti chrámu, vymenujú aspoň 5 liturgických úkonov a predmetov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Obeta Božieho ľudu	
obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka, náboženský význam slova obeta, židovský a kresťanský obetný kult, obeta Ježiša Krista, sv. omša, osobná obeta	<ul style="list-style-type: none"> • opíšu prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety, • uvedú príklady obety druhých ľudí, • vysvetlia jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť, • nájdu analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ, • pomenujú a vysvetlia časti sv. omše, • charakterizujú symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. omši.
Dialóg cez službu	
Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých), starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť), služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti, sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva, kňazstva a pomazaní chorých)	<ul style="list-style-type: none"> • vymenujú formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti, • vymenujú aspoň 3 svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným, • porovnajú možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločenstvu, • ocenia službu rodičov pre rodinu, • poukážu na úlohu kňaza ako Božieho služobníka, • vysvetlia potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre človeka z pohľadu služby.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Náboženská výchova – katolícka cirkev	ročník	šiesty
			1hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Pravda ako hodnota	6	Úvodná hodina; Pevný ako kameň; Pravda či klamstvo?; Sila slova; Hovorí sa, že....; Etika v médiách	Mediálna výchova
Hľadanie pravdy o svete	7	Človek sa pýta prečo; Vedecké hľadanie pravdy; Svet očami „básnika“; Na počiatku; Oslava Tvorcu; Ekologické problémy	Environmentálna výchova
Hľadanie pravdy o sebe	8	Človek - najmilší Boží zámer; Boh ako hrnčiar; Mám hodnotu; Poznám svoje možnosti; Človek v raji a jeho pád; O sebeckom obrovi; To nie ja, to on...!; Pokrivené zrkadlo	Mediálna výchova Environmentálna výchova
Ohlasovatelia pravdy	7	Slová ako obrazy; Obrazné vyjadrovanie; Zhlti slovo – Ezechiel; Ježiš učí v podobenstvách; Podobenstvá – ukrytá pravda; Vaše áno, nech je áno; Štefan ako svedok pravdy	Multikultúrna výchova Mediálna výchova
Konať v pravde	5	Zlaté pravidlo; Zákon lásky; Skutky lásky; Zodpovednosť za iných; Projekt pomoci iným	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Pravda ako hodnota	
<p>potreba pravdy Jakub a Ezau, sila slova – šírenie informácií (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie) 8. Božie prikázanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo), • rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva, • posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov, • sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských
Hľadanie pravdy o svete	
<p>cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti mýtický obraz sveta vedecké hľadanie pravdy stvorenia sveta – biblický príbeh stvorenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať inšpiráciu a pravdivosť Svätého písma, • porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi, • zhodnotiť potrebu hľadania pravdy v súvislosti so stvorením sveta,
Hľadanie pravdy o sebe	
<p>pôvod človeka biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby) pád človeka (prvotný hriech, hriech) hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon) sviatosť zmierenia – kresťanská nádej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka, • vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty, • vyjadriť pravdy vyplývajúce z biblického príbehu o páde človeka, • diskutovať o dôsledkoch prvotného hriechu, hriechu a slabosti človeka v dnešnej dobe, • vnímať svoje vlastné hranice, • vysvetliť pojem svedomie (mravný zákon),

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ohlasovatelia pravdy	
<p>proroci Ezechiel, Izaiáš Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, ohlasovanie pravdy v podobenstvách apoštoli, ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam ohlasovania pravdy, • opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša ako ohlasovateľov pravdy, • vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie“ (Mt 5, 37), • vyjadriť potrebu prítomnosti Ducha Svätého pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania), • opísať poslanie sv. Petra, sv. Štefana, sv. Pavla, • uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe,
Konať v pravde	
<p>zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“) Ježišov príkaz lásky (morálky) skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva) spravodlivosť a pravda v spoločnosti sociálny hriech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam „Zlatého pravidla“ (Mt 7,12), • oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky, • porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách, • sformulovať príklady skutkov telesného i duchovného milosrdenstva, • posúdiť na konkrétnych situáciách postoj spoločnosti k pravde, láske a spravodlivosti, • vysvetliť pojem sociálneho hriechu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícke náboženstvo		ročník	siedmy
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Sloboda a človek	8	Úvodná hodina Prečo dodržiavať Desatoro Múdrost' overená generáciami Práva človeka Norimberský proces, nacizmus Komunizmus a väzni svedomia Väzni svedomia Otroctvo v minulosti a dnes		Dejepis Občianska náuka Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
Sloboda a rozhodnutia	7	Rozhodnutie a sloboda Rozhodnutie a dôsledky Keď robím, to, čo robia druhý Svedomie Je morálka človeku daná, alebo naučená Rozvoj svedomia Vianoce – komercia, či tradícia?		Etická výchova Občianska výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
Boh oslobodzuje človeka		Vlastné hranice a vina Kto za to môže		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Výtvarná výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	6	Zažiť odpustenie Ježiš oslobodzuje od hriechu Sv. zmierenia Legenda o sv. Jurajovi	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť
Rešpektovanie vierovyznaní	8	Veriť... Hlavné učenie sv. náboženstiev Posvätné miesta Svätiť sviatočné dni Putovanie po ceste predkov Kresťanstvo a kultúra života Projekt sv. náb.I Projekt sv. náb.I	Občianska výchova Dejepis Slovenský jazyk a literatúra Etická výchova Výtvarná výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Finančná gramotnosť
Láska ako autorita	4	Autorita a načo? Hierarchia Blahoslavenstvá Moja angažovanosť, záverečné opakovanie	Občianska výchova Etická výchova Mediálna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Sloboda a človek	
chápanie slobody a povolanie k nej, Exodus – cesta k slobode hranice slobody – Desatoro, práva človeka, otroctvo človeka (druhy závislostí ako prejav hriechu)	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať exodus Hebrejov z otroctva v Egypte, ✓ porovnať na konkrétnej životnej situácii život v slobode a v otroctve hriechu, ✓ posúdiť potrebu Božieho zákona a jeho vplyv na slobodu človeka, ✓ opísať pojem slobody a jej zneužitie, ✓ uviesť príklady závislostí a ich nebezpečenstvá, ✓ rozlíšiť rôzne spôsoby chápania slobody človeka v zmysle Desatora,
Sloboda a rozhodnutia	
slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby a jej pravidlá), sloboda a zodpovednosť, princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ posúdiť niektoré biblické príbehy o slobodnej voľbe človeka a jej dôsledky, ✓ poukázať na dopad rozhodnutí človeka na jeho osobný život, život spoločnosti i na večný život, ✓ uviesť príklady, ktoré ilustrujú heteronómnu a autonómnu morálku, ✓ oceniť pravidlá v osobnom i spoločenskom živote,
Boh oslobodzuje človeka	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, kresťanský pohľad na vinu a odpustenie, chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách, Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatosťné a mimo sviatosťné)</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, ✓ sformulovať biblický pohľad na vinu a odpustenie, ✓ uviesť príklady odpustenia v rodine a škole, ✓ vysvetliť sviatosť pokánia a zmierenia a spôsob jej prijímania, ✓ uviesť príklady sviatosťných i mimo sviatosťných foriem pokánia,
<p>Rešpektovanie vierovyznaní</p>	
<p>rozdielne cesty hľadania Boha – hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus náboženstvo, sekta kresťanstvo – zjavené náboženstvo putovanie po ceste predkov - kresťanské korene</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť medzi náboženstvom a sektou, ✓ vysvetliť pôvod kresťanstva ako zjaveného náboženstva, ✓ rozpoznať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev, ✓ opísať svetové náboženstvá a ich prínos pre život v spoločnosti, ✓ zhodnotiť prínos kresťanstva, orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií
<p>Láska a autorita</p>	
<p>sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť), láska ako cesta k slobode – blahoslavenstvá, hierarchia Cirkvi (autorita – služba) sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, v Cirkvi)</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dôležitosť príslušnosti k Cirkvi, ✓ zdôvodniť dôležitosť autority v spoločnosti i Cirkvi, ✓ vysvetliť, kto patrí do hierarchie Cirkvi, ✓ rozpoznať hranice osobnej slobody, ✓ uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku, ✓ interpretovať blahoslavenstvá,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	✓ sloboda
--	-----------

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícke náboženstvo		ročník	ôsmy
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Kto som?	5	Úvodná hodina Sebapoznanie Zodpovednosť Sebaprijatie, komplexy Sebaúcta	Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Osobnostný a sociálny rozvoj	
Kto je človek?	6	Kto je človek Úcta k človeku Ľudská dôstojnosť Pohľad na človeka v dejinách Človek ako muž a žena Kresťanský pohľad na dôstojnosť človeka	Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ľudskosť	9	<p>Odvrátená tvár ľudskosti Vojna v minulosti a dnes Zmysel utrpenia Boh ukrytý v biede sveta Božie kráľovstvo Opakovanie Ľudskosť, tolerancia Ježišov postoj k ľuďom na okraji Objavenie ľudskosti</p>	<p>Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova</p>
Dôstojnosť a výkon	5	<p>Mať alebo byť Hodnota práce Veľkonočné obdobie Cirkev slabých Sviatosť pomazania chorých</p>	<p>Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova</p>
Kultúra života	8	<p>Kultúra rozvoj človeka Kultúra rozvoj spoločnosti Hodnoty kultúry života a smrti Ochrana hodnôt Ľudskosť – kresťanský ideál Kresťanské vzory Svätí Cyril a Metod Opakovanie</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Kto som?	
sebapoznanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti), zodpovednosť za prijaté dary a talenty, seba prijatie, komplexy menejcennosti	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojmy: sebaúcta, seba prijatie, pocit menejcennosti, ✓ uviesť biblické súvislosti na túto tému, ✓ vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie, ✓ sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary.
Kto je človek?	
byť človekom, dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz, človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy), rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma, ✓ opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učením, ✓ oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore.
Ľudskosť	
odvrátená tvár ľudskosti (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti), človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone), ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti), zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta), objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ diskutovať o príčinách a zmysle ľudského utrpenia, ✓ uviesť príklady o neľudskom konaní človeka, ✓ skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta, ✓ poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých, ✓ posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, ✓ naplánovať si pomoc núdznym.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Dôstojnosť a výkon	
„mat“, alebo „byť“, hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka, Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi), utrpenie – sviatosť pomazania chorých	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, ✓ porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, ✓ diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho prikázania, ✓ oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikali milosrdenstvom, ✓ poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých.
Kultúra života	
kultúra – rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti, hodnoty kultúry života a kultúry smrti, ľudskosť – kresťanský postoj ku kultúre života	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť, ✓ podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, ✓ poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť, ✓ diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícke náboženstvo		ročník	deviaty
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Zodpovednosť	4	Úvodná hodina Poznanie rastu Spoznať svoje silné a slabé stránky Pozvanie k zodpovednosti	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Hudobná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
Zodpovednosť za seba	6	Moje vzory Ísť za hviezdou Ježišove postoje Kto bol a je Ježiš ľudí Zobrazenie Ježia v umení Opakovanie	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Ochrana života a zdravia	
Zodpovednosť za svoju vieru	8	Čo znamená veriť? Vyznanie viery Aký Boh je alebo aký nie je História Vianoc Komu vlastne verím? Kto si Bože?	Dejepis Občianska náuka Slovenský jazyk Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Dogmy – reč viery (Credo) Sekty Opakovanie	
Zodpovednosť za budovanie vzťahov	6	Túžba po láske Kamarátstvo, priateľstvo Priateľstvo a láska Láska a partnerstvo Význam pohlavia ako zväzku Rodina	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Hudobná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije	9	Pohľad kresťana na vzťah človeka k prírode Boh pozýva človeka k ochrane Božieho diela Ekologická uvedomelosť kresťanov Kresťanské poslanstvo ľudskosti Človek v priebehu dejín objavuje v sebe „človečenstvo“ Požiadavka spravodlivosti, čestnosti a zodpovednosti Opakovanie 9. ročníka Byť prorokom svojej doby Opakovanie	Dejepis Občianska náuka Etika Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Zodpovednosť	
zodpovednosť život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť etymológiu pojmu „zodpovednosť“, ✓ dať do súvislosti podobenstvo o talentoch s pojmom zodpovednosť, ✓ formulovať dôvody osobnej zodpovednosti za svoj život.
Zodpovednosť za seba	
osobnostný rozvoj (sebaocenenie a prijatie) potreba životných vzorov korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) výzva k hľadaniu a odкрývaniu životného zmyslu Ježiš ako vzor (Ježiš ako človek, Ježiš ako Boží Syn) ponuka kresťanských vzorov (Jn1,35-39)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ konfrontovať sa s potrebou životných vzorov, ✓ analyzovať kriticky mediálne ponuky, ✓ analyzovať pozitívne a negatívne vzory a ich vplyv na svoj život, ✓ vnímať sebprijatie a sebaocenenie ako podmienku osobnostného rozvoja, ✓ oceniť ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru, ✓ diskutovať o súčasných kresťanských vzoroch.
Zodpovednosť za svoju vieru	
prečo veriť (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) poverčivosť – nesprávna forma religiozity nebezpečenstvo siekt a ich aktuálna ponuka vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru reč Cirkvi – metaforická reč dogiám nová reč Cirkvi – Druhý vatikánsky koncil kresťanská zrelosť (sviatostný život)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť dôvody svojho kresťanského presvedčenia, ✓ vyjadriť význam religiozity človeka ako prejavu po Bohu a zmysle života, ✓ reprodukovať Vyznanie viery, ✓ charakterizovať sekty a ich nebezpečenstvá, ✓ vysvetliť pojmy: dogma, Učiteľský úrad cirkvi a ich význam,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť potrebu novej reči Cirkvi v súčasnej spoločnosti.
Zodpovednosť za budovanie vzťahov	
túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) priateľstvo a láska vzťah muž a žena ideál rodiny a pseudorodina medzigeneračné vzťahy	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasniť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu, ✓ charakterizovať priateľskú, manželskú, rodičovskú lásku a lásku k Bohu, ✓ rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti, ✓ uznávať kresťanské manželstvo ako spoločenstvo lásky pochádzajúce od Boha, ✓ zdôvodniť jednoduchým spôsobom nerozlučnosť manželstva, ✓ vymenovať základné riziká vyplývajúce zo zneužitia a nepocho- penia lásky, ✓ vyjadriť niekoľko základných zásad slušnej komunikácie v rodine aj mimo nej, ✓ vyjadriť v modelových situáciách alternatívy efektívneho riešenia rodinných konfliktov, ✓ obhájiť potrebu zdravej rodiny pre zrelosť človeka a pre odovzdávanie viery.
Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije	
ekológia a zodpovednosť (globálne problémy) angažovanosť kresťana v spoločnosti úloha Cirkvi v spoločnosti kresťanské denominácie na Slovensku ekumenizmus	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť dôležitosť ekologického myslenia v celospoločenskom kontexte, ✓ aplikovať kresťanské hodnoty na ekologické myslenie, ✓ zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a vo verejnom živote,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť historické dôvody rozdelenia kresťanov, ✓ akceptovať nevyhnutnosť úcty a tolerancie voči ľuďom iného vierovyznania, ✓ charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku, ✓ vysvetliť pojem ekumenizmus.
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

7 Náboženská výchova (katolícka)

názov predmetu	Náboženská výchova (katolícka)
časový rozsah výučby	1 hodina / týždeň; 33h/rok
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

7.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehľadujú si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitosti Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať Jeho posolstvo vo svojom okolí.

7.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií, ktoré žiakovi umožňujú:

Komunikačné kompetencie

- nadväzovať a viesť v skupine dialóg a rozhovor
- prejavovať odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápať obsah a zmysel počutého a vedieť reagovať
- voliť si primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- vnímať symbol ako spôsob komunikácie
- aktívne a so záujmom počúvať
- byť otvorený pre metaforické vyjadrovanie

Kompetencie k riešeniu problémov

- byť tolerantný a ústretový
- rozvíjať postoj prehodnocovania negatívnych skutočností
- spontánne a samostatne hodnotiť vo svojom bezprostrednom okolí čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti byť pozorný voči morálnym konfliktom a byť otvorený pre dobro

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- prejavovať záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností, svojej úlohy v Cirkvi
- uvedomiť si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôbovať svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny, spolupráca
- brať do úvahy potreby iných

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- rozvíjať intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné
- byť otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spájať s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavovať kresťanský zmysel slávenia sviatkov
- hľadať možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- zaujímať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu
- vnímať potrebu dávania a prijímania
- objavovať svoj duchovný rozmer
- vnímať krásu, pravdu a lásku ako hodnoty, ktoré sú darom od Boha

Občianske kompetencie

- poznávať a ochraňovať životné prostredie
- chápať previazanosť umenia a kultúry
- tolerantný postoj k rôznym kultúrnym hodnotám

Kultúrne kompetencie

- prejavovať úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznávať a ochraňovať
- vnímať dôležitosť a hodnotu rodiny
- intuitívne vnímať obrazy, symboly
- intuitívne vnímať posolstvo biblického textu
- orientovať sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežívať ich rozdielnu náplň a úlohu

Existenciálne kompetencie

- intuitívne vnímať bytostnú potrebu lásky
- objavovať hranice dobra a zla dnes aj v dejinách, byť otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- objavovať svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- byť otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve Cirkvi

7.4 Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom na-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

stoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité aktivizujúce metódy, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes, hry, príbehy a pod.) simulácia (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Domáce úlohy sa týkajú predovšetkým konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

7.5 Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál pre náboženskú výchovu, ktorý obsahuje bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberá tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K učebným zdrojom neodmysliteľne patrí:

- Sväté písmo, Slovenský ústav svätého Cyrila a Metoda, Rím 1995
- Katechizmus Katolíckej Cirkvi, Spolok svätého Vojtecha v Trnave 1998, ISBN 807162-253-2
- dokumenty Katolíckej Cirkvi,
- biblické mapy,
- metodická príručka,
- Judit Fogassy SDSH, Príručka katechéty, komisia pre katechizáciu a školstvo KBS 2009, ISBN: 978-80-970100-5-8
- pracovné zošity,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- encyklopédie,
- knižnica mestská, farská a školská
- internet www.kpkc.sk , www.dkuspis.sk, www.avemaria.sk , www.biblia.sk
- zvukové nosiče CD,
- multimedialne nosiče DVD,
- didaktické pomôcky a hry

7.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval. Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Pri praktických aktivitách hodnotíme praktické zručnosti s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Prostredníctvom prezentácie projektov overujeme úroveň verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností.

Hodnotenie žiaka vychádza z:

- prezentácie projektov a tém;
- individuálnej a skupinovej práce na riešení úloh a aktivít na hodine;
- písomného a ústneho skúšania (didaktické testy, pracovné listy s rôznymi úlohami).

Stupnica na hodnotenie písomných prác:

- 100% - 90% = 1
- 89% - 75% = 2
- 74% - 50% = 3
- 49% - 25% = 4
- 24% - 0% = 5

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícka cirkev		ročník	piaty
			1 hod./ týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Boh hovorí k človeku	7	Úvod do Svätého Písma; Orientujem sa vo Svätom Písme; Misia sv. Cyrila a Metoda; Otčenáš v staroslovienčine; Širitelia posolstva sv. Cyrila a Metoda	Multikultúrna výchova	
Dialóg Boha a človeka	6	Modlitba v SZ; Modlitba v NZ; Modlitba svätých; Druhy modlitby	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Environmentálna výchova	
Náš dialóg s Bohom	6	Čo je symbol; Liturgické postoje, úkony, gestá a farby; Svätý dar slávenia – liturgický rok; Chrám - miesto oslavy	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Obeta Božieho ľudu	7	Kto horí pre mňa; Obeta Ježiša - Nebeský pelikán; Baránok Boží; Moja obeta; Byť chlebom	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Dialóg cez službu	7	Som chlapec, dievča, slúžim rodine; Sluha sluhov Božích; Slúžim chorým; Modlím sa za najbližších	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Tvorba projektu a prezenčné schopnosti	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Boh hovorí k človeku	
<p>Sväté písmo – posvätná kniha (vyhľadávanie kníh, kapitol, veršov, skratky kníh), byzantská misia na území Veľkej Moravy, žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v pojmoch: Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon • vymenujú základné delenie SZ a NZ, • vymenujú evanjeliá, • hľadajú podľa súradníc daný text vo Svätom písme, • reprodukujú aspoň tri výroky Ježiša Krista, • opíšu najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a sv. Metoda, vysvetlia prínos misie sv. Cyrila a sv. Metoda pre Slovensko.
Dialóg Boha a človeka	
<p>modlitba ako dialóg, modlitba ako prosba, nárek, chvála, vd'aka, tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba, miesto a čas modlitby v živote človeka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišujú formy modlitby, • prerozprávajú časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, • charakterizujú stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, • vyjadria, prečo nás Boh niekedy nevyslyší, • zhrnú dôležitosť modlitby v živote človeka, vymenujú aspoň tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby.
Náš dialóg s Bohom	
<p>komunikácia prostredníctvom symbolu, náboženské symboly, potreba slávenia v živote človeka, čas slávenia – liturgický rok, miesto slávenia – posvätné miesta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia úlohu a zmysel symbolov, • vymenujú základné časti liturgického roka, • priradia správnu farbu k liturgickému obdobiu, • uvedú aspoň 5 prikázaných sviatkov, • pomenujú základné časti chrámu, vymenujú aspoň 5 liturgických úkonov a predmetov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Obeta Božieho ľudu	
obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka, náboženský význam slova obeta, židovský a kresťanský obetný kult, obeta Ježiša Krista, sv. omša, osobná obeta	<ul style="list-style-type: none"> • opíšu prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety, • uvedú príklady obety druhých ľudí, • vysvetlia jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť, • nájdu analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ, • pomenujú a vysvetlia časti sv. omše, • charakterizujú symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. omši.
Dialóg cez službu	
Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorňá starostlivosť o chudobných a chorých), starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť), služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti, sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva, kňazstva a pomazaní chorých)	<ul style="list-style-type: none"> • vymenujú formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti, • vymenujú aspoň 3 svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným, • porovnajú možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločenstvu, • ocenia službu rodičov pre rodinu, • poukážu na úlohu kňaza ako Božieho služobníka, • vysvetlia potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre človeka z pohľadu služby.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova – katolícka cirkev		ročník	šiesty
				1hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Pravda ako hodnota	6	Úvodná hodina; Pevný ako kameň; Pravda či klamstvo?; Sila slova; Hovorí sa, že...; Etika v médiách	Mediálna výchova	
Hľadanie pravdy o svete	7	Človek sa pýta prečo; Vedecké hľadanie pravdy; Svet očami „básnika“; Na počiatku; Oslava Tvorcu; Ekologické problémy	Environmentálna výchova	
Hľadanie pravdy o sebe	8	Človek - najmilší Boží zámer; Boh ako hrnčiar; Mám hodnotu; Poznám svoje možnosti; Človek v raji a jeho pád; O sebeckom obrovi; To nie ja, to on...!; Pokrivené zrkadlo	Mediálna výchova Environmentálna výchova	
Ohlasovatelia pravdy	7	Slová ako obrazy; Obrazné vyjadrovanie; Zhltni slovo – Ezechiel; Ježiš učí v podobenstvách; Podobnosti – ukrytá pravda; Vaše áno, nech je áno; Štefan ako svedok pravdy	Multikultúrna výchova Mediálna výchova	
Konať v pravde	5	Zlaté pravidlo; Zákon lásky; Skutky lásky; Zodpovednosť za iných; Projekt pomoci iným	Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Pravda ako hodnota	
<p>potreba pravdy Jakub a Ezau, sila slova – šírenie informácií (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie) 8. Božie prikázanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo), • rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva, • posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov, • sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských
Hľadanie pravdy o svete	
<p>cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti mýtický obraz sveta vedecké hľadanie pravdy stvorenia sveta – biblický príbeh stvorenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať inšpiráciu a pravdivosť Svätého písma, • porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi, • zhodnotiť potrebu hľadania pravdy v súvislosti so stvorením sveta,
Hľadanie pravdy o sebe	
<p>pôvod človeka biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby) pád človeka (prvotný hriech, hriech) hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon) sviatosť zmierenia – kresťanská nádej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka, • vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty, • vyjadriť pravdy vyplývajúce z biblického príbehu o páde človeka, • diskutovať o dôsledkoch prvotného hriechu, hriechu a slabosti človeka v dnešnej dobe, • vnímať svoje vlastné hranice, • vysvetliť pojem svedomie (mravný zákon),

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ohlasovatelia pravdy	
<p>proroci Ezechiel, Izaiáš Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, ohlasovanie pravdy v podobenstvách apoštoli, ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam ohlasovania pravdy, • opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša ako ohlasovateľov pravdy, • vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie“ (Mt 5, 37), • vyjadriť potrebu prítomnosti Ducha Svätého pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania), • opísať poslanie sv. Petra, sv. Štefana, sv. Pavla, • uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe,
Konať v pravde	
<p>zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“) Ježišov príkaz lásky (morálky) skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva) spravodlivosť a pravda v spoločnosti sociálny hriech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam „Zlatého pravidla“ (Mt 7,12), • oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky, • porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách, • sformulovať príklady skutkov telesného i duchovného milosrdenstva, • posúdiť na konkrétnych situáciách postoj spoločnosti k pravde, láske a spravodlivosti, • vysvetliť pojem sociálneho hriechu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícke náboženstvo		ročník	siedmy
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Sloboda a človek	8	Úvodná hodina Prečo dodržiavať Desatoro Múdrosť overená generáciami Práva človeka Norimberský proces, nacizmus Komunizmus a väzni svedomia Väzni svedomia Otroctvo v minulosti a dnes	Dejepis Občianska náuka Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť	
Sloboda a rozhodnutia	7	Rozhodnutie a sloboda Rozhodnutie a dôsledky Keď robím, to, čo robia druhý Svedomie Je morálka človeku daná, alebo naučená Rozvoj svedomia Vianoce – komercia, či tradícia?	Etická výchova Občianska výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť	
Boh oslobodzuje človeka		Vlastné hranice a vina Kto za to môže	Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Výtvarná výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	6	Zažiť odpustenie Ježiš oslobodzuje od hriechu Sv. zmierenia Legenda o sv. Jurajovi	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť
Rešpektovanie vierovyznaní	8	Veriť... Hlavné učenie sv. náboženstiev Posvätné miesta Svätiť sviatočné dni Putovanie po ceste predkov Kresťanstvo a kultúra života Projekt sv. náb.I Projekt sv. náb.I	Občianska výchova Dejepis Slovenský jazyk a literatúra Etická výchova Výtvarná výchova Multikultúrna výchova Mediálna výchova Finančná gramotnosť
Láska ako autorita	4	Autorita a načo? Hierarchia Blahoslavenstvá Moja angažovanosť, záverečné opakovanie	Občianska výchova Etická výchova Mediálna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Sloboda a človek	
chápanie slobody a povolanie k nej, Exodus – cesta k slobode hranice slobody – Desatoro, práva človeka, otroctvo človeka (druhy závislostí ako prejav hriechu)	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • opísať exodus Hebrejov z otroctva v Egypte, • porovnať na konkrétnej životnej situácii život v slobode a v otroctve hriechu, • posúdiť potrebu Božieho zákona a jeho vplyv na slobodu človeka, • opísať pojem slobody a jej zneužitie, • uviesť príklady závislostí a ich nebezpečenstvá, • rozlíšiť rôzne spôsoby chápania slobody človeka v zmysle Desatora,
Sloboda a rozhodnutia	
slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby a jej pravidlá), sloboda a zodpovednosť, princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • posúdiť niektoré biblické príbehy o slobodnej voľbe človeka a jej dôsledky, • poukázať na dopad rozhodnutí človeka na jeho osobný život, život spoločnosti i na večný život, • uviesť príklady, ktoré ilustrujú heteronómnu a autonómnu morálku, • oceniť pravidlá v osobnom i spoločenskom živote,
Boh oslobodzuje človeka	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, kresťanský pohľad na vinu a odpustenie, chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách, Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné a mimo sviatostné)</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, • sformulovať biblický pohľad na vinu a odpustenie, • uviesť príklady odpustenia v rodine a škole, • vysvetliť sviatosť pokánia a zmierenia a spôsob jej prijímania, • uviesť príklady sviatostných i mimo sviatostných foriem pokánia,
<p>Rešpektovanie vierovyznaní</p>	
<p>rozdielne cesty hľadania Boha – hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus náboženstvo, sekta kresťanstvo – zjavené náboženstvo putovanie po ceste predkov - kresťanské korene</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi náboženstvom a sektou, • vysvetliť pôvod kresťanstva ako zjaveného náboženstva, • rozpoznať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev, • opísať svetové náboženstvá a ich prínos pre život v spoločnosti, • zhodnotiť prínos kresťanstva, orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií
<p>Láska a autorita</p>	
<p>sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť), láska ako cesta k slobode – blahoslavenstvá, hierarchia Cirkvi (autorita – služba) sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, v Cirkvi)</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť dôležitosť príslušnosti k Cirkvi, • zdôvodniť dôležitosť autority v spoločnosti i Cirkvi, • vysvetliť, kto patrí do hierarchie Cirkvi, • rozpoznať hranice osobnej slobody, • uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku, • interpretovať blahoslavenstvá, • sloboda

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícke náboženstvo		ročník	ôsmy
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Kto som?	5	Úvodná hodina Sebapoznanie Zodpovednosť Sebaprijatie, komplexy Sebaúcta	Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Osobnostný a sociálny rozvoj	
Kto je človek?	6	Kto je človek Úcta k človeku Ľudská dôstojnosť Pohľad na človeka v dejinách Človek ako muž a žena Kresťanský pohľad na dôstojnosť človeka	Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova	
Ľudskosť	9	Odvrátená tvár ľudskosti Vojna v minulosti a dnes Zmysel utrpenia Boh ukrytý v biede sveta Božie kráľovstvo	Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Opakovanie Ľudskosť, tolerancia Ježišov postoj k ľuďom na okraji Objavenie ľudskosti	Multikultúrna výchova
Dôstojnosť a výkon	5	Mať alebo byť Hodnota práce Veľkonočné obdobie Cirkev slabých Sviatosť pomazania chorých	Dejepis Občianska výchova Slovenský jazyk a literatúra Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Kultúra života	8	Kultúra rozvoj človeka Kultúra rozvoj spoločnosti Hodnoty kultúry života a smrti Ochrana hodnôt Ľudskosť – kresťanský ideál Kresťanské vzory Svätí Cyril a Metod Opakovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Kto som?	
<p>sebapoznanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti), zodpovednosť za prijaté dary a talenty, sebaprijatie, komplexy menejcennosti</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojmy: sebaúcta, sebaprijatie, pocit menejcennosti, • uviesť biblické súvislosti na túto tému, • vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie, • sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary.
Kto je človek?	
<p>byť človekom, dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz, človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy), rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma, • opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učením, • oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore.
Ľudskosť	
<p>odvrátená tvár ľudskosti (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti), človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone), ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti), zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta), objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o príčinách a zmysle ľudského utrpenia, • uviesť príklady o neľudskom konaní človeka, • skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta, • poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých, • posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, • napláňovať si pomoc núdznym.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Dôstojnosť a výkon	
„mat“, alebo „byť“, hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka, Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi), utrpenie – sviatosť pomazania chorých	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, • porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, • diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho prikázania, • oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikli milosrdenstvom, • poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých.
Kultúra života	
kultúra – rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti, hodnoty kultúry života a kultúry smrti, ľudskosť – kresťanský postoj ku kultúre života	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť, • podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, • poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť, • diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Náboženská výchova Katolícke náboženstvo		ročník	deviaty
				1 hod./ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
Zodpovednosť	4	Úvodná hodina Poznanie rastu Spoznať svoje silné a slabé stránky Pozvanie k zodpovednosti	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Hudobná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
Zodpovednosť za seba	6	Moje vzory Ísť za hviezdou Ježišove postoje Kto bol a je Ježiš ľudí Zobrazenie Ježia v umení Opakovanie	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Ochrana života a zdravia	
Zodpovednosť za svoju vieru	8	Čo znamená veriť? Vyznanie viery Aký Boh je alebo aký nie je História Vianoc Komu vlastne verím? Kto si Bože?	Dejepis Občianska náuka Slovenský jazyk Výtvarná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Dogmy – reč viery (Credo) Sekty Opakovanie	
Zodpovednosť za budovanie vzťahov	6	Túžba po láske Kamarátstvo, priateľstvo Priateľstvo a láska Láska a partnerstvo Význam pohlavia ako zväzku Rodina	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Hudobná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije	9	Pohľad kresťana na vzťah človeka k prírode Boh pozýva človeka k ochrane Božieho diela Ekologická uvedomelosť kresťanov Kresťanské poslanstvo ľudskosti Človek v priebehu dejín objavuje v sebe „človečenstvo“ Požiadavka spravodlivosti, čestnosti a zodpovednosti Opakovanie 9. ročníka Byť prorokom svojej doby Opakovanie	Dejepis Občianska náuka Etika Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Zodpovednosť	
zodpovednosť život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť etymológiu pojmu „zodpovednosť“, • dať do súvislosti podobenstvo o talentoch s pojmom zodpovednosť, • formulovať dôvody osobnej zodpovednosti za svoj život.
Zodpovednosť za seba	
osobnostný rozvoj (sebaocenenie a prijatie) potreba životných vzorov korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) výzva k hľadaniu a odкрývaniu životného zmyslu Ježiš ako vzor (Ježiš ako človek, Ježiš ako Boží Syn) ponuka kresťanských vzorov (Jn1,35-39)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • konfrontovať sa s potrebou životných vzorov, • analyzovať kriticky mediálne ponuky, • analyzovať pozitívne a negatívne vzory a ich vplyv na svoj život, • vnímať seba prijatie a sebaocenenie ako podmienku osobnostného rozvoja, • oceniť ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru, • diskutovať o súčasných kresťanských vzoroch.
Zodpovednosť za svoju vieru	
prečo veriť (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) poverčivosť – nesprávna forma religiozity nebezpečenstvo siekt a ich aktuálna ponuka vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru reč Cirkvi – metaforická reč dogiém nová reč Cirkvi – Druhý vatikánsky koncil kresťanská zrelosť (sviatostný život)	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť dôvody svojho kresťanského presvedčenia, • vyjadriť význam religiozity človeka ako prejavu po Bohu a zmysle života, • reprodukovať Vyznanie viery, • charakterizovať sekty a ich nebezpečenstvá, • vysvetliť pojmy: dogma, Učiteľský úrad cirkvi a ich význam,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť potrebu novej reči Cirkvi v súčasnej spoločnosti.
Zodpovednosť za budovanie vzťahov	
túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) priateľstvo a láska vzťah muž a žena ideál rodiny a pseudorodina medzigeneračné vzťahy	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • objasniť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu, • charakterizovať priateľskú, manželskú, rodičovskú lásku a lásku k Bohu, • rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti, • uznávať kresťanské manželstvo ako spoločenstvo lásky pochádzajúce od Boha, • zdôvodniť jednoduchým spôsobom nerozlučnosť manželstva, • vymenovať základné riziká vyplývajúce zo zneužitia a nepochopenia lásky, • vyjadriť niekoľko základných zásad slušnej komunikácie v rodine aj mimo nej, • vyjadriť v modelových situáciách alternatívy efektívneho riešenia rodinných konfliktov, • obhájiť potrebu zdravej rodiny pre zrelosť človeka a pre odovzdávanie viery.
Zodpovednosť človeka za svet, v ktorom žije	
ekológia a zodpovednosť (globálne problémy) angažovanosť kresťana v spoločnosti úloha Cirkvi v spoločnosti kresťanské denominácie na Slovensku ekumenizmus	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť dôležitosť ekologického myslenia v celospoločenskom kontexte, • aplikovať kresťanské hodnoty na ekologické myslenie, • zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a vo verejnom

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>živote,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť historické dôvody rozdelenia kresťanov, • akceptovať nevyhnutnosť úcty a tolerancie voči ľuďom iného vierovyznania, • charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku, • vysvetliť pojem ekumenizmus.
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

8 Dejepis

názov predmetu	Dejepis
časový rozsah výučby	1 hod/týždeň 33 hod/rok
ročník	piaty,šiesty
škola	ZŠ s MŠ Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

8.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy.

Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť

z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasťi rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávanía ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov

a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Má

tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

civilizácie.

8.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných
- a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp
- fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame
- s históriou.

8.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- s historickým časom
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne,
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.
- s historickým priestorom
- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti v historickom priestore,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti.
- s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú svoje otázky

- v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch pri vyšetřovaní, pátraní
- v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách po minulosti.
- pri vymedzovaní predmetu skúmania, napríklad písomného úryvku z prameňa, mapy, grafu, diagramu,
- pri vytvorení plánu skúmania, napríklad fotografie, historického obrazu,
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania, napríklad pästného klinu, nástroja pomocou zmyslov, v múzeu, archíve,
- pri vytvorení záznamu zo skúmania, napríklad o ľuďoch, predmetoch a veciach na karikatúre, verbálneho textu.
- pri vyhľadávaní relevantných informácií
- z rôznych zdrojov–textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, z webových stránok,
- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie.
- pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty
- vyberaní informácií, napríklad z úryvku písomného prameňa, z učebnice, z internetu,
- organizovaní informácií, napríklad prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,
- porovnávaní informácií, napríklad podobnosti a odlišnosti, porovnať staré a nové, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,
- rozlišovaní a triedení informácií, napríklad rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, legendy, povesti, spomienky,
- zaradovaní informácií, napríklad na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,
- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu.
- zoradení výsledkov, napríklad na časovú priamku, do Vennovho diagramu, do tabuľky, do schém, rozpoznaní podstatného od
- nepodstatného, napríklad určovaním kľúčových pojmov, postupným vymedzovaním, historických pojmov v texte, zostavovaním
- pojmov do pamäťovej mapy,
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napríklad prostredníctvom chronologickej tabuľky,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- vyhodnocovaní správnosti postupu, napríklad overovaním historických faktov,
- tvorbe súboru vlastných prác, produktov (portfólio), napríklad obrazového materiálu, plagátu, letáku, nákresu, kresby.

8.4 Stratégia vyučovania

Použitie didaktických metód vo vyučovaní dejepisu bude závisieť od témy, štruktúry, časového hľadiska, stupňa náročnosti a materiálno-technického zabezpečenia. Dôraz bude kladený na samostatnosť, zážitkovosť žiakov. Z motivačných metód sa budú uplatňovať rôzne hry, motivačné rozhovory, čítanie úryvkov, demonštrácia názorných pomôcok (odliatky, mince, fotografie, pracovné nástroje). Pri expozícii sa budú uplatňovať metódy riadeného rozhovoru, skupinovej práce, práce s informáciami. Dôležitou súčasťou bude aj samostatná tvorivá práca žiakov zameraná na vytváranie projektov, referátov a podobne. Pri vyučovaní dejepisu sa kladie dôraz aj na regionálne dejiny, poukazujeme aj na významné osobnosti nášho regiónu.

Učivo je preberané chronologicky a nadväzuje na seba v jednotlivých ročníkoch, pričom pri pochopení nových historických udalostí a javov sa opierame o tie už pre žiakov známe. V piatom ročníku pôjde len o zoznámenie sa s predmetom, dôraz bude kladený najmä na zážitkovosť, hru a samostatnú prácu žiakov.

Pri vyučovaní sa uplatňuje zásada veku primeranosti, postupnosti.

8.5 Učebné zdroje

- učebnice, schválené MŠ SR, pre jednotlivé ročníky,
- odborné časopisy,
- odborná literatúra,
- dejepisné mapy a atlasy,
- encyklopédie,
- internetové stránky.

8.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Kritériá hodnotenia budú spĺňať princípy systematickosti, relevantnosti, názornosti, objektivity, primeranosti a individuálnosti. Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, bude uplatňované približne a súhrnne ústnym alebo písomným spôsobom. Hodnotiť sa bude aj samostatná práca

Pri žiakoch so špecifickými poruchami učenia vychádzať z odporúčaní špeciálno-pedagogického vyšetrenia a psychologického vyšetrenia. Aplikovať individuálny prístup k takýmto žiakom, zohľadňovať ich potreby nielen v škole, ale aj pri zadávaní domácich úloh a pri písaní diktátov, testov a slohových prác. Pri ich hodnotení sa riadiť metodickými pokynmi na hodnotenie žiakov so špecifickými poruchami učenia

Spôsob hodnotenia:

v predmete dejepis budú žiaci hodnotení klasifikáciou – známku.

Celkové hodnotenie žiakov bude odrážať ich aktuálnu úroveň vedomostí, spôsobilostí a kompetencií v porovnaní s výkonovým štandardom v danom ročníku.

Priebežné hodnotenie má formatívny charakter, učiteľka pri priebežnom hodnotení využíva klasifikáciu (známky), slovné hodnotenie, sebareflexiu žiakov, rovesnícke hodnotenie. Slovné hodnotenie má zväčša motivačný charakter.

Jednotlivé spôsoby hodnotenia učiteľka vyberá v závislosti od metód a foriem práce, ktoré na hodine zvolí.

Získavanie podkladov na hodnotenie:

- ústne preverovanie vedomostí,
- písomné práce po tematickom celku,
- krátke písomné opakovanie,
- samostatná práca žiakov,
- vypracovanie zadaných problémových úloh,
- aktivita na hodine,
- spolupráca pri kooperatívnom a kolaboratívnom vzdelávaní.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Stupnica na hodnotenie písomných prác:

100% - 90% 1

89% - 75% 2

74% - 50% 3

49% - 25% 4

24% - 0% 5

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Dejepis	ročník	piaty
			1 hod/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
OD BLÍZKEHO K VZDIALENÉMU	13	Prečo sa učíme dejepis? Čas je poradie udalostí Čo potrebujeme vedieť pri prechádzke časom Sviatočné s pamätne dni Spoznávame hmotné pamiatky Čo sú obrazové pamiatky Skúmame, ako pracuje historik Čo si ešte vezmeme na prechádzku časom Kto ochraňuje historické pamiatky	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova
ČLOVEK V PREMENÁCH PRIESTORU A ČASU	11	Ako sa žilo na úsvite dejín Kde sme bývali v minulosti a kde bývame dnes Ako si človek vytváral rodinu Ako ľudia spoznávali sily prírody Ľudia v pohybe Práca – trest alebo radosť Detská práca	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
ČLOVEK A KOMUNIKÁCIA	9	Zapísaná myšlienka sa uchovala Prvé knihy Médiá Čo je náboženstvo Keď zlyhá komunikácia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Človek v premenách času a priestoru, od blízkeho k vzdialenému	
<p>minulosť, prítomnosť, budúcnosť deň, mesiac, rok, dátum, letopočet kalendár desaťročie, storočie, tisícročie bydlisko, obec, región, Slovensko rodinný album, fotografia generácia, rodostrom historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív, školská kronika mapa vyst'ahovalectvo, prist'ahovalectvo, stretávanie kultúr základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času; - zakresliť na časovú priamku časové kategórie od blízkych po vzdialené; - preskúmať okolie svojho bydliska; - rozpoznať staré od nového; - rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života; - zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti; - rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine; - rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov; - rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou; - zostaviť obrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti; - pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.
Človek a komunikácia	
<p>jazyk, písmo, kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet náboženstvo legendy, mýty, povesti konflikt, vojna, detský vojak, mier, obeť detská práca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi; - prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu; - identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije; - zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti; - pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Dejepis	ročník	šiesty
			1 hodinu / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
OBRAZY PRAVEKÉHO SVETA	3	Rozdelenie praveku Lovci a zberači Pastieri a roľníci	Osobnostný a sociálny rozvoj Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova
OBRAZY STAROVEKÉHO SVETA	21	Doba medená a bronzová Doba železná Civilizácie starého Orientu Staroveké Grécko – Grécko báji a povestí Dávnoveké Grécko Klasické Grécko Macedónia a helenizmus Staroveký Rím – kráľovská doba Rímska republika Rímske cisárstvo Život v rímskom meste Kresťanstvo v Rímskej ríši	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova Výchova k manželstvu a rodičovstvu
OBRAZY STREDOVEKÉHO SVETA	7	Sťahovanie národov Tri ríše raného stredoveku Feudalizmus a kresťanstvo Ako sa žilo v stredoveku Rytmus života Kultúra, veda a umenie v stredoveku Nové mocné kráľovstvá stredoveku	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Enviromentálna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Obrazy pravekého sveta	
zberač lovec roľník kameň meď bronz železo oppidum	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov; - porovnať výhody a nevýhody kamenných a kovových nástrojov, resp. zbraní; - zdôvodniť oddelenie remeselníkov od roľníkov; - pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia;
Obrazy starovekého sveta	
riečne civilizácie, del'ba práce mestský štát polis aténska demokracia, olympijské hry republika, cisárstvo Limes Romanus judaizmus, kresťanstvo, Biblia islam, Korán	<ul style="list-style-type: none"> - odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov; - rozlíšiť jednotlivé vrstvy spoločnosti v mestskom štáte; - identifikovať poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes; - určiť hlavné znaky aténskej demokracie; - vymedziť hlavné znaky rímskej republiky; - zdôvodniť premenu rímskej republiky na ríšu; - rozpoznať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž Dunaja; - zhromaždiť informácie o prítomnosti Rimanov na našom území; - zhrnúť príčiny zániku Rímskej ríše; - zhodnotiť prínos antickej kultúry pre našu prítomnosť; - zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta; - pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia;
Obrazy stredovekého sveta	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>kráľ, léno, vazal, lénny systém, šľachta, duchovenstvo poddaní, mestské obyvateľstvo hrad, dedina, mesto, kláštor, univerzita</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasniť fungovanie stredovekej spoločnosti na základe vazalských vzťahov; - identifikovať spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti; - vysvetliť fungovanie stredovekého mesta; - zdôvodniť význam kláštora pre hospodárstvo a kultúru; - pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Dejepis	ročník	siedmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
PREDKOVIASLOVÁKOV V KARPATSKEJ KOTLINE	4	Príchod Slovanov Vznik Veľkej Moravy Veľká Morava za Svätopluka Zánik Veľkej Moravy	Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj
SLOVÁCI V UHORSKOM KRÁ- LOVSTVE	12	Vznik Uhorska Vláda Ondreja II. Anjuovci na uhorskom tróne Vláda Ľudovíta I. Luxemburgovci na uhorskom tróne Gotika Vláda kráľa Mateja Banské mestá Kríza stredoveku Osobnosti renesancie	Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova Tvorba projektu a prezenčné zručnosti
OBRAZY NOVOVEKÉHO SVETA	10	Ján Gutenberg Karavela Krištof Kolumbus Oboplávanie zemegule (F. Magalhaes) Kolonializmus Zámorský obchod Od cechu k manufaktúre, mešťan, zámorský obchod	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Environmentálna výchova
HABSBURSKÁ MONARCHIA	7	Reformácia Protireformácia Slovensko nahranici dvochsvetov Osvietenskýabsolutizmus	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Reformy Jozefa II. Osobnosti Uhorskav 19.storočí Región Liptov	
--	--	--	--

obsahový štandard	výkonový štandard
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	
Samova ríša, Franská ríša, Byzantská ríša Veľká Morava byzantská misia	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť kľúčové udalosti z obdobia Veľkej Moravy; - rozpoznať kultúrny odkaz Veľkej Moravy; - pracovať so školskými prameňmi z daného historického obdobia;
Slováci v Uhorskom kráľovstve	
Uhorsko dynastie kolonizácia banské mestá	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť kľúčové udalosti stredovekého Uhorska; - rozpoznať mnohonárodnostný charakter Uhorska; - zdôvodniť politický a hospodársky rozmach Uhorska; - vytvoriť turistického sprievodcu po bankých mestách;
Obrazy novovekého sveta	
mešťan, humanizmus a renesancia kolónie, kolonializmus remeselník, cech, manufaktúra reformácia, protestant, katolík	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať dôsledky vynálezu kníhtlače na človeka a spoločnosť; - vymedziť hlavné príčiny a dôsledky zámorských objavov; - porovnať proces výroby v cechu a manufaktúre; - zovšeobecniť hlavné myšlienky reformácie;
Habsburská monarchia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Moháč, Turci Bratislava Habsburgovci protireformácia	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať hlavné zmeny v Uhorsku po roku 1526; - vystihnúť spoločné znaky protihabsburských povstaní v Uhorsku; - pracovať so školskými prameňmi z daného historického obdobia.
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Dejepis	ročník	
		ôsmy	
tematický celok		časová dotácia	téma
ZROD MODERNEJ DOBY		15	Francúzska revolúcia Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny Cárske Rusko Revolúcie v rokoch 1830; 1848/49 Vznik národných štátov Vznik USA Priemyselná revolúcia
MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD		18	Slovenské národné hnutie Revolúcia 1848/49 v Uhorsku Memorandum slovenského národa Rakúsko – uhorské vyrovnanie Aktivity Slovákov proti maďarizácii Slovenské vysťahovalectvo
			Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova Ochrana prírody a zdravia Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Enviromentálna výchova
			Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova Ochrana prírody a zdravia Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

obsahový štandard	výkonový štandard
Zrod modernej doby	
Osvietenstvo Veľká francúzska revolúcia priemyselná revolúcia	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: - zhrnúť základné myšlienky osvietenstva; - rozpoznať viedenský kongres ako medzník vo vývoji európskych dejín;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>továreň, podnikateľ, robotník národný štát, nacionalizmus militarizácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnať proces výroby v cechu, manufaktúre a továrni; - vystihnúť základné znaky priemyselnej revolúcie; - zdôvodniť vplyv zjednotených štátov na mocenské pomery v Európe; - pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia;
<p>Moderný slovenský národ</p>	
<p>tereziánske a josefínske reformy spisovný jazyk revolučný rok 1848/49 Slovenská národná rada, Matica slovenská Rakúsko – uhorské vyrovnanie modernizácia, industrializácia maďarizácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť význam osvietenských reforiem; - rozpoznať ciele slovenského národného hnutia; - vystihnúť, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v postavení Slovákov po revolúcii; - určiť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva z Rakúsko– Uhorska; - pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

predmet	Dejepis	ročník	
		deviaty	
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
OBRAZY PRVEJ SVETOVEJ VOJNY	5	Rozdelená Európa, Zákopová vojna Odboj Slovákov a Čechov Zmeny na mape Európy	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

EURÓPA V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ	10	Demokracia vs. Diktatúra Zlaté dvadsiate roky?	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
ČESKOSLOVENSKO V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (1918 - 1939)	10	Politický systém Každodenný život Zánik ČSR	Multikultúrna výchova Regionálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti
OBRAZY DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY	12	Rozpúťanie vojny Priebeh vojny Príčiny, dôsledky vojny	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
SLOVENSKÝ ŠTÁT (1939-1945)	8	Tragédia Židov, politický systém Slovenského štátu	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
ROZDELENÝ SVET	8	Príčiny rozdelenia sveta Studená vojna Vznik supervelmocí	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezenčné zručnosti
ČESKOSLOVENSKO ZA ŽELEZNOU OPONOU	8	Život na Slovensku, rozdelený svet, život v rozdelenom svete, podoby totality, pokus o reformu	Regionálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
SLOVENSKO PO ROKU 1989	5	Pokus o reformu, nežná revolúcia, doba premien koniec rozdeleného sveta fenomény súčasnosti	Regionálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Obrazy prvej svetovej vojny	
Dohoda, Trojspolok front, zázemie československé légie Parížska mierová konferencia nástupnícke štáty po prvej svetovej vojne Československá republika	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať ciele štátov Dohody a Trojspolku, • rozpoznať útrapy ľudí na fronte a v zázemí počas prvej svetovej vojny, identifikovať ciele domáceho a zahraničného odboja, • zdokumentovať pomocou mapy zmeny po zániku Rakúsko – Uhorska, vyhľadať svedectvá týkajúce sa prvej svetovej vojny, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia
Európa v medzivojnovom období	
parlamentná demokracia komunizmus, fašizmus, nacizmus	<ul style="list-style-type: none"> • objasniť základné znaky parlamentnej demokracie, • rozlíšiť demokratický a nedemokratický charakter štátu, • rekonštruovať každodenný život v diktatúrach, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
Československo v medzivojnovom období (1918 - 1939)	
Česi, Slováci, národnostné menšiny kultúra, spolky, školsťvo centralizmus, autonómia	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať politický systém ČSR, • rozpoznať mnohonárodnostný charakter ČSR, • porovnať hospodársku situáciu v Čechách a na Slovensku, • rozpoznať dôsledky rozbitia ČSR, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Obrazy druhej svetovej vojny	
fašistická os protihitlerovská koalícia totálna vojna protifašistický odboj holokaust, koncentračné tábory	<ul style="list-style-type: none"> • vymedziť kľúčové medzníky druhej svetovej vojny, • vyhľadať svedectvá o útrapách ľudí na fronte a v zázemí počas druhej svetovej vojny, • spracovať holokaust na konkrétnom príbehu, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
Slovenský štát (1939-1945)	
totalitný režim židovský kódex deportácie odboj Slovenské národné povstanie	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať politický systém Slovenského štátu s politickým systémom ČSR, rozpoznať vzťahy medzi Nemeckom a Slovenským štátom, • zhodnotiť hospodársky a kultúrny rozvoj Slovenského štátu • konkretizovať postupné obmedzovanie práv a slobôd židovských spoluobčanov, • zhodnotiť význam Slovenského národného povstania, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.
Rozdelený svet	
OSN supervelmoci: USA, ZSSR železná opona studená vojna hospodárske a vojenské bloky hrozba jadrovej vojny dekolonizácia svet ako „globálna dedina“	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať vplyv bipolárneho sveta na každodenný život, • nájsť prejavy odporu obyvateľstva vo východnom bloku, • vystihnúť základné medzníky procesu európskej integrácie, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia
Československo za železnou oponou	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Február 1948 politické procesy znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia Pražská jar „normalizácia“ Charta 77 disident sviečková manifestácia nežná revolúcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať dôsledky februárového prevratu, • zdokumentovať prejavy totality, • identifikovať premeny vidieka a mesta, • spracovať spomienky svedka augustových udalostí, • zistiť konkrétne prejavy „normalizácie“ v každodennom živote, • pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia,
<p>Slovensko po roku 1989</p>	
<p>parlamentná demokracia rozdelenie Československa, vznik Slovenskej republiky vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať hlavné zmeny v Československu po roku 1989, • určiť príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky, • rozpoznať podoby spolužitia Čechov a Slovákov v 20. storočí, • určiť výhody a nevýhody voľného pohybu osôb a tovaru v Európskej únii, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

9 Výtvarná výchova

názov predmetu	Výtvarná výchova
časový rozsah výučby	1hod /týždeň; 33 hod/rok siedmy, ôsmy, deviaty ročník 2hod /týždeň; 66hod/rok piaty, šiesty ročník
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	3 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

9.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií).

Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

9.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavný cieľ:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- spoznajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

9.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Žiak by mal mať po absolvovaní nižšieho stredného vzdelania určité vedomosti, zručnosti a postoje.

Vedomosti:

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka. Časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa vytvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovania a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, publikácie, internetové galérie).

Zručnosti a spôsobilosti:

Formálne zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu;
- vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia;
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobeninou;
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky, skulptúry;
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- vo svojom vyjadrovanom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojho regiónu;
- vo svojom vyjadrovanom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- narábať s rôznymi nástrojmi;
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania;
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze;
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi;
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru;
- zvládnuť jednoduché techniky odtlačania;
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, odtlačania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry;
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží;
- zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

Žiak dokáže:

- vie odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti;
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti;
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny;
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy;
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vlastnú ikonografiu, značku.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formulovať svoj estetický i hodnotiaci názor. U žiaka by sa mali sformulovať tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou;
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových);
- schopnosť spontánnych výtvarných riešení;
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém;
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí;
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt;
- hľadať vlastné cesty seba vyjadrenia, budovanie vlastnému vkusu a imidžu.

Kľúčové kompetencie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- *komunikatívne a sociálno-interakčné* kompetencie – žiak výtvarne interpretuje umelecké dielo, tvorí podľa skutočnosti (realistické zobrazenie), žiak navštevuje kultúrne inštitúcie a osvojuje si spoločenské správanie v nich
- *rozvoj osobnosti* – žiak kreatívne tvorí výtvarné dielo podľa vlastných predstáv
- *IKT* – žiak využíva IKT vo vlastnej tvorbe a interpretácii umeleckých diel

9.4 Stratégia vyučovania

Organizácia činnostného vyučovania VYV vyžaduje väčšie časové jednotky ako 45 minút. Z tohto dôvodu je optimálne navýšiť hodinovú dotáciu na dvojhodinovky. Voľba určitej metódy, formy alebo techniky práce na VYV závisí od obsahu, ktoré treba stvárniť, od vekových osobitostí a zručností žiakov. Vo VYV preto nepoznáme univerzálne metódy a techniky.

Metódy, ktoré môžeme vhodne využiť sú:

- podľa typu a fáz vyučovania (metódy motivačné, vysvetľovacie, aplikačné)
- podľa psychologického hľadiska (pozorovanie a vnímanie javov zrakom, sluchom, hmatom)
- podľa počtu žiakov, s ktorými pracujeme (individuálna práca, práca vo dvojiciach, tímová práca, frontálna práca)
- podľa charakteru zdroja informácií (internet, knižné publikácie, galérie, výstavy, exkurzie, výlety, vychádzky, metódy pozorovania objektov)
- podľa výchovnej perspektívy (metódy osvojovania vedomostí a zručností i metódy citovej výchovy)
- podľa miery aktivity žiakov (experimentovanie, riešenie problému, dotváranie, práca v materiáli, práca s umeleckým dielom, demonštrácia techniky, práca s počítačom a elektronickými médiami)

9.5 Učebné zdroje

- reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách
- umelecké stránky zamerané na výtvarné umenie
- filmové, hudobné a literárne ukážky
- kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov
- výtvarná tvorba žiakov
- prírodné objekty

9.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Na základe dohody pedagógov v rámci predmetovej komisie sa na predmete VYV hodnotí nie výsledok práce, ale proces výtvarnej činnosti. Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Predmet VYV je na vysvedčení klasifikovaný známami: výrobný, chválitebný, dobrý. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane podľa aktivity, úsilia, schopnosti vyjadriť samostatný názor, tvorivosti a originality myslenia a výtvarného vyjadrovania sa.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Výtvarná výchova	ročník	piaty
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
VÝTVARNÝ JAZYK (ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA)	10	1. Úvod do vyučovania –pomôcky, potreby, formáty Čo rád kreslím (prieskum) 2. Náuka o farbe N: Praktické cvičenia s farebnosťou (Goetheho farebný kruh, spektrum) T: maľba, miešanie 3. Štruktúry, plastické povrchy v prírode (skupinová práca) N: Priateľské farby jesene T: frotáž listov 4. Tvorba farebnej kompozície N: Moja babička je ako... T: kresba voskovkami, maľba vodkami, dotváranie tušom	Environmentálna výchova
MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA	4	2. Proporcionalita ľudskej postavy N: Ideme za Máriou - plagát T: kresba (obrys), kombinovaná technika	Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY VÝTVARNÉHO UMEŇA (MÉDIÁ, ŠTÝLY, PROCESY, TECHNIKY, TÉMY)	10	1. Hľadanie geometrie vo vnútri všetkých tvarov T: Zátiešie s ovocnou misou N: koláž z farebných papierov 2. Automatizmus a fantázia vo výtvarnej činnosti N: Zázračná krajina	Mediálna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		T: kresba pastelom – gioconda 3. Štylizované zvieracie motívy N: V akváriu/ v teráriu T: kresba voskovkami , tuš – preškrabávanie	
PODNETY DEJÍN UMENIA	4	1. Mozaika (skupinová práca) N: Madona s dieťaťom T: koláž z farebného papiera	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
PODNETY FOTOGRAFIE	2	1. Základy práce s fotoaparátom N: Úvod do digitálnej fotografie T: zácvik s digitál. fotoaparátov	Mediálna výchova
PODNETY FILMU A VIDEA	4	1. Komiks N: Môj obľúbený vtíp T: koláž, kresba ceruza, fixa	Mediálna výchova
PODNETY ARCHITEKTÚRY	2	1. Architektonický detail N: Radničné domy v centre mesta T: koláž z farebného papiera	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
PODNETY DIZAJNU	2	1. Obchodný dizajn N: Moje logo = moje meno T: kresba - fixy	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL	2	1.Podnety hrnčiarstva a modelárstva N: Miska/hrnček T: modelovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ	2	1. Úprava digitálneho obrazu - ukážky N: Umenie starého Egypta T: vyhľadávanie, práca s grafic. editorom	Mediálna výchova
PODNETY HUDBY A LITERATÚRY	10	1. Ilustrácia na motívy legendy T: maľba, kombinovanie techník 2. Podnety stredovekej hudby T: tvorba návrhov, lepenie, obliepanie, priestorová práca (skupinová práca)	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

PODNETY RÔZNYCH OBLASTÍ POZNÁVANIA SVETA	4	1. Výtvarná hra s problematikou zemepisu N: Zemepisná výprava do školy - mapa T: kresba, koláž, kombinovaná technika	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova
TRADÍCIA A IDENTITA (KUL- TÚRNA KRAJINA)	8	1. Štúdium historických ornamentov N: Historický ornament (grécky, arabský, egyptský, in- dický, mayský, slovenský ľudový a. i.) T: kresba fixou 2. Výtvarné reakcie na rôzne druhy ornamentu – geometrický ornament N: Návrh na šatku T: koláž z farebného papiera	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
ŠKOLA V GALÉRII (GALÉRIA V ŠKOLE)	2	1. Škola v galérii – návšteva galérií výtvarného umenia v Ružomberku	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

obsahový štandard	výkonový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
pozitív a negatív na ploche – šablóny z obrysového tvaru (figúra, predmet) dynamické zobrazenie pohybu opakovaním obrysového tvaru pozitív a negatív v priestorovom tvare: otláčanie predmetov do mäkkej mode- lovacej hmoty (figuratívna alebo abstraktná kompozícia) – odlievanie do sadry	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: - použiť výrazové možnosti rôznych kvalít čiar, tvarov, plôch – povrchov, farieb a farebných kombinácií; - usporiadať rôzne prvky do kompozície;
Možnosti zobrazovania videného sveta	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

základné proporcie predmetov analytické pozorovanie predmetov (celok a časti) kreslenie predmetu podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií); vyjadrenie približného tvaru a modelácie tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním modelovanie tvaru predmetu podľa videnej skutočnosti s dôrazom na základy výstavby proporcií (budovaných od geometrických tvarov k približnej modelácii predmetu), viacpohľadovosť plastického tvaru	<ul style="list-style-type: none"> - nakresliť približné tvary a proporcie pozorovaných predmetov; - vymodelovať približný tvar videnej predmetu;
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	
geometrizácia tvarov predmetov (napr. zátišie) kompozícia (obraz) z takto „rozložených“ predmetov – kubistický princíp fantastické kombinácie tvarov (napr. častí predmetov, ľudských a zvieracích postáv ...) surrealistické umenie kubistické umenie porovnanie zobrazujúceho a nezobrazujúceho (abstraktného) umenia	<ul style="list-style-type: none"> - použiť geometrizáciu tvarov (v maľbe, alt. v kresbe zátišia, krajiny alebo portrétu); - vytvoriť fantastickú kompozíciu skladaním rozmanitých tvarov; - slovne opísať kubistické dielo; - slovne opísať surrealistické dielo;
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
mozaika (z papiera alebo rôznych materiálov) alebo maľba (vlastný motív žiaka, formálna inšpirácia z dejín umenia) umenie neskorej antiky – mozaiky byzantské umenie – ikony uvedenie do dobovej situácie – príbeh umelca neskorej antiky (Byzancie), ranokresťanské umenie	<ul style="list-style-type: none"> - pomenovať typické prvky mozaiky; - tvorivo použiť (transformovať) princíp mozaiky;
Škola v galérii	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>výtvarná interpretácia vybraného umeleckého diela podľa videnej reprodukcie (alebo diela v galérii) výtvarné dielo (o rozmeroch, autorovi, dobe vzniku, technike, námete) orientácia v galérii (príp. virtuálnej galérii) – vyhľadávanie diel, ich slovná interpretácia možnosti prezentácie umenia: galéria, múzeum, výstava, vernisáž, knihy a časopisy o umení druhy výtvarného prejavu: obraz, socha, grafika, objekt, inštalácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať typické znaky vybraných druhov umenia; - vymenovať druhy výtvarného umenia;
Podnety architektúry	
<p>odvodzovanie priestoru od postavy človeka a jeho pohybov v ňom – tvorba priestorových modelov odrážajúcich tvar alebo funkciu napr. proporcií postavy, pohybov, polôh tela pri rôznych činnostiach modely „schránok“ na bývanie, na pohyb pre človeka alebo pre živočíchov návrh zariadenia vlastného priestoru (napr. brlôžtek, jaskyňa, hniezdo, nora, detská izba, karavan, trieda, spálňa) exteriér a interiér</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať exteriér a interiér v architektúre; - výtvarne vyjadriť vlastnú predstavu ľubovoľného architektonického priestoru;
Podnety fotografie	
<p>základy práce s digitálnym fotoaparátom fotografia (digitálna) hľadanie záberu – výsek (rámovanie) pohľadu na skutočnosť, rôzne výseky rovnakého námetu v hľadáčiku (napr. drobné predmety) rôzne možnosti pohľadu na predmet (motív) - celok a detail hry s približovaním (zoomom) rovnaký námet s rôznou expozíciou režim makro uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači vznik fotografie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznať základné úkony fotografovania s digitálnym fotoaparátom (záber – rámovanie, približovanie – vzdďalovanie, uloženie fotografie); - využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Podnety videa a filmu	
záber (kompaktný digitálny fotoaparát alebo mobilný telefón, videokamera) veľkosť, kompozícia a dĺžka záberu, uhol pohľadu, osvetlenie, farebné naladenie voľba témy, výber/príprava scény a aktérov, vyjadrenie miesta spájanie záberov a obrazov (sekvencia, statický záber), plynutie času základné pojmy a ich praktické ozrejmienie, prostredníctvom výtvarných činností informácie o vzniku filmu (ukážky prvých filmov)	- poznať základné úkony pri nakrúcaní videa;
Elektronické médiá	
animácia (digitálne pečiatky, nástroj priesvitka, fázy animácie pomocou digitálnej pečiatky, vytváranie a úprava fáz animácie, kompozícia v animácii, čas v animácii, uloženie animácie) pohyby a procesy v animovanej kresbe (lineárna animovaná kresba, kolorovaná lineárna animovaná kresba) skenovanie a uloženie naskenovaného obrázka nástroje v počítačovom programe	- vytvoriť jednoduchú animáciu pomocou pečiatok alebo vlastnej kresby; - naskenovať vlastnú kresbu (maľbu) predmet, alebo časť tela;
Podnety dizajnu	
zásady tvorby, znaku a značky návrh loga, značky, (pre udalosť, firmu, klub, obec, výrobok), alebo návrh ex libris pre svoje knihy (možnosti zapojenia písmena, ornamentu, geometrického tvaru, vymysleného znaku) alternatívne návrh obalu (škatule) na konkrétny predmet s použitím loga, značky	- vytvoriť jednoduché znaky; - slovne opísať významy použitých znakov;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Tradície a podnety remesiel	
výtvarné reakcie (inšpirácie, interpretácie, kombinácie) na rôzne typy regionálnych ornamentov alebo ornamentov rôznych kultúr aplikácia a aktualizácia navrhnutého ornamentu (napr. na súčasný úžitkový predmet, časť odevu, žiakom vymodelovaný predmet) podnety hrnčiarstva návrh a modelovanie nádoby (príp. novotvaru), z mäkkej modelovacej hmoty použitie rôznych spôsobov povrchovej úpravy (napr. vlys, špagátová technika, vryp) možnosti farebnej úpravy a aplikácie dekoru/ornamentu možnosti odrôtovania tvaru mäkkým drôtom stručná história hrnčiarstva a drotárstva	<ul style="list-style-type: none"> - modelovať nádoby podľa vlastného návrhu; - vytvoriť ornamenty s tradičnými prvkami; - navrhnúť svojské ornament;
Synestetické podnety	
grafická partitúra: zápis hudby (do notovej osnovy alebo do vlastného vymysleného systému) prostredníctvom zobrazovacích znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov, koláže, asambláže z predmetov... (dôraz na význam, tvar znakov, ich farbu, ich umiestnenie) pokus o zvukovú interpretáciu	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť svojský zápis hudby;
Podnety poznávania sveta	
výtvarné hry s problematikou dejepisu a /alebo zemepisu (napr. mapa/cestovný poriadok/orientačná schéma svojej biografie – dejepisu svojho života alebo života predkov, symboly pre jednotlivé udalosti; alebo trojrozmerné zobrazenie historickej udalosti – možnosť kolektívnej práce) reflexia dobového dizajnu, módy, dopravných prostriedkov (napr. doby mladosti svojich rodičov, starých rodičov, prastarých rodičov – podľa ukážok)	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarne zareagovať na témy dejepisu alebo zemepisu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Výtvarná výchova	ročník	šiesty
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
VÝTVARNÝ JAZYK (ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA)	4	Úvod do vyučovania –pomôcky, potreby, formáty 1.Mierka, operácie s proporciami N: V školskej telocvični I.– kresba prostredia telocvične (uplatniť základy perspektívy) doplnenie prostredia predmetmi, ich opakovanie, radenie pri stálom zmenšovaní T: kresba ceruzou	Tvorba projektu a prezenčné zručnosti Finančná gramotnosť
MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA	4	1.Postava v pohybe - maľba podľa skutočnosti - proporčnosť, pohyb, farebnosť N: V školskej telocvični II. T: kresba tušom, maľba postavy a pozadia anilínovými farbami a temperami, dotváraná kresbou pastelom	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA (MÉDIÁ, ŠTÝLY, PROCESY, TECHNIKY, TÉMY)	4	1.Kontrastná čierno-biela kresba tvaru predmetu a pozadia v op - artovom obraze N: Zátiešie s ovocím T: kresba tušom	Environmentálna výchova
PODNETY DEJÍN UMENIA(STREDOVEKÉ UMENIE)	8	1.Vitráž: zážitok námetu a jeho transformácia – rozkresba na farebné plochy a konštrukciu N: Rozetové okno T: maľba na fóliu farbami na sklo 2. Knižná iluminácia: iniciála; N:Stredoveká iniciála T: kresba fixkou, kolorovanie anilínovými farbami	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

PODNETY FOTOGRAFIE	4	1.Inscenovaná fotografia - podnety svetla, zmeny osvetlenia – vplyv na plasticitu, vyjadrenie N: Svetlo a tieň vo fotografii T: fotografovanie digitálnym fotoaparátom, práca s počítačom	Environmentálna výchova Mediálna výchova
PODNETY FILMU A VIDEA	2	1.Vzťah obrazu a zvuku, hudba, hlas a slovo vo filmeN: Obraz a zvuk T: práca s počítačom, kombinovanie prehrávania dvd/vhs a zvukového CD	Mediálna výchova
PODNETY ARCHITEKTÚRY	6	1.Urbanizmus (plán mesta) - výtvarná hra N: Zemepisná výprava do mesta snov - mapa T: kresba, kombinovaná technika, koláž	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY DIZAJNU	6	1. Kostýmy – návrh stredovekého odevu (mužský, ženský odev) N: Stredoveká móda T: kresba pastelom, látková koláž 2.Odevný dizajn (časť odevu,odevný doplnok) N: Hra na módneho návrhára T: práca s papierom	Mediálna výchova Environmentálna výchova
PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL	6	1.Podnety košíkárstva, pletenie N: Hra na košíkára T: pletenie 2. Folklórne tradície N: Veľkonočné kraslice T: Obliepanie papierom	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ	4	1.Spracovanie a montáž obrazu N: Kráľovstvo krivých zrkadiel T: koláž, montáž simulujúca výtvarné efekty operácií v počítači	Mediálna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

PODNETY HUDBY A LITERATÚRY	8	1.Podnety hudby – návrh hudobného nástroja na základe zvukovej ukážky N: Kde vzniká hudba T: kresba, maľba, kombinácia techník 2.Podnety literatúry - ilustrácia fázy deja rozprávky na základe ukážky v grafickom programe na počítači N: Rozprávkové leporelo T: Počítačová kresba	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY RÔZNYCH OBLASTÍ POZNÁVANIA SVETA	4	1.Podnety prírodopisu (prírodné štruktúry) N: Vesmír T: grafika (monotypia)	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
TRADÍCIA A IDENTITA/KULTÚRNA KRAJINA	2	1.Výtvarná transformácia (zobrazenie a štylizácia) symbolu mesta(Topolčany – socha „Žochára“) N: Typická postava nášho mesta T: modelovanie z plastelíny	Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezenčné zručnosti
ŠKOLA V GALÉRII	4	1.Návšteva výstavy výtvarného umenia v galérii výt. umenia 2.Návšteva výstav a tvorivých dielní	Mediálna výchova Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>mierka a proporčné vzťahy operácie s mierkou zobrazovania: zmenšovanie – zväčšovanie, vzd'alo vanie – približovanie pozorovanie vzťahov podľa skutočnosti operácie s proporciami: približný pomer častí videnej a kreslenej predlohy farebné budovanie priestoru v obraze: blízkosť a vzdialenosť</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresbou vyjadriť základné vzťahy predmetov v priestore; - vzťahy farieb v priestore pri zobrazovaní exteriéru (krajiny);
Možnosti zobrazovania vidného sveta	
<p>proporcie postavy (človek, zvieratá) analytické pozorovanie postavy kreslenie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, pohybu) modelovanie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, častí vo vzťahu k celku, pohybu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť približné proporcie pri kreslení postavy; - vyjadriť približné proporcie pri modelovaní postavy;
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	
<p>op-art: inšpirácia vybraným princípom op-artovej tvorby (mihotavý efekt, ilúzia priestorovosti, svetelný a farebný kontrast, séria, mriežka...) kinetické umenie: jednoduchý kinetický objekt optické klamy, ilúzie a dvojznačné zobrazenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať princípy op-artu a kinetického umenia; - nachádzať súvislosti a rozdiely medzi rôznymi umeleckými štýlmi;
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<p>mozaika (z papiera alebo rôznych materiálov) alebo maľba (vlastný motív žiaka, formálna inšpirácia z dejín umenia) umenie neskorej antiky – mozaiky byzantské umenie – ikony uviedenie do dobovej situácie – príbeh umelca neskorej antiky (Byzancie), ra-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať typické znaky gotického umenia a architektúry; - transformovať historický motív;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

nokresťanské umenie	
Škola v galérii	
vnímanie výtvarného diela (v galérii alebo podľa reprodukcie) – reakcie rôznych zmyslových modalít; obraz pre päť zmyslov (vcítenie sa do diela na základe jeho pozorovania; priradovanie chuti, vône, zvuku a hmatového pocitu – farbe, tvaru, povrchu, svetlosti, motívu) interpretácia vybraného výtvarného diela na základe synestetického vnímania (napr. čo zobrazuje abstraktné umenie?)	- slovné interpretovať subjektívny dojem zo zmyslového (synestetického) vnímania umeleckého diela;
Podnety architektúry	
urbanizmus: nadhľad, pôdorys, plán plán mesta (dediny), štruktúra zón, doprava, uzly; vzájomné vzťahy, vzťah ku krajine porovnanie: mesto a dedina fantastické priestory, fantastické funkcie, utópia	- rozlíšiť prvky a funkcie častí zástavby mesta alebo dediny; - vytvoriť jednoduchý plán usporiadania urbánneho celku (mesto, dedina, osada, časť) podľa svojej predstavy;
Podnety fotografie	
inscenovaná fotografia práca s materiálmi – príprava inscenovaného prostredia(inštalácie), fotogenickeho terénu (napr. z papiera, plastelíny, rôznych priehľadných a polopriehľadných materiálov),vyžitie povrchov(textúr), umiestnenie predmetu v inscenácii osvetlenie, nasvietenie s farebným svetlom fotografovanie s rôznych uhlov pohľadu – celok, detail	- nafotografovať inscenovanú situáciu; - využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní;
Podnety videa a filmu	
vzťah obrazu a zvuku vo videu a filme ozvučenie krátkej ukážky (experimentovanie s ozvučením s použitím vybraného obrazu a zvuku v počítačovom programe)	- pomenovať vzťah obrazu a zvuku vo videu alebo vo filme z hľadiska výrazu;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

hudba, hlas a ruchy	
Elektronické médiá	
digitálna úprava farieb obrazu digitálna úprava svetlosti, sýtosti, kontrastu farieb; rozostrenie, zaostrenie, voľná transformácia digitálne filtre, farebné filtre, krivky farieb digitálna obrazová koláž/koláž z obrazu a písma	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť koláže z vlastných digitálnych kresieb, fotografií, malieb, alebo písma; - vytvoriť varianty digitálneho obrazu pomocou operácií v počítačovom programe;
Podnety dizajnu	
odevný dizajn odev, časť odevu, doplnok história odievania odevný dizajn	<ul style="list-style-type: none"> - navrhnuť odevy alebo doplnky podľa svojich predstáv;
Tradície a podnety remesiel	
podnety košíkárstva pletie objektu z prútov (napr. papier, kartón, bužírka, drôt, drevo...) výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov)	<ul style="list-style-type: none"> - tvorivo variovať tradičnú techniku;
Synestetické podnety	
objekt vydávajúci zvuk – hudobno-vizuálny nástroj, ozvučené povrchy (textúry: napr. vrúbkovaný papier, plech ...) zvuková performancia s vlastnými zvukovými objektmi (nástrojmi vydávajúcimi zvuky, ruchy, šumy) zvukové objekty, autorské a hudobné nástroje	<ul style="list-style-type: none"> - použiť zvukové vlastnosti materiálov a objektov;
Podnety poznávania sveta	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>podnety biológie: výtvarné interpretácie prírodných štruktúr (napr. makrosnímky rastlinných a živočíšnych tkanív, minerálov, pozorovanie mikroskopom, röntgenové snímky, snímky geologických vrstiev, kryštálov, tepelné snímky povrchu Zeme, kozmické snímky, pozorovaná štruktúra listov ...)</p>	<p>- výtvarne reagovať na témy biológie.</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Výtvarná výchova	ročník	siedmy
			2 hod. / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY	6	Úvod do vyučovania –pomôcky, potreby, formáty 1.Farebné kompozičné variácie usporiadania prvkov na ploche N: Kompozícia z otláčaných listov (metóda náhody), doplnenie prostredia kresbou vyhnutých plazov a jašterov. T: otláčanie, tempera, kresba tušom	Osobnostný a sociálny rozvoj
MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA	6	1.Lineárna kresba architektonického priestoru (exteriér), proporčnosť, pohyb, farebnosť N: Svet za školou T: kresba tušom, maľba pozadia anilínovými farbami a temperami, dotváraná kresbou 2. Oboznámenie sa s umením inštalácie - dopĺňanie priestoru kresbou, maľbou.	Environmentálna výchova
PODNETY VÝTVARNÉHO UME-NIA	6	1.Hravé vytváranie, radenie rôznych prvkov N: Zátíšie T: koláž, asambláž, objekt	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIRO-VANÉ DEJI- NAMI UME-NIA	4	1. Lietacie stroje - návrhy N: Hra na vynálezcu T: kresba návrhu, konštrukcia, lepenie modelov	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
ŠKOLA V GALÉRII	4	1.Návšteva výstavy výtvarného umenia v galérii výt. umenia 2.Návšteva výstav a tvorivých dielní	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

PODNETY ARCHITEKTÚRY	4	1. Typ, funkcia a výraz / vzhľad stavby N: Ideálny dom pre mňa T: kresba, maľba, kombinovaná technika	Environmentálna výchova
PODNETY FOTOGRAFIE	6	1. Vizuálna poézia / fotografovanie N: Ako vzniká fotografia T: kresba, maľba, foteenie, kombinácia technik	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY VIDEO A FILMU	4	1. Scenár- literárna príprava filmu a videa N: Môj najväčší trapas T: písanie a kresba	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ	6	1. Transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom roz- kresby / princípy morfingu N: morfing jedného geometrického tvaru na iný T: kresba	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
PODNETY DIZAJNU	4	1. Dizajn výrobku/ návrh úžitkového predmetu N: Stolička T: kresba návrhu, strihanie, lepenie, kašírovanie, tvorba objektu	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
TRADÍCIE A PODNETY REME- SIEL	4	1. Podnety krajčírstva N: Spoločný šál T: strihanie, šitie, zapínanie, lepenie...	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
SYNESTETICKÉ PODNETY	8	1. Koreniny, bylinky, čaje a jedlá abstraktne spracované výtvarnou formou T: monotypia, kresba, maľba, kombinovaná technika	Multikultúrna výchova Mediálna výchova
PODNETY POZNÁVANIA SVETA	4	1. Slovné druhy, gramatické zobrazenie výtvarných vzťa- hových a pojmov N: Vizuálna poézia T: obraz, fotografia, kresba	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>poriadok a chaos – usporadúvanie prvkov v kompozícii náhodná a konštruovaná zostava kompozícia symetrické – asymetrické usporiadanie, rytmus – arytmia, zámerná – náhodná kompozícia (automatizmus, improvizácia, neporiadok), geometrická a lyrická abstrakcia, akčná maľba</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: - vytvoriť rôzne typy kompozície zo zvolených prvkov;</p>
Možnosti zobrazovania videného sveta	
<p>zobrazovanie priestoru lineárna perspektíva pozorovanie a konštrukcia interiér zobrazenie architektonického tvaru v krajine – exteriér lineárna kresba kolorovanie renesančné zobrazenia perspektívy(F. Brunelleschi, Massacio, P. della Francesca, L.da Vinci...)</p>	<p>- zobrazit' jednoduché priestorové vzťahy v perspektíve;</p>
Podnety výtvarného umenia	
<p>dadaizmus a pop-art (obrazy, objekty, asambláže) dadaistický text, dadaistický objekt ready-made - kompozícia z nájdeného predmetu pop-art – výtvarné hry s reklamou(ikonografia každodennosti, masmédií, reklamy), zväčšeninou, zmnožením, materiálou zmenou(napríklad mäkká plastika) nový realizmus (dekoláž, konkrétna poézia, kompresia, akumulácia...)</p>	<p>- rozpoznať podstatné znaky umenia pop-artu; - pomenovať súvislosti a rozdiely medzi vybranými umeleckými štýlmi</p>
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

renesančné umenie (maliarstvo, sochárstvo, technické návrhy, architektúra) výtvarné reakcie žiakov (napr. renesančná móda, doplnky, stroje, stavby...) uviedenie do dobovej situácie – príbeh renesančného umelca	<ul style="list-style-type: none"> - poznať typické znaky renesančného maliarstva, sochárstva a architektúry; - rozpoznať typické prvky vybraných umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely;
Škola v galérii	
slovo a obraz (porovnanie slovného opisu a zobrazenia toho istého motívu) výtvarná interpretácia umeleckého diela podľa slovného opisu inej osoby a podľa vlastného videnia diela v galérii (alebo reprodukcie) vlastný opis (námetu, témy, príbehu výtvarného diela v galérii - na reprodukcii)	<ul style="list-style-type: none"> - slovne a výtvarne interpretovať videné výtvarné dielo;
Podnety architektúry	
návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom charakteristika členenia, tvaru a výrazu funkcie architektonického priestoru: priestor pre sústredenie, učenie sa, výtvarné činnosti, pohyb, odpočinok ...; spoločný a súkromný priestor, sviatočný (posvätný) a všedný priestor, vonkajší a vnútorný priestor výraz architektonického priestoru:(napr. stiesnený, smutný, chladný, intímny, príjemný, veľkolepý, slávnostný, veselý...) typy architektonických priestorov	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť charakteristické funkcie architektonického priestoru; - rozlíšiť výraz architektonického priestoru; - nakresliť návrh architektúry vybraného typu;
Podnety fotografie	
fotografovanie krajiny, premeny denného svetla formát, výrez, približovanie, detail a celok ukážky krajinárskej fotografie	<ul style="list-style-type: none"> - použiť pri fotografovaní vhodnú expozíciu a režim;
Podnety videa a filmu	
scenár, príprava videa, klipu (námet, akcia, dej) rozkreslenie kľúčových scén – storybord návrh postáv (výzor, kostým)	<ul style="list-style-type: none"> - pripraviť krátky scenár a storybord videa;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

návrh filmovej scény, kostýmu ku scenáru	
Elektronické médiá	
telesá v 3D programe (nástroje, Rectangle, Circle, Move, Copy, Push/Pull, Select, Line, Arc, Eraser, Zoom, PaintBucket) kompozície z kvádrov, kociek a valcov, alebo architektúra kopírovanie, spájanie, telies vyfarbovanie telies a priradovanie textúr ukladanie modelov do formátu skp export do formátu jpg	<ul style="list-style-type: none"> - nakresliť telesá v 3D programe; - vytvoriť vlastnú kompozíciu spájaním 3D telies v grafickom programe;
Podnety dizajnu	
návrh dizajnu výrobku (napr. automobil, bicykel, domáci spotrebič, počítač, športové náradie ...) tvar vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti dizajn výrobkov a transportdizajn (dizajn dopravných prostriedkov)	<ul style="list-style-type: none"> - navrhnúť tvar úžitkového predmetu;
Tradície a podnety remesiel	
legendy a história regiónu (obce, sociálnej skupiny) pamiatky regiónu a ich príbehy miestne zvyky miestne remeselné tradície, ich história výtvarná interpretácia regionálnych legend, histórie, pamiatok, remeselných tradícií	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarne interpretovať vybrané typické zvyky alebo pamiatky svojho regiónu;
Synestetické podnety	
vyjadrenie chutí výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom) koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické ...)	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového vnemu;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

vyjadrenie	
Podnety poznávania sveta	
výtvorné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homoným, synonym, opozít, ...) priradovanie výtvorných znakov ku slovám vizuálna poézia (náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi, fotografiami, prírodninami alebo objektmi alt. predmetmi) <i>pozn. téma súvisí s tematickými celkami: podnety výtvorného umenia (dadaizmus)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov; - porovnávať súvislosti, vzájomné vzťahy medzi výtvornými znakmi (zobrazovacími) a slovami.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Výtvarná výchova		ročník	ôsmy
				1 hodina/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY	3	Úvod do predmetu Zviera v tvaroch (geometrizačia) Asambláž	Osobnostný a sociálny rozvoj	
MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA	2	Portrét spolužiaka Karikatúra	Osobnostný a sociálny rozvoj	
PODNETY MODERNEHO A SÚČASNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA	3	Umenie inštalácie Gesto ako reč - performancia	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJI- NAMI UMENIA	2	Krivky baroka	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
ŠKOLA V GALÉRII	2	Virtuálne múzeum Návšteva výstavy výtvarného umenia v galérii výtvarného umenia	Osobnostný a sociálny rozvoj	
PODNETY ARCHITEKTÚRY	4	Interiér Exteriér	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova	
PODNETY FOTOGRAFIE	2	Portrétna fotografia Selfie photo	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
PODNETY VIDEOA A FILMU	2	Žánre filmu Storyboard	Mediálna výchova Multikultúrna výchova	
ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ	5	Zostrih Môj príbeh	Multikultúrna výchova Mediálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

			Environmentálna výchova
PODNETY DIZAJNU	2	Reklama	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
TRADÍCIE A PODNETY REMESIEL	2	Tam patím – moja rodina	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
SYNESTETICKÉ PODNETY	2	Performancia hmatových podnetov	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY POZNÁVANIA SVETA	2	Tvar a veľkosť (spojenie matematiky a výtvarného umenia)	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
transformácia vybraného motívu do niekoľkých tvarových štýlov (napr. geometrizácia, znejasnenie, vyskladanie z iných tvarov, redukcia na obrys, vyjadrenie linkou, bodmi, vyjadrenie plasticity ...)	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: - štylizovať motív;
Možnosti zobrazovania videného sveta	
zobrazovanie výrazu tváre, karikatúra podľa fotografických portrétov (prepojené s tematickým radom podnety fotografie) subjektívne transformovanie videnej reality, nadsadenie a štylizácia foriem umocňujúca výraz expresionistické portréty, výrazové hlavy	- zobrazí charakteristický výraz rôznych emócií prostredníctvom portrétu (karikatúry);
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	
umenie inštalácie: inštalácia (alebo: pre konkrétny priestor/z konkrétnych predmetov/z vytvorených rekvizít/z prírodnín...), fotodokumentácia umenie performancie a happeningu: performance (samostatná – symbolika gesta, postoja, pohybu); happening (skupinový; napr. zorganizovaný nevšedný zážitok)	- vymenovať podstatné znaky umenia inštalácie; - predviesť performanciu na vlastnú tému;
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
barokové umenie (barokové maliarstvo, sochárstvo, architektúra, odievanie, typografia ...), výtvarné reakcie žiakov na vybraný barokový artefakt	- rozpoznať typické znaky barokového maliarstva, sochárstva a architektúry;
Škola v galérii	
umenie v galérii, rozdiel medzi múzeom umenia a výstavou, krátka slovná (písomná) reflexia („recenzia“) výstavy alebo virtuálnej galérie, časopisy o súčasnom umení/dizajne/architektúre	- diskutovať o videnej výstave, alebo prehliadke virtuálneho múzea na internete;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Podnety architektúry	
interiér a exteriér (špecifiká a vzájomné vzťahy), výraz a funkcie vnútorného a vonkajšieho priestoru, tvaroslovie a materiály, návrh vnútorného a vonkajšieho usporiadania vybraného typu architektúry	- rozlíšiť funkcie a výraz interiéru a exteriéru, navrhnuť vonkajší a vnútorný priestor ľubovoľnej stavby;
Podnety fotografie	
fotografovanie portrétu (osvetlenie, výraz, formát, výrez, profil, trištvrté profil, en face, podhľad, nadhľad), portrétna fotografia <i>pozn. prepojenie s tematickým celkom: zobrazovanie skutočnosti</i>	- rozlišovať rôzne spôsoby komponovania portrétu;
Podnety videa a filmu	
video a film – spoločné znaky a rozdiely žánre filmu (dokument, komédia, horor, detektívka, sci-fi, seriál ...), charakteristické znaky jednotlivých žánrov, napodobnenie vybraného žánru (napr. na úrovni scenára, storyboardu, krátkého videa), alebo zostrih klipu z ukážky vybraných žánrov <i>pozn.: možnosť prepojenia s tematickým celkom: elektronické médiá</i>	- rozlišovať základné filmové žánre;
Elektronické médiá	
zostrih – montáž z častí (krátkych ukážok) filmov (napr. stiahnutých z portálu youtube) alebo z vlastných videozáberov, strihanie, výber častí, spájanie, inštalácia zvuku, výber hudby/zvuku, ruchu k danej scéne (napr. z internetových zdrojov) – spájanie obrazu a zvuku v počítačovom programe <i>pozn.: možnosť prepojenia s tematickým celkom: podnety filmu a videa</i>	- poznať zásady strihania videa;
Podnety dizajnu	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>reklama, vybraná forma reklamného dizajnu: návrh(plagát, reklamný nápis, banner, billboard, svetelná reklama, reklamný predmet...), návrh a zalomenie reklamného sloganu, textu, plagátu (bilboardu) – vzťah obrazu a textu, reklama na vlastný produkt (napríklad výrobok, dizajn...) alebo akciu/event/koncert/športové podujatie/školský večierok..., tvorba reklamnej kampane, reklamný dizajn <i>pozn. možnosť prepojiť s predmetom informatika</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhotoviť jednoduchý reklamný produkt; - objasniť zámery reklamy;
<p>Tradície a podnety remesiel</p>	
<p>tradície a súčasnosť, charakteristické prvky (tradície, zvyky, slávnosti, jedlá) vlastnej rodiny (sociálnej skupiny), charakteristické znaky svojho domova, rodinné rituály, náboženské rituály, rituály vekových skupín, školské a triedne rituály, subkultúry <i>pozn.: možnosť prepojiť s tematickým celkom: podnety moderného a súčasného výtvarného umenia – performancia, happennig</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznať tradície svojho prostredia; - výtvarne interpretovať typický podnet svojho sociálneho (rodinného) prostredia;
<p>Synestetické podnety</p>	
<p>hmatové pocity, vnímanie kvality povrchu: teplo – chlad, hladkosť – drsnosť, vlhkosť – suchosť, mäkkosť – tvrdosť, slizkosť...; vnímanie tvaru: hranatý – zaoblený, tupý – ostrý, jednoduchý – zložitý...; vnímanie váhy, veľkosti, dotyku, bolesti, pohybu...; vyjadrenie hmatového pocitu (perfomačné, farebné, tvarové, prostredníctvom symbolu, motívu alebo subjektívne abstraktného zobrazenia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarne interpretovať hmatové pocity;
<p>Podnety poznávania sveta</p>	
<p>výtvarné vyjadrenie matematických úkonov (sčítanie, odčítanie, násobenie delenie...), náhrada čísel tvarmi, farbami, grafickými prvkami, zobrazeniami motívov variácie, kombinácie, transformácie, rady a série vybraných prvkov plynulé a pretržité, rastúce a klesajúce ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nachádzať analógie medzi matematikou a výtvarným vyjadrovaním, kompozíciou.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Výtvarná výchova	ročník	deviaty
			1 hodina/týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
VÝTVARNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY	3	Zátišie z prírodných a umelo vytvorených predmetov	Osobnostný a sociálny rozvoj
MOŽNOSTI ZOBRAZOVANIA VIDENÉHO SVETA	2	Silueta sídliska – frotáž	Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY MODERNÉHO A SÚČASNÉHO VÝTVARNÉHO UMENIA	3	Lettrizmus	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
VÝTVARNE ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA	2	Secesné umenie- odev, šperk	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
ŠKOLA V GALÉRII	2	Virtuálne múzeum Návšteva výstavy výtvarného umenia v galérii výtvarného umenia	Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY ARCHITEKTÚRY	4	Model modernej atypickej budovy – tvorba architektonického návrhu	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

PODNETY FOTOGRAFIE	2	Počítačová úprava fotografie	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
PODNETY VIDEA A FILMU	4	Strihanie filmových záberov; vytváranie obrazovej koláže	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
ELEKTRONICKÉ MÉDIÁ	3	Multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – tretia ruka človeka	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Environmentálna výchova
PODNETY DIZAJNU	2	.Dizajn – návrh na dekoratívnu látku s jesenným motívom	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
TRADÍCIE A PODNETY REMESIEL	2	Veľkonočné kraslice – odrôtovanie vajička	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
SYNESTETICKÉ PODNETY	2	Maľovanie na hudbu	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
PODNETY POZNÁVANIA SVETA	2	Procesuálne umenie	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	
<p>konfrontácia rôznych štýlov moderného alebo predmoderného umenia (obraz maľovaný rôznymi štýlmi a rukopismi zvolenými podľa ukážok) vybrané „- izmy“ moderného umenia maľba vybraných predmoderných slohov výber, kombinácia, syntéza, komponovanie a porovnanie formálnych a výrazových vlastností rôznych štýlov</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kombinovať rôzne vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze.
Možnosti zobrazovania vidného sveta	
<p>doplnenie časti reprodukcie (fotografie) kresbou (maľbou) dôraz na približné napodobenie štýlu, výrazu a proporcií v doplnenej časti „rekonštrukcia“ – tónovanie plasticity (reštaurovanie chýbajúcej časti)</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výtvarne rekonštruovať časť neúplného obrazu.
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia	
<p>konceptuálne umenie nahradenie obrazu (predstavy) slovným výrazom, vystihujúcim jej podstatné prvky, alebo: parafráza (interpretácia) zvoleného konceptuálneho diela; text vyjadrujúci v jednoduchej forme podstatu „zobrazenej“ skutočnosti; slovo ako náhrada obrazu (sochy, akcie...) text a písmo vo výtvarnom umení, konceptuálny text, obraz z písma, textu - lettrismus text umiestnený v konkrétnom prostredí (kontexte), na objekte, alebo na časti obrazu</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť (nahradia, parafrázujú) podstatné prvky svojho obrazu (výtvarného diela) slovami (textom).
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	
<p>secesné umenie (secesné maliarstvo, grafika, architektúra, odievanie, dizajn, šperk ...) výtvarné reakcie žiakov na vybraný secesný artefakt, využitie organického or-</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať typické znaky secesného umenia a architektúry,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

namentu	<ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť typické prvky rôznych umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely.
Škola v galérii	
komentovanie rôznych (vybraných) druhov médií, žánrov, štýlov, období a rôznych autorských prístupov v rámci jedného média, žánru, obdobia (podľa diel v galérii, virtuálnej galérii alebo podľa reprodukcii) knihy o modernom umení/dizajne/architektúre časopisy o súčasnom umení pozn.: možnosť prepojenia s tematickým celkom: výtvarné vyjadrovacie prostriedky	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> diskutovať o súčasných výtvarných dielach (o výstave, dizajne, architektúre, filme).
Podnety architektúry	
návrh a model vybraného typu architektúry (budovy, urbanizmu, krajinskej architektúry...) práca architekta – tvorba architektonického návrhu	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vytvoriť jednoduchý model architektúry podľa svojho návrhu.
Podnety fotografie	
digitálna postprodukcia fotografie montáže, filtre, zmeny farebnosti, proporcií; výber časti obrazu, fotomontáž. digitálnej fotografie pozn.: prepojenie s tematickým celkom: elektronické médiá	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> upraviť fotografiu v počítači.
Podnety videa a filmu	
krátky príbeh – video (klip) film a videoumenie hra na „filmový štáb“ – rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu pozn.: prepojenie s tematickým celkom: elektronické médiá	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> poznať hlavné fázy procesu vzniku audiovizuálneho diela.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Elektronické médiá	
postprodukcia obrazovej a zvukovej časti videoklipu, fotografie prenos dát (z kamery, fotoaparátu alebo mobilného telefónu do počítača) uloženie dát, videoformát výber, úpravy, strihanie a spájanie zvuku a obrazu prezentácia videoklipu pozn.: prepojenie s tematickými celkami: podnety fotografie a podnety videa	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • upraviť videoklip v počítači.
Podnety dizajnu	
telový dizajn – úprava tváre (makeup), účesu, očí, nechtov; optické korekcie tvaru a výrazu tváre, líčenie kaderníctvo, maskovanie, líčenie, kamufláž (televízne, divadelné, fantazijné, historické...) experimentovanie so svojim zovňajškom body art pozn.: možnosť prepojiť s tematickými celkami: možnosti zobrazovania videoného sveta a podnety fotografie	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • uplatniť výtvarné kritériá pri úprave svojho zovňajšku.
Tradície a podnety remesiel	
tradičné (ľudové, historické) remeslá (techniky a výrobky) výtvarná interpretácia vybranej tradičnej techniky	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať najdôležitejšie tradičné (ľudové) remeslá.
Synestetické podnety	
výrazne odlišné hudobné formy (napríklad: symfónia, sonáta, fuga, ária...) vyjadrenie vizuálnych analógií prostredníctvom výtvarných prostriedkov	Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať vzťahy, podobnosti a rozdielnosti medzi hudobným a výtvarným umením.
Podnety poznávania sveta	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výtvarné vyjadrenie alebo využitie vybraných fyzikálnych / chemických / biologických procesov
dielo (objekt, obraz), ktoré využíva výtvarné vlastnosti fyzikálneho / chemického / biologického / procesu alebo zobrazuje samotný proces - procesuálne umenie

Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- rozpoznať vizuálno-estetické hodnoty v procesoch v prírode,
- výtvarne interpretovať vybraný proces.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

10 Hudobná výchova

názov predmetu	Hudobná výchova
časový rozsah výučby	1hod/týždeň; 33hod/rok
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy
škola	ZŠ s MŠ Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	3 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

10.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám. Dôraz sa kladie na výchovu hudbou a rešpektovaním výchovy k hudbe.

Základnými prostriedkami hudobno – výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, tvorivé myslenie.

Hlavným zámerom hudobnej výchovy je optimálne formovanie osobnosti žiaka tak, aby si aj prostredníctvom hudby vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí.

Hudobno – výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov a vedomostí

10.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom hudobnej výchovy je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu.

1. Kognitívne ciele – spoznať najvýznamnejších slov. a svetových hud. skladateľov a ich vybraných diel, nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hud. prejavy vlastného národa, iných národov a etník.
2. Socioefektívne ciele – uvedeným počúvaním hudby vychovávať k empatii, vedieť prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností, nadobudnúť schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hud. činnostiach
3. Psychomotorické ciele – žiaci dokážu správne realizovať hudobné prejavy /vokálne, inštrumentálne, pohybové /, v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedia využiť pri svojich hudobných činnostiach.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

10.3 Kľúčové kompetencie žiakov

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov
- vychovať žiakov hrdých na vlastné kultúrne bohatstvo a históriu
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení
- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života

Zručnosti a spôsobilosti žiaka

Vokálne činnosti

Žiak dokáže:

- rozširovať hlasový rozsah, nadobúda správne spevácke návyky
- intonovať durové a molové motívy
- sluchovo rozlišovať súzvuky a melódie
- orientovať sa v grafickom zázname jednoduchej melódie
- spievať intonačne čisto
- dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých
- pozná slovenské folklórne oblasti a ich typické kroje, zvykoslovie

Inštrumentálne činnosti

Žiak dokáže:

- hrať a tvoriť sprievody na detských hudobných nástrojoch
- využívať ich počas hudobnej reprodukcie i produkcie
- tvoriť jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam
- pochopiť farby a možnosti detských hudobných nástrojov
- reprodukovať rôzne motívy, témy a časti skladieb

Hudobno – pohybové činnosti

Žiak dokáže:

- používať taktovacie gestá
- pohybovo vyjadriť charakter piesne
- reagovať pohybom na znejúcu hudbu
- rytmizovať a taktovať
- realizovať hudobno – pohybové hry so spevom
- rozpoznať tance rôznych štýlových období

Percepčné činnosti

Žiak dokáže:

- aktívne vnímať a prežívať hudbu
- verbálne vyjadriť svoj názor a zážitok z počúvanej hudby
- orientovať sa v znejúcej hudbe
- postrehnúť výrazné hudobné myšlienky

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

10.4 Stratégia vyučovania

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie
- návšteva hudobných podujatí, besedy
- zážitkové, skúsenostné metódy
- dialóg, diskusia
- špecifické metódy : intonačná, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní
- riadené objavovanie hudby
- informačno – receptívna metóda
- improvizácia

10.5 Učebné zdroje

- učebnice 5., 6., 7. ročníka
- internetové stránky zamerané na hudbu
- hudobné ukážky – CD nosiče 5.,6.,7. ročník
- prezentácie žiakov ZUŠ
- hudobné ukážky – CD nosiče – folklórne oblasti / podľa ponuky a možností z vlastných zdrojov
- encyklopédie
- obrazový materiál – hudobné nástroje, portréty hud. skladateľov

10.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval Alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Pri hodnotení je potrebný individuálny prístup podľa daností a schopností žiaka. Učiteľ citlivo pristupuje k hodnoteniu vokálnych, inštrumentálnych, hudobno – pohybových a percepčných činností.

- a) priebeh vytvárania postojov:
  - záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh,
  - schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách,
  - schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,
- b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:
  - žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky,
  - orientácia v grafickom zázname jednohlasnej melódie,
  - hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo,
  - orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií,
  - pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť,
  - integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobno-dramatických
  - činností,
  - aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,
- c) priebeh získavania hudobných vedomostí:
  - vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
  - poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie,
  - poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela, vedieť ich zaradiť do štýlových období.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Hudobná výchova	ročník	
		piaty	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
AKO SA NÁMPRIHOVÁRA HUD- BA	10	Výrazové prostriedky a ich funkcia Podoby hudobnej skladby Komunikatívna funkcia hudby Správanie sa na hudobných podujatiach	Environmentálna výchova Regionálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia
PROSTREDNÍCTVOM HUDBY SPOZNÁVAME SVOJU KULTÚRU A KULTÚRU INÝCH NÁRODOV	12	Piesne krajín Vyšegrádskej štvorky -Slovensko, Čes- ko, Poľsko, Maďarsko	Multikultúrna výchova
HUDBA SPOJENÁ S INÝMI DRUHMI UMENIA	11	Základné prvky opery, operety, muzikálu, baletu Voľné dotvorenie hry so spevom Belo Felix: Pamodajš'astia Vyvodenie charakteristiky rôznych hudobnodramatických vied	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Regionálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Hlasové činnosti ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky cvičenia zamerané na správne držanie tela, dychové cvičenia, artikulačné cvičenia, hlasové cvičenia metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu, grafická notácia, klasická notácia tónové okruhy napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i.; rytmické slabiky (<i>tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri</i>; a i.)</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra; - hlasom improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám; - intonovať, rytmizovať, zapisovať a čítať výšku a dĺžku tónu v obmedzených tónových okruhoch;
<p>Inštrumentálne činnosti elementárne hudobné nástroje a zdroje zvuku, ktoré sú k dispozícii: a) ľudské telo (tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie) b) okolité predmety a prírodné materiály vydávajúce zvuk c) vlastnoručne zhotovené nástroje d) Orffove nástroje rytmické (chrastidlo/hrkáľka/rumba gule, marakas, ozvučné drievka/claves/drevené paličky, drevený blok, rúrový bubienok, drhlo/škrabadlo/reco-reco/guiro e) Orffove nástroje melodické (zvonkohra, xylofón, metalofón, zobcová flauta) f) slovenské ľudové nástroje (napr. píšťalka, píšťalka-dvojačka, fujara, gajdy, korýtkové husličky, citara, cimbal, ozembuch) g) dostupné nástroje iných kultúr (napr. bicie nástroje z Afriky, Južnej Ameriky – kongo, bongo) držanie nástrojov, tvorba tónu skladby iných autorov vlastná elementárna improvizácia a elementárna kompozícia:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozoznať elementárne hudobné nástroje podľa ich zvuku, vzhľadu i názvu; - technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch; - reprodukovať a produkovať hudbu na nástrojoch; - vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a hrať na nich;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>a) inštrumentálny sprievod k piesni na princípe burdonu b) ostinata, základných harmonických funkcií c) b) predohra, medzihra, dohra k piesni d) c) zvukomalebná a scénická hudba jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mir-litónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách</p>	
<p>Aktívne počúvanie hudby zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta vyjadrovacie prostriedky hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov hudba krásna, vznešená, smutná, veselá a ďalšie estetické kategórie blízke životnej skúsenosti žiakov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - počúvať sústredene a pozorne; - vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky; - poznať riziká poškodenia sluchu; - vedome počúvať ticho; - z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky (zvukové koláže); - rozlíšiť základné vyjadrovacie prostriedky hudby; - aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby; - verbalizovať atmosféru (charakter) hudby;
<p>Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby improvizácia pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť hudbu pohybom; - identifikovať základné estetické kategórie v hudbe; - pohybovo improvizovať;
<p>Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, básne, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scénky rôzne dramatické žánre, napr. divadlo s hercom, bábkové divadlo, tieňové divadlo, divadlo v maskách návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod., alebo sledovanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku; - nájsť atraktívnu tému, pripraviť scenár, samostatne tvoriť, alebo vyberať z učiteľovej ponuky hudbu, pohyb, tanec, scénu, kostýmy, rekvizity; - koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

predstavenia z videozáznamu	
-----------------------------	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Hudobná výchova	ročník	šiesty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
<p>HUDBA MINULOSTI A SÚČASNOSŤ</p>	23	<p>Hudba dávnych čias Pravek Starovek Stredovek - kresťanská hudobná kultúra Stredovek - svetská hudba Stredoveká hudba na Slovensku Renesancia. Barok, A. Vivaldi, J. S. Bach, Barok na Slovensku Klasicizmus –J. Haydn, W.A.Mozart, L.van Beethoven Klasicizmus na Slovensku Romantizmus – Pieseň Doba virtuózov Opera, programová hudba, národné školy Romantizmus na Slovensku Impresionizmus</p>	<p>Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
<p>PROSTREDNÍCTVOM HUDBY SPOZNÁVAME KULTÚRU RÔZ- NYCH NÁRODOV</p>	10	<p>Rakúsko Taliansko Nemecko Francúzsko Anglicko Rusko Okolo Stredozemného mora Amerika</p>	<p>Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Latinská Amerika Japonsko	
--	--	------------------------------	--

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Vokálno-intonačné činnosti Dodržiavať pri speve správne spevácke návyky. Vedieť zaspievať rôzne detské ľudové piesne a piesne iných národov. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spievať podľa správnych speváckych návykov, posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých; - pochopiť možný vznik hudby. Význam a funkcia hudby. Vznik hudby a hudobných nástrojov. Zoznámiť sa s hudbou indickou, čínskou a gréckou; - spievať intonačne čisto; - spoznávať hudbu rôznych národov a kultúr;
<p>Inštrumentálne činnosti Vedieť hrať rytmické motívy, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam. Poznať techniku správneho hrania na elementárnych hudobných nástrojoch. Poznať a rozlišovať hudobné nástroje v hudobných dielach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam; - reprodukovat' rôzne motívy, témy a časti skladieb; - zoznámiť sa s hudobnými nástrojmi rôznych kultúr; - technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch;
<p>Percepčné činnosti Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 10 hudobných skladieb a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktívne vnímať a prežívať hudbu; - verbálne vyjadriť svoj názor a zážitok z počúvanej hudby; - orientovať sa v znejúcej hudbe; - poznávať hudobné skladby významných skladateľov; - postrehnúť výrazné hudobné myšlienky; - sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje a klavír;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<ul style="list-style-type: none"> - spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov;
Hudobno-pohybové činnosti Pohybom správne reagovať na hudbu.	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadriť hudbu pohybom; - realizovať hudobno – pohybové hry so spevom; - rozpoznať tance rôznych štýlových období;
Hudobno-dramatické činnosti Hudobná dramatisácia príbehu	<ul style="list-style-type: none"> - syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku; - dramatisovať jeden z príbehov Harlekýn alebo Žltá ľalia.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Hudobná výchova		ročník	siedmy
				1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy	
HUDOBNÉ PRECHÁDZKY STOROČIAMI	17	Romantizmus Slovenská hudba v romantizme Hudobné návraty	Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezenčné schopnosti Regionálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	
PESTRÁ PALETA POPULÁRNEJ HUDBY	10	Hudobné pojmy Hudba 20. storočia	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné schopnosti	
HUDBA NA POMEDZÍ	6		Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné schopnosti Regionálna výchova	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Vokálne činnosti rozširovanie hlasového rozsahu, hlasová hygiena (zvládnutie mutácie), správne spevácke návyky, artikulácia, spievanie jednohlasných aviachlasných piesní; intonácia durových a molových motívov, melodických obmien; elementárne vokálne tvorenie: melodická otázka–odpoveď, melodizácia textu, mien, predvetie–závetie, riekaniek, tvorivé hudobné hry; sluchové rozlišovanie durových a molových súzvukov a melódií; hudobné metrum, rytmus –spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte, 2+3 a pod.; orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie, určovanie metra, tempa, dynamiky.</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné, prípadne trojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových a modálnych tóninách, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové návyky a zručnosti; - orientuje sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov; - dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých; - pozná slovenské folklórne oblasti a ich typické piesne, tance, kroje, slovenské zvykoslovie, spoločenské funkcie piesní;
<p>Inštrumentálne činnosti hra na hudobných nástrojoch, nástrojová reprodukcia rôznych melódií (motívov, tém, piesní, jednoduchých skladieb), improvizácia pri vyjadrovaní pocitov, nálad a javov aj v hudobno - dramatických prejavoch; hra a tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch, prípadne keyboardu, počítača; pochopenie farby a možnosti detských hudobných nástrojov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak reprodukuje na základe svojich individuálnych schopností a zručností rôzne motívy, témy i časti skladieb; - vytváranie inštrumentálnych sprievodov k piesňam, rešpektujúcich charakter, jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter, zmeny nálad, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby;
<p>Hudobno-pohybové činnosti používanie taktovacích gest; pohybové vyjadrenie charakteru piesne a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady, hudobnej skladby – improvizácia, pantomíma, hra na tele, tanečné kroky; pohybový sprievod znejúcej hudby – taktovanie, tanečné kroky, vlastné pohybové stvárnenie; pohybové reagovanie na zmeny počas znejúcej hudby – tvarové, tempové, dynamické, harmonické.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reakcia pohybom na znejúcu hudbu, na vyjadrenie metra, tempa, dynamiky, pohybu a obrysu melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby; - rytmizácia, taktovanie; - realizácia hudobno- pohybových hier so spevom, vyjadrenie hudby tancem, na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytváranie pohybových improvizácií a kreácií; - pohybové stvárnenie jednoduchých choreografií tancov; - žiak rozpoznáva niektoré tance rôznych štýlových období a žánrov, dokáže využívať vhodné hudobno-pohybové prvky v počúvaných skladbách a predviesť jednoduché pohybové stvárnenie hudby;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Percepčné činnosti

orientácia v hudobnom priestore a elementárna analýza hudobnej skladby prostredníctvom dominujúcich hudobno -vyjadrovacích prostriedkov, ich význam pre pochopenie hudobného diela, funkcia hudby vzhľadom k životu jedinca a spoločnosti, kultúrnym tradíciám a zvykom; hudobné dielo a jeho autor; sluchové rozlišovanie jednotlivých hudobných žánrov na základe ich charakteristických znakov; využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, recitovaným slovom a pod.; verbálne vyjadrenie svojho názoru a zážitku z počúvanej hudby.

- žiak sa orientuje v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma, chápe ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby;
- dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska slohového obdobia a žánru, postrehnúť výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby;
- dokáže verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami;
- verbalizuje hudobný zážitok, svoj názor, pri vzájomnej konfrontácii stanovísk vedie dialóg, dokáže hodnotiť a porovnávať počúvané skladby;
- pozná mená najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Hudobná výchova	ročník	ôsmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
PIESNE NA SPEV	21	Dobré ráno (A.Čobej) Horela lipka, horela (ľudová) Hej, pod Kriváňom (S.Tomášik) Zasadil som tri stromčeky (ľudová) Ej, padá, padá rosička (ľudová) Trenčín, dolinečka (ľudová) Moja rodná zem (A.Čobej) Zvončeky (M. Žikavská) Narodil sa Kristus Pán (koleda) Vianočné koledy Tancujem, tancujem (ľudová) Mala som mileho (ľudová) Hore Hron, dole Hron (ľudová) Horička, hora, zelená hora (ľudová) Nebola som veselá (ľudová) Slniečko sa níži. Od Prešpurka k Dunaju (ľudová) Tam okolo chotára (ľudová) V slzách matička sedela (K.Ruppeltdt) Čieže je to jarné žitko (ľudová) Ej, Jáne, Jáne (ľudová)	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova
PIESNE A SKLADBY NA POČÚVANIE	9	Kvetinový valčík (P.I.Čajkovskij) Spi, duša, spi (M.Schneider-Trnavský) Kto za pravdu horí (K.Kuzmány) Hoj, vlast' moja (M.Schneider -Trnavský)	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Pieseň o rodnej zemi (G.Dusík) Piesne z Liptova Tance z Pohronia (A. Moyzes) Muzikál	
HUDOBNO-POHYBOVÉ HRY A TANCE	3	Štrnka, brnka (ľudová) Vtáčkovia (ľudová)	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný rozvoj Regionálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Hlasové a inštrumentálne činnosti ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia, hry s hlasom; syntéza zručností, vedomostí a návykov z ročníkov 5 – 7; hra na elementárnych hudobných nástrojoch; hra na klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.); elementárna improvizácia, kompozícia; vystúpenie pred obecenstvom (pred spolužiakmi, rodičmi); školské hudobné teleso, kapela (school band)</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spievať intonačne čisto; - tvorivo pracovať s hlasom; - správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát; - hrať na jednom klasickom štandardizovanom hudobnom nástroji; - podľa sluchu a podľa notového zápisu zahrať melodickú líniu; - tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom); - prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach;
<p>Aktívne počúvanie hudby skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov; soprán alt, tenor, bas, detský hlas, ženský zbor, mužský zbor, zmiešaný zbor, detský zbor; nástroje relatívne bežne používané v stredoeurópskej kultúre: napr. flauta, hoboje, klarinet, fagot, trúbka, lesný roh, pozauna, tuba, husle, viola, violončelo, kontrabas, klavír, organ, gitara, harfa, cimbál, bežné bicie nástroje; napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbaloška, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe; skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti), podľa triedneho zoznamu vypočítaných diel z 5. – 8. ročníka; identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia; notové záznamy skladieb pre sólo, pre rôzne komorné zoskupenia; ukážka jednoduchej partitúry pre orchester; názvy štýlových období – gotika, renesancia, barok, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. storočia, súčasná hud-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktívne počúvať hudbu; - rozoznať podľa farby zvuku ľudské hlasy; - rozoznať podľa farby zvuku, vzhľadu i názvu klasické hudobné nástroje; - rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v populárnej hudbe; - identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora; - sluchom rozoznať a slovne vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia; - rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby; - sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname; - orientovať sa v ponuke koncertov a hudobných podujatí vo svojom regióne i na Slovensku; - vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne i na Slovensku; - vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ba; meno jedného skladateľa z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu a žijúceho skladateľa	svetovej hudobnej kultúry;
Hudobno-pohybové činnosti kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby; zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku; pohybová spontánnosť, uvoľnenosť; valčík, polka, tango, príp. niektoré ľudové párové tance	<ul style="list-style-type: none"> - pohybom reagovať na počutú hudbu; - zapamätať si jednoduché choreografie; - navrhnúť pohyb k hudbe; - navrhnúť hudbu k pohybu; - navrhnúť jednoduché choreografie; - pohybovo improvizovať; - zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov;
Hudobno-dramatické činnosti syntéza hlasových, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a hudobno-vizuálnych činností; kamera, mikrofón, zvukové reproduktory, počítač, projekcia; kritické myslenie; návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod. v profesionálnom divadle, alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu	<ul style="list-style-type: none"> - podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, príp. zhotoviť a spracovať videozáznam projektu; - diskutovať o vlastnom hudobno-dramatickom projekte; - koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom.

Prírodovedné predmety

11 Matematika

názov predmetu	Matematika
časový rozsah výučby	5 hod / týždeň, 165 hod / rok piaty, šiesty, siedmy, ôsmy ročník 6 h / týždeň, 198 h / rok deviaty ročník
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet matematika v nižšom strednom vzdelávaní je prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Vyučovanie matematiky umožňuje žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s **výrazným zastúpením propedeutiky**, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri obja-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

vovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Výučba sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinné čísla, zlomku a záporných čísel. Žiak sa oboznamuje s algoritmami početových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny jej reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov. Uvedené súvislosti smerujú k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, obvodov, obsahov, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej praxe. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov základnej školy je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**, v ktorej sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

Matematika so svojimi tradičnými ale aj modernými prostriedkami poskytuje žiakom pomoc pri štúdiu prírodovedných predmetov. Podporuje funkčné a zmysluplné použitie elektronických prostriedkov (kalkulačka, počítač, internet...).

Pri vyučovaní sú používané rôzne formy práce a učiteľ aj žiaci používajú všetky dostupné vyučovacie pomôcky.

11.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiak

- získava schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíja svoje logické a kritické myslenie,
- argumentuje, komunikuje a spolupracuje v skupine pri riešení problému,
- spozná matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- číta s porozumením primerané súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- využíva pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, vie matematizovať reálnu situáciu a interpretovať výsledok,
- vyhľadáva, získava a spracúva informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvojí si základné primerané matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- rozvíja zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným učením sa.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci:

Vyučujúci rešpektujú závery vyšetrenia CPPP a P. Pri práci je uplatňovaný diferencovaný prístup k žiakom so ŠPU. Tí majú dostatočný časový priestor k splneniu zadaných úloh. V písomnom prejave sú zohľadňované špecifické chyby. Individuálne sa pristupuje k hodnoteniu týchto žiakov. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy. Nadaní žiaci dostávajú úlohy rozvíjajúce logické myslenie, zapájajú sa do súťaží.

11.3 Kľúčové kompetencie žiakov

- **Uplatňovanie základov matematického myslenia**

Matematika poskytuje prírodovedným predmetom (fyzika, chémia, geografia) aparát na zachytenie zákonitostí. Poskytuje metodológiu poznania s využitím získavania poznatkov indukčnou aj dedukčnou cestou, prechod od empirie k abstrakcii a zovšeobecňovaniu. Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie potrebné na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, učí používať niektoré matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky).

- **K celoživotnému učeniu sa**

Matematika vedie žiaka k uvedomovaniu si potreby svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja. Matematika vychováva žiaka myslieť aspoň o jeden krok dopredu. Vedie žiaka získavať a spracovávať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov, kriticky ich hodnotiť, tvorivo ich spracúvať a prakticky využívať.

- **Osobné, sociálne a občianske**

Matematika učí žiaka prostredníctvom projektov prezentovať samého seba a výsledky svojej práce pred triedou, vedie žiaka ku komunikácii v triede, v skupine. Motivuje k spolupráci, k uvedomovaniu si svojej zodpovednosti v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov. Vo vyučovaní matematiky žiak rozvíja uvedené kompetencie aj pri riešení slovných úloh a problémov z reálneho života detí a komunity, v ktorej sa pohybujú.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- **Komunikačné**

Vyučovanie matematiky rozvíja ústretovú komunikáciu medzi žiakmi, postupné navykanie na čítanie matematického textu s porozumením, na správne používanie matematickej terminológie a symboliky. Matematika ich vedie k stručnému, jednoznačnému a logicky presnému vyjadrovaniu.

- **V oblasti IKT**

Matematika vedie žiaka k získavaniu základov algoritmického myslenia a elementárnej zručnosti v práci na počítači a kalkulačke a je súčasťou rozvíjania vzťahu k IKT.

11.4 Stratégia vyučovania

Pre dosiahnutie stanoveného cieľa vyučovanej hodiny matematiky používa pedagóg rôzne metódy a formy vyučovania. Motivácia je nevyhnutná súčasť vyučovania matematiky, v rámci nej sa na hodinách využíva didaktická hra, súťaž, motivačný rozhovor, rozprávanie, pochvala alebo povzbudenie.

V expozičnej a fixačnej časti hodiny podľa preberaného učiva pedagóg využíva metódu znázornenia, metódu výkladu, metódu riešenia problémových úloh, porovnávanie, bádanie, rozprávanie, induktívnu, analytickú, dialogickú metódu, experimentálnu metódu, syntetickú metódu, heuristickú metódu, kontrolu vedením didaktickej hry... . Samostatný výklad sa používa skôr ako doplnková metóda k už uvedeným metódam.

Základná vyučovacia forma práce je v triede. V rámci hodín sa strieda frontálna, individuálna, skupinová práca, práca vo dvojiciach. Počas školského roka na škole využívame aj prácu na počítači (využívame vzdelávací program Didakta, a www stránky na internete, ktoré sa zaoberajú danou problematikou), prácu s kalkulačkou.

Pedagóg si pripraví hodinu tak, aby žiak dosiahol v čo najväčšej miere stanovený cieľ.

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž)
- problémové metódy (heuristická metóda, projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania - písomného aj ústneho)
- diagnostické metódy (pozorovanie, ústne skúšanie, písomné skúšanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania – pravidlá, poučky, definície a pod.)
- porovnávanie, t.j. synkretický postup (zistovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií)
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

11.5 Učebné zdroje

Učebné zdroje pri vyučovaní matematiky sú predovšetkým odborná literatúra- učebnica, pracovný zošit a taktiež pracovné listy vytvárané samotnými vyučujúcimi, v neposlednom rade aj internet. Učebným zdrojom pre žiakov budú i samostatne vytvárané príklady, ktoré môžu dávať ostatným spolužiakom ako pracovné listy či samostatnú prácu, napr.:

- Šedivý a kol. Matematika pre 5. – 9. ročník základných škôl
- Žabka – Černek Matematika pre 5. -9. ročník základných škôl a osemročných gymnázií
- Bálint – Kuzma: Zbierky úloh z matematiky
- Rôzni: Hravá matematika – pracovný zošit pre ročníky 5. – 9. ZŠ, Taktik International, s.r.o., Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, MŠ SR, 2002
- www. stránky, ktoré sú zamerané na oblasť matematiky

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Učebné pomôcky

Rádové počítadlo, modely jednotiek, milimetrový papier, rysovacie pomôcky, modely telies a ich sietí, kalkulačka, výukové programy, tabuľky, diagramy, testy, pracovné listy...

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
- IKT

11.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotením žiakov zistujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nesplňa len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ - žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

V prípade klasifikácie predmetu sú vo výslednej známke zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

1. Pozorovanie činnosti žiakov:
  - formulácie viet, pravidiel, záverov
  - pozoruje rozbor problému
  - sleduje záujem o predmet
  - vypracovávanie domácich úloh
  - príprava na vyučovanie - pomôcky
  - samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- hodnotenie ústne alebo známkou
2. Ústne skúšanie (monológ, dialóg):
- kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné) – hodnotenie ústne
3. Písomné skúšanie je vo vyučovaní matematiky významnou metódou kontroly dosahovaných výsledkov. Písomné práce poskytujú učiteľovi materiál na argumentovanie, dávajú úplný obraz o stave a úrovni vedomostí triedy ako celku i jednotlivých žiakov. Písomné skúšanie ukazuje, ako si žiaci trvalo a uvedomene osvojili nové učivo i staršie učivo, ako vedia samostatne používať teoretické poznatky v konkrétnych úlohách, či vykonávajú správne a racionálne numerické výpočty a úpravy, konštrukcie, či vedia zostrojovať grafické znázornenia údajov, či správne formulujú svoje myšlienky.

Zásady dodržiavané pri písomných prácach

- texty úloh rozmnožíme na papieri alebo napíšeme na tabuľu, premietneme,
- žiaci všetky výpočty robia do pripraveného pracovného papiera,
- pri vyhodnotení, oprave analyzujeme chyby žiakov.

Používané *formy* písomných prác:

- orientačné testy - testy, ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu - hodnotené známkou
- priebežné testy (10-20 minút) - krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známkou
- klasifikačné testy- kontrolné práce - tematické (45 min.) - tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známkou
- štvrt'ročné testy(45 min.) - štvrt'ročné písomné skúšky sú povinné pre všetkých žiakov – hodnotené známkou

4. Kombinovaná metóda skúšania:

Dvaja žiaci odpovedajú pri tabuli. Ostatných žiakov učiteľ informuje o práci skúšaných, pričom sa môže upriamiť na niekoľkých žiakov a tiež ich ohodnotí

Žiak je za klasifikačné obdobie hodnotený známkou:

výborný	100 - 90% bodov
chválitebný	89,9 - 75% bodov
dobrý	74,9 - 50% bodov
dostatočný	49,9 - 25% bodov
nedostatočný	ak získa menej ako 25% bodov z testov a pri ústnej odpovedi nepreukáže dostatočné vedomosti zo základného učiva.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	
		piaty	
		5 hod / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE A PREHLBOVANIE UČIVA 4. ROČNÍKA	18	Číslo, cifra, číslica Sčítanie a odčítanie čísel Poradie početových operácií Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie Počítame v eurách a centoch Farebné čísla (propedeutika záporných čísel) Porovnávanie čísel rozdielom Rovnice – dopĺňovanie chýbajúcich čísel	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
II. VYTVORENIE OBORU PRIRODZENÝCH ČÍSEL DO A NAD MILIÓN	35	Množina prirodzených čísel Prvočísla, zložené čísla Veľké čísla Číselné rády Párne, nepárne čísla Číselná os Usporiadanie a porovnávanie čísel Zaokrúhľovanie Rímske číslice	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
III. POČTOVÉ VÝKONY S PRIRODZENÝMI ČÍSLAMI	40	Počítanie spamäti Sčítanie a odčítanie Násobenie a delenie Práca s kalkulačkou	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Slovné úlohy Približné výpočty Distribúcia, úlohy so zátvorkami Rovnosť, rovnica Nerovnosť, nerovnica	
IV. GEOMETRIA A MERANIE	30	Bod, priamka úsečka Rovnobežnosť, kolmosť, rôznobežnosť Trojuholník Štvoruholník Kružnica Kruh Jednotky dĺžky Obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika Obsah štvorca, obdĺžnika Telesá Kódovanie telies	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
V. SÚMERNOSŤ V ROVINE	14	Súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov Útvary osovo a stredovo súmerné Osová súmernosť Stredová súmernosť Konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova
VI. RIEŠENIE APLIKAČNÝCH ÚLOH A ÚLOH ROZVÍJAJÚCICH ŠPECIFICKÉ MATEMATICKÉ MYSLENIE	18	Štatistické a pravdepodobnostné nazeranie žiakov Aritmetický priemer Hry Pokusy Pozorovania	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova
VII. ŠKOLSKÉ ÚLOHY	10	Vstupná školská úloha 1. školská úloha 2. školská úloha	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		3. školská úloha 4. školská úloha	
--	--	--------------------------------------	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión	
<p>prirodzené číslo, cifra, číslica rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ..., susedné čísla, párne, nepárne čísla číselná os, vzdialenosť na číselnej osi znaky <, >, =, usporiadanie vzostupné a zostupné, zaokrúhľovanie nadol, nahor a zaokrúhľovanie na jednotky, desiatky, ... rímske číslice I, V, X, L, C, D, M tabuľka, diagram, graf propedeutika desatinných čísel (napr. model eurá a centy): - porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel, - zaokrúhľovanie nadol na..., zaokrúhľovanie nahor na... zaokrúhľovanie na..., - sčítanie a odčítanie desatinných čísel (ako navzájom opačné operácie) - násobenie desatinného čísla číslom 10, 100, 1000, - súvis s prirodzenými číslami propedeutika zlomkov (zlomok ako časť celku)</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>prečítať a zapísať prirodzené čísla, rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, zložiť prirodzené číslo z jednotiek rôzneho rádu, rozlíšiť párne a nepárne čísla, porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ..., zobraziť prirodzené číslo na číselnej osi – k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, doplniť čísla do danej neúplne označenej číselnej osi, vysvetliť vlastnými slovami, že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, poznať základné rímske číslice a čísla, prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (ta- buľky, diagramy, mapy, schémy).</p>
Počtové výkony s prirodzenými číslami	
<p>počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ...</p>	<p>spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla, zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, porovnať čísla rozdielom, písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>poradie početových výkonov, úloha zátvoriek propedeutika záporných čísel (napr. model farebné čísla) propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy) propedeutika distributívnosti</p>	<p>pohotovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí, že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí, spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\ 000 : 9$ a pod.), písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojciferným číslom, písomne vydeliť dvojciferným číslom, zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, porovnať čísla podielom, pohotovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom), že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčítania a rozdeľovaním na rovnaké časti, správne určiť poradie početových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami, počítat' správne so zátvorkami, použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početových operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru a priamej a nepriamej úmernosti).</p>
Geometria a meranie	
<p>priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer</p>	<p>rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa pravítko, kružidlo, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protiľahlé strany, vodováha, olovnica dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra náčrt, nákres, plán, kódovanie štvorcová sieť, obsah, propedeutika jednotiek obsahu cm², mm² v štvorcovej sieti</p>	<p>ich strán zostrojiť kružnicu s daným polomerom, rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa, poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, odhadnúť vzdialenosť na metre, premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku, vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá, zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete, postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak, určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu).</p>
Súmernosť v rovine (osová a stredová)	
<p>súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, osová súmernosť, útvary osovo a stredovo súmerné, vzor, obraz konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej súmernosti</p>	<p>pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiť) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi, identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi, nájsť (nakresliť/zostrojiť) os súmernosti dvojice bodov, úsečky, nájsť (nakresliť/zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>pre daný bod nájsť (nakresliť/zostrojiti) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného stredu, identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa stredu, nájsť (nakresliť/zostrojiti) stred súmernosti dvojice bodov, nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov, zostrojiti obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti, pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi vo štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich.</p>
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	
<p>dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov hry, pokusy a pozorovania, stratégia riešenia získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov</p>	<p>prečítať údaje z jednoduchej tabuľky, zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje), znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom, rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť, zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života, zisť počet vypisovaním všetkých možností, pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu, analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	šiesty
			5 hod / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE A PREHLBOVANIE UČIVA 5. ROČNÍKA	15	Úvodná hodina Počtové operácie s prirodzenými číslami Rysovanie – trojuholník, štvorec, obdĺžnik Premena jednotiek dĺžky Obvod štvorca a obdĺžnik	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
II. POČTOVÉ OPERÁCIE PRIRODZENÝMI ČÍSLAMI, DELITEĽNOSŤ	12	Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti a na kalkulačke Zaokrúhľovanie a počítanie s približnými číslami Poradie početných operácií Znaky deliteľnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 Násobok a deliteľ Prvočíslo, zložené číslo Rozklad čísla na súčin prvočiniteľov Najmenší spoločný násobok Najväčší spoločný deliteľ Slovné úlohy	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
III. DESATINNÉ ČÍSLA	60	Počítame eurá a centy Kladné desatinné číslo – rád číslice v jeho zápise Rozvinutý zápis desatinného čísla Desatinné zlomky	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Zobrazenie desatinného čísla na číselnej osi Vzďalenosť čísel na číselnej osi</p> <p>Porovňavanie desatinných čísel</p> <p>Usporiadanie desatinných čísel</p> <p>Zaokrúhľovanie desatinných čísel</p> <p>Sčítanie a odčítanie desatinných čísel</p> <p>Násobenie a delenie desatinných čísel číslami: 10, 100, 1 000...</p> <p>Premena jednotiek dĺžky a hmotnosti</p> <p>Násobenie desatinného čísla prirodzeným číslom</p> <p>Násobenie desatinného čísla desatinným číslom</p> <p>Slovné úlohy</p> <p>Delenie menšieho čísla väčším</p> <p>Delenie desatinného čísla prirodzeným číslom</p> <p>Delenie prirodzeného čísla desatinným číslom</p> <p>Delenie desatinného čísla desatinným číslom</p> <p>Periodické desatinné číslo</p> <p>Poradenie počtových operácií</p> <p>Aritmetický priemer</p> <p>Slovné úlohy</p>	
IV. OBSAH ŠTVORCA, OBDĹŽNIKA, PRAVOUHLÉHO TROJUHOLNÍKA, JEDNOTKY OBSAHU	20	<p>Obsah obrazca v štvorcovej sieti</p> <p>Premena jednotiek dĺžky a obsahu</p> <p>Obsah štvorca</p> <p>Obsah obdĺžnika</p> <p>Obvod a obsah zložitejších útvarov</p> <p>Obsah pravouhlého trojuholníka</p> <p>Slovné úlohy</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p>
V. UHOL A JEHO VEĽKOSŤ, OPERÁCIE S UHLAMI	20	<p>Uhol a jeho veľkosť</p> <p>Meranie uhla</p> <p>Rysovania uhla s uhlomerom</p> <p>Rysovania uhla bez uhlomera</p>	<p>Environmentálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Os uhla Operácie s uhlami – numericky, graficky Prenášanie uhlov Porovnávanie uhlov Delenie uhlov podľa veľkosti Vnútorné a vonkajšie uhly trojuholníka Rozdelenie trojuholníkov podľa veľkosti vnútorných uhlov a strán Vrcholové a susedné uhly</p>	
VI. TROJUHLNÍK, ZHODNOSŤ TROJUHLNÍKOV	15	<p>Trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly) Ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník náčrt, konštrukcia Zhodnosť dvoch trojuholníkov, veta sss, sus, usu Konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu Trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$ Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, Základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka Základné vlastnosti rovnoramenného a rovnostranného trojuholníka (veľkosť strán, veľkosť uhlov); pravidelný šesťuholník Výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova</p>
VII. KOMBINATORIKA V KONTEXTOVÝCH ÚLOHÁCH	13	<p>Usporiadanie prvkov do radu Tvorenie dvojíc, trojíc, štvoríc z daného počtu prvkov Riešenie slovných úloh s kombinatorickou motiváciou Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické spracovanie údajov</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova</p>
VIII. ŠKOLSKÉ ÚLOHY	10	<p>Vstupná školská úloha 1. školská úloha 2. školská úloha 3. školská úloha 4. školská úloha</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Počtové výkony s prirodzenými číslami, deliteľnosť	
<p>objav deliteľnosti dvoma, piatimi, desiatimi a stami práca podľa návodu – kritériá deliteľnosti číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100 propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (propedeutika rovníc) propedeutika výpočtu objemu kvádra a kocky ako súčin príslušných celočíselných rozmerov – prirodzených čísel, propedeutika jednotiek objemu: mm³, cm³, dm³, m³).</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>ovládať základné operácie v obore prirodzených čísel, rozložiť zložené číslo na súčin menších čísel v obore malej a veľkej násobilky, zistiť podľa dodaného návodu, či je dané číslo deliteľné číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 100, rozhodnúť o správnom poradí početných operácií pri riešení úloh, vyriešiť úlohy, v ktorých sa nachádza viac operácií napr. $2 \cdot 6 + 20 : 4$ (aj na kalkulačke).</p>
Desatinné čísla, počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami	
<p>desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, ..., rád číslice v desatinnom čísle, číselná os, vzdialenosť čísel na číselnej osi porovnávanie, usporiadanie desatinných čísel znaky =, >, < zaokrúhľovanie nadol na ..., zaokrúhľovanie nahor na ..., zaokrúhľovanie na ... aritmetický priemer objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel, perióda, periodické čísla sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc)</p>	<p>prečítať a zapísať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla, uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote a pracovať s nimi v uvedenom kontexte, správne zobrazit' desatinné číslo na číselnej osi, zistiť vzájomnú vzdialenosť desatinných čísel na číselnej osi, porovnať, usporiadať podľa predpisu (zostupne, vzostupne) a zaokrúhliť podľa zadania desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny, ..., nahor, nadol aj aritmeticky, sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky, vynásobiť a vydeliť kladné desatinné čísla mocninami čísla 10 spamäti, desatinné číslo vydeliť prirodzeným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke)</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena v obore desatinných čísel propedeutika zlomkov na rôznorodých kontextoch: celok, časť celku, zlomok ako časť celku, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom)	ke), vypočítať jednoduchý aritmetický priemer desatinných čísel, vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami, využiť vlastnosti desatinných čísiel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti, porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti vzostupne a zostupne.
Obsah obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka v desatinných číslach, jednotky obsahu	
rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohoúhelník, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete jednotky obsahu, premena jednotiek obsahu: hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový (ha, a, km ² , m ² , dm ² , cm ² , mm ²) slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a pravouhlého trojuholníka	určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorcovej sieti, vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika v obore desatinných čísel, vypočítať obsah pravouhlého trojuholníka ako polovicu obsahu obdĺžnika, premeniť základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísel, zanalyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov z hľadiska možností výpočtu ich obsahu a obvodu, vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov, vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov.
Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami	
uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer ramená uhla, vrchol uhla os uhla a jej vlastnosti porovnávanie uhlov priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, uhol väčší ako priamy uhol vnútorné uhly trojuholníka, objav vzťahu pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník vrcholový uhol, susedný uhol sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov	odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch, narysovať pomocou uhlomera uhol s danou veľkosťou, primerane odhadnúť veľkosť uhla, premeniť stupne na minúty a naopak, zostrojiť os uhla pomocou uhlomera, porovnať uhly podľa ich veľkosti numericky, vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch, rozlíšiť vrcholové uhly a susedné uhly, vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla k danému uhlu, sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch),

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh.
Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov	
trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly) ostrouhlý, pravouhlý a tupouhlý trojuholník náčrt, konštrukcia zhodnosť dvoch trojuholníkov, veta sss, sus, usu konštrukcia trojuholníka podľa vety sss, sus, usu trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$ rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka objav základných vlastností rovníoramenného a rovnostranného trojuholníka (veľkosť strán, veľkosť uhlov); pravidelný šesťuholník výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka	rozlíšiť základné prvky trojuholníka, vypočítať veľkosť vonkajších uhlov trojuholníka, vyriešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov trojuholníka, rozhodnúť o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine, zostrojiť trojuholník podľa slovného postupu konštrukcie s využitím vety sss, sus a usu, narysovať pravidelný šesťuholník, na základe vety o trojuholníkovej nerovnosti rozhodnúť o možnosti zostrojenia trojuholníka z troch úsečiek, opísať rovnostranný a rovníoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti (veľkosť strán a uhlov, súmernosť), presne a čisto narysovať rovnostranný a rovníoramenný trojuholník, zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom) a ich priesečník.
Kombinatorika v kontextových úlohách	
usporiadanie prvkov (s opakovaním, bez opakovania) dáta, údaje, tabuľka, diagram kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov)	systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu, z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov, pokračovať v danom systéme usporiadania/vypisovania, zvoliť stratégiu riešenia kombinatorickej úlohy, zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	siedmy
			5 hod / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE A PREHLBOVANIE UČIVA 6. ROČNÍKA	15	Úvodná hodina Počtové operácie s prirodzenými číslami Desatinné čísla Obsah štvorca a obdĺžnika Uhol Trojuholník Kombinatorika	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
II. ZLOMKY, POČTOVÉ OPERÁCIE SO ZLOMKAMI, KLADNÉ RACIONÁLNE ČÍSLA	40	Celok, zlomok ako časť z celku Znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom), znázornenie zlomkov na číselnej osi Zlomok ako číslo Krátenie (zjednodušovanie) zlomkov, rozširovanie zlomkov, základný tvar zlomku Zmiešané číslo Porovnávanie zlomkov ($>$, $<$, $=$) Sčítovanie zlomkov Odčítovanie zlomkov Násobenie zlomkov, Delenie zlomkov Prevrátený zlomok Desatinný zlomok, periodické číslo, perióda, Racionálne číslo	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

III. PERCENTÁ, PROMILE	30	<p>Percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent</p> <p>Promile (‰)</p> <p>Kruhový diagram, stĺpcový diagram</p> <p>Istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad</p> <p>Štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram</p> <p>Slovné úlohy</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Finančná gramotnosť</p>
IV. KVÁDER AKOCKA, ICH POVRCH A OBJEM VDESATINNÝCH ČÍSLACH, PREMIEŇANIE JEDNOTIEK OBJEMU	25	<p>Voľné rovnobežné premietanie, perspektíva</p> <p>Kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany</p> <p>Teleso, jednoduché a zložené teleso</p> <p>Sieť kvádra, sieťkocky, ...</p> <p>Povrch kocky a kvádra</p> <p>Objem kocky a kvádra</p> <p>Jednotky objemu</p> <p>Priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj</p> <p>Slovné úlohy</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p>
V. POMER, PRIAMA A NEPRIAMA ÚMERNOSŤ	30	<p>Pomer, prevrátený pomer, postupný pomer</p> <p>Plán, mapa, mierka plánu a mapy</p> <p>Priama a nepriama úmernosť</p> <p>Trojčlenka (jednoduchá, zložená)</p> <p>Kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku</p>	<p>Environmentálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p>
VI. KOMBINATORIKA	15	<p>Systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností</p> <p>Počet usporiadaní, počet možností úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet</p> <p>Propedeutika základných modelov kombinatoriky</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Finančná gramotnosť</p> <p>Mediálna výchova</p>
VIII. ŠKOLSKÉ ULOHY	10	<p>Vstupná školská úloha</p> <p>1. školská úloha</p> <p>2. školská úloha</p> <p>3. školská úloha</p> <p>4. školská úloha</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Zlomky, početové výkony so zlomkami, kladné racionálne čísla	
<p>celok, zlomok ako časť z celku, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom), znázornenie zlomkov na číselnej osi, zlomok ako číslo, zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, rovnosť zlomkov, krátenie (zjednodušovanie) zlomkov, rozširovanie zlomkov, základný tvar zlomku, zmiešané číslo, porovnávanie zlomkov ($>$, $<$, $=$), sčítanie zlomkov, odčítanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo, násobenie zlomkov, delenie zlomkov, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok, desatinný zlomok, periodické číslo, perióda, periodický rozvoj, (kladné) racionálne číslo, propedeutika kladných a záporných čísel riešením úloh: číselná os, kladné a záporné číslo, navzájom opačné čísla, usporiadanie čísel,</p>	<p>Žiakna konci 7. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>správne chápať, prečítať a zapísať zlomok, chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov, vrámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare, kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel, graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku, správne znázorniť zlomok na číselnej osi, porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$, $$ vykrátiť a rozšíriť zlomok daným číslom, krátením upraviť zlomok na základný tvar, sčítať a odčítať zlomky s rovnakými aj nerovnakými menovateľmi, nájsť niektorého spoločného menovateľa a zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa), pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií, správne používať zátvorky, písomne vynásobiť a vydeliť zlomok prirodzeným číslom a zlomkom, vypočítať zlomkovú časť celku, celok, zlomok ako časť z celku, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom), znázornenie zlomkov na číselnej osi, zlomok ako číslo, zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, rovnosť zlomkov, krátenie (zjednodušovanie) zlomkov, rozširovanie zlomkov, základný tvar zlomku, zmiešané číslo, porovnávanie zlomkov ($>$, $<$, $=$) sčítanie zlomkov, odčítanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo, násobenie zlomkov, delenie zlomkov, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok, desatinný zlomok, periodické číslo, perióda, periodický rozvoj (kladné) racionálne číslo, propedeutika kladných a záporných čísel riešením úloh: číselná os, kladné a záporné číslo, pomocou kalkulačky prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať so zlomkami,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>prečítať a zapísať desatinné zlomky, previesť zlomok na desatinné číslo, zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest), určiť</p> <p>pri prevode zlomku na desatinné číslo periódu v zápise výsledku, zmiešané číslo previesť na zlomok, zlomok, kde je čitateľ väčší ako menovateľ, zapísať tvare zmiešaného čísla, vyriešiť jednoduché slovné úlohy so zlomkami.</p>
Percentá, promile	
<p>percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent, promile (‰), kruhový diagram, stĺpcový diagram, istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad, štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram.</p>	<p>vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu, rozlíšiť, určiť a vypočítať základ, rozlíšiť, určiť a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent, vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent, vypočítať základ, keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent,</p> <p>uplatniť vedomosti o percentách pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života, že ak je rôzny základ, rovnakej časti zodpovedajú rôzne počty percent (napr.: číslo 50 je o 25 % väčšie ako číslo 40, ale číslo 40 je o 20 % menšie ako číslo 50 apod.),</p> <p>vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu, vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami, vypočítať 10 %, 20 %, 25 %, 50 % bez prechodu cez 1 %, prečítať údaje súvisiace s počtom percent / promile z diagramov (grafov), zapísať znázornenú časť celku počtom percent / promile, znázorniť na základe odhadu (počtu percent / promile) časť celku v kruhovom diagrame, porovnať viacero častí z jedného celku a porovnanie zobrazíť percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent, promile (‰) kruhový diagram, stĺpcový diagram, istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad, štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom,</p> <p>zostrojíť kruhový alebo stĺpcový diagram na základe údajov z tabuľky, vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere, vypočítať hľadanú istinu,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	vyriešiť primerané slovné (podnetové, kontextové) úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch).
Kváder a kocka, ich povrch a objem v desiatinných číslach, premieňanie jednotiek objemu	
Priestor, vzor, obraz, náčrt voľné rovnobežné premietanie, perspektíva kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany, teleso, jednoduché a zložené teleso, nárys, bokorys, pôdorys, sieť kvádra, sieť, kocky, ..., povrch kocky a kvádra, jednotky povrchu, objem kocky a kvádra, jednotky objemu: meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, kilometer kubický, liter, deciliter, centiliter, mililiter, hektoliter (m ³ , dm ³ , cm ³ , mm ³ , km ³ , l, dl, cl, ml, hl), premena jednotiek, priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj.	načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky, načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky, zostaviť na základe náčrtu alebo opisu teleso skladajúce sa z kociek akvádrov, zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov akociek, nakresliť nárys, bokorys a pôdorys telies zostavených z kvádrov akociek, vzťah 1 liter = 1 dm ³ , premeniť základné jednotky objemu, vypočítať povrch a objem kvádra a kocky, ak pozná dĺžky ich hrán, vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu / objemu kvádra a kocky aj s využitím premeny jednotiek obsahu / objemu.
Pomer, priama a nepriama úmernosť	
Pomer, prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátenejší zápis jednoduchých pomerov, rozdeľovanie celku v danom pomere, plán, mapa, mierka plánu a mapy, priama a nepriama úmernosť, trojčlenka (jednoduchá, zložená), tabuľka priamej a nepriamej úmernosti, kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku.	zapísať a upraviť daný pomer a postupný pomer, rozdeliť dané číslo (množstvo) v danom pomere, zväčšiť / zmenšiť dané číslo v danom pomere, vyriešiť primerané slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy, rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou / nepriamou úmernosťou, vyriešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernosti (aj pomocou jednoduchej alebo zloženej trojčlenky).
Kombinatorika	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností, systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností, počet usporiadaní, počet možností úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich početz oblasti hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií), propedeutika základných modelov kombinatoriky.</p>	<p>vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému, vytvoriť systém (napr. strom možností) na vypisovanie možností, systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov), vyriešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu.</p>
---	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	ôsmy
			5 hod / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE A PREHLBOVANIE UČIVA 7. ROČNÍKA	15	Zlomok, operácie so zlomkami Jednotky objemu Kocka, kváder Pomer Priama úmera Nepriama úmera Percentá Mierka mapy Konštrukčné úlohy	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
II. KLADNÉ A ZÁPORNÉ ČÍSLA, POČTOVÉ VÝKONY S CELÝMI A DESATINNÝMI ČÍSLAMI, RACIONÁLNE ČÍSLA	30	Číselná os Kladné a záporné číslo, celé číslo Navzájom opačné čísla Kladné a záporné desatinné číslo Absolútna hodnota čísla Usporiadanie čísel Porovnanie čísel Racionálne číslo Súčet, rozdiel, súčin a podiel celých, desatinných a racionálnych čísel	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
III. PREMENNÁ, VÝRAZ	30	Číselný výraz Rovnosť a nerovnosť číselných výrazov Hodnota číselného výrazu Výraz s premennou (algebraický výraz) Dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Rovnica Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca Vynímanie pred zátvorku Jednoduché úlohy vedúcich na lineárne priama a Nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín Pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf Propedeutika riešenia lineárnych rovníc s jedným výskytom neznámej Propedeutika riešenia lineárnych rovníc s viacnásobným výskytom neznámej Propedeutika znázornenia priamej a nepriamej úmernosti grafom</p>	
IV. ROVNOBEŽNÍK, LICHOBĚŽNÍK, OBVOD A OBSAH ROVNOBEŽNÍKA, LICHOBĚŽNÍKA A TROJUHOLNÍKA	25	<p>Rovnoběžnost', rovnoběžné přímky (rovnoběžky), Rôznoběžky, priečka, rovnoběžky pret'até priečkou Súhlasné a striedavé uhly a ich vlastnosti Štvoruholníky, rovnoběžníky, štvorec, kosoštvorec, Obdĺžnik, kosodĺžnik, lichobežník a ich základné vlastnosti</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova</p>
V. KRUH, KRUŽNICA	25	<p>Kružnica, kruh, medzikružie Polomer a priemer kruhu (kružnice) a ich vzťah Vzájomná poloha kružnice a priamky Vzájomná poloha kružníc Tetiva Dotyčnica Tálesova kružnica Kružnicový oblúk, stredový uhol, kruhový výsek, kruhový odsek Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty π 3,14 Obsah a obvod kruhu, dĺžka kružnice</p>	<p>Environmentálna výchova Multikultúrna výchova</p>
VI. HRANOL	20	<p>Teleso, kocka, kváder, vrcholy, hrany, steny Hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký) Sieť, podstava, plášť a ich vlastnosti Povrch, objem, vzorce na ich výpočet Jednotky povrchu a objemu</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VII. PRAVDEPODOBNOŠŤ, ŠTATISTIKA	10	Udalosť, pravdepodobnosť Pokus, početnosť, relatívna početnosť Možné a nemožné udalosti Porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti Štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie Jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer Tabuľka, kruhový diagram, stĺpcový diagram	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova
VIII. ŠKOLSKÉ ULOHY	10	Vstupná školská úloha 1. školská úloha 2. školská úloha 3. školská úloha 4. školská úloha	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Kladné a záporné čísla, početové výkony s celými a desatinnými číslami, racionálne čísla	
<p>číselná os kladné a záporné číslo, celé číslo navzájom opačné čísla kladné a záporné desatinné číslo absolútna hodnota čísla usporiadanie čísel porovnanie čísel pojmem racionálneho čísla súčet, rozdiel, súčin a podiel celých, desatinných a racionálnych čísel</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>uviesť príklady využitia kladných a záporných celých čísel v praxi, prečítať a zapísať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov), určiť k danému číslu číslo opačné, vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi), porovnať celé a racionálne čísla a usporiadať ich podľa veľkosti, správne zobrazit' celé čísla na číselnej osi, priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi, zobrazit' kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi, určiť absolútnu hodnotu celého, desatinného čísla a racionálneho čísla, sčítať a odčítať celé a desatinné čísla, vyriešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných), jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď, spamäti, písomne a na kalkulačke vynásobiť a vydeliť záporné číslo kladným číslom, vyriešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel.</p>
Premenná, výraz	
<p>číselný výraz, rovnosť a nerovnosť číselných výrazov nerovná sa, je rôzne od, znaky =, ≠ hodnota číselného výrazu výraz s premennou (algebraický výraz)</p>	<p>sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané číselné výrazy, rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov, vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné rovnic dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch koeficient, premenná, člen s premennou, číslo (člen bez premennej) neznáma veličina vo vzorci vzorec (skrátenejší zápis vzťahov), vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca vynímanie pred zátvorku riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením priama a nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín pravouhlá sústava súradníc v rovine, bod v sústave súradníc, súradnice bodu, graf propedeutika riešenia lineárnych rovníc s jedným výskytom neznámej propedeutika riešenia lineárnych rovníc s viacnásobným výskytom neznámej propedeutika znázornenia priamej a nepriamej úmernosti grafom</p>	<p>zapsať postup riešenia slovnej úlohy, overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy, rozlíšiť číselný výraz a výraz s premennou, zostaviť podľa slovného opisu jednoduchý výraz s premennou, určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej, určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej, sčítať a odčítať výrazy s premennou, vynásobiť a vydeliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly, vyjadriť neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 4 \cdot a$), zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine, vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc v rovine podľa súradníc, určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc.</p>
<p>Rovnoobežník, lichobežník, obvod a obsah rovnoobežníka, lichobežníka a trojuholníka</p>	
<p>rovnoobežnosť, rovnoobežné priamky (rovnoobežky), rôznobežky, priečka, rovnoobežky preťaté priečkou súhlasné a striedavé uhly a ich vlastnosti štvoruholníky, rovnoobežníky, štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, lichobežník a ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku) strany, veľkosti strán, vnútorné uhly rovnoobežníka (štvoruholníka), dve výšky rovnoobežníka, uhlopriečky, priesečník uhlopriečok rovnoobežníka, vlastnosti rovnoobežníka súčet vnútorných uhlov štvoruholníka ($\alpha + \beta + \gamma + \delta = 360^\circ$) základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, všeobecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník obvod a obsah rovnoobežníka (kosoštvorca, kosodĺžnika), lichobežníka a trojuholníka (objavovanie výpočtu obsahu týchto útvarov)</p>	<p>zostrojiť dve rovnoobežné priamky (rovnoobežky), ktoré sú preťaté priečkou, určiť súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnoobežných priamkach preťatých priečkou, vyriešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov, načrtnúť a pomenovať rovnoobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik, rozlíšiť a vysvetliť rozdiel medzi pravouhlými a kosouhlými rovnoobežníkmi, narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky, zostrojiť a odmerať v rovnoobežníku (štvorci, kosoštvorci, obdĺžniku, kosodĺžniku) jeho dve rôzne výšky, načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky, zostrojiť ľubovoľný lichobežník (všeobecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa daných prvkov a na základe daného konštrukčného postupu,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>vyriešiť primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka a s využitím poznatkov o rovnobežníkoch a lichobežníkoch, vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika, lichobežníka a trojuholníka, vyriešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníka, lichobežníka a trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu</p>
Kruh, kružnica	
<p>kružnica, kruh, medzikružie stred kruhu (kružnice) polomer a priemer kruhu (kružnice) a ich vzťah vzájomná poloha kružnice a priamky sečnica, nesečnica, dotyčnica ku kružnici, tetiva, ich vlastnosti, vzdialenosť stredu kružnice od tetivy Tálesova kružnica kružnicový oblúk, stredový uhol, kruhový výsek, kruhový odsek Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty π 3,14 obsah a obvod kruhu, dĺžka kružnice</p>	<p>zostrojiteľ kružnicu s daným polomerom alebo s daným priemerom, vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice, určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky, zostrojiteľ dotyčnicu ku kružnici v určenom bode ležiacom na tejto kružnici, zostrojiteľ dotyčnicu ku kružnici z daného bodu, ktorý leží mimo tejto kružnice, slovné opísať postup konštrukcie dotyčnice ku kružnici približnou metódou aj pomocou Tálesovej kružnice, vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk a kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu, vyznačiť v kruhu kruhový výsek a kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu, vyznačiť v kruhu kruhový odsek, určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicovému oblúku alebo kruhovému výseku, vypočítať obsah a obvod kruhu a dĺžku kružnice, vyriešiť slovné úlohy, ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvodu kruhu, alebo dĺžku kružnice.</p>
Hranol	
<p>teleso, kocka, kváder, vrcholy, hrany, steny hranol (kolmý, pravidelný, trojboký, štvorboký, šesťboký, ...)</p>	<p>načrtnúť kocku, kváder a hranol (trojboký, štvorboký) vo voľnom rovnobežnom premietaní, opísať hranol a identifikovať jeho základné prvky,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

sieť, podstava, plášť a ich vlastnosti povrch, objem, vzorce na ich výpočet jednotky povrchu (mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , ...) a objemu (mm^3 , cm^3 , dm^3 , m^3 , ...)	určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola, zostrojiť sieť kolmého hranola, použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, kvádra, hranola), vypočítať objem a povrch kocky, kvádra, hranola, vyriešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky, kvádra a hranola.
Pravdepodobnosť, štatistika	
udalosť, pravdepodobnosť pokús, početnosť, relatívna početnosť možné a nemožné udalosti porovnanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti štatistika, štatistický súbor, štatistické zisťovanie jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer tabuľka, kruhový diagram, stĺpcový diagram	uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty, posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti (javy), rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti, vypočítať relatívnu početnosť udalosti, spracovať, zhromaždiť a roztriediť údaje v experimente, vytvoriť zo zhromaždených údajov štatistický súbor, vypočítať aritmetický priemer z údajov v tabuľke alebo grafe, zaznamenať a usporiadať údaje do tabuľky, prečítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu, znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Matematika	ročník	deviaty
			6 hod / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE A PREHLBOVANIE UČIVA 8. ROČNÍKA	15	Celé čísla Premenná, výraz Rovnoběžník, lichobežník Kruh, kružnica Hranol Pravdebodobnosť, štatistika	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
II. MOCNINY A ODMOCNINY. ZÁPIS VEĽKÝCH ČÍSEL	20	Súčin rovnakých činiteľov Druhá mocnina Tretia mocnina Druhá odmocnina Tretia odmocnina Mocniny čísla 10 Zápis malých a veľkých čísel	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
III. PYTAGOROVA VETA	30	Základné prvky pravouhlého trojuholníka Pytagorova veta Výpočet prepony pravouhlého trojuholníka Výpočet odvesny pravouhlého trojuholníka Pytagorova veta v slovnej úlohe	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
IV. IHLAN, VALEC, KUŽEL, GUĽA, ICH OBJEM A POVRCH	23	Rotačný valec Rotačný kužeľ Ihlan Guľa	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Objem a povrch telies Sieť	
V. RIEŠENIE LINEÁRNYCH ROVNÍC A NEROVNÍC S JEDNOU NEZNÁMOU	35	Rovnosť a nerovnosť algebraických výrazov Lineárna rovnica s jednou neznámou Lineárna nerovnica s jednou neznámou Výraz, lomený výraz, výraz s neznámou v menovateli Vyjadrenie neznámej so vzorca Slovná úloha vedúca k lineárnej rovnici Slovná úloha vedúca k lineárnej nerovnici	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova
VI. PODOBNOSŤ TROJUHOĽNÍKOV	20	Geometrické útvary v rovine Zhodnosť geometrických útvarov Podobnosť geometrických útvarov Podobnosť trojuholníkov Vety o podobnosti –sss, sus. uu Podobnosť trojuholníkov v praxi	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova
VII. ŠTATISTIKA	10	Štatistický prieskum, súbor, znak, triedenie Absolútna a relatívna početnosť Tabuľka, graf Znázorňovanie údajov, interpretácia Využitie IKT v štatistike	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova
VIII. GRAFICKÉ ZNÁZORŇOVANIE ZÁVISLOSTI	15	Pravouhlý súradnicový systém Graf, hodnota Závislosť dvoch hodnôt Graf priamej úmernosti Graf nepriamej úmernosti Graf lineárnej funkcie	Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova
VIII. ŠKOLSKÉ ULOHY A PRÍPRAVA NA TESTOVANIE T9	30	Vstupná školská úloha 1. školská úloha 2. školská úloha 3. školská úloha 4. školská úloha Príprava na testovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel	
<p>súčin rovnakých činiteľov, jeho zápis pomocou mocniny druhá mocnina, druhá mocnina ako obsah štvorca, zápis druhej mocniny reálneho čísla tretia mocnina, tretia mocnina ako objem kocky, zápis tretej mocniny základ mocniny (mocnenec), exponent (mocniteľ) druhá odmocnina, znak odmocnenia, základ odmocniny (odmocnenec), zápis druhej odmocniny tretia odmocnina, znak odmocnenia, zápis tretej odmocniny mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami zápis čísla, vedecký zápis čísla, zápis čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $10^1 \leq a < 10$), práca s takýmito číslami na kalkulačke veľmi veľké a veľmi malé čísla, vytváranie predstavy oních odhad, odhad výsledku, zaokrúhľovanie</p>	<p>Žiakna konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent), zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov, zapísať súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne, prečítať správne zápis druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ), zapísať druhú odmocninu ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla, vypočítať na kalkulačke druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla, druhú odmocninu kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla, vypočítať pamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých prirodzených čísel (1, ..., 5) a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4, 9, 16, 25, ..., 100, zapísať ako mocninu 10 čísla 100, 1000, 10000..., zapísať čísla v tvare $a \cdot 10^n$ (pre $10^1 \leq a < 10$) – vedecký zápis čísla, vyriešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania, použiť zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.</p>
Pytagorova veta	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol, odvesny, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov je 90 stupňov Pytagorova veta pre pravouhlý trojuholník vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$, význam a využitie Pytagorovej vety vyjadrenie neznámej zo vzorca</p>	<p>vymenovať základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka, formuláciu Pytagorovej vety aj jej význam, zapísať Pytagorovu vetu v pravouhlom trojuholníku ABC správnym uhlom pri vrchole C vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka, vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnami ($a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$), podobne aj pri inom označení strán trojuholníka, vyjadriť vzťah pre výpočet dĺžky odvesien pomocou odmocnín podobne aj pri inom označení strán trojuholníka, vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán, samostatne použiť Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života.</p>
<p>Ihlan, valec, kužeľ, guľa, ich objem a povrch</p>	
<p>(rotačný) valec, (rotačný) kužeľ, guľa, guľová plocha ihlan (pravidelný, trojboký, štvorboký, ...) sieť, podstava (horná, dolná), plášť, výška, vrcholstrana kužeľa stred gule, polomer a priemer gule objem, povrch základňa</p>	<p>načrtnúť ihlan, valec a kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní, opísať ihlan, valec, kužeľ a guľu a pomenovať ich základné prvky, určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana, zostrojiť sieť ihlana, valca a kužeľa, dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch ihlana, valca, kužeľa a gule, vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana, valca, kužeľa a gule.</p>
<p>Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc s jednou neznámou</p>	
<p>rovnosť a nerovnosť dvoch algebrických výrazov lineárna rovnica s jednou neznámou lineárna nerovnica s jednou neznámou ľavá a pravá strana rovnice (nerovnice), riešenie (koreň) rovnice a nerovnice znamienka rovnosti (nerovnosti), znaky nerovnosti, ostré a neostré nerovnosti skúška správnosti</p>	<p>rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebrických) výrazov, rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice, vyriešiť jednoduchú lineárnu rovnicu s jedným výskytom neznámej, vyriešiť jednoduchými úpravami lineárnu rovnicu s viacnásobným výskytom neznámej (napr. $2x + 3 = 3x - 4$), význam skúšky správnosti a rozumieť tomu, prečo nie je pri niektorých rovni-</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>výraz, lomený výraz, výraz s neznámou v menovateli rovnica s jednou neznámou podmienky pre riešenie rovnice (s neznámou v menovateli), skúška správnosti slovná (kontextová) úloha, zápis, matematizácia textu úlohy postup riešenia, zostavenie lineárnej rovnice (nerovnice), skúška, odpoveď vyjadrenie neznámej zo vzorca</p>	<p>ciach nutná, vyriešiť jednoduché lineárne nerovnice s jedným výskytom neznámej (napr.: $2(x + 8) > 42$) vyriešiť jednoduché rovnice s jedným výskytom neznámej v menovateli (napr.: $432 = +x$), urobiť skúšku správnosti riešenia jednoduchej rovnice s neznámou v menovateli, určiť podmienky riešenia rovnice s neznámou v menovateli, vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov), vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnicou, tipovaním, ...), vyriešiť slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici), overiť správnosť riešenia slovnej úlohy</p>
<p>Podobnosť trojuholníkov</p>	
<p>geometrické útvary v rovine zhodnosť geometrických útvarov podobnosť geometrických útvarov, podstata podobnosti pomer podobnosti dvoch geometrických útvarov podobnosť trojuholníkov vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu) podobnosť trojuholníkov v praxi</p>	<p>vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov, rozhodnúť o podobnosti dvojice trojuholníkov v rovine, vypočítať pomer podobnosti dvoch podobných trojuholníkov, na základe viet o podobnosti trojuholníkov vyriešiť primerané výpočtové a konštrukčné úlohy, využiť vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok, určiť skutočnú vzdialenosť (mierka mapy) a skutočné rozmery predmetov (mierka plánu)</p>
<p>Štatistika</p>	
<p>štatistický prieskum, štatistický súbor, rozsah štatistického súboru, štatistický znak, triedenie absolútna početnosť, početnosť a relatívna početnosť javu tabuľka, graf – diagram, prechod od jedného typu znázornenia kinému hodnoty – údaje, ich znázornenie a interpretácia využitie IKT v štatistike, prieskum</p>	<p>zrealizovať primeraný štatistický prieskum, pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu, vyriešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru, spracovať získané hodnoty – údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	ky interpretovať údaje z tabuľky, prostredníctvom viacerých druhov diagramov – grafov znázorniť hodnoty – údaje.
Grafické znázorňovanie závislostí	
pravouhlý systém súradníc, sústava súradníc v rovine súradnicové osi, priesečník súradnicových osí súradnice bodu graf, hodnota hodnoty v tabuľke, najmenšia hodnota, nulová hodnota, najväčšia hodnota závislosť dvoch hodnôt, nezávislá a závislá premenná graf priamej úmernosti, graf nepriamej úmernosti lineárna závislosť, lineárna funkcia graf lineárnej funkcie	opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém, zobraziť bod (úsečku, trojuholník, atď.) v pravouhlom súradnicovom systéme (napr. $A[3 ; 2]$; úsečka XY , ak $X[2 ; -4]$ a $Y[-3 ; 3]$, atď.), zostrojiť graf priamej úmernosti a lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky, určiť k danej prvej súradnici druhú súradnicu bodu, ktorý leží na danom grafe prečítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a použiť ich pri výpočte, vyriešiť slovné úlohy na využitie grafov priamej a nepriamej úmernosti.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

12 Biológia

názov predmetu	Biológia
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok ôsmy a deviaty ročník 2 h / týždeň, 66 h / rok piaty, šiesty a siedmy ročník
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

12.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet biológia je na základnej škole zameraný na poznávanie javov a procesov prebiehajúcich v prírode vo vzájomných súvislostiach a vedie žiakov k chápaniu prírody ako celku. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť a konať, ako aj pre upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

Obsahová náplň predmetu vedie žiaka k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia. Základným štruktúrnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu učiva v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch v chronológii absolvovania dvanástich tematických okruhov v postupnosti od 5. po 9. ročník. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach, od prvotného zamerania sa na živú prírodu, cez ekologické a environmentálne súvislosti, cez pochopenie základov genetiky až po pochopenie významu neživej prírody ako súčasti životného prostredia organizmov.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na dvanásť tematických okruhov:

5. ročník

Príroda a život

Spoločenstvá organizmov

6. ročník

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Život s človekom a v ľudských sídlach

Živé organizmy a ich stavba

7. ročník

Stavba a funkcie tela stavovcov

Človek a jeho telo

8. ročník

Základné životné procesy organizmov

Dedičnosť a premenlivosť organizmov

Životné prostredie organizmov a človeka

9.ročník

Neživá príroda a jej poznávanie

Dejiny Zeme

Ekologické podmienky života

Učivo v **5. ročníku** je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí, t. j. pozornosť je venovaná živej prírode. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu. Základom tematického okruhu **Príroda a život** sú témy zamerané na rozlišovanie živej a neživej časti prírody, na získavanie informácií o konkrétnej prírodine s využitím pomôcok určených na pozorovanie a pokus. Tematický okruh **Spoločenstvá organizmov** sa zameriava na konkrétne spoločenstvá- spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky a vysokohorské s dôrazom na organizmy v nich žijúce a taktiež na súvislosti vyplývajúce z ich spôsobu života.

Učivo **6. ročníka** sa opiera o poznatky získané z predchádzajúceho ročníka avšak s postupným prechodom od vonkajších štruktúr na pochopenie vnútorných štruktúr so zameraním na živé organizmy. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti vplyvu človeka na život organizmov cez rozlišovanie špecifik spoločenstva vznikajúceho v ľudských sídlach a okolí až po význam organizmov žijúcich v okolí ľudských sídel v tematickom okruhu **Život s človekom a v ľudských sídlach**. Pochopenie podstaty vnútorných štruktúr, t. j. porovnávania rastlinnej a živočíšnej bunky, cez poznávanie jednobunkových organizmov a základnej stavby tela nekvitnúcich a kvitnúcich rastlín až po vnútornú stavbu tela bezstavovcov v tematickom okruhu **Živé organizmy a ich stavba**.

V 6. ročníku je navýšená jedna vyučovacia hodina, pričom hodina je využitá na rozšírenie oboch tematických okruhov. To umožňuje žiakom lepšie a podrobnejšie pochopiť vzťahy a súvislosti v učive.

Usporiadanie učiva v **7. ročníku** je pokračovaním učiva z predchádzajúceho ročníka, učivo o vnútornej štruktúre organizmov prechádza po predošlom pochopení stavby bezstavovcov k stavovcom v tematickom okruhu **Stavba a funkcie tela stavovcov**. Súčasťou tematického okruhu je pochopenie pojmov orgán a orgánová sústava, cez postupné predstavenie orgánových sústav-krycej, opornej, pohybovej, tráviacej, dýchacej, obehovej, vylučovacej, nervovej

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

a rozmnožovacej srešpektovaním ich vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v rámci tematického okruhu **Človek a jeho telo** umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicko-fyziologických poznatkov – cez postupné predstavenie orgánových sústav s dôrazom na poskytovanie 1. pomoci, smerujúc k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Obsah učiva **8. ročníka** je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode. Na lepšie a podrobnejšie pochopenie vzťahov a súvislostí v učive. Tematický okruh **Základné životné procesy organizmov** je zameraný na odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky až po postupné predstavenie všetkých životných procesov organizmov. Základné poznatky z genetiky získajú žiaci absolvovaním tematického okruhu **Dedičnosť a premenlivosť organizmov**. Tematický okruh **Životné prostredie organizmov a človeka** je predovšetkým zameraný na pochopenie environmentálnych súvislostí so zameraním na pozitívny a najmä negatívny zásah človeka do prírody.

Štruktúra obsahu učiva v **9. ročníku** sa orientuje na neživú prírodu v tematickom okruhu **Neživá príroda a jej poznávanie, ktorý rozoberá problematiku** zloženia Zeme, problematiku minerálov a hornín, geologických procesov. Tematický okruh Dejiny Zeme uvádza žiaka do problematiky vzniku skamenelín, cez chronologický prehľad jednotlivých geologických ér až po komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj s dôrazom na vývoj prírody na Slovensku. Ďalším tematickým okruhom sú **Ekologické podmienky života**, ktoré riešia problematiku ekológie so zameraním na pojmový aparát z tejto oblasti až po orientáciu na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na základné ekologické poznatky.

12.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek,
- pochopia prírodné javy, procesy a objekty vo vzájomných súvislostiach,
- získajú informácie o prírode pozorovaním, pátraním, skúmaním a využitím rôznych zdrojov,
- analyzujú, interpretujú, triedia a hodnotia informácie o organizmoch a prírode,
- používajú správnu terminológiu na opísanie procesov a javov v živej a neživej prírode,
- plánujú, uskutočňujú, zaznamenávajú a vyhodnocujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy,
- diskutujú o význame a praktických dôsledkoch vybraných vedeckých objavov,
- aplikujú osvojené spôsobilosti a vedomosti na podporu svojho zdravia,
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje,
- plánujú a realizujú jednoduché projekty v oblasti biológie,
- prezentujú a obhajujú výsledky svojej práce.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Vyučujúci rešpektujú závery vyšetrenia CPPPaP. Pri práci je uplatňovaný diferencovaný prístup k žiakom so ŠPU. Tí majú dostatočný časový priestor k splneniu zadaných úloh. V písomnom prejave sú zohľadňované špecifické chyby. Individuálne sa pristupuje k hodnoteniu týchto žiakov. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy. Nadaní žiaci dostávajú úlohy rozvíjajúce logické myslenie, zapájajú sa do súťaží.

12.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov

- v oblasti **komunikačných schopností**:
identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať (verbálne, písomne a graficky) k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.
- v oblasti **identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť**:
riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- v oblasti **sociálnych kompetencií**:
vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- v oblasti **získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností**:
používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

12.4 Stratégia vyučovania

Pre dosiahnutie stanoveného cieľa vyučovanej hodiny biológie používa pedagóg rôzne metódy a formy vyučovania. Motivácia je nevyhnutná súčasť vyučovania biológie, v rámci nej sa na hodinách využíva didaktická hra, súťaž, motivačný rozhovor, rozprávanie, pochvala alebo povzbudenie.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

V expozičnej a fixačnej časti hodiny podľa preberaného učiva pedagóg využíva metódu znázornenia, metódu výkladu s využitím IKT (prezentácia), metódu riešenia problémových úloh, porovnávanie, bádanie, rozprávanie, induktívnu, analytickú, dialogickú metódu, experimentálnu metódu (praktické aktivity), syntetickú metódu, heuristickú metódu, didaktické hry a podobne.

Základná vyučovacia forma práce je v triede prípadne v odbornej učebni- prírodovednej učebni alebo učenie v prírode. V rámci hodín, pokiaľ to učivo a dané podmienky umožňujú, sa strieda frontálna, individuálna, skupinová práca, práca vo dvojiciach.

Pedagóg si pripraví hodinu tak, aby žiak dosiahol v čo najväčšej miere stanovený cieľ.

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)
- zážitkové metódy
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž)
- problémové metódy (heuristická metóda, projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania - písomného aj ústneho)
- diagnostické metódy (pozorovanie, ústne skúšanie, písomné skúšanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania – pravidlá, poučky, definície a pod.)
- porovnávanie, t. j. synkretický postup (zisťovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina
- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

závislosti členov heterogénnej skupiny)

- práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií)
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

12.5 Učebné zdroje

Učebné zdroje pri vyučovaní biológie sú predovšetkým odborná literatúra- učebnica, pracovný zošit a taktiež pracovné listy vytvárané samotnými vyučujúcimi, v neposlednom rade aj internet.

Učebnice:

- UHEREKOVÁ, M. a kol.: Biológia pre 5. ročník základných škôl, Expol Pedagogika, Bratislava, 2008, 108 s., ISBN 978-80-8091-130-0
- UHEREKOVÁ, M. a kol.: Biológia pre 6. ročník základných škôl, Expol Pedagogika, Bratislava, 2009, 96 s., ISBN 987-80-8091-180-5
- UHEREKOVÁ, M. a kol.: Biológia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika, Bratislava, 2011, 135 s., ISBN 987-80-8091-221-5
- UHEREKOVÁ, M., BIZUBOVÁ, M.: Biológia pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, SPN, Bratislava, 2011, 127 s., ISBN 987-80-10-02077-5
- UHEREKOVÁ, M. a kol.: Biológia pre 9. ročník základnej školy a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Educo, Prievidza, 2012, 75 s., ISBN 987-80-89431-34-2

Pracovné zošity: podľa ponuky napr.:

- pracovný zošit pre ročníky 5. – 9. ZŠ (napr. Hravá biológia – Taktik International, s.r. o.)

Ďalšia odborná literatúra:

- atlasy - liečivých rastlín, rastlín a húb, živočíchov a pod.
- encyklopédie
- odborné časopisy (Biológia - Ekológia - Geografia)

Web

- www. stránky, ktoré sú zamerané na oblasť biológie (biowebeba pod.)

Odborné učebné pomôcky:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Vzorok hornín a minerálov, kostra človeka, modely- bunka, kvet, struk, oko, srdce a pod., torzo človeka, mikroskop, potreby na mikroskopovanie, lupa, akryláty, prírodniny, nástenné obrazy napr. bunka, DVD- dokumenty, a iné.

Didaktická technika:

- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
- IKT
- vizualizér

12.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nespĺňa len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ - žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

Pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- pozoruje rozbor problému
- sleduje záujem o predmet
- vypracovávanie úloh v pracovnom zošite / pracovných listov/domácich úloh
- príprava na vyučovanie - pomôcky
- samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín
- hodnotenie ústne alebo známku

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Ústne skúšanie (monológ, dialóg):

- kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné) – hodnotenie ústne
- individuálne skúšanie (skúšanie jedného žiaka pred tabuľou)- hodnotenie známku

Písomné skúšanie je vo vyučovaní biológie významnou metódou kontroly dosahovaných výsledkov. Písomné práce poskytujú učiteľovi materiál na argumentovanie, dávajú úplný obraz o stave a úrovni vedomostí triedy ako celku i jednotlivých žiakov. Písomné skúšanie ukazuje, ako si žiaci trvalo a uvedomene osvojili nové učivo i staršie učivo, ako vedia samostatne používať teoretické poznatky v konkrétnych úlohách, či správne formulujú svoje myšlienky.

Používané *formy* písomných prác:

- bleskovky (5-10 minút), ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu z posledných troch preberaných tém- hodnotené známku
- priebežné písomky/ testy (10-20 minút) - krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známku
- kontrolné práce - tematické (max. 45 min.) - tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známku

Kombinovaná metóda skúšania

Dvaja alebo viacerí žiaci odpovedajú pri tabuli. Ostatných žiakov učiteľ informuje o práci skúšaných, pričom sa môže upriamiť na niekoľkých žiakov a tiež ich ohodnotiť.

Praktické aktivity

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach prípadne skupinách absolvujú praktické úlohy so zameraním na konkrétnu problematiku. Svoje zistenia s teoretickým vypracovaním úloh značia do protokolov, ktoré sú individuálne hodnotené známku.

Tvorba projektov

Žiaci individuálne alebo vo dvojiciach prípadne skupinách vypracovávajú projekty so zameraním na konkrétnu problematiku- tému. V projektoch, ktoré sú hodnotené známku sa zohľadňuje vecná správnosť, dodržanie zadaných kritérií, logickosť, pojmový aparát, výstižnosť témy, grafický prejav, estetickosť, úhľadnosť, snaživosť, pomôcky a pod. Súčasťou výroby projektov môže byť aj ústne prezentovanie projektu, kde žiak preukáže orientáciu a získané informácie z danej problematiky. Aj prezentovanie je hodnotené známku, pričom je potrebné brať v úvahu odbornú terminológiu, obsahovú správnosť, ústny prejav- komunikatívne zručnosti, logickosť a výstižnosť prejavu, samostatnosť a pod. V priebehu školského roka sú žiakom zadávané povinné projekty ale žiaci majú možnosť dobrovoľných projektov v počte 3 ks za polrok po dohode s vyučujúcim.

Tvorba power-pointových prezentácií

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach vytvárajú prezentácie v Power-Pointe so zameraním na konkrétnu problematiku- tému. V prezentáciách, ktoré sú hodnotené známku sa zohľadňuje vecná správnosť, dodržanie zadaných kritérií, logickosť, pojmový aparát, výstižnosť témy, estetickosť, úhladnosť, snaživosť a pod. Súčasťou vytvorených prezentácií môže byť aj ústne prezentovanie, kde žiak preukáže orientáciu a získané informácie z danej problematiky. Aj prezentovanie je hodnotené známku, pričom je potrebné brať v úvahu odbornú terminológiu, obsahovú správnosť, ústny prejav- komunikatívne zručnosti, logickosť a výstižnosť prejavu, samostatnosť a pod. V priebehu školského roka sú žiakom zadávané povinné prezentácie ale žiaci majú možnosť aj jednej dobrovoľnej prezentácie za polrok po dohode s vyučujúcim.

Žiak je priebežne hodnotený známku podľa percentuálnej stupnice

(s prepočtom na body):

výborný	100 - 90%
chválitebný	89,9 - 75%
dobrý	74,9 - 50%
dostatočný	49,9 - 25%
nedostatočný	25 - 0 %

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Biológia	ročník	
		piaty	
		2 hodiny / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. PRÍRODA A ŽIVOT	6	Poznávame prírodu- prírodniny Poznávanie prírody- pozorovaním a pokusom Poznávame rastliny a živočíchy Spoločenstvo organizmov a ekosystém	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
II. SPOLOČENSTVÁ ORGANIZMOV 1. Lesné spoločenstvo	25	Ako žije les Potravové reťazce Lesné dreviny- ihličnaté dreviny Lesné dreviny- listnaté dreviny Význam lesných drevín Fotosyntéza Lesné mikroorganizmy Lesné nekvitnúce byliny Lesné kvitnúce byliny Lesné huby, zásady zberu húb Lišajníky Lesné bezstavovce - mäkkýše, obrúčkavce Iné lesné bezstavovce - článkonožce Drobné lesné živočíchy Lesné stavovce- obojživelníky Lesné stavovce- plazy Lesné stavovce- vtáky Lesné stavovce- cicavce Lesný stavovce- ekosystém	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

2. Vysokohorské spoločenstvo	3	Vysokohorské rastliny Vysokohorské živočíchy	Environmentálna výchova Mediálna výchova
3. Vodné spoločenstvo	13	Voda a jej okolie Vodné rastliny Brehové rastliny Drobné vodné živočíchy Vodné bezstavovce Hmyz žijúci vo vode a na brehu Vodné a brehové stavovce - ryby Obojživelníky a plazy vo vode a na brehu Vodné vtáky Vodné cicavce Vodný ekosystém	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Environmentálna výchova
4. Poľné a lúčne spoločenstvo	19	Lúky, pasienky a polia Lúčne rastliny a huby Poľné plodiny - obilniny Poľné plodiny - krmoviny Poľné plodiny- olejninny Poľné plodiny- okopaniny Lúčne a poľné bezstavovce Lúčne a poľné stavovce – obojživelníky a plazy Lúčne a poľné vtáky Lúčne a poľné cicavce Trávnatý ekosystém	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova Environmentálna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Príroda a život	
<p>príroda, živé a neživé časti prírody, organizmy pozorovanie, pokus lupa, mikroskop, ďalekohľad mikroskopický preparát, podložné sklo, krycie sklíčko, pinzeta, preparačná ihla</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: rozlíšiť na príklade živé a neživé časti prírody, rozhodnúť, ktoré informácie získajú pozorovaním a ktoré pokusom, vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny, pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou.</p>
Spoločenstvá organizmov	
<p>spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky, vysokohorské baktérie, huby, rastliny, živočíchy potravinový reťazec dreviny, stromy, kry, byliny vonkajšia stavba tela rastlín a húb (drevín, bylín, húb s plodnicou) vrstvy lesa dreviny ihličnaté a listnaté machy, paprade, prasličky rastliny chránené, liečivé, jedovaté podzemné zásobné orgány huby jedlé, jedovaté lišajníky, spolužitie vonkajšia stavba tela živočíchov (bezstavovce, stavovce) parazity, inštinkt ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce koža, šupiny, perie, srst' bylinožravce, mäsožravce, všežravce vtáky stále, sťahovavé, dravce, sovy, spevavce voda stojatá, tečúca,</p>	<p>rozlíšiť spoločenstvá podľa zastúpenia organizmov, rozhodnúť o zaradení vybraných organizmov do lesného, vodného, poľného, lúčneho a vysokohorského spoločenstva, rozlíšiť organizmy podľa vonkajšej stavby, pozorovaním zistiť spoločné a rozdielne znaky skupín organizmov, vysvetliť prispôsobenie sa organizmov danému prostrediu, zdôvodniť potravinové vzťahy medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve, zostaviť jednoduchý potravinový reťazec pre každé spoločenstvo, zhodnotiť význam organizmov v prírode a pre človeka, argumentovať, prečo musia byť niektoré rastliny a živočíchy chránené, vyhľadať informácie, ktoré rastliny alebo živočíchy v ich regióne sú chránené, nájsť príklady poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka v okolí školy, rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, akceptovať zásady zberu húb a liečivých rastlín z prírody, zhodnotiť význam kyslíka rozpusteného vo vode pre život vodných organizmov, zdôvodniť škodlivosť a príčiny premnoženia niektorých druhov organizmov pre</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>kyslík, teplota vody planktón, riasy jednobunkové, mnohobunkové, sinice živočíchy jednobunkové, mnohobunkové plávacie blany, masné perie, vtáky kŕmivé, nekŕmivé hustá srst', silný chvost, hlodavé zuby, hlodavce lúka, pasienok, pole, medza, remízka trávnaté porasty, hospodárske plodiny obilniny, krmoviny, okopaniny, olejniny pohlavná dvojtvárnosť, hniezdenie</p>	<p>lesné a poľné spoločenstvo, zhotoviť záznam z pozorovania (nákres a popis), vyhľadať neznáme organizmy pomocou atlasu, spracovať doplňujúce informácie o jednotlivých spoločenstvách vyhľadané z rôznych zdrojov, prezentovať vlastné práce (plagáty, modely, prezentácie).</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Biológia	ročník	
		šiesty	
		2 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. ŽIVOT S ČLOVEKOM A V ĽUDSKÝCH SÍDLACH	27	<p>Ľudské sídla a ich okolie Mikroorganizmy - baktérie, plesne, kvasinky a ich význam Zelenina - rastliny pestované v záhradách a ich význam Ovocné rastliny a ich význam Netradičné druhy ovocia a zeleniny Rastliny rumovísk a ciest Liečivé, jedovaté a chránené rastliny Okrasné rastliny</p> <p>Včelárstvo, rybárstvo a rybnikárstvo Hospodárske zvieratá- chovateľsky významné vtáky a ich význam Hospodárske zvieratá- chovateľsky významné cicavce a ich význam Domáce zvieratá – spoločníci človeka a ich význam Škodcovia- nežiaduce živočíchy v domácnosti a pre človeka Nežiaduce cicavce v okolí ľudských sídel Vonkajšie a vnútorné parazity človeka Živočíchy v okolí ľudských sídel Chránené živočíchy v blízkosti človeka</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Ochrana života a zdravia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>II. ŽIVÉ ORGANIZMY A ICH STAVBA</p>	<p>39</p>	<p>Rastlinná a živočíšna bunka Vírusy a baktérie Jednobunkové organizmy Mnohobunkové organizmy</p> <p>Stavba tela nekvitnúcich rastlín Stavba tela kvitnúcich rastlín. Koreň- funkcie, význam Stonka- funkcie, význam List- funkcie, význam Kvet- funkcie, význam Plod a semeno- funkcie, význam Rast a vývin semena Rozmnožovanie rastlín Rastlinné telo ako celok Huby s plodnicou Huby bez plodníc- kvasinky, plesne, lišajníky</p> <p>Pŕhlivce Ploskavce a hlístovce – vnútorné parazity Mäkkýše Obrúčkavce - dážd'ovka Článkonožce- pavúk, rak Článkonožce- hmyz</p>	<p>Mediálna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
--	-----------	---	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Život s človekom a v ľudských sídlach	
<p>ľudské sídlo, zdomácnovanie, šľachtenie, odroda, plemeno mikroorganizmy (baktérie, plesne, kvasinky) zelenina cibuľová, hlúbová, koreňová, plodová, strukoviny rastliny hospodárske, ovocné včela, včelstvo, včelárstvo, ryby, rybárstvo, rybnikárstvo zvieratá hospodárske, domáce škodcovia, parazity vonkajšie, vnútorné, prenášače nákazy, prevencia, premnoženie hlodavcov, hmyzu dezinfekcia, dezinsekcia, deratizácia biologická ochrana, spevavce</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>rozlíšiť špecifiká spoločenstva vznikajúceho v ľudských sídlach a v ich okolí, zhodnotiť vplyv človeka na prostredie organizmov, vysvetliť, aký význam majú pre človeka mikroorganizmy, pestované rastliny a živočíchy žijúce v ľudských sídlach a v ich okolí, navrhnúť a realizovať projekt na poznávanie organizmov žijúcich v okolí svojho bydliska alebo školy, prezentovať výsledky z projektu.</p>
Živé organizmy a ich stavba	
<p>bunka, bunkové organely vírusy, baktérie organizmus jednobunkový, mnohobunkový pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava, organizmus stavba rastlín vonkajšia, vnútorná (koreň, stonka, list, kvet, plod, semeno) vlákno, podhubie, výtrusnica životný cyklus parazitov stavba tela bezstavovcov vonkajšia, vnútorná (sústava tráviaca, obehová, dýchacia, nervová, zmysly) rozmnožovanie a vývin bezstavovcov</p>	<p>rozlíšiť rastlinnú a živočíšnu bunku podľa stavby, vymenovať základné funkcie častí bunky, pozorovať bunky mikroskopom, pripraví prezentáciu o vírusových a bakteriálnych ochoreniach a ich prevencii, zostaví schému všeobecnej stavby a organizácie tela mnohobunkovej rastliny a živočicha, porovnať časti tela machu a kvitnúcej rastliny na ukážke, vysvetliť základné funkcie orgánov tela kvitnúcej rastliny, porovnať stavbu tela húb s plodnicami a bez plodníc, pozorovaním zistiť odlišnosti vonkajšej stavby tela jednotlivých skupín bezstavovcov, kategorizovať zástupcov prhlivcov, ploskavcov, hlístovcov, mäkkýšov, obrúčkavcov a článkonožcov na ukážke, navrhnúť a zaznamenať pozorovanie vybraného bezstavovca, spracovať a prezentovať výsledky pozorovania rôznymi formami.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Biológia	ročník	siedmy
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
1. STAVBA A FUNKCIE TEĽA STAVOVCOV	17	Povrch tela stavovcov Oporná a pohybová sústava stavovcov Tráviaca sústava stavovcov Dýchacia sústava stavovcov Obehová sústava stavovcov Močová sústava stavovcov Nervová sústava stavovcov Zmyslové orgány stavovcov Rozmnožovacia sústava Rozmnožovanie stavovcov Životné prejavy a správanie stavovcov Význam a ochrana stavovcov	Mediálna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
2. ČLOVEK A JEHO TEĽO	49	Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo Koža- povrch tela Koža - jej význam, starostlivosť, poškodenia a ochorenia 1. pomoc Oporná sústava - kosti Osová kostra- lebka a chrbtica Kostra končatín Pohybová sústava - svaly	Mediálna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Svaly hlavy, trupu a končatín</p> <p>Oporná a pohybová sústava- ich význam, starostlivosť, poškodenia a ochorenia, 1. pomoc</p> <p>Tráviaca sústava</p> <p>Zložky potravy. Premena látok a energie</p> <p>Projekt - Zásady správnej výživy</p> <p>Tráviaca sústava - jej význam, starostlivosť, poškodenia a ochorenia, 1. pomoc</p> <p>Dýchacia sústava - stavba a funkcia orgánov</p> <p>Dýchanie</p> <p>Dýchacia sústava - jej význam, starostlivosť, škodlivé vplyvy, 1. pomoc</p> <p>Obehová sústava- krv</p> <p>Srdce</p> <p>Krvné cievy a miazgové cievy</p> <p>Obehová sústava- jej význam, starostlivosť, poškodenia a ochorenia, 1. pomoc</p> <p>Vylučovanie, močová sústava</p> <p>Prevenca ochorení močovej sústavy</p> <p>Hormonálna sústava</p> <p>Nervová sústava</p> <p>Nervová sústava- jej význam, starostlivosť, poškodenia a ochorenia, 1. pomoc</p> <p>Zmyslové orgány chuti, čuchu a hmatu</p> <p>Zrak</p> <p>Sluch</p> <p>Poškodenia zraku a sluchu</p> <p>Vyššia nervová činnosť</p> <p>Rozmnožovacia sústava – mužské a ženské pohlavné orgány</p> <p>Vývin jedinca, oplodnenie, tehotenstvo a pôrod</p>	
--	--	--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Obdobia ľudského života, pohlavné ochorenia, vzťahy Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie Drogové závislosti a ich prevencia Vnútorné vplyvy na ľudské zdravie	
--	--	--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Stavba a funkcie tela stavovcov	
<p>stavovce orgán orgánová sústava orgánové sústavy stavovcov, sústav a krycia, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, nervová, zmysly, rozmnožovanie a vývin stavovcov oplodnenie vonkajšie, vnútorné vývin jedinca mimo tela samice, v tele samice životné prejavy a správanie stavovcov</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>rozlíšiť pojmy orgán a orgánová sústava, identifikovať jednotlivé orgánové sústavy stavovcov pomocou obrázkov, pomenovať základné orgány orgánových sústav stavovcov pomocou obrázkov, vysvetliť význam orgánových sústav pre život stavovca, zdôvodniť adaptáciu orgánov opornej, dýchacej a obehovej sústavy stavovca vzhľadom na jeho prirodzené prostredie a spôsob života, zdôvodniť odlišnosti orgánov tráviacej sústavy v závislosti od potravy, porovnať vonkajšie a vnútorné oplodnenie, analyzovať rozdiely vo vývine jedinca rýb, obojživelníkov plazov, vtákov a cicavcov, naplávať a uskutočniť sledovanie správania stavovcov, prezentovať svoje zistenia rôznymi formami, pozorovať kožné útvary stavovcov a zhodnotiť ich význam, vytvoriť prezentáciu o význame vybranej orgánovej sústavy stavovcov.</p>
Človek a jeho telo	
<p>znaky ľudského organizmu, ľudské spoločenstvo rasizmus stavba a funkcia orgánových sústav: koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, regulačné sústavy výživa, zložky potravy, potravinová pyramída, stravovacie návyky krvné skupiny, darcovstvo krvi, transfúzia</p>	<p>porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu, pomenovať na ukážke orgány ľudského tela, vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele, objasniť prepojenie orgánových sústav, zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci), demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vývin jedinca, starostlivosť o dieťa antikoncepcia, plánované rodičovstvo ochorenia orgánových sústav, úrazy zásady predlekárskej prvej pomoci infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy, inkubačná doba prevencia, imunita, očkovanie zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, stres, hygienické zásady, intímna hygiena, alkoholizmus, obezita, hladovanie, fajčenie psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť</p>	<p>aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam, zhotoviť plán pozorovania a skúmania ľudského tela, orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia, naplávať a uskutočniť projekt v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka.</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Biológia	ročník	
		ôsmy	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ PROCESY ORGANIZMOV	21	Bunka a jej štruktúra Život bunky Životné procesy organizmov Výživa a dýchanie baktérií a húb Výživa a dýchanie rastlín Rozmnožovanie baktérií a húb Rozmnožovanie rastlín Dráždivosť a pohyb rastlín Život rastlín Výživa živočíchov Dýchanie živočíchov Vylučovanie živočíchov Obeh telových tekutín živočíchov Regulácia tela živočíchov Zmyslové vnímanie živočíchov Pohyb živočíchov Rozmnožovanie a vývin živočíchov	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
II. DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ ORGANIZMOV	5	Dedičnosť a jej podstata Prenos genetických informácií Dedičnosť a premenlivosť	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Environmentálna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

III. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ORGANIZMOV A ČLOVEKA	7	Životné prostredie Faktory ovplyvňujúce ŽP a podmienky života Globálne environmentálne problémy Starostlivosť o ŽP, ochrana prírody	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť
--	---	--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Základné životné procesy organizmov	
<p>bunka rastlinná a živočíšna bunkové organely a ich funkcie výživa organizmov, živiny organizmy parazitické, saprofytické, symbiotické baktérie rozkladné, kvasné, mliečne, hľuzkové výživa rastlín, fotosyntéza výživa živočíchov, trávenie, vstrebávanie dýchanie organizmov, rozklad organických látok, uvoľnenie energie vylučovanie živočíchov dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín a živočíchov regulácia hormonálna, nervová delenie bunky rozmnožovanie organizmov pohlavné a nepohlavné rast, vývin, životný cyklus organizmov</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>zdôvodniť odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky, zhodnotiť význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov, vytvoriť pojmovú mapu vzťahov orgánových sústav živočíchov, porovnať životné procesy rastlín a živočíchov, naplánovať pozorovanie základných znakov a procesov organizmov rôznymi zmyslami a rôznymi spôsobmi, uskutočniť jednoduchý pokus alebo pozorovanie na skúmanie životných procesov organizmov, formulovať závery z uskutočneného pozorovania alebo pokusu.</p>
Dedičnosť a premenlivosť organizmov	
<p>genetika dedičnosť, premenlivosť, potomstvo genetická informácia jadro, chromozóm, nukleová kyselina, DNA, dvojitá vitnica gén, znak, vlastnosť kópia DNA alela dominantná, recesívna bunka telová, pohlavná, oplodnená kríženie, schéma kríženia premenlivosť nededičná, dedičná šľachtenie, odroda, plemeno dedičná choroba genetické poradenstvo</p>	<p>lokalizovať uloženie genetickej informácie v bunke, opísať stavbu chromozómu, monitorovať dedične podmienené znaky svojej rodiny, vysvetliť príčinu tvorby kópie nukleovej kyseliny a význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek, schematicky znázorniť prenos určitého znaku z rodičov na potomkov, rozlíšiť na príklade dedičnú a nededičnú premenlivosť, zhodnotiť význam dedičnosti a premenlivosti, zdôvodniť podstatu šľachtenia,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	diskutovať o dedičných chorobách, ich vplyve na život človeka a možnosti využitia genetického poradenstva, posúdiť využitie vedeckých poznatkov genetiky.
Životné prostredie organizmov a človeka	
životné prostredie zložky životného prostredia človeka ekológia, environmentalistika podmienky života priemysel, doprava, energetika, poľnohospodárstvo znečistenie vzduchu, vody, pôdy globálne environmentálne problémy odpad, skládky, spaľovanie, recyklácia starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody, chránené druhy, chránené územia obnoviteľné zdroje energie	zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia, monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska, zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie, zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život, argumentovať o pozitívach a negatívach priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín, určiť chránené rastliny, živočíchy a chránené územia Slovenska, analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov, zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie, dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody, zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí, vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov organizmov a prostredia, navrhnuť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Biológia	ročník	
		deviaty	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. NEŽIVÁ PRÍRODA A JEJ POZNÁVANIE	18	Neživá príroda Stavba Zeme, zemská kôra v pohybe Minerály a horniny Stavba a vlastnosti minerálov Geologické procesy a ich zdroje Vnútorne geologické procesy- Magmatická a sopečná činnosť, vyvreté horniny Zemetrasenie. Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry Premena hornín a premenené horniny Vonkajšie geologické procesy Usadené horniny Krasové procesy	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť Mediálna výchova
II. DEJINY ZEME	4	Skameneliny a vek Zeme Geologická história Zeme, prahory a starohory Prvohory, druhohory, tret'ohory a štvrtohory	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
III. EKOLOGICKÉ PODMIENKY ŽIVOTA	11	Organizmy a prostredie Neživé zložky prostredia Živé zložky prostredia Spoločenstvo Ekosystém. Život ekosystému Biosféra Biologická a ekologická rovnováha Globálne environmentálne problémy a ich riešenie	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Neživá príroda a jej poznávanie	
<p>neživá a živá príroda nerastné suroviny, rudy, nerudy zemská kôra pevninská a oceánska, zemský plášť, zemské jadro minerál, hornina kryštál, kryštalizácia vlastnosti minerálov, tvrdosť, hustota, farba, lesk chránené minerály horniny vyvreté, usadené, premenené geologické procesy vnútorné, vonkajšie zdroje energie geologických procesov činnosť magmatická, sopečná, zemetrasenie, premena hornín zvetrávanie mechanické, chemické geologické činitele, činnosť rušivá, tvorivá rozrušovanie, prenášanie, usadzovanie, spevňovanie kras, krasové útvary povrchové, podzemné</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>vysvetliť závislosť organizmov od neživej prírody a vplyv organizmov na neživú prírodu na príkladoch, diskutovať o význame nerastných surovín pre život človeka, vytvoriť model stavby zemského telesa, porovnať sféry zemského telesa podľa zloženia a významu, pozorovaním zistiť odlišnosti medzi minerálmi a horninami, identifikovať vybrané minerály a horniny, zdokumentovať výskyt minerálov alebo hornín v okolí školy, bydliska, navrhnuť spôsob na zistenie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov, zrealizovať pozorovanie alebo pokus na zistenie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov, vyhodnotiť pozorovanie alebo pokus na zistenie fyzikálnych a chemických vlastností minerálov, vyhľadať informácie o praktickom využití minerálov a hornín a ich výskyt na Slovensku, kategorizovať horniny podľa znakov, zdôvodniť vplyv geologických procesov na tvary zemského povrchu, na život organizmov, zdokumentovať katastrofické geologické procesy vo svete i na Slovensku a ich následky, navrhnuť projekt na poznávanie zaujímavostí neživej prírody na území Slovenska, vysvetliť vznik a výskyt krasu a krasových útvarov.</p>
Dejiny Zeme	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vek hornín, pomerný, skutočný skameneliny, vedúce skameneliny geologické éry vývoj života, zmena zemskej kôry, klimatické zmeny</p>	<p>modelovať proces vzniku skameneliny, usporiadať skameneliny na ukážke podľa geologických ér, zhodnotiť významné geologické procesy, ktoré prebiehali v jednotlivých geologických érach, zostaviť tabuľku jednotlivých etáp vývoja prírody Slovenska s významnými geologickými procesmi a organizmami z konkrétneho obdobia, zistiť informácie o vývoji prírody svojho okolia.</p>
Ekologické podmienky života	
<p>druh, prostredie, biotop biogénne prvky, faktory abiotické, biotické prispôbi- vosť, znášanlivosť jedinec, populácia vlastnosti populácie spoločenstvo, druhová rozmanitosť, štruktúra spoločenstva producent, konzument, reducent ekosystém prírodný, umelý potravová sieť, pyramída rovnováha biologická, ekologická ekologické hospodárenie</p>	<p>demonštrovať na príklade prispôbenie organizmov prostrediu, porovnať rozsah nárokov organizmov na faktory prostredia na príkladoch, identifikovať vonkajšie a vnútorné vzťahy populácií na príklade, vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov medzi populáciami, zhotoviť jednoduchú koláž ľubovoľného spoločenstva, zdokumentovať výskyt spoločenstiev rastlín a živočíchov v okolí školy alebo bydliska, analyzovať umelý a prírodný ekosystém z hľadiska druhovej rozmanitosti, zhodnotiť dôsledky narušenia biologickej rovnováhy, vytvoriť pojmovú mapu vzťahov a závislostí zložiek ekosystému, zdôvodniť výhody ekologického hospodárenia v krajine.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

13 Geografia

názov predmetu	Geografia
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok šiesty, siedmy, ôsmy a deviaty ročník 2 h / týždeň, 66 h / rok piaty
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

13.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť. Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania. Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlínstvom, živočíšstvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na jedenásť tematických okruhov:

5. ročník

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Planéta Zem

Zobrazovanie Zeme

Cestujeme po Zemi

Geografické exkurzie a vychádzky

6. ročník

Afrika

Ázia

7. ročník

Európa

8. ročník

Slovensko

9. ročník

Austrália a Oceánia

Polárne oblasti

Amerika- Nový svet

Učivo v **5. ročníku** je rozdelené na štyri tematické okruhy. Tematický okruh **Planéta Zem** je zameraný na rozpoznanie základných prvkov slnečnej sústavy, na zdanlivý pohyb Slnka a Zeme na oblohe, na príčiny striedania dňa a noci, striedanie ročných období až po určovanie časových a teplotných pásem Zeme. Súčasťou tematického okruhu je rozpoznávanie svetadielov a oceánov na glóbose (mape). Tematický okruh **Zobrazovanie Zeme** sa zameriava na praktické rozlišovanie zemských pologúl na glóbose, na určovanie geografickej polohy, na identifikáciu základných objektov na mape, na prácu s mierkou mapy a praktické vyhľadávanie konkrétnych miest na digitálnych mapách. Tretí tematický okruh je nazvaný **Cestujeme po Zemi** a rozoberá problematiku pohorí a nížin v súvislosti s odčítavaním z máp, zameriava sa na témy týkajúce sa sopiek, zemetrasení, dolín (kaňonov), riek, jazier a vodopádov s využitím ich rozpoznávania z máp a obrázkov. Ďalšie témy súvisia s podnebnými pásmami, výškovou a šírkovou pásmovitosťou, typmi krajín, ochranou prírody, sídlami až po predstavenie významných pamiatok v zozname UNESCO. Súčasťou učiva 5. ročníka je aj praktická aplikácia geografických znalostí v teréne od využitia nadobudnutých teoretických znalostí a zručností po ich využitie v praxi v tematickom okruhu **Geografické exkurzie a vychádzky**.

Učivo **6. ročníka** a **7. ročníka** sa zameriava na regionálnu geografiu, pričom v 6. ročníku je rozdelené na dva tematické okruhy- **Afrika** a **Ázia** a v 7. ročníku je jeden tematický okruh **Európa**. Spoznávanie regiónov začína od vymedzenia polohy a opisu pobrežia, cez charakteristiku povrchu, podnebia, vodstva až po charakteristiku rastlinstva a živočíšstva v rámci fyzickej geografie. Z humánnej geografie sú zastúpené témy týkajúce sa obyvateľstva, sídel, hospodárstva, problémov a pamiatok regiónov. Učivo o Európe sa ešte viac zameriava na charakteristiky oblastí s prihliadnutím na ich spoločné a odlišné črty štátov, ktoré ich tvoria.

Po zvládnutí učiva o Európe v predchádzajúcom ročníku, sa učivo v **8. ročníku** opiera o poznávanie našej vlasti v jednom tematickom okruhu – **Slovensko**. Štruktúra učiva v rámci tematického okruhu umožňuje plynulé oboznámenie sa s témami fyzickej geografie od tém týkajúcich sa vymedzenia polohy, cez charakteristiku povrchu, podnebia- klímy, vodstva až

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

po charakteristiku rastlinstva a živočíšstva, ochranu prírody. Humánnu geografiu zastupujú témy o histórii, obyvateľstve, sídlach, hospodárstve až po charakteristiky regiónov, krajov, významné pamiatky a problémy trápiace Slovensko.

Štruktúra učiva **9. ročníka** sa smeruje k ukončeniu základného prehľad z regionálnej geografie predstavením posledných regiónov v posledných troch tematických okruhoch **Austrália a Oceánia, Polárne oblasti, Amerika- Nový svet**. Spoznávanie regiónov začína od vymedzenia polohy a opisu pobrežia, cez charakteristiku povrchu, podnebia, vodstva až po charakteristiku rastlinstva a živočíšstva v rámci fyzickej geografie. Z humánnej geografie sú zastúpené témy týkajúce sa obyvateľstva, sídel, hospodárstva, problémov a pamiatok regiónov. Súčasťou preberaných tém je aj upriamenie pozornosti na jedinečnosť, unikátnosť spomínaných regiónov.

13.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie okrajine rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie okrajine rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy apod.),
- interpretujú mapyrôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci:

Vyučujúci rešpektujú závery vyšetrenia CPPPaP. Pri práci je uplatňovaný diferencovaný prístup k žiakom so ŠPU. Tí majú dostatočný časový priestor k splneniu zadaných úloh. V písomnom prejave sú zohľadňované špecifické chyby. Individuálne sa pristupuje k hodnoteniu týchto žiakov. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy. Nadaní žiaci dostávajú úlohy rozvíjajúce logické myslenie, zapájajú sa do súťaží.

13.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

- používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.),

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- práca s informáciami o krajine ako časti Zeme, získané poznatky systemizovať do oblasti fyzickej a humánnej geografie,
- pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj - nielen na učebnice ale aj na odborné a populárno-vedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Uvedeným sa podporuje potreba čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu.
Interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov sa považujú za základné vyučovacie prostriedky geografie,
- v obsahu geografie má ísť o integráciu spoločenskovedných či prírodovedných disciplín (dejepis, biológia, geológia, fyzika, chémia, filozofie a pod.), väčší dôraz sa kladie na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta,
- rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získavajú spracúvaním projektov, žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie,
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete, kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie,
- schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a pod.)

13.3 Stratégia vyučovania

Pre dosiahnutie stanoveného cieľa vyučovanej hodiny geografie používa pedagóg rôzne metódy a formy vyučovania. Motivácia je nevyhnutná súčasť vyučovania geografie, v rámci nej sa na hodinách využíva didaktická hra, súťaž, motivačný rozhovor, rozprávanie, pochvala alebo povzbudenie.

V expozičnej a fixačnej časti hodiny podľa preberaného učiva pedagóg využíva metódu znázornenia, metódu výkladu s využitím IKT (prezentácia), metódu riešenia problémových úloh, porovnávanie, bádanie, rozprávanie, induktívnu, analytickú, dialogickú metódu, experimentálnu metódu, syntetickú metódu, heuristickú metódu, didaktické hry a podobne.

Základná vyučovacia forma práce je v triede prípadne v odbornej učebni- prírodovednej učebni. Ďalšou z možných organizačných foriem v geografii sú vychádzky a exkurzie. V rámci hodín, pokiaľ to učivo a dané podmienky umožňujú, sa strieda frontálna, individuálna, skupinová práca, práca vo dvojiciach.

Pedagóg si pripraví hodinu tak, aby žiak dosiahol v čo najväčšej miere stanovený cieľ.

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)
- zážitkové metódy
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž)
- problémové metódy (heuristická metóda, projektová metóda, brainstorming)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania - písomného aj ústneho)
- diagnostické metódy (pozorovanie, ústne skúšanie, písomné skúšanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania – pravidlá, poučky, definície a pod.)
- porovnávanie, t.j. synkretický postup (zistovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií)
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie
- exkurzie
- vychádzky

13.4 Učebné zdroje

Učebné zdroje pri vyučovaní geografie sú predovšetkým odborná literatúra- učebnica, pracovný zošit a taktiež pracovné listy vytvárané samotnými vyučujúcimi, mapy, atlasy a v poslednom rade aj internet.

Učebnice:

- RUŽEK, I. a kol.: Geografia pre 5. ročník základných škôl, VKÚ, Harmanec, 2009, 80 s., ISBN 978-80-8042-571-5

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- LIKAVSKÝ, P. a kol.: Geografia pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ, Harmanec, 2009, 80 s., ISBN 978-80-8042-572-2
- TOLMÁČI, L. a kol.: Geografia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ, Harmanec, 2010, 104 s., ISBN 978-80-8042-608-8
- RUŽEK, I., LIKAVSKÝ, P.: Geografia pre 8. ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ, Harmanec, 2011, 120 s., ISBN 978-80-8042-629-3
- TOLMÁČI, L. a kol.: Geografia 9 pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava, 2012, 64 s., ISBN 978-80-81120-188-2

Pracovné zošity: podľa ponuky napr.:

- Hravá geografia – pracovný zošit pre ročníky 5. – 9. ZŠ, Taktik International, s.r. o.

Ďalšia odborná literatúra:

- Atlasy - Školský atlas Svet, Školský atlas Európa, Školský atlas Slovenská republika a pod.
- encyklopédie
- odborné časopisy (Biológia - Ekológia – Geografia, GEO)

Web

- www. stránky, ktoré sú zamerané na oblasť geografie

Odborné učebné pomôcky:

Glóbusy, mapy, telúrium, buzoly, nástenné obrazy, vyvreté horniny, DVD- dokumenty, svojpomocne vyrobené modely napríklad sopky, krajiny, pohoria a pod.

Didaktická technika:

- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
- IKT
- vizualizér

13.5 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nespĺňa len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ - žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

Pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- pozoruje rozbor problému
- sleduje záujem o predmet
- vypracovávanie úloh v pracovnom zošite / pracovných listov/domácich úloh
- príprava na vyučovanie - pomôcky
- samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín
- hodnotenie ústne alebo známkou

Ústne skúšanie (monológ, dialóg):

- kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné) – hodnotenie ústne
- individuálne skúšanie (skúšanie jedného žiaka pred tabuľou)- hodnotenie známkou
- súčasťou ústneho skúšania je aj práca s mapou, atlasmi a glóbusom

Písomné skúšanie je vo vyučovaní geografie významnou metódou kontroly dosahovaných výsledkov. Písomné práce poskytujú učiteľovi materiál na argumentovanie, dávajú úplný obraz o stave a úrovni vedomostí triedy ako celku i jednotlivých žiakov. Písomné skúšanie ukazuje, ako si žiaci trvalo a uvedomene osvojili nové učivo i staršie učivo, ako vedia samostatne používať teoretické poznatky v konkrétnych úlohách, či správne formulujú svoje myšlienky.

Používané *formy* písomných prác:

- bleskovky/ slepé mapy (5-10 minút), ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu z posledných troch preberaných tém- hodnotené známkou
- priebežné písomky/ testy/ slepé mapy (10-20 minút) - krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známkou
- kontrolné práce - tematické (max. 45 min.) - tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známkou

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Kombinovaná metóda skúšania

Dvaja alebo viacerí žiaci odpovedajú pri tabuli. Ostatných žiakov učiteľ informuje o práci skúšaných, pričom sa môže upriamiť na niekoľkých žiakov a tiež ich ohodnotiť.

Tvorba projektov

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach prípadne skupinách vypracúvajú projekty so zameraním na konkrétnu problematiku- tému. V projektoch, ktoré sú hodnotené známku sa zohľadňuje vecná správnosť, dodržanie zadaných kritérií, logickosť, pojmový aparát, výstižnosť témy, grafický prejav, estetickosť, úhľadnosť, snaživosť, pomôcky a pod. Súčasťou výroby projektov môže byť aj ústne prezentovanie projektu, kde žiak preukáže orientáciu a získané informácie z danej problematiky. Aj prezentovanie je hodnotené známku, pričom je potrebné brať v úvahu odbornú terminológiu, obsahovú správnosť, ústny prejav- komunikatívne zručnosti, logickosť a výstižnosť prejavu, samostatnosť a pod. V priebehu školského roka sú žiakom zadávané povinné projekty ale žiaci majú možnosť dobrovoľných projektov v počte 3 ks za polrok po dohode s vyučujúcim.

Tvorba power-pointových prezentácií

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach vytvárajú prezentácie v Power-Pointe so zameraním na konkrétnu problematiku- tému. V prezentáciách, ktoré sú hodnotené známku sa zohľadňuje vecná správnosť, dodržanie zadaných kritérií, logickosť, pojmový aparát, výstižnosť témy, estetickosť, úhľadnosť, snaživosť a pod. Súčasťou vytvorených prezentácií môže byť aj ústne prezentovanie, kde žiak preukáže orientáciu a získané informácie z danej problematiky. Aj prezentovanie je hodnotené známku, pričom je potrebné brať v úvahu odbornú terminológiu, obsahovú správnosť, ústny prejav- komunikatívne zručnosti, logickosť a výstižnosť prejavu, samostatnosť a pod. V priebehu školského roka sú žiakom zadávané povinné prezentácie ale žiaci majú možnosť aj jednej dobrovoľnej prezentácie za polrok po dohode s vyučujúcim.

Žiak je priebežne hodnotený známku podľa percentuálnej stupnice (s prepočtom na body):

výborný	100 - 90%
chválitebný	89,9 - 75%
dobrý	74,9 - 50%
dostatočný	49,9 - 25%
nedostatočný	25 - 0 %

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Geografia	ročník	piaty
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. PLANÉTA ZEM	12	Tvar Zeme Naše miesto vo vesmíre Mesiac – prirodzená družica Zeme Mesačné fázy Pohyby Zeme – prečo sa striedajú deň a noc Pohyby Zeme – prečo sa striedajú ročné obdobia Objavovanie vesmíru a využitie kozmonautiky Povrch Zeme- Svetadiely a oceány Cesty objaviteľov do rôznych častí Zeme	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Environmentálna výchova Multikultúrna výchova
II. ZOBRAZOVANIE ZEME	13	Čo môžeme vidieť na glóbose Zemské pologule Geografická sieť- Poludníky, rovnobežky Geografická poloha, GPS Určovanie geografickej polohy Práca s glóbusom Čo môžeme vidieť na mape Mierka Meranie na mapách Výpočet mierky Práca s mapou Práca s atlasom	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia
III. CESTUJEME PO ZEMI	37	Stavba Zeme Pohoria, nížiny	Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Sopky Zemetrasenia Činnosť vody – rieky, jazerá Doliny (kaňony), vodopády Činnosť ľadovca Činnosť vetra Atmosféra – ovzdušie, oblaky Počasie Podnebie, podnebné pásma Typy krajín - Rozmanité krajiny Zeme Šírková pásmovitosť- krajiny teplého podnebného pásma Šírková pásmovitosť- subtropické krajiny Šírková pásmovitosť – krajiny mierneho podnebného pásma Šírková pásmovitosť – krajiny studeného podnebného pásma Dažďové pralesy Polárne krajiny Výšková pásmovitosť- vysokohorská krajina Mestá a dediny Pamiatky UNESCO Pamiatky UNESCO v Európe Pamiatky UNESCO v Afrike Pamiatky UNESCO v Amerike Pamiatky UNESCO v Ázii Pamiatky UNESCO v Austrálii Pamiatky UNESCO na Slovensku</p>	<p>Environmentálna výchova Finančná gramotnosť</p>
<p>IV. GEOGRAFICKÉ EXKURZIE A VYCHÁDZKY</p>	<p>4</p>	<p>Vychádzka do okolia Geografická exkurzia- vytýčenie trasy, priebeh Geocaching, GPS Práca s digitálnymi mapami</p>	<p>Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia Finančná gramotnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Planéta Zem	
vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac) guľatý tvar Zeme dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, vysvetliť striedanie ročných období, rozpoznať na glóbusu (mape) svetadiely a oceány na Zemi.
Zobrazovanie Zeme	
glóbus nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy) GPS	rozlíšiť na glóbusu jednotlivé zemské pologule, určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.
Cestujeme po Zemi	
pohoria, nížiny sopky, zemetrasenia doliny (kaňony), rieky, vodopády, jazerá podnebné pásma (teplé, mierne, studené), ovzdušie, oblaky výšková stupňovitosť, šírková pásmovitosť typy krajín (tropické dažďové lesy, savany, púšte, subtropická krajina, stepi, listnaté lesy mierneho pásma, ihličnaté lesy mierneho pásma, tundra, polárna	porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím: vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí, zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, zdôvodniť usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitosť), porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>krajina, vysokohorská krajina) ochrana prírody mestá, vidiecke sídla prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v zozname UNESCO</p>	<p>ústiú: vysvetliť vznik riek a jazier, opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády, porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín: zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, vysvetliť vznik usporiadania rastlinstva a živočíšstva na Zemi do pásiem (šírkovú pásmovitosť), priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov, na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbuse). porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom: porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbuse).</p>
<p>Geografické exkurzie a vychádzky</p>	
<p>turistické vybavenie, turistická mapa orientácia mapy, kompas členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník Geocaching, GPS</p>	<p>vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovne opísať jej priebeh, odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Geografia	ročník	šiesty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. AFRIKA	16	Poloha a pobrežie Afriky Povrch Afriky Podnebie Afriky Vodstvo Afriky Rastlinstvo a živočíšstvo Afriky Obyvateľstvo Afriky Sídla Afriky Hospodárstvo Afriky Severná Afrika Stredná Afrika Južná Afrika	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
II. ÁZIA	17	Poloha a pobrežie Ázie Povrch Ázie Podnebie Ázie Vodstvo Ázie Rastlinstvo a živočíšstvo Ázie Obyvateľstvo a sídla Ázie Hospodárstvo Ázie Juhozápadná Ázia	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Južná Ázia Juhovýchodná Ázia Východná Ázia Severná Ázia Stredná Ázia	
--	--	--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Afrika	
<p>Afrika Madagaskar, Somálsky polostrov Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv rovník, obratníky panvy, pohoria, plošiny, púšte Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro pasáty Níl, Kongo, Niger rastlinné pásma, živočíchy</p> <p>oblasti Afriky Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa Juhoafrická republika Keňa Egypt Nigéria rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia národnostné zloženie hospodárstvo a nerastné suroviny problémy obyvateľstva Afriky pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike, porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky, zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky,</p> <p>uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.</p>
Ázia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Ázia Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka, Veľké Sundy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus Suezský prieplav, Červené more, Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris Himaláje, Tibetská náhorná plošina, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina monzúny, tajfúny, cunami typy krajiny</p> <p>obyvateľstvo Ázie Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus hospodárstvo Ázie Čína India Japonsko Indonézia Turecko Izrael ázijské tigre, elektronika, ropa pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), vysvetliť prúdenie monzúnov, identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované, zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie, objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí, identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami, zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii,</p> <p>vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy,</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape</p>
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Geografia	ročník	
		siedmy	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. EURÓPA	33	Poloha, rozloha a pobrežie Európy Povrch Európy Podnebie Európy Vodstvo Európy Typy krajín Európy Obyvateľstvo a sídla Európy Hospodárstvo Európy Európska únia Stredná Európa- Slovensko, Česko Poľsko, Maďarsko Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko Západná Európa – Francúzsko, Monako Belgicko, Luxembursko, Holandsko Spojené kráľovstvo, Írsko Severná Európa- Dánsko, Island Nórsko, Švédsko, Fínsko Litva, Lotyšsko, Estónsko Južná Európa – Španielsko, Portugalsko, Andorra Taliansko, Vatikán, San Maríno, Malta Grécko Juhovýchodná Európa – Slovinsko, Chorvátsko Srbsko, Čierna Hora, Bosna a Hercegovina, Macedónsko,	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	Albánsko Rumunsko, Bulharsko Východná Európa – Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko Rusko	
--	---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Európa	
<p>Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán nultý poludník, severný polárny kruh Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna Východoeurópska nížina, Panónska panva povodie, úmorie, rozvodie Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe kontinentalita ľadovec podnebné pásma typy krajín</p> <p>Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie hospodárstvo, nerastné suroviny problémy Európy oblasti Európy Česko Poľsko Nemecko</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy,</p> <p>zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy),</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Francúzsko Spojené kráľovstvo Švédsko Taliansko Rusko pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy, vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Geografia	ročník	ôsmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE UČIVA 8. ROČNÍKA	2	Úvodná hodina Opakovanie Európy	
II. SLOVENSKO 1. Príroda Slovenska	9	Poloha a rozloha Slovenska Povrch Slovenska Podnebie a podnebné oblasti Slovenska Vodstvo Slovenska Rastlinstvo, živočíšstvo a pôdy Slovenska Ochrana prírody, kalamity a prírodné hrozby Slovenska Práca s tematickými mapami Slovenska Opakovanie učiva tematického celku Slovensko - 1	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť
2. Obyvateľstvo, sídla, hospodárstvo Slovenska	10	História Slovenska Obyvateľstvo Slovenska Sídla Slovenska - mestá a vidiecke sídla Hospodárstvo Slovenska Znečistenie Slovenska Cestovný ruch Slovenska Práca s tematickými mapami Slovenska Opakovanie učiva tematického celku Slovensko- 2	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť
3. Regióny Slovenska	12	Bratislavský kraj Trnavský kraj Nitriansky kraj Trenčiansky kraj	Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Žilinský kraj Banskobystrický kraj Košický kraj Prešovský kraj Opakovanie učiva tematického celku Slovensko- 3 Záverečné opakovanie	Mediálna výchova Finančná gramotnosť
--	--	--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Slovensko	
<p>Karpaty</p> <p>Tatry, Nízke Tatry, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, Nízke Beskydy</p> <p>Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina</p> <p>Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava jazerá, plesá, umelé vodné nádrže</p> <p>minerálne a termálne pramene klimatické oblasti</p> <p>vegetačné (rastlinné) stupne chránené oblasti</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma) („čítanie“ mapy),</p> <p>identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska,</p> <p>vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska,</p> <p>zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska,</p> <p>vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek,</p> <p>vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska,</p> <p>v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody,</p> <p>odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku,</p> <p>uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch,</p> <p>v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy),</p>
<p>história</p> <p>obyvateľstvo</p> <p>mestá, vidiecke sídla</p>	<p>v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska,</p> <p>vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina Nitra, Trenčín, Poprad, Martin hospodárstvo a nerastné suroviny administratívne členenie cestovný ruch problémy Slovenska regióny Slovenska pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska, zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska, na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve.</p>
---	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Geografia	ročník	deviaty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. AUSTRÁLIA A OCEÁNIA	10	Poloha a povrch Austrálie Podnebie Austrálie Vodstvo Austrálie Rastlinstvo a živočíšstvo Austrálie Oceánia- Polynézia, Mikronézia, Melanézia Austrálsky zväz, obyvateľstvo a sídla Austrálie Hospodárstvo Austrálie	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Finančná gramotnosť
II. POLÁRNE OBLASTI	4	Antarktída, Arktída, Grónsko	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Environmentálna výchova Finančná gramotnosť
III. AMERIKA – NOVÝ SVET	19	Poloha Ameriky Povrch Ameriky Podnebie Ameriky Vodstvo Ameriky Typy krajín Ameriky- rastlinstvo a živočíšstvo Obyvateľstvo Ameriky Sídla Ameriky Hospodárstvo Ameriky Kanada USA Mexiko a štáty Strednej Ameriky Brazília	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Argentína, laplatské štáty a andské štáty	
--	--	---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Austrália a Oceánia	
<p>Austrália Tasmánia obratník Kozorožca Veľká koralová bariéra Veľké predelové vrchy, Austrálske Alpy, plošiny, nížiny, púšte, Uluru Eyrovo jazero, Murray, Darling, podzemná voda rastlinné pásma, živočíchy Tichý oceán, Tasmanove more Polynézia, Melanézia, Mikronézia Nový Zéland, Havajské ostrovy</p> <p>Austrálsky zväz Sydney, Melbourne, Perth, Canberra rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, prísťahovalectvo, pôvodní obyvatelia Austrálie (aborigénci), hospodárstvo a sídla, pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie, porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu,</p> <p>zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie, vysvetliť dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva, identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie, zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.</p>
Polárne oblasti	
<p>Antarktída, Arktída Grónsko Severný ľadový oceán, Južný oceán severný polárny kruh, južný polárny kruh</p>	<p>opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy), zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pevninské ľadovce polárne stanice, hrozba znečistenia, globálne otepľovanie	vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach, zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí.
Amerika – Nový svet	
<p>Amerika rovník, obratníky Severná Amerika, Stredná Amerika, Južná Amerika Malé Antily, Veľké Antily Kordillery, Andy, Apalačské vrchy, Brazílska vysočina sopky, zemetrasenia Mississippská nížina, Atlantická nížina, Orinocká nížina, Laplatská nížina hurikány, tornáda Mississippi, Missouri, Veľké kanadské jazerá, Amazonka, Orinoco, Uruguaj, Parana, Titicaca typy krajiny prírodné pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p> <p>obyvateľstvo Ameriky, pôvodní obyvatelia, prisťahovalci (Angličania, Francúzi, Španieli, Portugalci, Afričania), miešanci, kresťanstvo Mexiko, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Lima, New York, Chicago, Los Angeles, Toronto, Rio de Janeiro, Atlanta, Miami, Montreal, Washington, Ottawa hospodárstvo Ameriky USA Kanada Mexiko a štáty Strednej Ameriky Južná Amerika Latinská Amerika Brazília Argentína</p>	<p>vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány). („čítanie“ mapy), vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike, popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa, odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape,</p> <p>opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky, uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

14 Informatika

názov predmetu	Informatika
časový rozsah výučby	1h / týždenne; 33h/rok
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	4 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

14.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné strategické riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

14.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

14.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Naplnenie hlavných cieľov sa opiera o kľúčové kompetencie žiakov:

- Oboznámiť sa s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním.
- Rozumieť pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov).
- Oboznámiť sa so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém).
- Rozvíjať schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť.
- Nadobudnúť schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t.j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- Rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať).
- Rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebazvedelávanie.
- Naučiť sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

14.4 Stratégia vyučovania

Určuje metódy a formy práce, ktoré budú motivovať a usmerňovať žiakov na vyučovaní a učení. Budeme používať predovšetkým tieto formy a metódy:

Brainstorming, heuristické metódy, problémové a projektové vyučovanie, demonštrácia učiteľom s použitím dataprojektora, samostatná práca žiakov s PC, ústna prezentácia vyhľadávaných informácií žiakom.

14.5 Učebné zdroje

Na podporu vyučovania žiakov využijeme nasledovné zdroje:

- multimedialne CD
- odbornú učebňu informatiky,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- učebnice: Tvorivá informatika – 1. zošit o obrázkoch, 1. zošit o práci s textom, 1. zošit o práci s tabuľkami, Informatika okolo nás,
- učebné pomôcky – časti PC

14.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

- pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov budeme uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu,
- písomnou formou budeme kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkovprostredníctvom PC,
- pri praktických aktivitách budeme hodnotiť dosiahnuté praktické zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby riešenia úloh. Toto hodnotenie bude tvoriť jadro hodnotiaceho portfólia.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Informatika	ročník	piaty
			1 hod/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S GRAFIKOU	6	Základné nástroje editora Geometrické tvary Výplň, maľovanie Oblasť, text Animácia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova VYV Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
II. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TEXTOM	7	Word – písanie písmen a čísl Word – úprava a označenie textu Word – slová a vety Word – odsek Word – obrázok Word – tvorba tabuľky Word – projekt	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova VYV Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
III. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S PREZENTÁCIAMI	6	PowerPoint – prezentácia PowerPoint – tvorba prezentácie PowerPoint – vkladáme objekty PowerPoint – motívy a animácie PowerPoint – projekt	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova VYV Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
IV. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – INFORMÁCIE	3	Informácie a typy informácií Otváranie a ukladanie informácií	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
V. KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S WEBOVOU STRÁNKOU	2	Internet, webový prehliadač Encyklopédia na internete, edukačné stránky	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VI. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – ANALÝZA PROBLÉMU	2	Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
VII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – JAZYK NA ZÁPIS RIEŠENIA	1	Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
VIII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU POSTUPNOSTI PRÍKAZOV	1	Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
IX. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA SO SÚBORMI A PRIEČINKAMI	1	Súbory a priečinky	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
X. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V OPERAČNOM SYSTÉME	1	Operačný systém, programy, súbory.	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
XI. SOFTVÉR A HARDVÉR – POČÍTAČ A PRÍDAVNÉ ZARIADENIA	1	Počítač, jeho súčasti	FYZ THD HUV
XII. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – BEZPEČNOSŤ A RIZIKÁ	1	Bezpečnosť a riziká na internete	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
XIII. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – DIGITÁLNE TECHNOLOGIE V SPOLOČNOSTI	1	Digitálne technológie v spoločnosti	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou	
<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> obrázok ako štvorcová mriežka, priehľadnosť, obrázok v rastru, animácia ako postupnosť obrázkov, dĺžka trvania (dĺžka zobrazenia obrázkov na obrazovke) <i>Procesy:</i> kreslenie základných geometrických tvarov, používanie nástrojov na kreslenie, otáčanie, preklápanie a zmena veľkosti oblasti, zmena veľkosti papiera, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie, zmena poradia, vloženie a odstránenie obrázka z animácie</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií, hľadať, odhaľovať a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií, kombinovať rôzne typy zdrojov grafiky.</p>
Reprezentácie a nástroje – práca s textom	
<p><i>Pojmy:</i> schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma (t.j. zvýraznenia), zarovnanie odseku, obrázok ako súčasť textu, obrázok ako súčasť textu, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, <i>Procesy:</i> presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu</p>	<p>používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, voliť vhodný nástroj na prácu s textom, používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu.</p>
Reprezentácie a nástroje – práca s prezentáciami	
<p><i>Pojmy:</i> snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie – prezentácia <i>Procesy:</i> vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie</p>	<p>používať konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Reprezentácie a nástroje – informácie	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk)	kódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, vyhľadávať a získavať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, elektronicky obchod, rezervácie lístkov...), získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, ofotovaním, nahraním zvuku, videa, ...), vybrať vhodné nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov).
Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou	
<i>Pojmy:</i> webová stránka	získavať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektuje autorské práva), posúdiť účel webovej stránky.
Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia	uvažovať o obmedzeniach, ktoré súvisia s riešením úlohy, identifikovať opakujúce sa vzory, rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia, popísať vzťahy medzi informáciami vlastnými slovami.
Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chybný zápis, konštrukcie jazyka ako postupnosti príkazov <i>Procesy:</i> zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu	použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka.
Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p><i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov</p>	<p>riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, aplikovať pravidlá konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov.</p>
<p>Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečkami</p>	
<p><i>Pojmy:</i> súbor, priečinok <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), odpadkový kôš <i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov</p>	<p>ukladať produkt do súboru, otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov, použiť nástroj na manipuláciu so súbormi a priečkami, presúvať, mazať, premenúvať súbory.</p>
<p>Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme</p>	
<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov <i>Procesy:</i> používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou</p>	<p>použiť rôznych aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku.</p>
<p>Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia</p>	
<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> klávesnica, myš a obrazovka ako zariadenia na komunikáciu s počítačom, pamäťové zariadenia (napr. CD, HD, USB kľúč) ako médiá/zariadenia na prenos a uchovanie informácií</p>	<p>pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie.</p>
<p>Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká</p>	
<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach <i>Procesy:</i> šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov</p>	<p>diskutovať o rizikách na internete, diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe.</p>
<p>Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> spoločnosť a sociálne siete, digitálne technológie okolo nás, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, navigáciu, doma, v škole, v práci rodičov, v obchode, digitálne technológie a hry, film, hudba <i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie</p>	<p>diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať taktiež o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková					
predmet	Informatika			ročník	šiesty
					1 hodina / týždeň
tematický celok		časová dotácia	téma		prierezové témy
I.	REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S GRAFIKOU	2	Animácia		Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj VYV Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
II.	REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TEXTOM	2	Práca s textom		Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
III.	REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S PREZENTÁCIAMI	2	Tvorba prezentácie		Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova VYV Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
IV.	REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TABUĽKAMI	3	Práca s tabuľkami		Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova MAT Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
V.	REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – ŠTRUKTÚRY	3	Tvorba a čítanie tabuliek Tvorba a čítanie grafov Tvorba a čítanie stromových štruktúr		Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova VYV Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VI.	KOMUNIKÁCIA A SPO- LUPRÁČA – VYHLADÁ- VANIE NA WEBE	2	Vyhľadávanie na webe	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
VII.	KOMUNIKÁCIA A SPO- LUPRÁČA – PRÁČA S NÁSTROJMI NA KOMU- NIKÁCIU	3	Práca s emailovou schránkou Práca s emailom Posielanie správ s prílohou	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
VIII.	ALGORITMICKÉ RIEŠE- NIE PROBLÉMOV – ANALÝZA PROBLÉMU	1	Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
IX.	ALGORITMICKÉ RIEŠE- NIE PROBLÉMOV – JA- ZYK NA ZÁPIS RIEŠE- NIA	1	Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis rieše- nia	
X.	ALGORITMICKÉ RIEŠE- NIE PROBLÉMOV – PO- MOCOUCO POSTUPNOSTI PRÍKAZOV	2	Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	
XI.	ALGORITMICKÉ RIEŠE- NIE PROBLÉMOV – PO- MOCOUCO CYKLOV	2	Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov	
XII.	ALGORITMICKÉ RIEŠE- NIE PROBLÉMOV – IN- TERPRETÁCIA ZÁPISU RIEŠENIA	1	Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	
XIII.	ALGORITMICKÉ RIEŠE- NIE PROBLÉMOV – HLADANIE, OPRÁVO- VANIE CHÝB	1	Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravova- nie chýb	
XIV.	SOFTVÉR A HARDVÉR – POČÍTAČ A PRÍDAVNÉ ZARIADENIA	2	Počítač a prídavné zariadenia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

XV.	SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V POČÍTAČOVEJ SIETI A NA INTERNETE	2	Práca v počítačovej sieti a na internete	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
XVI.	SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA PROTI VÍRUSOM A ŠPEHOVANIU	1	Práca proti vírusom a špehovaniu	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
XVII.	INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – BEZPEČNOSŤ A RIZIKÁ	2	Bezpečnosť a riziká	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
XVIII.	INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – LEGÁL- NOSŤ POUŽÍVANIA SOFTVÉRU	1	Legálnosť používania softvéru	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou	
<p><i>Pojmy:</i> animácia <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov, dĺžka trvania (dĺžka zobrazenia obrázkov na obrazovke) <i>Procesy:</i> krokovanie a prepínanie medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie, zmena poradia, vloženie a odstránenie obrázka z animácie</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>kombinovať rôzne typy zdrojov grafiky, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.</p>
Reprezentácie a nástroje – práca s textom	
<p><i>Pojmy:</i> schránka, odrážky a číslovanie, tabuľka <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> skryté značky ako súčasť textového dokumentu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu, text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii) <i>Procesy:</i> presúvanie, kopírovanie a vkladanie textu, vkladanie obrázkov zo súboru, kontrola pravopisu</p>	<p>posudzovať vplyv formátovacích nástrojov a skrytých znakov na výsledný text a operácie s textom, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.</p>
Reprezentácie a nástroje – práca s prezentáciami	
<p><i>Pojmy:</i> snímka, prezentácia, rozmiestnenie, pozadie, prechod medzi snímkami <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie – prezentácia <i>Procesy:</i> vytváranie prezentácie, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázku, spustenie a zastavenie prezentácie</p>	<p>skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.</p>
Reprezentácie a nástroje – práca s tabuľkami	
<p><i>Pojmy:</i> tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky <i>Procesy:</i> pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov,</p>	<p>používať konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

ich upravovanie a zvýrazňovanie	
Reprezentácie a nástroje – štruktúry	
<p><i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), riadok, stĺpec</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, význam postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, predchodca, nasledovník, sused, význam tabuľky</p> <p><i>Procesy:</i> práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry</p>	<p>orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií,</p> <p>organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...),</p> <p>interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodit' existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami.</p>
Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe	
<p><i>Pojmy:</i> vyhľadávač</p> <p><i>Procesy:</i> vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete</p>	<p>diskutovať o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú naše očakávania), posúdiť správnosť vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania), vyhľadávať a získať textovú a grafickú informáciu podľa zadanej frázy na webe,</p> <p>získať z konkrétneho zdroja požadované výstupy, prostredníctvom presne zadaných inštrukcií</p> <p>vyhľadávať rôzne typy informácií na webe.</p>
Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu	
<p><i>Pojmy:</i> príloha, adresár</p> <p><i>Procesy:</i> dodržiavanie netikety, preposlanie e-mailu, priloženie prílohy, odoslanie e-mailu viacerým adresátom naraz</p>	<p>zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,</p> <p>hľadať a zobrazit' prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,</p> <p>pripojiť prílohu správy, zobrazit' prijatú prílohu prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,</p> <p>zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne) <i>Procesy:</i> krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia	uvažovať o hraničných prípadoch (na úrovni cyklov), uvádzať kontra príklad, v ktorom niečo neplatí, nefunguje, uvažovať o rôznych riešeniach.
Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chybný zápis, konštrukcie jazyka ako postupnosti príkazov <i>Procesy:</i> zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu	použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka.
Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	
<i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisia príkazy, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov <i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)	aplikovať pravidlá konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov, interpretovať postupnosť príkazov, hľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju.
Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov	
<i>Pojmy:</i> opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí počet opakovaní s výsledkom <i>Procesy:</i> zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní	rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému, rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu, stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty, riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní, zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka, interpretovať algoritmy s cyklami.
Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> jazyk – vykonanie programu <i>Procesy:</i> krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe	realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravovanie chýb	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), riešenie, ktoré lepšie spĺňa stanovené kritérium v zadanom probléme <i>Procesy:</i> hľadanie chyby	rozpoznať, že program pracuje nesprávne, hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, interpretovať návod, v ktorom je chyba, diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho), diskutovať o rôznych postupoch a výstupoch riešenia (porovnať riešenia konkrétneho problému od rôznych žiakov z hľadiska dĺžky výsledku, trvania, veľkosti kódu/zápisu), doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, navrhnúť vylepšenie riešenia.
Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> programy spracovávajú údaje a pomáhajú nám riešiť problémy (program ako nástroj na kreslenie, písanie, počítanie, evidovanie údajov, ktorý vie pracovať iba s určitými typmi údajov, určitými typmi súborov)	pracovať s pamäťovými zariadeniami – prenášať, ukladať, kopírovať informácie.
Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete	
<i>Pojmy: sieť</i> <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> lokálne súbory vo vlastnom počítači a súbory na sieti, sieťovom disku, cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť <i>Procesy:</i> sťahovanie a posielanie súborov	orientovať sa v konkrétnych miestach v sieti, použiť nástroje na zdieľanie (kopírovanie, prenášanie) súborov v rámci počítačovej siete, rozlíšiť súbory, ktoré sú uložené na sieti a súbory vo vlastnom počítači, ukladať súbory do svojho počítača z internetu, zo sieťového disku, nahrávať súbory na sieťový disk, rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu.
Softvér a hardvér – práca proti vírusom a špehovaniu	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok	akceptovať, že nemajú sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vírus ako škodlivý softvér, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach <i>Procesy:</i> šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov	diskutovať o rizikách na internete, aplikovať pravidlá pre zabezpečenie údajov, aplikácii (aj e-mailu) proti neoprávnenému použitiu, diskutovať o počítačovej kriminalite.
Informačná spoločnosť – legálnosť používania softvéru	
<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií (texty, obrázky, hudba, filmy, ...)	diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Informatika	ročník	siedmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TEXTOM	2	Práca s textom- značky, obrázkov, skryté znaky	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
II. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S GRAFIKOU	2	Práca s grafikou- obrázkov v rastri, formáty súborov	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj ETV
III. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TABUĽKAMI	1	Práca s tabuľkami- úprava údajov, jednoduché výpočty	Mediálna výchova
VI. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – INFORMÁCIE	1	Informácie- vzťahy medzi grafikou, textom, číslami, zvukom	Environmentálna výchova VYV
V. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – ŠTRUKTÚRY	1	Štruktúry- postupnosť, tabuľka	Multikultúrna výchova MAT
VI.KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – VYHLÁDÁVANIE NA WEBE	1	Vyhľadávanie na webe- stránky, texty, obrázky, videá, v mapách	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
VII.KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S WEBOVOU STRÁNKOU	1	Práca s webovou stránkou – získavanie a použitie informácií	MAT
VIII. KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S NÁSTROJMI NA KOMUNIKÁCIU	1	Neinteraktívna komunikácia (e-mail)- hromadná korešpondencia	Multikultúrna výchova MAT

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

IX. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – ANALÝZA PROBLÉMU	1	Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	Multikultúrna výchova MAT
X. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – JAZYK NA ZÁPIS RIEŠENIA	2	Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
XI. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU POSTUPNOSTI PRÍKAZOV	1	Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	MAT FYZ
XII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU CYKLOV	2	Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov	MAT BIO FYZ
XIII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU VETVENIA	2	Algoritmické riešenie problémov – pomocou vetvenia	MAT FYZ
XIV. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU PREMENNÝCH	2	Algoritmické riešenie problémov – pomocou premenných	FYZ
XV. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU NÁSTROJOV NA INTERAKCIU	1	Algoritmické riešenie problémov – pomocou nástrojov na interakciu	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
XVI. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – INTERPRETÁCIA ZÁPISU RIEŠENIA	1	Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
XVII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – HĽADANIE A OPRAVOVANIE CHÝB	1	Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
XVIII. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA SO SÚBORMI A PRIEČINKAMI	1	Práca so súbormi a priečinkami- typy a umiestnenie súborov	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

XIX. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V OPERAČNOM SYSTÉME	1	Uchovávanie a prenos údajov, nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice	FYZ
XX.SOFTVÉR A HARDVÉR – POČÍTAČ A PRÍDAVNÉ ZARIADENIA	2	Počítač a prídavné zariadenia- programy Počítač a prídavné zariadenia -procesor, pamäť	FYZ THD HUV
XXI. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V POČÍTAČOVEJ SIETI A NA INTERNETE	2	Práca v počítačovej sieti a na internete- sieť, doména	MAT FYZ BIO
XXII.SOFTVÉR A HARDVÉR – PROGRAMY PROTI VÍRUSOM A ŠPEHOVANIU	1	Vírus, spam, antivírusový program, kvalita hesla	BIO
XXIII.INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – BEZPEČNOSŤ A RIZIKÁ	1	Bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj ETV
XXIV. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – DIGITÁLNE TECHNOLÓGIE V SPOLOČNOSTI	1	Informatika v povolaniach	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj ETV OBN
XXV. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – LEGÁLNOŠŤ POUŽÍVANIA	1	Legálnosť a nelegálnosť softvéru, autorské právo	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj ETV OBN

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Reprezentácia nástroje – práca s textom	
skryté značky ako súčasť textového dokumentu, obrázkov ako súčasť textu, vplyv skrytých znakov na štruktúru aj výsledný vzhľad textu	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom, použiť nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu
Reprezentácia nástroje – práca s grafikou	
obrázok v rasti, formáty súborov a ich vzťah k uloženému obrázku	digitalizovať grafickú informáciu zvoliť vhodný formát súboru pre uloženie obrázkov rôznych typov
Reprezentácie a nástroje – práca s tabuľkami	
pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvyrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchšej funkcie	použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami zvoliť a používajú funkcie pre jednoduché výpočty, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore
Reprezentácie a nástroje – informácie	
vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk)	diskutovať o vlastnostiach jednoduchšej informácie rôzneho typu, voliť vhodnú reprezentáciu reálnej informácie, zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, posúdiť kvalitu informácie rôzneho typu na jednoduchšej úrovni, posúdiť vlastnosti súborov rôznych typov (rôzne typy textov, rôzna grafi- ka, zvuk, video),

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Reprezentácie a nástroje – štruktúry	
postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka)	organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...), interpretovať údaje zo štruktúr– vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami
Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe	
vyhľadávanie textov, stránok, obrázkov, videa, vyhľadávanie v mapách na internete	vyhľadať rôzne typy informácií na webe, posúdiť správnosť a kvalitu vyhľadaných informácií (výstup vyhľadávania)
Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou	
práca podľa zadaného projektu	získať informácie z webových stránok a použiť ich vo svojich produktoch (rešpektovať autorské práva).
Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu	
prijatie a odoslanie správy, výber adresáta, odoslanie viacerým adresátom naraz	komunikovať prostredníctvom konkrétneho nástroja i aplikácie na neinteraktívnu komunikáciu
Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	
idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia. informatický problém v zadaní úlohy, platí– neplatí, a/alebo/nie (neformálne)	identifikovať opakujúce sa vzory, rozpoznávať miesta, kde sa treba rozhodovať, vlastnými slovami sformulovať plán riešenia
Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>algoritmus – programovací jazyk, vstup – algoritmus– výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka ako: postupnosť príkazov, cyklus s pevným počtom opakovaní, podmienený príkaz, pomenovaná postupnosť príkazov</p>	<p>použiť jazyk na popis riešenia problému–aplikujú pravidlá, konštrukcie jazyka,</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov</p>	
<p>parameter príkazu, postupnosť príkazov ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>	<p>vyriešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov</p>	
<p>opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu</p>	<p>rozpoznať opakujúce sa vzory pri riešení zadaného problému, rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas a po skončení cyklu</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov – pomocou vetvenia</p>	
<p>vetvenie, podmienka konštrukcia vetvenia s jednoduchou podmienkou, pravda, nepravda– splnená a nesplnená podmienka</p>	<p>rozpoznať situácie a podmienky, keď treba použiť vetvenie, rozpoznať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, v rámci a po skončení vetvenia, zostaviť a zapísať podmienku</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov – pomocou premenných</p>	
<p>premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /) pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej</p>	<p>identifikovať údaje zo zadania úlohy, ktoré musia byť zapamätané, resp. sa menia, a vyžadujú si použitie premenných, aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre nastavenie a použitie premennej</p>
<p>Algoritmické riešenie problémov – pomocou nástrojov na interakciu</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu. čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt	rozpoznať situácie, keď treba čakať na vstup, zapísať algoritmus, ktorý reaguje na vstup
Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	
jazyk – vykonanie programu krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe	realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa
Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb	
chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba) hľadanie chyby	rozpoznať, že program pracuje nesprávne, hľadať chybu vo vlastnom, nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, zistiť, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program pracuje nesprávne
Softvér a hardvér – práca so súborami a priečkami	
rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre priečinkov	orientovať sa v štruktúre priečinkov počítača, presúvať, mazať, premenúvať priečinky, vyhľadať súbor alebo priečinok
Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme	
schránka ako miesto na krátkodobé uchovávanie alebo prenášanie údajov, operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie	vypnúť nereagujúcu alebo chybnú aplikáciu, ovládať operačný systém na používateľskej úrovni, preniesť informácie medzi spustenými aplikáciami pomocou schránky
Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>program, procesor, pamäť. počítač ako zariadenie s procesorom a pamäťou, pamäť si pamätá programy a údaje, pamäť v počítači ako zariadenie na (krátkodobé) uchovanie informácií, disk v počítači ako zariadenie na dlhodobé uchovanie informácií, procesor vykonáva programy (program ako návod pre procesor),</p>	<p>pracovať s pamäťovými a prídavnými zariadeniami: prenášať, ukladať, kopírovať informácie, pracovať s prídavnými zariadeniami (napr. naskenovať, vytlačiť dokument, nahráť zvuk, zosnímať obraz fotoaparátom alebo kamerou)</p>
<p>Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete</p>	
<p>sieť, doména cesta (adresa) ako zápis, ktorý identifikuje počítač, zariadenie alebo údaje v sieti, vlastnosti priečinkov a prístupové práva vsieti,</p>	<p>orientovať sa v lokálnej počítačovej sieti</p>
<p>Softvér a hardvér – programy proti vírusom a špehovaniu</p>	
<p>vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach v počítači môže bežať antivírusová ochrana a môže kontrolovať (takmer)všetko, čo robíme</p>	<p>akceptovať, že nemá sťahovať a spúšťať neznáme, pochybné aplikácie, pracovať s mechanizmami na odhaľovanie a odstraňovanie vírusov.</p>
<p>Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká</p>	
<p>vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program ako nástroj na obranu proti vírusom, kvalita hesla ako mechanizmus zabezpečenia, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete a sociálnych sieťach šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete, činnosť hekerov</p>	<p>diskutovať o rizikách na internete, zhodnotiť, ktoré informácie musia byť chránené pred zneužitím, aplikovať pravidlá pre zabezpečenie prístupu do e-mailu, do komunity, do počítača a proti neoprávnenému použitiu</p>
<p>Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti</p>	
<p>informatika ako povolanie, informatika v povolaniach (napr. aj v dizajne a v architektúre, v obchode, vo financiách)</p>	<p>diskutovať o vzťahu digitálnych technológií k povolaniam, diskutovať o digitálnych technológiách v spoločnosti.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Informačná spoločnosť – legálnosť používania

texty, obrázky, hudba, filmy, ...autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér
legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií

diskutovať o dodržiavaní základných princípov autorských práv,
diskutovať, či bolo dielo legálne nadobudnuté, a o tom, ako sadá ďalej
používať

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Informatika	ročník	ôsmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S GRAFIKOU	1	Obrázok v rasti, kreslenie ako postupnosť príkazov	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj VYV
II. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TEXTOM	3	Formátovaný a neformátovaný text, obrázok, znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly Vkladanie tabuľky a jej úprava Odrážky a číslovanie	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
III. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S PREZENTÁCIAMI	2	Nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií Manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
IV. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S MULTIMÉDIAMI	5	Tvorba jednoduchého videa z obrázkov Efekty, prechod videa, strih videa a titulky Zvuk, hudba a hovorený komentár Vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
V. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – PRÁCA S TABUĽKAMI	4	Pohyb (navigácia) v tabuľke, vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie Jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia Vloženie jednoduchšej funkcie Vytvorenie grafu	Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
VI. REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – INFORMÁCIE	1	Vyhľadávanie informácií, text a hypertext	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

VII.REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – ŠTRUKTÚRY	1	Práca s grafovými a stromovými štruktúrami	Multikultúrna výchova MAT
VIII. KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – PRÁCA S NÁSTROJMI NA KOMUNIKÁ- CIU	1	Chat ako internetový rozhovor, e-mail	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
IX.ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – ANALÝZA PROB- LÉMU	1	Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
X.ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – JAZYK NA ZÁPIS RIEŠENIA	1	Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj MAT
XI. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU PO- STUPNOSTI PRÍKAZOV	1	Algoritmické riešenie problémov pomocou postupnosti príkazov	MAT FYZ
XII.ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU CYK- LOV	1	Algoritmické riešenie problémov pomocou cyklov	MAT BIO FYZ
XIII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU VET- VENIA	1	Algoritmické riešenie problémov pomocou vetvenia	MAT FYZ
XIV. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU PRE- MENNÝCH	1	Algoritmické riešenie problémov pomocou premenných	FYZ
XV. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – POMOCOU NÁ- STROJOV NA INTERAKCIU	1	Algoritmické riešenie problémov pomocou nástrojov na interakciu	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
XVI. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – INTERPRETÁCIA ZÁPISU RIEŠENIA	1	Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

XVII. ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – HĽADANIE A OPRAVOVANIE CHÝB	1	Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
XVIII. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA SO SÚBORMI A PRIEČINKAMI	1	Práca so súbormi a priečinkami- parametre súborov a priečinkov	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
XIV. SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V OPERAČNOM SYSTÉME	1	Operačný systém, aplikácia, nastavenie zvuku, pracovnej plochy a klávesnice	FYZ
XX. SOFTVÉR A HARDVÉR – POČÍTAČ A PRÍDAVNÉ ZARIADENIA	1	Počítač a prídavné zariadenia	FYZ THD HUV
XXI.SOFTVÉR A HARDVÉR – PRÁCA V POČÍTAČOVEJ SIETI A NA INTERNETE	1	Počítačová sieť, internet, štruktúra webovej a mailovej adresy	MAT FYZ BIO
XXII. INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – BEZPEČNOSŤ A RIZIKÁ	1	Bezpečné a etické správanie sa na internete, riziká na internete a sociálnych sieťach	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj ETV OBN
XXIII.INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ – LEGÁLNOŠŤ POUŽÍVANIA	1	Legálnosť a nelegálnosť softvéru a informácií, bezplatný a platený softvér	Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj ETV OBN

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Reprezentácia nástroje – práca s grafikou	
obrázok v rasti, kreslenie ako postupnosť príkazov pre vykonávateľa	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: zakódovať a rozkódovať podľa pokynov rastrový obrázok, navrhnúť postupnosť daných grafických operácií pre dosiahnutie stanoveného výsledku.
Reprezentácia a nástroje – práca s textom	
znaky ako písmená, číslice, špeciálne znaky a symboly, neformátovaný a formátovaný text (t. j. obsahuje aj informácie o zvýrazneniach, písme, odsekoch, zarovnaníach), vkladanie tabuľky a jej úprava, odrážky a číslovanie	zvoliť vhodný nástroj na prácu s textom, rozlíšiť neformátovaný a formátovaný text, posúdiť vlastnosti textovej informácie podľa stanovených kritérií
Reprezentácia a nástroje – práca s prezentáciami	
nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií, manipulácia s poradím snímok, vloženie prepojenia	používať nástroje editora na tvorbu a úpravu prezentácií
Reprezentácia a nástroje – práca s multimédiami	
klip, efekt, prechod, strihanie, časová os, video ako postupnosť klipov, efektov, prechodov, klip ako zvuk, obrázok, titulok, vzťah medzi rozložením prvkov na časovej osi a výsledkom, vytvorenie a uloženie záznamu, orezanie, vystrihnutie, umiestnenie klipu	použiť konkrétne nástroje editora na skombinovanie videa, zvuku a textu, rozhodnúť sa pre správne zariadenie pre zaznamenanie zvuku a obrazu, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.
Reprezentácia a nástroje – práca s tabuľkami	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

tabuľka, riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky, adresa bunky ako pozícia bunky v tabuľke, bunky a typy údajov (číslo, text), vlastnosti bunky ako zarovnanie, farba, veľkosť, okraje bunky, bunky so vzorcami, pohyb (navigácia) v tabuľke (šípkami, klikaním), vpisovanie údajov, ich upravovanie a zvýrazňovanie, jednoduché výpočty s operáciami sčítania, odčítania, násobenia a delenia, vloženie jednoduchej funkcie, grafu	použiť konkrétne nástroje na prácu s tabuľkami, zvoliť a používať funkcie pre jednoduché výpočty, skúmať nové nástroje v konkrétnom editore.
Reprezentácie a nástroje – informácie	
vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk), text a hypertext (napr. na internete, v encyklopédii), možnosť vyhľadávať reťazce (napr. dá sa v texte, a nie v grafike)	vyhľadať a získať informácie v informačnom systéme a databáze (knižnica, el. obchod, rezervácie lístkov...), získať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov (napr. zoskenovaním, odfotením, nahraním zvuku, videa, ...), rozhodnúť sa pre nástroje na spracovanie informácií (na vyhľadávanie a získavanie, spracovanie informácií a komunikovanie pomocou nástrojov), vyhľadať informácie (v texte, v encyklopédií, v slovníku, v tabuľke, ...)
Reprezentácie a nástroje – štruktúry	
práca s grafovými štruktúrami (s mapou, labyrintom, sieťou), práca so stromovými štruktúrami (strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), zapisovanie a vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre, zostavovanie štruktúry	organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...), interpretovať údaje zo štruktúr– vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami
Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu	
chat ako internetový rozhovor, e-mail	porovnať klady i zápory komunikácie prostredníctvom chatu a e-mailu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Algoritmické riešenie problémov – analýza problému	
idea sekvencie, opakovania, vetvenia, manipulovania s údajmi, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia, infromatický problém v zadaní úlohy, platí–neplatí, a/alebo/nie (neformálne)	rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia/výroku, uviesť kontra príklad, keď niečo neplatí, nefunguje, uvažovať o rôznych riešeniach
Algoritmické riešenie problémov – jazyk na zápis riešenia	
algoritmus –programovací jazyk, vstup – algoritmus–výsledok, chybný zápis, konštrukcie jazyka, zostavovanie programu v jazyku na zápis algoritmov, spustenie programu	použiť jazyk na popis riešenia problému – aplikujú pravidlá, konštrukcie jazyka, použiť matematické výrazy v jazyku na zápis algoritmov
Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov	
parameter príkazu, postupnosť príkazov, ako súvisí príkaz, poradie príkazov a výsledok, pravidlá jazyka pre zostavenie sekvencie príkazov, zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)	aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov, interpretovať postupnosť príkazov, vyhľadať chybu v postupnosti príkazov a opraviť ju
Algoritmické riešenie problémov – pomocou cyklov	
súvis počtu opakovaní s výsledkom, zostavovanie, upravovanie tela cyklu, nastavenie počtu opakovaní	stanoviť počet opakovaní pomocou hodnoty, riešiť problémy, ktoré vyžadujú známy počet opakovaní, zapísať riešenie problému s cyklom pomocou jazyka, interpretovať algoritmy s cyklami
Algoritmické riešenie problémov – pomocou vetvenia	
vetvenie, podmienka, zostavovanie, upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky, vyhodnotenie podmienky	vyriešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie s jednoduchou podmienkou (bez logických spojok), zapísať riešenie problému s vetvením pomocou jazyka, interpretovať algoritmy s vetvením
Algoritmické riešenie problémov – pomocou premenných	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami	vyriešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty, zovšeobecniť riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami, interpretovať algoritmy s výrazmi a premennými
Algoritmické riešenie problémov – pomocou nástrojov na interakciu	
Prostriedky jazyka pre: získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu, čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt	zapísať algoritmus, ktorý reaguje na vstup, interpretovať zapísané riešenie, vytvoriť hypotézu, ako neznámy algoritmus spracuje zadaný vstup
Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia	
jazyk – vykonanie programu, krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe	vyjadriť princíp fungovania návodu – objaviť a popísať vlastnými slovami princíp fungovania jednoduchého algoritmu, vyhľadať vzťah medzi vstupom, algoritmom a výsledkom
Algoritmické riešenie problémov – hľadanie a opravovanie chýb	
chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba v algoritmoch s cyklami, s vetvením a s premennými, chyba pri realizácii(logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba), hľadanie chyby	diskutovať a argumentovať o správnosti riešenia (svojho aj cudzieho), rozlíšiť chybu pri realizácii od chyby v zápise, doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, navrhnúť vylepšenie
Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečkami	
rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súborstextom, súbor s tabuľkou), cesta k súboru a priečinku ako zápis, ktorý určuje umiestnenie súboru a priečinku v štruktúre priečinkov	orientovať sa v štruktúre priečinkov počítača, navrhnúť štruktúru priečinkov, preorganizovať súbory do danej štruktúry priečinkov, zistiť parametre súborov, priečinkov
Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

operačný systém ako softvér, aplikácia ako softvér, nastavenie zvuku, pracovnej plochy, klávesnice, používanie nástrojov na simulovanie, modelovanie	použiť nástroje na prispôsobenie si (pracovného) prostredia v počítači, skúmať nové možnosti operačného systému, použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku
Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia	
program, procesor, pamäť, počítač ako zariadenie s procesorom a pamäťou, tlačiareň, reproduktor/slúchadlá ako zariadenia sprostredkovanie výstupu, skener, digitálny fotoaparát, kamera, mikrofón ako zariadenia na digitalizáciu údajov, rozdiel medzi hardvérom a softvérom	skúmať nové možnosti použitia konkrétneho hardvéru, porovnať klady a zápory počítačov rôznych typov (napr. stolný počítač, notebook, tablet), rozlíšiť vstupné a výstupné zariadenia
Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete	
sieť, doména, počítačová sieť ako prepojenie počítačov a zariadení, internet ako celosvetová počítačová sieť, štruktúra webovej adresy, štruktúra mailovej adresy	pracovať so sieťovými zariadeniami (napr. tlačiareň, skener), diskutovať o výhodách a nevýhodách práce v počítačovej sieti
Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká	
vírus ako škodlivý softvér, spam ako nevyžiadaná správa, antivírusový program, dôveryhodnosť získaných informácií, riziká na internete asociálnych sieťach, šírenie počítačových vírusov a spamov, bezpečné a etické správanie sa na internete	posúdiť riziká práce na počítači so škodlivým softvérom, diskutovať o počítačovej kriminalite, diskutovať o dôveryhodnosti informácií na webe, diskutovať o rizikách kriminálneho a nelegálneho obsahu
Informačná spoločnosť – legálnosť používania	
texty, obrázky, hudba, filmy, autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a jeho použitiu, bezplatný softvér a platený softvér, legálnosť a nelegálnosť používania softvéru a informácií	diskutovať o dodržiavaní základných princípov autorských práv, diskutovať o právnych dôsledkoch nelegálne používaného diela, diskutovať o právnych dôsledkoch publikovania kriminálneho a nelegálneho obsahu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

15 Telesná výchova

názov predmetu	Telesná výchova
časový rozsah výučby	3h/ týždeň, 99 h/ rok piaty, šiesty ročník 2h/ týždeň, 66 h / rok siedmy, ôsmy, deviaty ročník
ročník	piaty,šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

15.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet telesná výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručnosti a návykov.

V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch modulov.

1. Zdravie a jeho poruchy
2. Zdravý životný štýl
3. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
4. Športové činnosti pohybového režimu

15.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gra-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

motnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

15.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Pohybové kompetencie - žiak ma osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase. • žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.

Kognitívne kompetencie

- žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru. žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.

Komunikačné kompetencie

- žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať
- žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľnočasových aktivít.

Učebné kompetencie

- žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením

Postojové kompetencie

- žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera. žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity, žiak dodržiava princípy fair - play

Interpersonálne

- žiak efektívne pracuje v kolektíve
- žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe

15.4 Stratégia vyučovania

Základnou organizačnou formou je 45-minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

Metódy

- motivačné
- rozhovor
- opis a vysvetlenie cvičenia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- demonštrácia cvičenia
- upozornenie na chyby, nedostatky a ich príčiny s poukázaním na spôsoby ich odstraňovania
- hodnotenie dosiahnutých výsledkov
- cieľavedomé sledovanie praktickej činnosti a porovnávanie sledovaného
- účelové cvičenia v prírode

Formy

vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma)

školské športové súťaže – pravidelné i jednorázové,

kruhový výcvik vo dvojiciach, v skupinách

Postup vyučovania TV :

komplexný postup – vysvetlím, ukážem komplexne analyticko-

syntetický postup – keď nemôžeme dať cvičenie komplexne

synteticko-analytický postu – využívame pri nácviku istej činnosti, kedy môžeme transferovať už naučené postupy z iných činností

15.5 Učebné zdroje

- metodická príručka
- pravidlá športových hier – basketbal, hádzaná, futbal, volejbal, bedminton
- CD, DVD
- I-net, novinky na www.

Zdrojom informácií pre žiakov budú nástenky, výkonnostné listy žiakov, ktoré budú motivovať žiakov a umožnia kontrolu, hodnotenie a porovnávanie dosiahnutých výsledkov v jednotlivých testovacích batériách v jednotlivých ročníkoch. Zdrojom informácií a nových poznatkov bude odborná literatúra, pravidelne odoberané odborné časopisy a informácie z internetových stránok, zameraných na jednotlivé druhy športov, informátor a literatúra vydávaná v spolupráci so SAŠŠ.

15.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo

c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. V závere vyučovacej hodiny učiteľ pochvalou odmení výkon žiaka známku, pochvalou, poznámkou, alebo i ústne.

Na hodnotenie použije učiteľ najmä metódu odborného posudzovania, slovné hodnotenie, porovnanie získaných údajov s vedecky zdôvodnenými škálami pre kontrolné cvičenia, normovými tabuľkami.

S t u p e ň 1 (výborný) Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka ďalšej merateľnej pohybovej výkonnosti sa rovná aritmetickému priemeru hodnôt populácie alebo je vyššia. Žiak si osvojil hodnotenú pohybovú činnosť tak, že ju vykonáva technicky správne, účelne, rytmicky. Orientuje sa v priestore, má vlnostné držanie tela, pohyb v súlade s hudbou. V pohybovej činnosti preukazuje samostatnosť, tvorivosť. V hre je iniciatívny, dodržiava pravidlá a účelne uplatňuje osvojené herné činnosti. Vedomosti žiaka sú celistvé a presné. Uplatňuje ich samostatne pri riešení úloh. Má aktívny vzťah k telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti a záujem o vlastné telesné zdokonaľovanie. Je aktívny v mimoškolskej a športovej činnosti.

S t u p e ň 2 (chváľitebný) Žiak vykonáva pohyb – s drobnými chybami v technike ale účelne, plynule, rytmicky. Orientuje sa v priestore, v držaní tela má malé nedostatky podobne ako vo vyjadrení hudby pohybom. V hre je kolektívny a zriedka porušuje pravidlá hry. Žiakove vedomosti sú v podstate celistvé a presné (s nevýznamnými chybami). Uplatňuje ich s malou pomocou učiteľa pri riešení pohybových úloh.

S t u p e ň 3 (dobrý) Žiak vykonáva pohyb s väčšími chybami v technike nie vždy účelne, v priestore sa chybné orientuje. Porušuje plynulosť a rytmus pohybu a jeho súlad s hudbou. Má väčšie nedostatky v držaní tela, pohyb vykonáva s malou pomocou alebo v uľahčených podmienkach. Čiastočne napodobňuje ostatných. V hre je málo pohotový, neiniciatívny, málo kolektívny a často porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú medzery a chyby. Pri ich uplatňovaní potrebuje pomoc učiteľa. K telovýchovnej činnosti má nevyhraný postoj.

S t u p e ň 4 (dostatočný) Žiak pohyb vykonáva s veľkými technickými chybami, alebo len čiastočne, resp. ho vykonáva s veľkou pomocou učiteľa. Veľmi zle sa orientuje v priestore, silne porušuje plynulosť a rytmus pohybu, ako aj jeho súlad s hudbou. V hre je zväčša nepohotový, netvorivý, pasívny, nekolektívny a porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú vážne medzery. Žiak ich vie uplatniť len pri riešení ľahkých úloh a s pomocou učiteľa. Jeho postoj k telesnej výchove je negatívny.

S t u p e ň 5 (nedostatočný) Žiakove vedomosti sú veľmi medzerovité, nesústavné, chybné. Žiak sa ani nepokúsi vykonávať pohyb alebo vykoná iný pohyb. Nie je schopný hrať v kolektíve. Žiak vôbec neprejavuje úsilie plniť uložené úlohy na hodinách telesnej výchovy. Má

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

negatívny postoj k hodinám telesnej výchovy so snahou vyhnúť sa tejto činnosti.

Ustanovenie o postupe pri klasifikácii

O klasifikačnom stupni rozhoduje učiteľ, ktorý vyučuje telesnú výchovu. Pri určovaní stupňa prospechu na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita výsledkov práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru z klasifikácie za príslušné obdobie.

Podstatným kritériom klasifikácie je úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti a zvládnutia základného učiva vrátane poznatkov. Ďalšie kritériá môžu ovplyvniť klasifikáciu o jeden stupeň Vzťah žiakov k telesnej výchove sa hodnotí podľa úsilia, disciplinovanosti a ďalších vlastností osobnosti a podľa rozsahu a kvality záujmovej telesnej výchovy a športu.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná výchova	ročník	piaty
			3 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. POVINNE VOLITEĽNÝ TEMATICKÝ CELOK (testovanie, florbal, badminton, stolný tenis, cvičenia v prírode – workout)	32	Eurofit test Ľah – sed, skok do diaľky z miesta Člnkový beh 10 x 5 m, hod plnou loptou 12 minútový vytrvalostný beh, výdrž v zhybe Florbal– prihrávky, činnosť hráčov, streľba, hra Badminton - hra Stolný tenis – hra v dvojici, v štvorici, kolotoč	Multikultúrna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia
II. ATLETIKA	18	Technika atletických disciplín Technika štartu Beh na 60 m Beh 800 m Skok do diaľky Šplh na tyči Hod kriketovou loptičkou Štafetový beh Beh na 300 m Vytrvalostný beh	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
III. ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	17	Disciplíny a cvičebný obsah športovej a gymnastiky žien, mužov, modernej gymnastiky Športová gymnastika: Prostné – Akrobacia – statické cvičebné tvary Prostné – Akrobacia – dynamické cvičebné tvary Prostné – Akrobacia – DCT	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Prostné – Rovnovážne cvičenie ŠGC – cvičenia na správne držanie tela Skoky a obraty Preskok Moderná gymnastika Švihadlo Zostava so švihadlom	
IV. ŠPORTOVÉ HRY	32	Futbal, vybíjaná, prehadzovaná, basketbal Basketbal – HČJ – prihrávky, dribling, uvoľňovanie s loptou a bez, obrana, útočné systémy, strel'ba, hra Futbal – HČJ – prihrávky, preberanie lopty, vedenie lopty, strel'ba, hra po zemi na krátku a strednú vzdialenosť Vybíjaná – HČJ – prihrávky, činnosť hráčov v hracom poli, herné kombinácie, hra Prehadzovaná- HČJ – prihrávky, hra	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Povinne voliteľný tematický celok: (testovanie, florbal, badminton, stolný tenis)	
<p>eurofit test ľah – sed, skok do diaľky z miesta člnkový beh 10 x 5 m, hod plnou loptou 12 minútový vytrvalostný beh, výdrž v zhybe florbal– prihrávky, činnosť hráčov, strel'ba, hra badminton - hra stolný tenis – hra v dvojici, v štvorici, kolotoč</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity počas režimu dňa vedieť dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru. vedieť zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon ako prevenciu pred zranením. mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti. - dokázať zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera. dodržiavať princípy fair-play mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, dokázať zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera, dodržiavať princípy fair-play, vedieť správať sa empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote vedieť zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením. dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti</p>
Atletika:	
<p>technika štartu , 60 m rozbehy beh na 60 m – kontrola techniky behu beh 800 m</p>	<p>prakticky demonštrovať základnú, úvodnú techniku atletických disciplín vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>skok do diaľky – nácvik, kontrola šplh na tyči hod kriketovou loptičkou – nácvik, kontrola štafetový beh, beh vo dvojiciach, technika predávania štafetového kolíka beh na 300 m</p>	<p>poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vedieť sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák</p>
<p>Základy gymnastických športov:</p>	
<p>Sportová gymnastika: prostné – akrobacia – statické cvičebné tvary /polohy/ - ľah vznesmo, stoj na lopatkách, stoj na hlave, variácie sedov s prednožením prostné – akrobacia – dynamické cvičebné tvary/pohyby/ - kotúl vpred z rôznych východzích do rôznych konečných polôh prostné – zostavy na páse – 1 – 2 rady –nácvik, kontrola prostné – akrobacia – DCT – stojka na rukách s oporou s rôznou polohou nôh prostné – akrobacia – DCT – stoj na rukách –kotúl vpred prostné – rovnovážne cvičenie – váha predklonmo prostné – rovnovážne cvičenia spojené s lokomočnými pohybmi . ŠGC – cvičenia na správne držanie tela prostné- akrobacia – dynamické cvičebné tvary /pohyby/ - premet bokom obojručne prostné -akrobacia – dynamické cvičebné tvary /pohyby/ - premet bokom väzby s kotúľom vpred Prostné -Skoky a obraty – skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo pripätmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne s obratom o 180, 90 stupňov preskok – koza na šírku /D/ - koza na dĺžku /CH/-roznožka preskok – koza na šírku /D/ - koza na dĺžku /CH/- skrčka, odbočka Moderná gymnastika /D/ Švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednoonožne, skrižmo, striedavonožne, krúženie – kruhy, osmičky, hádzanie, chytanie zostava so švihadlom</p>	<p>popísať štruktúru gymnastických športov vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.</p>
<p>Športové hry:</p>	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>basketbal – PČ – HČJ – prihrávky – horná jednou rukou, trčením dvoma rukami a jednou rukou, z miesta na stojaceho a pohybujúceho sa hráča</p> <p>basketbal – PČ – HČJ – dribling na mieste a v pohybe, dribling – rôzne prípravné cvičenia</p> <p>basketbal – PČ – HČJ – uvoľňovanie s loptou obrátkou vpred a vzad</p> <p>basketbal – PČ – HČJ – strelba v improvizovanom prostredí – zhora z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti</p> <p>basketbal – PČ – HČJ – kontrola techniky nahrávok, nahrávky obojruč trčením vo vzdialenosti 4-5 metrov</p> <p>basketbal – PČ – HČJ – dribling so zmenou rýchlosti, smeru, zakončenie driblingu zastavením HK – útočná kombinácia hod' a beť</p> <p>basketbal – kontrola prihrávky vo dvojici na čas, dribling so zmenou smeru – slalom na čas</p> <p>basketbal – PČ – HČJ – bránenie hráča bez lopty a s loptou</p> <p>futbal – HČJ – prihrávka po zemi na krátku a strednú vzdialenosť</p> <p>futbal – HČJ – prihrávka hlavou v stoji</p> <p>futbal- HČJ – prihrávka vnútorným priehlavkom vnútornou stranou chodidla</p> <p>futbal – HČJ – preberanie lopty tlmením, sťahovaním</p> <p>futbal – HČJ – vedenie lopty priamym smerom, test na preberanie lopty</p> <p>futbal – HČJ – strelba z miesta a po prihrávke</p> <p>vybíjaná – PČ – HČJ – prihrávky obojručne, jednoručne zhora, zdola, trčením od prs</p> <p>vybíjaná – PČ – HČJ – prihrávky v pohybe s následnou strelbou</p> <p>vybíjaná – PČ – HČJ , HK - činnosť hráčov v hracom poli, herné kombinácie</p> <p>vybíjaná – PČ – HČJ , HK - činnosť hráčov v hracom poli, herné kombinácie</p> <p>vybíjaná – PČ – činnosť hráčov v zázemí, HS – hra podľa pravidiel</p> <p>prehadzovaná- HČJ – prihrávky jednoručne, obojručne</p> <p>prehadzovaná – loptová hra s upravenými pravidlami- HČJ vedenie lopty driblingom s následnou prihrávkou</p> <p>prehadzovaná – HK – útočná s využitím pravidiel hry</p>	<p>vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) - uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a vo vyvíjanej aj systémy,</p> <p>využiť herné kombinácie a systémy v hre,</p> <p>vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku,</p> <p>vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier,</p> <p>vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím</p>
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná výchova	ročník	šiesty
			3 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. POVINNE VOLITEĽNÝ TEMATICKÝ CELOK (testovanie, florbal, prehadzovaná, freesbee)	32	Člnkový beh 4 x10m Ľah- sed 1min. Hod plnou loptou 2kg Skok z miesta Výkonnostný test Prehadzovaná Prihrávky Pravidlá. Hra. Florbal Prípravné hry, pravidlá Prihrávky, spracovanie lopty Strelba na bránu Pohyb s loptičkou Zápasy družstiev Ultimatefreesbee Pravidlá, prihrávky,grify, Útočné kombinácie Obranné kombinácie Hra s 5 hráčmi Hra so 7 hráčmi Zápas	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia
II. ATLETIKA	22	Štartové povely Bežecká abeceda, polovysoký štart Nízky, polovysoký štart Beh na 50 m	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Beh na 600 m – D, Beh na 800 m - Ch Hod kriketovou loptičkou - nácvik Hod kriketovou loptičkou – zdokonalenie Skok do diaľky - zdokonalenie Skok do diaľky - zdokonalenie Vyrvalostný člnkový beh Švihový, šliapavý beh Hod kriketovou loptičkou - výkon Štafetový beh Štafety s náčiním Skok do výšky – nácvik Skok do diaľky - zdokonalenie</p>	Ochrana života a zdravia
III. ŠPORTOVÉ HRY	25	<p>Basketbal Zjednodušené pravidlá Bránenie útočníka s loptou, bez lopty Bránenie útočníka s loptou, bez lopty Zápas družstiev Zápas družstiev Futbal – Ch Vedenie lopty Strel'ba z miesta. Herné systémy Odoberanie lopty. Herné pravidlá. Prihrávky. Strel'ba. Zápas družstiev Vybíjaná – D Útočné kombinácie. Herné systémy Pravidlá. Zápas družstiev Volejbal Pravidlá. Herné systémy Odbíjanie zhora. Odbíjanie zdola. Útočné kombinácie. Obranné kombinácie. Upravený zápas družstiev</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Mediálna výchova Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

IV. ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	20	Kotúle vo väzbách Stojka na lopatkách Preskoky - roznožka Stojka na rukách, stojka na hlave, premet bokom Rytmická gymnastika Preskoky cez švihadlo Cvičenie s náčiním Skoky a obraty Hrazda - zostava	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia
-----------------------------------	----	--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Povinne voliteľný tematický celok (testovanie, florbal, prehadzovaná, freesbee)	
<p>základná terminológia technika testových disciplín, organizácia testovania (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti posúdiť a diagnostikovať úroveň telesného rozvoja podľa daných noriem poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
Atletika	
<p>základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťažení a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže</p>	<p>prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických techník vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vedieť sa aktívne zapojiť do jeho vedenia,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.
Športové hry	
systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play	pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku vyplniť jednoduchý pozorovací hárok o výkone hráča i družstva využiť herné kombinácie a systémy v hre vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.
Základy gymnastických športov	
význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športového aerobiku, modernej gymnastiky, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia	popísať štruktúru gymnastických športov prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej a modernej gymnastiky vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

pretekov,
zásady bezpečného správania, pomoc, záchrana pri cvičení,
zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity,
pozitívny životný štýl

pohyboch, cvičebných tvaroch,
vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach
vybraného gymnastického športu,
dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí,
- poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch,
vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná výchova	ročník	siedmy
			2 hodiny / týždeň
tematický celok časová	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. POVINNE VOLITEĽNÝ TEMATICKÝ CELOK (testovanie, prehadzovaná, florbal, ultimate freesbee)	20	<p>Člnkovýbeh 4 x10m Lah- sed 1min. Hodplnouloptou 2kg Skok z miesta Výkonnostný test</p> <p>Prehadzovaná Prihrávky Pravidlá. Hra.</p> <p>Florbal Pripravnéhry, pravidlá Prihrávky, spracovanie lopty Strel'ba na bránu Pohyb s loptičkou Zápasy družstiev</p> <p>Ultimate freesbee Pravidlá, prihrávky,grify, Útočné kombinácie Obranné kombinácie Hra s 5 hráčmi Hra so 7 hráčmi Zápas</p>	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>II. ATLETIKA</p>	<p>18</p>	<p>Štartové povely Bežecká abeceda, polovysokýštart Nízky, štart Beh na 60 m Beh na 300m Beh na800 m – D, Beh na1000 m - Ch Hod kriketovou loptičkou - zdokonalenie Skok do diaľky - zdokonalenie Vytrvalostný beh - 12min. Švihový, šliapavý beh Hod kriketovou loptičkou - výkon Štafetový beh Štafety s náčiním Vrh guľou</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia</p>
<p>III. ŠPORTOVÉ HRY</p>	<p>18</p>	<p>Basketbal Základné pravidlá Bránenie útočníka s loptou, bez lopty Herné činnosti jednotlivca Obranné, útočné fázy Zápasy družstiev Futbal – Ch Vedenie lopty Strel'ba z miesta. Herné systémy Odoberanie lopty. Herné pravidlá. Prihrávky. Strel'ba. Zápas družstiev Vybíjaná – D Útočné kombinácie. Herné systémy Pravidlá. Zápasy družstiev Volejbal Pravidlá. Herné systémy Odbíjanie zhora. Odbíjanie zdola. Útočné kombinácie. Obranné kombinácie.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Mediálna výchova Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Podanie zdola, zhora. Zápas družstiev	
IV. ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	10	Kotúle vo väzbách Stoj na lopatkách Preskoky - roznožka Stojka na rukách, stojka na hlave, premet bokom Rytmická gymnastika Preskoky cez švihadlo Hrazda - výmyk, zostava Skoky a obraty Cvičenie na kruhoch	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Povinne voliteľný tematický celok (testovanie, prehadzovaná, florbal, ultimate freesbee)</p>	
<p>základná terminológia technika testových disciplín organizácia testovania (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play</p>	<p>Žiak na konci 7.ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) predhrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva</p>
<p>Atletika</p>	
<p>základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže</p>	<p>vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vedieť sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Športové hry	
systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play	vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) predhrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.
Základy gymnastických športov	
význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športového aerobiku, modernej gymnastiky, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia pretekov, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.	poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná výchova	ročník	ôsmy
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. POVINNE VOLITEĽNÝ TEMATICKÝ CELOK (speedbadminton, florbal, ultimate freesbee, workout - fitness)	20	<p>Člnkový beh 4 x10m Ľah- sed 1min. Hod plnou loptou 2kg Skok z miesta Výkonnostný test</p> <p>Speedminton Pravidlá. Hra.</p> <p>Florbal Prípravné hry, pravidlá Prihrávky, spracovanie lopty Strelba na bránu Pohyb s loptičkou Zápasy družstiev</p> <p>Ultimate freesbee Pravidlá, prihrávky, grify, Útočné kombinácie Obranné kombinácie Hra s 5 hráčmi Hra so 7 hráčmi Zápas</p> <p>Workout – fitness Cvičenia vonku na náradí, posilňovanie</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Zdravý životný štýl Mediálna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>II. ATLETIKA</p>	<p>15</p>	<p>Štartové povely Bežecká abeceda, polovysoký štart Nízky, štart Beh na 60 m Beh na 300m Beh na 800 m – D, Beh na 1000 m - Ch Hod kriketovou loptičkou - zdokonalenie Skok do diaľky - zdokonalenie Vytrvalostný beh - 12min. Švihový, šľapavý beh Hod kriketovou loptičkou - výkon Štafetový beh Štafety s náčiním Vrh guľou Skok do výšky - zdokonalenie</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia</p>
<p>III. ŠPORTOVÉ HRY</p>	<p>20</p>	<p>Basketbal Základné pravidlá Bránenie útočníka s loptou, bez lopty Herné činnosti jednotlivca Obranné, útočné fázy Zápasy družstiev Futbal – Ch Vedenie lopty Strelba z miesta. Herné systémy Odoberanie lopty. Prihrávky. Strelba. Zápas družstiev Volejbal Pravidlá. Herné systémy Odbíjanie zhora. Odbíjanie zdola. Útočné kombinácie. Obranné kombinácie. Podanie zdola, zhora.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Mediálna výchova Ochrana života a zdravia</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Zápas družstiev	
IV. ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	11	Kotúle vo väzbách Stoj na lopatkách Preskoky - roznožka Stojka na rukách, stojka na hlave, premet bokom Preskoky cez švihadlo Hrazda – výmyk, zostava Skoky a obraty Cvičenie na kruhoch	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl Ochrana života a zdravia

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Povinne voliteľný temtický celok (speedbadminton, florbal, ultimate freesbee, workout - fitness)	
<p>základná terminológia technika testových disciplín, organizácia testovania (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play.</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
Atletika	
<p>základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží, organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže</p>	<p>vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vedieť sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Športové hry	
<p>systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play.</p>	<p>vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
Základy gymnastických športov	
<p>význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športového aerobiku, modernej gymnastiky, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby, zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia pretekov, zásady bezpečného správania, dopomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.</p>	<p>poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Telesná výchova	ročník	deviaty
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. POVINNE VOLITEĽNÝ TEMATICKÝ CELOK (testovanie, florbal, ultimate freesbee, workout – fitness)	20	Člnkový beh 4 x10m Eah- sed 1min. Hod plnou loptou 2kg Skok z miesta Výkonnostný test Florbal Prihrávky, spracovanie lopty Strel'ba na bránu Pohyb s loptičkou Zápasy družstiev Ultimate freesbee Prihrávky,grify,chytanie, odhody Útočné kombinácie Obranné kombinácie Hra s 5 hráčmi Hra so 7 hráčmi Zápas Workout – fitness Cvičenia vonku na náčiní posilňovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Zdravý životný štýl Environmentálna výchova Mediálna výchova Ochrana života a zdravia
II. ATLETIKA	16	Štartové povely Bežecká abeceda, polovysoký štart Nízky, štart Beh na 60 m	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>Beh na 300m Beh na 800 m – D, Beh na 1000 m - Ch Hod kriketovou loptičkou - zdokonalenie Skok do diaľky - zdokonalenie Vytrvalostný beh - 12min. Švihový, šľapavý beh Hod kriketovou loptičkou - výkon Štafetový beh Štafety s náčiním Vrh guľou Skok do výšky - zdokonalenie</p>	Ochrana života a zdravia
III. ŠPORTOVÉ HRY	20	<p>Basketbal Základné pravidlá Bránenie útočníka s loptou, bez lopty Herné činnosti jednotlivca Obranné, útočné fázy Zápasy družstiev Futbal – Ch Vedenie lopty Strel'ba z miesta. Herné systémy Odoberanie lopty. Herné pravidlá. Prihrávky. Strel'ba. Zápas družstiev Volejbal Pravidlá. Herné systémy Odbíjanie zhora. Odbíjanie zdola. Útočné kombinácie. Obranné kombinácie. Podanie zdola, zhora. Zápas družstiev</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Zdravý životný štýl Mediálna výchova Ochrana života a zdravia</p>
IV. ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV	10	<p>Kotúle vo väzbách Stoj na lopatkách Preskoky - roznožka Stojka na rukách, stojka na hlave, premet bokom</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Mediálna výchova Zdravý životný štýl</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Preskoky cez švihadlo Hrazda - výmik, zostava Skoky a obraty Cvičenie na kruhoch	Ochrana života a zdravia
--	--	---	--------------------------

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Povinne voliteľný tematický celok (testovanie, florbal, ultimate freesbee, workout – fitness)	
<p>základná terminológia technika testových disciplín, organizácia testovania (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie / dokáže:</p> <p>zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok posúdiť a diagnostikovať úroveň telesného rozvoja podľa daných noriem používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností charakterizovať základné športové disciplíny všetkých tematických celkov poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.</p>
Atletika	
<p>základná terminológia a systematika atletických disciplín, technika atletických disciplín, základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží,</p>	<p>prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ), zásady fair-play, bezpečnosť a úrazová zábrana, zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže	poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, poznať význam rozcvičenia a vedieť sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.
Športové hry	
systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá vybraných športových hier, organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play.	vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.
Základy gymnastických športov	
význam a zmysel vykonávania gymnastických športov, zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov, terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov, disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športo-	poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport, vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>vého aerobiku, modernej gymnastiky, prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia pretekov, zásady bezpečného správania, pomoc, záchrana pri cvičení, zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity, pozitívny životný štýl.</p>	<p>tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

16 Technika

názov predmetu	Technika
časový rozsah výučby	1h týždenne; 33h/rok piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty ročník
ročník	piaty, šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

16.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Konceptia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky.

Predmet musí byť založený predovšetkým na praktickej činnosti. Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovj spolupráci a spolupráci žiakov.

Náplň učebného predmetu je určená všetkým žiakom bez rozdielu pohlavia. Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručnosti s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do nasledovných tematických okruhov:

5. ročník

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Človek a technika

Človek a výroba v praxi

Úžitkové a darčkové predmety

Rodinná príprava

Pestovateľské práce a chovateľstvo

6. ročník

Človek a technika

Grafická komunikácia v technike

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania

Elektrická energia, elektrické obvody

Jednoduché stroje a mechanizmy

7. ročník

Grafická komunikácia v technike

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania

Stroje a zariadenia v domácnosti

Svet práce

Ekonomika domácnosti

8. ročník

Elektrické spotrebiče v domácnosti

Technická elektronika

Technická tvorba

Svet práce

Ekonomika domácnosti

9. ročník

Bytové inštalácie

Strojové opracovanie materiálov

Tvorivá činnosť

Svet práce

Ekonomika domácnosti

16.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

16.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
- schopnosť sebazpoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu
- podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

16.4 Stratégia vyučovania

Určuje metódy a formy práce, ktoré budú motivovať a usmerňovať žiakov na vyučovaní a učení. Budeme používať predovšetkým tieto formy a metódy:

Brainstorming, heuristické metódy, individuálna pracovná činnosť žiakov, využívanie IKT vo vyučovaní, problémové a projektové vyučovanie, zážitkové metódy vyučovania, využívanie učební upravených na drevo (kov) výrobu resp. učebňu so slaboprúdovým el. rozvodom

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

16.5 Učebné zdroje

Učebné zdroje pri vyučovaní techniky sú predovšetkým učebnice technickej výchovy, didaktické učebné pomôcky, zdroje IKT, materiály vydávané mimovládnyimi vzdelávacími organizáciami, encyklopédie a odborné časopisy (Mladý vedec,...)

16.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

- Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov budeme uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
- Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.
- Preverovať úroveň samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Úroveň kombinovaných verbálnych, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov a prezentácií v Power Pointe podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Technika	ročník	piaty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. ČLOVEK A TECHNIKA	4	Technika Vplyvy techniky na človeka, prírodu a spoločnosť, ochrana prírody	Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Environmentálna výchova Tvorba projektov a prezenčné zručnosti
II. ČLOVEK A VÝROBA V PRAXI	5	Remeslá a remeselníci v minulosti a v súčasnosti Pracovné náradie Výrobok -proces vzniku jednoduchého výrobku Návrh vlastného výrobku z prírodných materiálov Zhotovenie vlastného výrobku z prírodných materiálov	Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť Tvorba projektov a prezenčné zručnosti Regionálna výchova
III. ÚŽITKOVÉ A DARČEKOVÉ PREDMETY	7	Surovina, materiál, polotovary Darčkové predmety Úžitkové predmety Náčrt jednoduchého výrobku Výber materiálov a nástrojov na zhotovenie výrobku Návrh postupu práce pri zhotovení výrobku Zhotovenie navrhnutého výrobku	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť
IV. RODINNÁ PRÍPRAVA	9	Rodina a vzťahy Byt a jeho funkcia	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Nebezpečné zlozvyky a ich následky Šikanovanie, domáce násilie Svadba, tradície, obrady Manželstvo, rodičovstvo Tehotenstvo, starostlivosť o dieťa Starostlivosť o rodinných príslušníkov Zdravý životný štýl	Environmentálna výchova Finančná gramotnosť Regionálna výchova
V. PESTOVATEĽSKÉ PRÁCE A CHOVATEĽSTVO	8	Základné podmienky pestovania Zelenina Okrasné rastliny Ovocné dreviny Liečivé rastliny Poznávanie škodcov, ochrana zeleniny a ovocia Chovateľstvo	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť Regionálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Človek a technika	
školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni technika prostredie technické – prírodné – spoločenské, vzťahy medzi nimi ochrana, príroda, negatívne vplyvy techniky	Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: dodržiavať pravidlá BOZP, hygieny a správania sa, vysvetliť pojem technika v užšom a širšom zmysle slova, uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov techniky na človeka, prírodu a spoločnosť, zdôvodniť na príkladoch potrebu pozitívneho prístupu človeka k tvorbe techniky,
Človek a výroba v praxi	
remeslo, remeselník, pracovný nástroj, pracovné náradie, remeslá v minulosti a v súčasnosti výrobok, vznik výrobku: myšlienka – proces výroby – výrobok návrh výrobku človeku spríjemňujúceho život	porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, vysvetliť pojem výrobok, opísať proces vzniku jednoduchého výrobku, vyhľadať príklady výrobkov, pracovných nástrojov a pracovného náradia remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, vyhodnotiť priebeh tematickej exkurzie z výroby, prezentovať návrh a zhotovenie vlastného jednoduchého výrobku z dostupných prírodných materiálov v danom regióne.
Úžitkové a darčkové predmety	
surovina, materiál, polotovary, darčkový a úžitkový predmet myšlienka, návrh, náčrt, rozmery, náradie a nástroje, postup práce materiál: špajdl'a, vetvička, gaštan, plastelína, kôra, latka, tenký drôt, alobal, kartón a pod. výrobky: náhrdelník; náušnice; náramok; zvieratko; počítadlo; svietnik; kvet; stojan na pero; stojan na „mobil“ a pod.	porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, vysvetliť pojem výrobok, opísať proces vzniku jednoduchého výrobku, vyhľadať príklady výrobkov, pracovných nástrojov a pracovného náradia remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, vyhodnotiť priebeh tematickej exkurzie z výroby,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	prezentovať návrh a zhotovenie vlastného jednoduchého výrobku z dostupných prírodných materiálov v danom regióne.
Rodinná príprava	
predpoklady pre založenie rodiny (fyzická, duševná a spoločenská zrelosť človeka) význam vzťahov, hodnotová orientácia, zodpovednosť, tolerancia, význam rodinného zázemie, zodpovednosť za deti, člena rodiny, rodičov, starých rodičov byt a jeho funkcia – kultúra racionálneho bývania komunikácia medzi členmi rodiny, rodinné súžitie (rodičia a deti, spolužitie viacerých generácií) nebezpečné zlozvyky a ich následky (napr. fajčenie, závislosť na hrách), šikanovanie, domáce násilie svadba, rôzne tradície, obrady a zvyky, multikultúrna výchova úplná a neúplná rodina úloha a ciele manželstva (povinnosti a práva manželov) tehotenstvo (základy hygieny, povinné lekárske vyšetrenia, príprava na materstvo) rodičovstvo (povinnosti voči úradom v súvislosti s narodením dieťaťa, rola matky a otca) starostlivosť o dieťa (detská výbavička, príprava mlieka a iných pokrmov, denný režim dieťaťa) starostlivosť o rodinných príslušníkov, starších a chorých (napr. rôzne spôsoby merania telesnej teploty, prikladanie obkladov, podávanie liekov, stravovanie, základné lekárske vyšetrenia, spoločné trávenie času - komunikácia zdravý životný štýl, význam starostlivosti o zdravie a o sebarozvoj	identifikovať predpoklady pre založenie rodiny, analyzovať a diskutovať o faktoroch ohrozujúcich rodinu, efektívne komunikovať v rodine, diskutovať o roliach v rodine, vyhľadať inštitúcie, ktorým je povinnosť nahlásiť narodenie dieťaťa, demonštrovať starostlivosť o dieťa (dojča), odmerať telesnú teplotu rôznymi spôsobmi. oboznámiť sa so starostlivosťou o chorých a starých ľudí.
Pestovateľské práce a chovateľstvo	
základné podmienky pre pestovanie (pôda a jej spracovanie – rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok; zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín; výživa rastlín, ochrana rastlín a pôdy) zelenina (osivo, výsadba, priesady, jednotenie zeleniny, podmienky a zásady pestovania, pestovanie vybraných druhov zeleniny) okrasné rastliny (zásady ošetrovania izbových rastlín, rozmnožovanie izbových rastlín stonkovými odrezkami, pestovanie vybraných okrasných drevín a kvetov, kvety v interiéri a exteriéri) rez, jednoduchá úprava kvetov, jed-	vykonávať jednoduché pestovateľské činnosti, zvoliť vhodné pracovné postupy pri pestovaní vybraných rastlín, využívať kvety pre výzdobu, zvoliť podľa druhu pestovateľských činností správne pomôcky, nástroje a náradie a urobiť ich údržbu, dodržiavať technologické postupy, preukázať základnú znalosť chovu drobných zvierat a zásad bezpečného kon-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>noduché aranžovanie a viazanie kytíc ovocné dreviny (druhy, spôsob pestovania, uskladnenie a spracovanie) liečivé rastliny (pestovanie vybraných druhov rastlín, rastliny a zdravie človeka, liečivé účinky rastlín, jedovaté rastliny, rastliny ako drogy a ich zneužívanie, alergie) poznávanie škodcov, ochrana zeleniny...</p> <p>chovateľstvo (chov zvierat v domácnosti, podmienky chovu, hygiena a bezpečnosť chovu, kontakt so známymi i neznámymi zvieratami)</p>	<p>taktu so zvieratami, dodržiavať zásady hygieny a bezpečnosti, poskytnúť prvú pomoc pri úraze vrátane úrazu spôsobeného zvieratami.</p>
---	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Technika	ročník	šiesty
			1 hodina/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. ČLOVEK A TECHNIKA	4	Dejiny vývoja techniky v Európe a vo svete, vynálezy, patenty, objavy Proces vzniku výrobku a použitie výrobkov Likvidácia a recyklácia výrobkov	Ochrana životaa zdravia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť
II. GRAFICKÁ KOMUNIKÁ- CIA V TECHNIKE	7	Zobrazovanie v technike návrh, náčrt, technický náčrt, piktogramy Technický výkres, čítanie technického výkresu Kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka Zobrazovanie telies Projekt- Druhy zobrazovania Návrh, náčrt a technický výkres vlastného výrobku Výrobky podľa návodu- samostatná práca	Osobnostný a sociálny rozvoj
III. TECHNICKÉ MATERIÁLY A PRACOVNÉ POSTUPY ICH SPRACOVANIA	14	Drevo Pracovné postupy pri práci s drevom Povrchová úprava Výrobok z dreva Praktická činnosť s drevom- samostatná práca Praktická činnosť s drevom- samostatná práca Surovina kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, pou- žitie Pracovné postupy pri práci s kovmi Výrobok z kovu Praktická činnosť s drôtom- samostatná práca Plasty	Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Pracovné postupy pri práci s plastmi Výrobok z plastu Praktická činnosť s plastom- samostatná práca	
IV. ELEKTRICKÁ ENERGIA, ELEKTRICKÉ OBVODY	5	Elektrická energia, elektrický prúd, prvá pomoc Prvky a schematické značky, schémy elektrických obvodov Elektronická stavebnica Zapájanie elektrických obvodov- práca s elektronickou stavebnicou Nebezpečný odpad	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Environmentálna výchova Ochrana životaa zdravia človeka
V. JEDNODUCHÉ STROJE A MECHANIZMY	3	Jednoduché stroje a mechanizmy Prevody	Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Človek a technika	
školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni významné etapy v dejinách vývoja techniky v Európe a vo svete vynález, patent, objav a ich spoločenský význam proces vzniku výrobku: myšlienka – konštruovanie – výroba – použitie výrobkov – likvidácia a recyklácia	Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: vysvetliť vlastnými slovami rozdiely medzi vynálezom patentom a objavom opísať proces vzniku výrobku.
Grafická komunikácia v technike	
zobrazovanie v technike návrh, náčrt, technický náčrt, piktogram, technický výkres kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka zobrazovanie telies na jednu priemetňu – narysňu čítanie jednoduchého technického výkresu vlastný jednoduchý výrobok odporúčané výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku	poukázať na základné rozdiely medzi technickým zobrazovaním a kresbou uviesť príklady uplatnenia piktogramov vytvoriť vlastný návrh piktogramu vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa uviesť príklad zobrazenia telesa na jednu priemetňu – narysňu porovnať význam základných druhov čiar na technickom náčrte a výkrese určiť z technického výkresu rozmery zobrazeného telesa narysovať zobrazenie jednoduchého telesa v jednej priemetni priradiť kóty k zobrazenému jednoduchému telesu vypracovať projekt na porovnanie rôznych druhov zobrazení.
Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania	
drevo – stavba, štruktúra, rozdelenie, vlastností, drevo – ťažba, surovina, spracovanie, druhy reziva, polotovary, použitie, pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, rašpľovanie, pilovanie, brúsenie, vŕtanie, lepenie, spájanie klincami a skrutkami, povrchová úprava, výrobok z dreva výrobky: krmidlo pre vtáčikov (do klietky; do exteriéru); stojan na varešky; počítaadlo; rámik na	porovnať vlastností rôznych drevín zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania dreva podľa technického výkresu rozlíšiť základné druhy kovov porovnať vlastností kovov

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>obraz; krabička na šperky; stojan na „mobil“ a pod. výroba železa a ocele, surovina kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, použitie pracovné postupy: meranie a obrysovanie, vyrovnávanie, strihanie, štikanie, ohýbanie, pilovanie, prebíjanie, vysekávanie, povrchová úprava, samostatná práca, výrobok z kovu výrobky: ozdobná brošňa alebo retiazka; kvet; košík; stojan na písacie potreby; oplietané vajíčko; zvonkohra a pod. plasty – rozdelenie, vlastnosti, druhy, výroba plastov, surovina, použitie, likvidácia a recyklácia pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, pilovanie, vŕtanie, leštenie a matovanie, lepenie, spoj skrutkou, samostatná práca, výrobok z plastu výrobky: prívesok na kľúče; stierka na cestu; kvet; hodiny; škrabka na okno; pokladnička; ozdoba na vianočný stromček; veľkonočný svietnik a pod.</p>	<p>vysvetliť princíp spracovania kovov na polotovary uviesť príklady využitia kovov v praxi v závislosti od ich vlastností zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plechu a drôtu podľa technického výkresu rozlíšiť základné druhy plastov uviesť príklady použitia plastov v praxi zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plastov podľa technického výkresu.</p>
Elektrická energia, elektrické obvody	
<p>elektrická energia, výroba – premena energií, zdroje, využitie v priemysle a v domácnosti, šetrenie elektrickou energiou elektrické obvody prvky a schematické značky, schémy elektrických obvodov elektrotechnická stavebnica nebezpečný odpad – jeho zber a separovanie (monočlánky, batérie, akumulátory) účinky elektrického prúdu prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom</p>	<p>vysvetliť rozdiely medzi monočlánkom, batériou a akumulátorom, znázorniť prvky jednoduchých elektrických obvodov, zapojiť jednoduchý elektrický obvod na stavebnici, zdôvodniť zber nebezpečného odpadu, opísať hlavné zásady postupu poskytnutia prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, zapojiť samostatne ďalšie elektrické obvody na el. stavebnici podľa schémy.</p>
Jednoduché stroje a mechanizmy	
<p>jednoduché stroje, mechanizmy prevody – druhy a princípy, využitie (mechanické hračky, mechanické prístroje a zariadenia v domácnosti a v praxi)</p>	<p>uviesť príklady využitia jednoduchých strojov, mechanizmov a prevodov v praxi, porovnať niektoré druhy prevodov v mechanických hračkách.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Technika	ročník	siedmy
			1 hod/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. GRAFICKÁ KOMUNIKÁCIA V TECHNIKE	7	Zobrazovanie v technike návrh, náčrt, technický náčrt, piktogramy Projekt - Drevo Technický výkres, čítanie technického výkresu Kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka Zobrazovanie telies Návrh, náčrt a technický výkres vlastného dreveného výrobku Výrobky podľa návodu - samostatná práca	Ochrana životaa zdravia človeka Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Finančná gramotnosť
II. TECHNICKÉ MATERIÁLY A PRACOVNÉ POSTUPY ICH SPRACOVANIA	12	Drevo, kov, plast, keramika Pracovné postupy pri práci s drevom, plastom, kovom Povrchová úprava, výrobok Surovina kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, použitie Projekt- Výroba - oceliarske závody Pracovné postupy pri práci s kovmi Výrobok z kovu Praktická činnosť - samostatná práca Plasty Pracovné postupy pri práci s plastmi Výrobok z plastu Praktická činnosť - samostatná práca	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Environmentálna výchova
III. STROJE A ZARIADENIA V DOMÁCNOSTI	5	Činnosť a obsluha mechanizmov a elektronických spotrebičov používaných v domácnosti Bezpečne a hospodárne pri práci s domácimi mechaniz-	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		mami Základné prvky bytovej inštalácie Voda a kanalizácia, kúrenie Domácnosť a úspora energie – ekológia	Environmentálna výchova
IV. SVET PRÁCE	3	Vyhľadávanie pracovných ponúk Projekt – tvorba ponuky práce Finančné ohodnotenie - zamestnaneckej činnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Environmentálna výchova
V. EKONOMIKA DOMÁCNOSTI	6	Plánovanie a vedenie domácnosti Domáce práce a údržba domácnosti Ručné práce	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Grafická komunikácia v technike	
školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni zobrazovanie telies na tri priemetne, technická dokumentácia výrobku návrh, technický výkres vlastného jednoduchého výrobku z dreva (kombinovaného výrobku) výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku; návrh výrobku (polotovár, pracovné postupy... usmerňuje učiteľ) má byť realizovateľný v rámci nasledujúceho tematického celku	Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: určiť jednotlivé priemety na technickom výkrese, doplniť chýbajúci priemet telesa na technickom výkrese, uviesť príklady reálnych predmetov, ktoré je potrebné zobraziť viacerými priemetmi, narysovať jednoduchý technický výkres výrobku v troch priemetoch, vysvetliť rozdiel medzi technickým výkresom a technickou dokumentáciou, naprojektovať tvar, rozmery, materiál a pracovný postup na vlastný jednoduchý výrobok
Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania	
technické materiály – kovy, drevo, plasty, keramické materiály, sklo, guma, textil, kompozitné materiály, vlastnosti a využitie pracovné postupy obrábania dreva: rezanie, dlabanie, vrtanie, lepenie, spájanie skrutkami, spájanie dreva plátovaním, povrchová úprava pracovné postupy obrábania kovov: rezanie, pilovanie, vrtanie, nitovanie, ohýbanie pracovné postupy obrábania plastov: vrtanie, lepenie, ohýbanie, tvárnenie, spájanie skrutkami samostatná práca, výrobok kombináciou materiálov výrobky: otvárač na veká fľaša; vianočný svietnik; značkovač záhradného záhonu; hviezdicová miska pod kvetináč; dopravná značka; netradičný prívesok; forma na odlievanie panáčka /autíčka; kyprič pôdy a pod	porovnať vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybranej vlastnosti materiálov, vlastnosť aplikujú na príkladoch v praxi, uviesť príklady využitia vybraných druhov technických materiálov v praxi, navrhnúť technologický postup zhotovenia vlastného výrobku, zrealizovať na výrobkoch vybrané pracovné postupy ručného obrábania podľa technického výkresu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Stroje a zariadenia v domácnosti	
stroje a zariadenia – mechanické, plynové, benzínové, elektrické stroje a zariadenia – charakteristika, návody na obsluhu a údržbu, bezpečné používanie	charakterizovať stroje a zariadenia používané v domácnosti, zdôvodniť výhody a nevýhody využitia strojov a zariadení na rôznych pohonoch, vyhľadať na internete návod na obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení, identifikovať nebezpečenstvo pri práci so strojmi a zariadeniami, prezentovať bezpečné postupy používania vybraných mechanických strojov a zariadení v domácnosti, vypracovať projekt na tému obsluhy a údržby vybraného domáceho stroja (zariadenia).
Svet práce	
trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky, rovnosť príležitostí na trhu práce možnosti vzdelávania – náplň učebných a študijných odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby zamestnanie – pracovné príležitosti v obci (región), spôsoby hľadania zamestnania, písanie životopisu, motivačného listu, pohovor u zamestnávateľa, problémy nezamestnanosti, úrady práce, práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov	orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií
Ekonomika domácnosti	
<u>Plánovanie a vedenie domácnosti</u> súlad osobných želaní s potrebami človeka vzťah ľudská práca – peniaze, príjmy a výdavky, rozpočet domácnosti, ekonomika domácnosti archivácia dôležitých dokumentov (záručné listy, úhrady platieb a pod.) <u>Domáce práce a údržba domácnosti</u> stavebnice (konštrukčné, elektrotechnické, elektronické) zostavovanie modelov tvorba konštrukčných prvkov montáž a demon-	<u>Plánovanie a vedenie domácnosti</u> vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb, uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec), zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti, vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny, prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>táž údržba odevov a textílií upratovanie domácnosti, organizácia upratovania, postupy, prostriedky a ich dopad na životné prostredie</p> <p><u>Ručné práce</u> základné pomôcky a nástroje na ručné práce, šijací stroj tkaniny bavlnené, hodvábne, vlnené, syntetické základné stehy, pomocné stehy, obnitkovacie stehy, spojovacie stehy, ozdobné stehy</p>	<p>zhodnotiť dôsledky finančného rozhodnutia, stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele zoradené podľa priority a kroky na ich dosiahnutie, vysvetliť dôležitosť komunikácie o finančne významných záležitostiach s finančnou inštitúciou (predchádzanie konfliktom, krízové situácie), vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane nároku na reklamáciu, vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou), viest' domáce účtovníctvo, roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti, vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov, rozlíšiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky, opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - mňanie, sporenie a spoluúčasť, zostaviť rozpočet domácnosti, vysvetliť, ako používať rozpočet na kontrolu vynakladania prostriedkov na dosahovanie finančných cieľov, vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí),</p> <p><u>Domáce práce a údržba domácnosti</u> zostaviť podľa návodu, náčrtu, plánu daný model, overiť funkčnosť, stabilitu a nosnosť daného modelu, urobiť montáž, demontáž a údržbu jednoduchých predmetov a zariadení, zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti, ovládať jednoduché pracovné postupy pri základných činnostiach v domácnosti, správne zaobchádzať s pomôckami, nástrojmi, náradím a zariadením vrátane údržby,</p> <p><u>Ručné práce</u> oboznámiť sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné práce, rozoznať rôzne druhy tkanín, šit' rôznymi stehmi,</p>
--	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Technika	ročník	ôsmy
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. ELEKTRICKÉ SPOTREBIČE V DOMÁCNOSTI	7	Schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce Práca s elektrotechnickou stavebnicou pre základné školy Jednoduché elektrické obvody Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie Základný elektroinštalačný materiál Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou. Domová inštalácia elektrického prúdu Základné elektrické spotrebiče.Moderné elektrické spotrebiče Výpočet spotreby elektrickej energie	Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
II. TECHNICKÁ ELEKTRONIKA	6	Základné prvky bytovej inštalácie Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach Výpočet spotreby energie na kúrenie Rozvod studenej a teplej vody. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti Ekonomické a ekologické hodnotenie bytovej inštalácie	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie - demontáž, oprava, montáž	
III. TECHNICKÁ TVORBA	10	Elektronická podoba technickej dokumentácie Reklamná ponuka Návrh a realizácia vlastného výrobku	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
IV. SVET PRÁCE	7	Voľba profesijnej orientácie, voľba povolania Práca s profesijnými informáciami a využívanie poraden- ských služieb	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
V. EKONOMIKA DOMÁCNOSTI	3	Plánovanie a vedenie domácnosti Domáce práce a údržba domácnosti Príprava jedál a výživa Ručné práce	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Elektrické spotrebiče v domácnosti	
školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni, BOZP elektrické spotrebiče v domácnosti, druhy elektrických spotrebičov princíp činnosti elektrických spotrebičov pravidlá bezpečného používania a obsluhy ekonomika domácnosti, energetický štítok (energetická trieda) elektrických spotrebičov spotreba elektrickej energie	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: opísať princípy činnosti vybraných elektrických spotrebičov, ovládať pravidlá použitia vybraných elektrických spotrebičov v domácnosti, vypočítať spotrebu elektrickej energie vybraných spotrebičov v domácnosti s využitím energetického štítku porovnať finančné náklady na prevádzku niektorých elektrických spotrebičov v domácnosti, zdôvodniť zber, triedenie a likvidáciu vyradených elektrických spotrebičov, zrealizovať prieskum projekt na kúpu elektrického spotrebiča do domácnosti.
Technická elektronika	
dióda, tranzistor, integrovaný obvod, mikročip logické obvody snímače a regulačné prvky prenos signálov, telekomunikačná technika virtuálna elektronická stavebnica (Edison)	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: zapojiť diódu v priepustnom a nepriepustnom smere, vysvetliť využitie diódy a tranzistora v elektrickom obvode, vyhľadať na internete príklady využitia snímačov v bežnom živote, uviesť spôsoby regulácie elektrických prístrojov a zariadení v domácnosti, pracovať samostatne s virtuálnou elektronickou stavebnicou, opísať princíp prenosu telekomunikačných signálov.
Technická tvorba	
konštruktér, technológ, konštruovanie, technológia výroby návrh a tvorba technickej dokumentácie, dizajn marketing PC, kresliace programy	vytvoriť technickú dokumentáciu k vlastnému jednoduchému výrobku v elektronickej podobe, vytvoriť reklamný leták s cenovou ponukou na predaj vlastného výrobku,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

výrobky: stolový ventilátor na solárny pohon; solárne osvetlenie záhradného chodníka; ochrana bytu/domu – pohybový snímač so zvukovým signálom; štedrovečerný stolový blikajúci (LED) stromček; z nefunkčného „mobilu“ autíčko; netradičný šach a pod.	navrhnuť vlastný výrobok, zrealizovať na svojom výrobku pracovné postupy ručného obrábania materiálov s využitím zapájania elektrických obvodov, vypracovať projekt vlastného jednoduchého kombinovaného výrobku.
Svet práce	
voľba profesijnej orientácie – základné princípy, sebapoznávanie, osobné záujmy a ciele, telesný a zdravotný stav, osobné vlastnosti a schopnosti, sebahodnotenie, vplyvy na voľbu profesijnej orientácie, informační základňa pre voľbu povolania, práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb	posúdiť svoje možnosti pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy, využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber vhodného vzdelania, navrhnuť plán a časový rozvrh pre dosiahnutie kariérnych cieľov, vrátane požiadaviek na vzdelanie a odbornú prípravu, náklady a možné zadlženie, vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá), uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora), použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy.
Ekonomika domácnosti	
<u>Plánovanie a vedenie domácnosti</u> spôsobu, ako znížiť riziko v domácnosti (požiar, krádež a pod.) poistenie poistenie motorových vozidiel (PZP) – porovnanie ponúk poistenie stavby a domácnosti spotrebiteľská gramotnosť (kritický spotrebiteľ)	<u>Plánovanie a vedenie domácnosti</u> zhodnotiť dôsledky finančného rozhodnutia, stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele zoradené podľa priority a kroky na ich dosiahnutie, vysvetliť dôležitosť komunikácie o finančne významných záležitostiach s finančnou inštitúciou (predchádzanie konfliktom, krízové situácie), uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti, diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.
<u>Domáce práce a údržba domácnosti</u> spotrebiče v domácnosti a ich údržba elektrotechnika v domácnosti nebezpečenstvo úrazu elektrickým prúdom zavesenie police, obrazu založenie ohňa, príprava dreva, uskladnenie dreva	<u>Domáce práce a údržba domácnosti</u> zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti, ovládať jednoduché pracovné postupy pri základných činnostiach v domácnosti, orientovať sa v návodoch na obsluhu bežných domácich spotrebičov,
<u>Príprava jedál a výživa</u> kuchyňa (základné vybavenie, udržiavanie poriadku a čistoty, bezpečnosť a hygiena prevádzky)	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>základné zložky potravy príprava jedál (úprava jedál v studenej kuchyni, základné spôsoby tepelnej úpravy, základné postupy pri príprave jedál a nápojov) základné znalosti o konzervovaných a trvanlivých (chladených, mrazených, sušených, kondenzovaných, solených a iných potravinách), vrátane skladovania uchovávanie a podávanie hotových pokrmov</p> <p><u>Ručné práce</u> prišívanie zapínadiel prišitie pútka navlečenie gummy a šnúrky strih a jeho základné využitie</p>	<p>správne zaobchádzať s pomôckami, nástrojmi, náradím a zariadením vrátane údržby, poskytnúť prvú pomoc pri úraze, vrátane úrazu elektrickým prúdom,</p> <p><u>Príprava jedál a výživa</u> orientovať sa v základnom vybavení kuchyne, používať základný kuchynský inventár a bezpečne obsluhovať základné spotrebiče, pri zostavovaní jedálneho lístka zohľadniť finančné náklady naň,</p> <p><u>Ručné práce</u> robiť drobné opravy odevov, oboznámiť sa so strihom na najjednoduchších príkladoch,</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Technika	ročník	deviaty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. BYTOVÉ INŠTALÁCIE	9	Elektrická inštalácia Plynoinštalácia Vodoinštalácia Kúrenie a klimatizácia	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
II. STROJOVÉ OPRACOVANIE MATERIÁLOV	5	Druhy strojového opracovania materiálov	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
III. TVORIVÁ ČINNOSŤ	8	Technická tvorivosť	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
IV. SVET PRÁCE	3	Podnikanie Trh práce	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť
V. EKONOMIKA DOMÁCNOSTI	8	Plánovanie a vedenie domácnosti Domáce práce a údržba domácnosti Príprava jedál a výživa Ručné práce	Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Bytové inštalácie	
<p>školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni</p> <p>elektroinštalácia, silnoprúdová, slaboprúdová, základné prvky bytovej (domovej) inštalácie, elektroinštalácia, spotreba elektrickej energie v domácnosti</p> <p>plynoinštalácia, základné prvky a ich funkcia, poruchy, plynové spotrebiče vodoinštalácia a kanalizácia, základné prvky a ich funkcia, regulácia spotreby v domácnosti</p> <p>kúrenie a klimatizácia v domácnosti, druhy kúrenia a vykurovania, regulácia spotreby tepla, poruchy, klimatizačné zariadenia, formy energie, výpočet spotreby energií v domácnosti</p> <p>revízia a údržba bytových inštalácií</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>vysvetliť príčiny možných porúch elektrickej inštalácie a z nich vyplývajúce nebezpečenstvá pre človeka,</p> <p>vysvetliť pravidlá správania sa pri poruchách plynoinštalácie,</p> <p>uviesť najčastejšie poruchy vodoinštalácie a kanalizácie,</p> <p>vyhľadať informácie o možnosti využitia solárnej a geotermálnej energie pri vykurovaní,</p> <p>vysvetliť niektoré poruchy vykurovacích systémov a základné pravidlá správania sa pri poruchách,</p> <p>uviesť príklady možností šetrenia energiami.</p>
Strojové opracovanie materiálov	
<p>metódy strojového opracovania dreva, kovov a plastov</p> <p>obrábací stroj,</p> <p>obrobok – výrobok, nástroj, pohyby, obrábané plochy</p> <p>CNC stroje (aj modely)</p> <p>progressívne vybrané metódy obrábania materiálov: laser, vodný lúč, elektroerozívne obrábanie a pod.</p>	<p>rozlíšiť podľa princípu obrábania (tvary obrábaných plôch – nástroj – obrábací stroj) metódu obrábania (vrtanie, brúsenie, sústruženie, frézovanie, lisovanie),</p> <p>zdôvodniť význam vybraných technológií pre výrobnú prax,</p> <p>prezentovať výsledky pozorovanie s exkurzie zameranej na strojové obrábanie technických materiálov.</p>
Tvorivá činnosť	
<p>praktické činnosti zamerané na zhotovovanie navrhnutých výrobkov</p> <p>kombinované pracovné námety</p> <p>ďalšie dostupné pracovné postupy z oblasti opracovania dreva, kovov, plastov a z oblasti elektrotechniky</p> <p>návrh a technický výkres vlastného zložitejšieho kombinovaného výrobku, di-</p>	<p>navrhnuť technologický postup zhotovenia výrobku,</p> <p>zhotoviť výrobok s využitím aj ďalších pracovných postupov,</p> <p>zdôvodniť potrebu použitia ďalších pracovných postupov ručného spracovania vybraných materiálov pri zhotovení výrobku,</p> <p>aplikovať jednoduchý elektrický obvod na vlastnom výrobku,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>zajn výrobky: výber z výrobkov z 8. ročníka, t.j. stolový ventilátor na solárny pohon; solárne osvetlenie záhradného chodníka; ochranca bytu/domu – pohybový snímač so zvukovým signálom; štedrovečerný stolový blikajúci (LED) stromček; z nefunkčného „mobilu“ autíčko; netradičný šach; návrh ďalších výrobkov: blikajúci robot – hračka;, pohybový spínač osvetlenia domácej posilňovne; domáci hlásič požiaru; „čistotný“ a bezpečný mechanický drvič vlašských orechov; hlásič krádeže bicykla/kočíka/kufra/tašky; ťažidlo – reprezentatívna plaketa školy a pod.</p>	<p>zhotoviť vlastný zložitejší kombinovaný výrobok podľa nimi navrhnutého projektu.</p>
Svet práce	
<p>voľba profesijnej orientácie – základné princípy, sebapoznávanie, osobné záujmy a ciele, telesný a zdravotný stav, osobné vlastnosti a schopnosti, sebahodnotenie, vplyvy na voľbu profesijnej orientácie, informační základňa pre voľbu povolania, práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb podnikanie – druhy a štruktúra organizácií, najčastejšie formy podnikania, malé a stredné podnikanie</p>	<p>preukázať v modelových situáciách schopnosť prezentovať sa pri vstupe na trh práce, identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní, stanoviť si kariérne ciele.</p>
Ekonomika domácnosti	
<p>úspory, sporenie, možnosti sporenia úvery, kreditná karta úverová história a jej význam finančné informácie, finančné inštitúcie (bankové a nebankové subjekty, dcérske spoločnosti a pobočky zahraničných bánk) hotovostný a bezhotovostný platobný styk oprava omietok, maľovanie, tapetovanie tepelné a vodné zdroje, hlavný uzáver prívodu vody, plynu, elektrickej energie potraviny (výber, nákup, skladovanie, skupiny potravín,</p>	<p>porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch, uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe, zdôvodniť voľbu nákupu alebo požičania si predmetu, kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou, analyzovať možnosti účasti na charitatívnych aktivitách v súlade s osobným rozpočtom, vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky, vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi, uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu, vysvetliť hodnotu a význam tvorby finančnej rezervy v domácnosti, uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti, na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>zásady zostavovania jedálneho lístka úprava stola a stolovanie (jednoduché prestieranie, obsluha a správanie sa pri stole, slávnostné stolovanie v rodine, dekorácie a kvety na stole) denný režim – rozloženie a zloženie potravy v priebehu dňa význam bielkovín, tukov a sacharidov pre zdravie človeka význam vitamínov a minerálov pre zdravie človeka pitný režim racionálne jedlá, diétne jedlá, jedlá pre deti tradičné jedlá, typické jedlá iných kultúr stravovanie v rôznych kultúrach háčkovanie (krátky a dlhý stĺpik, retiazkové očká) pletenie(hladké a obrátené očká, začínanie a ukončenie pletenia, pridávanie a uberanie očiek) práca s netradičným materiálom (napr. šúpolie, drotárstvo, gumičkovanie) kul- túra odievania</p>	<p>urobiť drobnú domácu údržbu, dodržiavať základné hygienické a bezpečnostné pravidlá a predpisy, poskytnúť prvú pomoc pri úraze, vrátane úrazu elektrickým prúdom, skontrolovať a za- bezpečiť domácnosť pri odchode vytvoriť kalkulačný list a vypočítať cenu jedla, pripraviť vybrané tradičné slovenské jedlo a typické jedlo inej kultúry, opísať vplyv technologickej úpravy na kvalitu jedla, dodržiavať základné princípy stolovania, spoločenského správania sa a obsluhy pri stole v spoločnosti, udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch v kuchyni. háčkovať s vlnou, ručne pliesť, oboznámiť sa s ďalšími netradičnými (menej rozšírenými) ručnými prácami.</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

17 Fyzika

názov predmetu	Fyzika
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok siedmy a deviaty ročník 2 h / týždeň, 66 h / rok šiesty a ôsmy ročník
ročník	šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ Lisková, Pod Chočom 550, 03481 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	5 rokov
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

17.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickej pedagogickej teórii, ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektmi. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov. Aj keď má učiteľ možnosť prispôbiť si obsah výučby vlastným predstavám, túto koncepčnú myšlienku by mal zachovať.

Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje vo forme tabuliek a grafov. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy.

Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov. Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globál-

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

nymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do nasledovných tematických okruhov:

6. ročník

Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies

Správanie telies v kvapalinách a plynoch

7. ročník

Teplota, skúmanie premien skupenstva látok

Teplo

8. ročník

Svetlo

Sila a pohyb. Práca. Energia

9. ročník

Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod

17.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- aplikujú empirické metódy práce – pozorovanie, experimentovanie, meranie a spracovanie nameraných hodnôt fyzikálnych veličín pri skúmaní fyzikálnych javov,
- vysvetľujú vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení,
- prezentujú a obhajujú svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- komunikujú verbálnou aj písomnou formou, ovládajú symbolickú, tabelárnu, grafickú komunikáciu,
- aplikujú pri riešení fyzikálnych úloh a problémov znalosť fyzikálnych pojmov, zákonov, faktov, nadobudnutý matematický aparát aj odborné informácie získané z rôznych vhodných informačných zdrojov,
- rozlišujú spoľahlivé informácie od nespoľahlivých – kriticky myslia,
- riešia problémy, v ktorých sa integrujú poznatky z viacerých prírodovedných, prípadne humanitných predmetov,
- rozumejú historickému vývoju poznania vo fyzike ako vede a vplyvu technického vývoja na rozvoj poznania a spoločnosti,
- posudzujú užitočnosť vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti a tiež problémy spojené s ich využitím pre človeka a životné prostredie,
- pracujú v tíme, vedia kooperovať a diskutovať, sú zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky,
- získajú záujem o prírodu a svet techniky,
- nadobudnú otvorenosť k novým objavom vo fyzike a technike,
- získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

17.3 Kľúčové kompetencie žiakov

poznávacia (kognitívna)	komunikačná	interpersonálna	intrapersonálna
používať kognitívne operácie	tvoriť, prijať a spracovať informácie	akceptovať skupinové rozhodnutia	regulovať svoje správanie
formovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenie	vyhľadávať informácie	kooperovať v skupine	vytvárať si vlastný hodnotový systém
uplatňovať kritické myslenie	formulovať svoj názor a argumentovať	tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných	
nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine		diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme	
myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky			

17.4 Stratégia vyučovania

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce. Ich optimálny výber je daný nasledovnými kritériami:

- Cieľ vyučovacej jednotky
- Obsah učiva
- Materiálne technické vybavenie
- Predpoklady žiakov
- Možnosti učiteľa

Pretože vyučovanie fyziky by malo mať predovšetkým experimentálny charakter, budeme vo vyučovacom procese uprednostňovať metódy:

- názorné – demonštrovanie (ako motivácia alebo problém), pozorovanie s jasne zadaným cieľom, žiak robí záznamy a vyvodzuje dôsledky
- praktické – laboratórne a projektové práce s použitím problémových metód
- slovné – výklad, rozprávanie, rozhovor a diskusia, brainstorming - nielen ako zdroj informácií, ale aj motivácia, heuristické metódy
- fixačné – opakovanie /otázka a odpoveď, písomné, praktické/, precvičovanie, domáce úlohy
- diagnostické – sebahodnotenie, pozorovanie žiaka, skúšanie, hodnotenie žiackych prác, didaktické testy

Formy vyučovania

- vyučovacie hodiny klasické
- laboratórne práce

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- projektové vyučovanie
- vychádzky a exkurzie

17.5 Učebné zdroje

- učebnice fyziky pre 6.-9. ročník ZŠ
- pracovné zošity podľa ponuky napr. od vydavateľstva Mapa Slovakia
- internet
- výučbové CD, DVD
- encyklopédie
- odborné časopisy

17.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

- ústne skúšanie;
  - frontálne;
  - individuálne;
- písomné skúšanie;
  - test, písomná práca;
  - interaktívny test;
- slovné hodnotenie praktických zručností;
- hodnotenie prezentácie projektov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Fyzika	ročník	šiesty
			2 hodiny/ týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
<p>I. SKÚMANIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN, PLYNOV, TUHÝCH LÁTOK A TELIES</p> <p>1.1 Vlastnosti kvapalín a plynov</p> <p>1.2 Vlastnosti tuhých látok a telies</p>	33	<p>V čom je fyzika užitočná, čo sa budeme učiť</p> <p>Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť</p> <p>Využitie vlastností kvapalín</p> <p>Meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom</p> <p>Jednotky objemu 1 ml, 1 l</p> <p>Vlastnosti plynov – stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínanosť, deliteľnosť</p> <p>Využitie vlastností plynov</p> <p>Spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín a plynov</p> <p>Tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov</p> <p>Vlastnosti tuhých látok a telies, deliteľnosť tuhých látok</p> <p>Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť</p> <p>Meranie hmotnosti telies</p> <p>Jednotky hmotnosti 1 g, 1 kg</p> <p>Meranie hmotnosti kvapalín a plynov</p> <p>Meranie dĺžky, odhad dĺžky</p> <p>Jednotky dĺžky 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km</p> <p>Premena jednotiek dĺžky</p> <p>Graf, zostrojovanie grafu, priama úmernosť</p> <p>Objem telies. Určovanie objemu geometricky pravidel-</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Finančná gramotnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

		<p>ných a nepravidelných telies</p> <p>Jednotky objemu</p> <p>Premena jednotiek objemu</p> <p>Spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies</p>	
<p>II. SPRÁVANIE TELIES V KVA- PALINÁCH A PLYNOCH</p> <p>2.1 Správanie telies v kvapaline</p>	33	<p>Správanie telies v kvapalinách</p> <p>Vplyv hmotnosti na správanie telies vo vode</p> <p>Vplyv objemu a tvaru telies na ich správanie vo vode</p> <p>Meranie objemu a hmotnosti telies plávajúcich, vznášajúcich a potápajúcich sa vo vode, určenie podielu m/V</p> <p>Pojem hustota</p> <p>Jednotky hustoty g/cm^3, kg/m^3</p> <p>Práca s tabuľkami - vyhľadať hodnoty hustoty látok v tabuľkách</p> <p>Určovanie hustoty metódou výpočtu</p> <p>Určovanie hustoty pomocou grafu – grafická metóda</p> <p>Riešenie úloh s využitím vzťahu pre výpočet hustoty</p> <p>Hustota kvapalín</p> <p>Vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky, graf závislosti</p> <p>Odčítanie hodnoty hustoty látky z grafu</p> <p>Experimentálne určenie hustoty rôznych kvapalín</p> <p>Objem kvapaliny vytlačenej telesami</p> <p>Meranie vytlačeného objemu vody plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami.</p> <p>Porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny.</p> <p>Porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou vytlačenej kvapaliny.</p> <p>Skúmanie objemu a hmotnosti vytlačenej kvapaliny pri ponáraní plávajúceho telesa v kvapalinách s rôznou husto-</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Finančná gramotnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

2.2 Správanie telies v plynach		tou Vplyv teploty na hustotu Hustota plynov	
--------------------------------	--	---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies	
<p>vlastnosti kvapalín: nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť účinky pôsobenia vonkajšej sily na hladinu kvapaliny v uzavretej nádobe, Pascalov zákon využitie vlastností kvapalín meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom, kalibrácia objem, značka V, jednotky objemu ml, l vlastnosti plynov: stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínavosť, deliteľnosť využitie vlastností plynov tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka fyzikálnej veličiny, značka jednotky látka a teleso, vlastnosti tuhých látok a telies: krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť meranie hmotnosti tuhých, kvapalných a plynných telies hmotnosť, značka m, jednotky hmotnosti g, kg, t odhad dĺžky, meradlo, stupnica meradla (najmenší dielik, rozsah) dĺžka, značka d, jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km objem tuhých telies, jednotky objemu cm^3, dm^3, m^3, určenie objemu pravidelných telies (kocka, kváder) výpočtom, určenie objemu nepravidelných telies pomocou odmerného valca rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>opísať pozorované javy pri skúmaní vlastností látok a telies, overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a tuhých telies, rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti látok a telies, odmerať hmotnosť, dĺžku, objem telesa vhodne vybraným meradlom, spresňovať merania opakovaním merania a vypočítaním priemeru z nameraných hodnôt, zaznamenať namerané údaje správnym zápisom, prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, rozlíšiť termíny fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka, značka jednotky, zostrojiť graf lineárnej závislosti a zistiť hodnoty z grafu, použiť postup riešenia problémov: predpoklad – experiment – potvrdenie/nepotvrdenie predpokladu, rozlíšiť termíny látka a teleso, porovnať a určiť spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies, vytvoriť a prezentovať projekt primeraný obsahu vyučovania</p>
Správanie telies v kvapalinách a plynoch	

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>plávajúce, vznášajúce a potápajúce sa telesá vo vode, meranie ich hmotnosti a objemu hustota, značka ρ, jednotka hustoty g/cm^3, vzťah $\rho = m / V$ vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky hustota kvapalín vytlačení objem kvapaliny plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny vplyv teploty na hustotu správanie sa telies (bubliniek) vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch hustota plynov</p>	<p>riešiť problémy postupom: formulovanie problému – vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov pokusov a meraní, prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, určiť hustotu tuhých telies a kvapalín z nameraných hodnôt ich hmotnosti a objemu, zostrojiť graf závislosti hmotnosti od objemu pre telesá z homogénnej látky, vyhľadať hodnoty hustoty látok v tabuľkách, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hustoty, vysvetliť vybrané javy správania sa telies v kvapalinách a plynoch pomocou hustoty, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky</p>
--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková				
predmet	Fyzika	ročník		
		siedmy		
tematický celok		časová dotácia	téma	
			prierezové témy	
I. TEPLOTA, SKÚMANIE PREMIEN SKUPENSTVA LÁTOK 1.1 Teplota a čas 1.2 Premena kvapaliny na plyn 1.3 Premena plynu na kvapalinu 1.4 Topenie a tuhnutie		18	Teplota Meranie teploty Čas Meranie času Vyparovanie Podmienky vyparovania Vlhkomer Var, teplota varu Tlak vzduchu a teplota varu Kondenzácia, destilácia Modelovanie dažďa Topenie Tuhnutie, sublimácia, desublimácia	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Finančná gramotnosť
II. TEPLLO 2.1 Výmena tepla		15	Historické aspekty chápania pojmu teplo Teplo a pohyb častíc látky Šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením. Tepelné vodiče a tepelné izolanty Kalorimeter, model jednoduchého kalorimetra Výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Finančná gramotnosť

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

2.2 Teplo a využiteľná energia		Výmena tepla medzi kovmi a vodou Hmotnostná tepelná kapacita Teplo Výpočet tepla Teplo a premeny skupenstva Energetická hodnota potravín, motor a parný stroj Spaľovacie motory	
--------------------------------	--	---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Teplota, skúmanie premien skupenstva látok	
<p>Meranie teploty, modelovanie zostrojenia Celsiovho teplomera, kalibrácia teplomera, teplota, značka t, jednotka teploty, meranie času, meranie teploty v priebehu času, graf závislosti teploty od času, využitie PC pri zostrojovaní grafov, čas, značka t, jednotky času, min, h, premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, vlhkosť, var, teplota varu, graf závislosti teploty od času pri varení vody, tlak vzduchu a teplota varu, premena vodnej pary na vodu, kondenzácia, teplota rosného bodu, destilácia, modelovanie dažďa, premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej látky na tuhú, topenie, tuhnutie, teplota topenia a tuhnutia pre kryštalické a amorfné látky, graf závislosti teploty od času pri topení a tuhnutí, meteorologické pozorovania.</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>Opísať pozorované javy pri skúmaní premien skupenstva látok, navrhnúť k meraniam tabuľku, zaznamenať časový priebeh teploty pri premenách skupenstva látok do tabuľky a grafu, analyzovať záznamy z meraní, objaviť výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu), objaviť výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom, charakteristiky varu, modelovať experimentom zostrojenie teplomera, vznik dažďa, vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách, zrealizovať a vyhodnotiť meteorologické pozorovania a merania, prezentovať výsledky aktivít pred spolužiakmi.</p>
Teplo	
<p>historické aspekty chápania pojmu teplo, staršia jednotka tepla cal, teplo a pohyb častíc látky, teplota, šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením, tepelné vodiče a tepelné izolanty, odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter,</p>	<p>opísať historický prístup k chápaniu pojmu teplo, overiť experimentom fyzikálnu vlastnosť látok – tepelná vodivosť, opísať šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením, opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi, dodržať podmienky experimentu,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>výsledná teplota pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou, výsledná teplota pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode, rozdiel dvoch teplôt (Δt), tepelná rovnováha, hmotnosť tepelná kapacita, značka c, jednotka $J/kg^{\circ}C$, teplo, značka Q, jednotka tepla J, vzťah $Q = c \cdot m \cdot \Delta t$, teplo a premeny skupenstva, energetická hodnota potravín.</p>	<p>odhadnúť výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou, overiť experimentom odovzdávanie tepla kovmi vode, objaviť výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla, vyhľadať hodnoty hmotnostnej tepelnej kapacity látok v tabuľkách, riešiť úlohy využitím vzťahu pre výpočet tepla, overiť postup stanovenia energetickej hodnoty potravín (napríklad spaľovaním), získať informácie o energetickej hodnote potravín, posúdiť negatívne vplyvy spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby eliminácie týchto vplyvov.</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Fyzika	ročník	ôsmy
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. SVETLO	24	Slnéčné žiarenie, svetlo a teplo Zdroje svetla Rozklad svetla Skladanie farebných svetelných lúčov Absorpcia svetla Odraz svetla Lom svetla Šošovky Prechod význačných lúčov šošovkami Zobrazovanie spojnou a rozptylnou šošovkou Optické vlastnosti oka Využitie šošoviek	Osobnostný a sociálny rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - deliť si úlohy - niesť zodpovednosť Environmentálna výchova Rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine Tvorba projektu a prezentačné zručnosti <ul style="list-style-type: none"> - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne Dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede Používanie ochranných pomôcok
II. SILA A POHYB. PRÁCA. ENERGIA	42	Vzájomné pôsobenie telies. Sila Gravitačná sila Meranie sily. Znázornenie sily Skladanie síl. Rovnováha síl Otáčavé účinky sily	Osobnostný a sociálny rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - deliť si úlohy - niesť zodpovednosť Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>Ťažisko telesa a jeho určenie Tlaková sila. Tlak Hydrostatický a atmosférický tlak Trenie. Tretia sila a jej meranie Pohyb telesa. Rovnomerný a nerovnomerný pohyb Rýchlosť pohybu Dráha pohybu Mechanická práca Výkon Pohybová a polohová energia telesa Vzájomná premena polohovej a pohybovej energie telesa Zákon zachovania mechanickej energie Energia v prírode</p>	<p>Rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine - organizovať prácu</p> <p>Dopravná výchova - pozorovať svoje okolie - vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne</p> <p>Dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede</p> <p>Používanie ochranných pomôcok</p>
--	---	---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Svetlo	
<p>svetelná energia a jej premena na teplo, výpočet tepla, svetelný lúč, rovnobežné a rozbiehavé svetelné lúče, zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroje svetla, dôkazy priamočiareho šírenia svetla, odrazené, prepustené a absorbované svetlo, rozklad svetla, farby spektra, absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby, svetlo a fotosyntéza, skladanie farebných svetelných lúčov, odraz svetla, zákon odrazu, lom svetla, vznik dúhy, zobrazovanie šošovkami, optické prístroje – lupa, fotoaparát, chyby oka, okuliare, svetelné znečistenie</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>overiť experimentom premenu svetla na teplo a vypočítať vzniknuté teplo, porovnať zdroje svetla – Slnko a žiarovku z hľadiska šírenia svetelných lúčov, overiť experimentom priamočiare šírenie svetla, rozlíšiť termíny – odrazené, prepustené a absorbované svetlo, overiť experimentom rozklad svetla na spektrum, overiť experimentom skladanie farebných svetelných lúčov, navrhnúť a zrealizovať experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla, overiť experimentom lom svetla, znázorniť obraz predmetu vytvorený spojkou a rozptylkou, vysvetliť princíp použitia okuliarov pri korekcii chýb oka, určiť aplikácie základných zákonov optiky v technickej praxi, tvoriť nové informácie z pozorovaní a zovšeobecniť závery, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.</p>
Síla a pohyb. Práca. Energia	
<p>vzájomné pôsobenie telies, síla, značka F, jednotka sily N, gravitačná síla, značka F_g, vzťah na výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu $F_g = g \cdot m$, gravitačné zrýchlenie, značka g, gravitačné pole, meranie sily, silomer, kalibrácia silomera, chyba merania skladanie síl,</p>	<p>vysvetliť silu ako mieru vzájomného pôsobenia telies, odmerať silu vhodne vybraným silomerom, určiť jeho rozsah a chybu merania, znázorniť sily v konkrétnej situácii a určiť telesá, na ktoré tieto sily pôsobia, skladať sily pôsobiace na teleso v jednej priamke, objaviť praktickou činnosťou rovnováhu na páke,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>rovnováha síl, otáčavé účinky sily, ťažisko telesa a jeho určenie, tlaková sila, tlak, značka p, jednotky tlaku Pa, hPa, kPa, MPa, vzťah $p = F / S$ hydrostatický tlak, značka p_h, vzťah $p_h = h \cdot \rho_k \cdot g$, atmosférický tlak, barometer, normálny atmosférický tlak, trenie, trecia sila, meranie veľkosti trecej sily, pohyb telesa, pohyb rovnomerný a nerovnomerný, rýchlosť rovnomerného pohybu, značka v, jednotky rýchlosti m/s, km/h, km/s; vzťah $v = s / t$, priemerná rýchlosť v_p, dráha rovnomerného pohybu, značka s, vzťah $s = v \cdot t$, grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase, mechanická práca, značka W, jednotka práce J, vzťah $W = F \cdot s$ výkon, značka P, jednotky výkonu W, kW, MW, pohybová energia telesa, značka E_k, jednotky pohybovej energie J, kJ, MJ, polohová energia telesa, značka E_p, jednotky polohovej energie J, kJ, MJ, vzťah $E_p = m \cdot g \cdot h$, vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania mechanickej energie, energia v prírode</p>	<p>určiť ťažisko vybraných telies a chápať jeho význam, rozlíšiť termíny tlaková sila a tlak, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hydrostatického tlaku, analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia, zmerať silomerom veľkosť trecej sily vo vybraných situáciách, zostrojiť graf závislosti dráhy od času pre rovnomerný pohyb, zostrojiť graf závislosti rýchlosti od času pre rovnomerný pohyb, zistiť hodnoty (rýchlosť, čas, dráha) z grafu, interpretovať grafické závislosti rýchlosti od času a dráhy od času pre rôzne pohyby, riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný pohyb, riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet mechanickej práce, vysvetliť na príkladoch vzťah medzi mechanicou prácou a teplom, medzi me- chanickou prácou a polohovou alebo pohybovou energiou telesa, vysvetliť na jednoduchých príkladoch vzájomnú premenu foriem energie a zá- kon zachovania energie, vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Fyzika	ročník	
		deviaty	
		1 hodina / týždeň	
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÝ OBVOD	33	<p>Magnet a jeho vlastnosti Magnetické pole Zem ako magnet Elektrické vlastnosti látok, elektrický náboj Prenos elektrického náboja. Elektroskop Elektrické pole Elektrický obvod. Elektrické vodiče a izolanty Elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu Žiarovka a história jej vynálezu Fyzikálna veličina elektrický prúd, meranie prúdu Elektrické sily a elektrické pole vo vodiči Elektrické napätie. Meranie napätia Ohmov zákon. Elektrický odpor Zostrojenie grafu závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia Závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča Rezistor Zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou Zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba Elektrická práca Elektrický príkon Magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - deliť si úlohy - niešť zodpovednosť <p>Environmentálna výchova</p> <p>Rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizovať prácu <p>Dopravná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorovať svoje okolie - vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce - vyjadriť sa verbálne aj písomne <p>Dodržiavanie zásad bezpečnosti v triede</p> <p>Používanie ochranných pomôcok</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Zdroje elektrického napätia Vedenie elektrického prúdu v plynoch Bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami Elektrická energia a jej premeny
---

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Magnetické a elektrické javy. Elektrický obvod	
<p>magnet a jeho vlastnosti, magnetické pole, Zem ako magnet, kompas stavba atómu – jadro a obal atómu, protón, neutrón, elektrón zelektrizovanie telies, elektrický náboj kladný a záporný elektrické pole, elektroskop, elektrometer elektrický obvod, časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, značka I, jednotky elektrického prúdu A, mA, μA meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické sily a elektrické pole vo vodiči elektrické napätie, značka U, jednotky elektrického napätia V, kV meranie elektrického napätia, voltmeter Ohmov zákon $I = U / R$, elektrický odpor vodiča, značka R, jednotky elektrického odporu Ω, kΩ, MΩ meranie elektrického odporu rezistora graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, reostat zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba elektrická práca, značka W, jednotky elektrickej práce J, kWh elektrický príkon, značka P, jednotky elektrického príkonu W, kW, MW magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet vedenie elektrického prúdu v kvapalinách, zdroje elektrického napätia vedenie elektrického prúdu v plynach bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti vlastnosti magnetu, vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom, zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti elektrické vlastnosti látok, vysvetliť prenos elektrického náboja na elektroskope, overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu, zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek, zapojiť elektrický obvod podľa schémy, vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kovoch, odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode, zostrojiť z nameraných hodnôt graf závislosti prúdu od napätia pre rezistor, riešiť úlohy s využitím Ohmovho zákona, navrhnúť a zrealizovať meranie na dôkaz závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča, riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrických obvodov so spotrebičmi zapojenými za sebou a vedľa seba, rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon a pozná ich praktické využitie, navrhnúť a zrealizovať experiment na dôkaz magnetického poľa v okolí vodiča (cievky) s prúdom, pozná využitie tohto javu, vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynach, pozná praktické využitie tohto vedenia, rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom,</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

elektrická energia a jej premeny	vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky.
----------------------------------	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

18 Chémia

názov predmetu	Chémia
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok deviaty ročník 2 h / týždeň, 66 h / rok siedmy a ôsmy ročník
ročník	siedmy, ôsmy, deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	3 roky
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

18.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovacie predmet chémia má bádateľský a činnosťný charakter, to znamená, že žiaci vlastnou činnosťou objavujú vlastnosti látok, zákonitosti ich správania a vzájomného pôsobenia. Obsah vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakovi

a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti, ktoré vyúsťujú do zvládnutia viacerých prvkov vedeckej činnosti, z ktorých najdôležitejší je experiment. Vykonávaním vlastných „vedeckých“ činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery.

Vzdelávacie obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:

7. ročník

Látky a ich vlastnosti

Premeny látok

8. ročník

Zloženie látok

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Významné chemické prvky a zlúčeniny

9. ročník

Zlúčeniny uhlíka

Učivo v **7. ročníku** je súčasťou dvoch tematických okruhov. Prvý tematický okruh **Látky a ich vlastnosti** sa zameriava na problematiku pozorovania látok, na ich vlastnosti, označenia, triedenie, oddeľovanie zložiek zmesí až po témy týkajúce vody a vzduchu.

Súčasťou druhého tematického okruhu **Premeny látok** je učivom problematika chemických reakcií, ich rozdelenia, cez jednoduché chemické pokusy – pozorovaní chemických dejov. Ďalšie témy sú zamerané na požiar, jeho hasenie, horľaviny až po rýchlosť chemických reakcií a ich závislosti od rôznych faktorov.

Súčasťou učiva **8. ročníka** sú dva tematické okruhy, pričom prvý okruh **Zloženie látok** venuje pozornosť na chemické prvky a zlúčeniny, na mikroskopický pohľad na látky – atómy, ióny, molekuly až po symbolické vyjadrenie zloženia látok, pozorovanie vlastností látok a chemické väzby. Súčasťou druhého tematického okruhu **Významné chemické prvky a zlúčeniny** je orientácia sa v periodickej tabuľke prvkov, cez predstavenie najvýznamnejších prvkov a ich charakteristiky v konkrétnych skupinách až po ich najvýznamnejšie zlúčeniny. Žiaci si osvoja základné pravidlá názvoslovnia vybraných zlúčenín, zorientujú sa v stupnici a problematike indikátorov, neutralizácia a oxido-redukčných reakciách. skleníkového efektu. Učivo je zamerané aj upozornenie škodlivosti a vplyv konkrétnych zlúčenín na životné prostredie – problematika kyslých dažďov, skleníkového efektu.

Po absolvovaní základného prehľadu anorganickej chémie v predchádzajúcich ročníkoch, v **9. ročníku** prichádza na rad základný prehľad z organickej chémie v rámci jedného tematického okruhu – **Zlúčeniny uhlíka**. Učivo je zamerané na rozlišovanie anorganických a organických látok, na jednoduché pokusy týkajúce sa ich rozlíšenia, cez stavbu organických látok, charakteristiku a názvoslovie uhľovodíkov a ich derivátov až po prírodné látky, plasty, syntetické látky a ich vplyv na životné prostredie.

18.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- sa zoznámia so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život,
- porozumejú chemickým javom a procesom,
- používajú odbornú terminológiu na opísanie chemických javov a procesov,
- rozumejú pokynom na realizáciu praktických činností a dokážu ich podľa návodu uskutočniť,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- plánujú a realizujú pozorovania, merania a experimenty,
- spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní,
- získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov,
- osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami,
- vyhľadávajú v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie,
- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia.

Žiaci so špecifickými poruchami učenia a nadaní žiaci:

Vyučujúci rešpektujú závery vyšetrenia CPPP a P. Pri práci je uplatňovaný diferencovaný prístup k žiakom so ŠPU. Tí majú dostatočný časový priestor k splneniu zadaných úloh. V písomnom prejave sú zohľadňované špecifické chyby. Individuálne sa pristupuje k hodnoteniu týchto žiakov. Podľa záverov vyšetrenia a pokynov špeciálneho pedagóga majú títo žiaci upravené osnovy predmetu, učitelia vypracované individuálne vzdelávacie plány s redukovaným obsahom učiva a individuálne vzdelávacie programy. Nadaní žiaci dostávajú úlohy rozvíjajúce logické myslenie, zapájajú sa do súťaží.

18.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov

- v oblasti **komunikačných schopností:**
identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky chemických dejov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať (verbálne, písomne a graficky) k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.
- v oblasti **identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:**

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

- v oblasti **sociálnych kompetencií:**

vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

- v oblasti **získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:**

používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach (laboratórnych prácach), dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri experimentálnej práci, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

18.4 Stratégia vyučovania

Pre dosiahnutie stanoveného cieľa vyučovanej hodiny chémie používa pedagóg rôzne metódy a formy vyučovania. Motivácia je nevyhnutná súčasť vyučovania chémie, v rámci nej sa na hodinách využíva didaktická hra, súťaž, motivačný rozhovor, rozprávanie, pochvala alebo povzbudenie.

V expozičnej a fixačnej časti hodiny podľa preberaného učiva pedagóg využíva metódu znázornenia, metódu výkladu s využitím IKT (prezentácia), v chémií veľmi dôležitú experimentálnu metódu (pokusy, laboratórne práce), metódu riešenia problémových úloh, porovnávanie, bádanie, rozprávanie, indukčnú, analytickú, dialogickú metódu, syntetickú metódu, heuristickú metódu, didaktické hry a podobne.

Základná vyučovacia forma práce je v triede prípadne v odbornej učebni- prírodovednej učebni (chemickom laboratóriu). V rámci hodín, pokiaľ to učivo a dané podmienky umožňujú, sa strieda frontálna, individuálna, skupinová práca, práca vo dvojiciach.

Pedagóg si pripraví hodinu tak, aby žiak dosiahol v čo najväčšej miere stanovený cieľ.

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- aktivizujúce metódy (situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie)
- zážitkové metódy
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, pokus- experiment, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž)
- problémové metódy (heuristická metóda, projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania - písomného aj ústneho)
- diagnostické metódy (pozorovanie, ústne skúšanie, písomné skúšanie)

Postupy

- analýza (od celku k častiam)
- syntéza (od časti k celku, pochopenie vzťahov a súvislostí)
- indukcia (od jednotlivých faktov k všeobecným pojmom, k pravidlám, k definíciám)
- dedukcia (od zákonov, poučiek, pravidiel, definícií, pojmov k ich aplikácii na konkrétne príklady)
- genetický (vývinový) postup (rozvíjanie vedomostí postupnosťou)
- dogmatický postup (učenie bez zdôvodňovania a vysvetľovania – pravidlá, poučky, definície a pod.)
- porovnávanie, t.j. synkretický postup (zistovanie zhody alebo rozdielu dvoch a viacerých predmetov a javov podľa určitých znakov)
- podobnosť, t.j. analógia (z podoby istých znakov predmetov a javov usudzujeme na ďalšie podrobnosti)

Formy

- vyučovacia hodina
- laboratórna práca
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- práca s knihou a textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

podstatných informácií)

- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky
- experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie)
- projektové vyučovanie

18.5 Učebné zdroje

Učebné zdroje pri vyučovaní chémie sú predovšetkým odborná literatúra- učebnica, pracovný zošit a taktiež pracovné listy vytvárané samotnými vyučujúcimi, v neposlednom rade aj internet.

Učebnice:

- VICENOVÁ, H. A GANAJOVÁ, M: Chémia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika s. r. o., 2017, 96 s., ISBN 978-80-8091-427-1
- VICENOVÁ, H.: Chémia pre 8. ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika, Bratislava, 2018, 96 s., ISBN 978-80-8091-489-9
- VICENOVÁ, H. a kol.: Chémia pre 9. ročník základných škôl a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika, Bratislava, 2019, 80 s., ISBN 978-80-8091-573-5

Pracovné zošity: podľa ponuky napr.:

- Hravá chémia – pracovný zošit pre ročník 7., 8., 9. ZŠ, Taktik International, s.r. o.

Ďalšia odborná literatúra:

- encyklopédie
- odborné časopisy (napr. Biológia Chémia a Ekológia- dostupné na http://bech.truni.sk/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=5&Itemid=56&lang=sk)

Web

- www. stránky, ktoré sú zamerané na oblasť chémie (chemgenerationa pod.)

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Odborné učebné pomôcky:

Periodická sústava chemických prvkov, kryštalické mriežky, modely atómov a molekúl- stavby, laboratórne pomôcky, digitálne váhy, chemikálie, DVD- dokumenty, a iné.

Didaktická technika:

- interaktívna tabuľa
- dataprojektor
- IKT
- vizualizér

18.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotením žiakov zisťujeme úroveň získaných vedomostí a zručností u žiakov, pričom rozhodujúcim kritériom hodnotenia je výkonový štandard. Hodnotenie nespĺňa len funkciu diagnostickú, či funkciu spätnej väzby učiteľ - žiak, ale funkciu motivačnú a rozvíjajúcu charakterové vlastnosti ako je sebakritickosť a sebahodnotenie. Pri hodnotení musí byť zabezpečený spravodlivý, objektívny, korektný a individuálny prístup k žiakovi.

Priebežné a súhrnné hodnotenie sa vo vyučovacom predmete vykonáva formou klasifikácie nasledovnými klasifikačnými stupňami:

- 1- výborný,
- 2- chválitebný,
- 3- dobrý,
- 4- dostatočný,
- 5- nedostatočný.

Žiakovi, ktorý v danom vyučovacom predmete z vážnych a objektívnych dôvodov nemôže byť hodnotený formou klasifikácie (podľa zákona č. 245/2008 Z.z., čl. I, § 55, odsek 12) sa na vysvedčení uvádza:

- a, „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
- b, „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
- c, „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

Pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov
- pozoruje rozbor problému
- sleduje záujem o predmet
- vypracovávanie úloh v pracovnom zošite / pracovných listov/domácich úloh
- príprava na vyučovanie - pomôcky
- samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín
- hodnotenie ústne alebo známku

Ústne skúšanie (monológ, dialóg):

- kolektívne ústne skúšky (do skúšania sú zapojení všetci žiaci, ide o zistenie, či žiaci systematicky pracujú, skúšanie je orientačné) – hodnotenie ústne
- individuálne skúšanie (skúšanie jedného žiaka pred tabuľou)- hodnotenie známku

Písomné skúšanie je vo vyučovaní chémie významnou metódou kontroly dosahovaných výsledkov. Písomné práce poskytujú učiteľovi materiál na argumentovanie, dávajú úplný obraz o stave a úrovni vedomostí triedy ako celku i jednotlivých žiakov. Písomné skúšanie ukazuje, ako si žiaci trvalo a uvedomene osvojili nové učivo i staršie učivo, ako vedia samostatne používať teoretické poznatky v konkrétnych úlohách, či správne formulujú svoje myšlienky.

Používané formy písomných prác:

- bleskovky (5-10 minút), ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu z posledných troch preberaných tém- hodnotené známku
- priebežné písomky/ testy (10-20 minút) - krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známku
- kontrolné práce - tematické (max. 45 min.) - tematické písomné skúšky sa píše po od- učení tematického celku – hodnotené známku

Kombinovaná metóda skúšania

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Dvaja alebo viacerí žiaci odpovedajú pri tabuli. Ostatných žiakov učiteľ informuje o práci skúšaných, pričom sa môže upriamiť na niekoľkých žiakov a tiež ich ohodnotiť.

Laboratórne práce

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach prípadne skupinách absolvujú praktické úlohy so zameraním na konkrétnu problematiku. Svoje zistenia s teoretickým vypracovaním úloh značia do protokolov, ktoré sú individuálne hodnotené známku.

Tvorba projektov

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach prípadne skupinách vypracúvajú projekty so zameraním na konkrétnu problematiku- tému. V projektoch, ktoré sú hodnotené známku sa zohľadňuje vecná správnosť, dodržanie zadaných kritérií, logickosť, pojmový aparát, výstižnosť témy, grafický prejav, estetickosť, úhľadnosť, snaživosť, pomôcky a pod. Súčasťou výroby projektov môže byť aj ústne prezentovanie projektu, kde žiak preukáže orientáciu a získané informácie z danej problematiky. Aj prezentovanie je hodnotené známku, pričom je potrebné brať v úvahu odbornú terminológiu, obsahovú správnosť, ústny prejav- komunikatívne zručnosti, logickosť a výstižnosť prejavu, samostatnosť a pod. V priebehu školského roka sú žiakom zadávané povinné projekty ale žiaci majú možnosť dobrovoľných projektov v počte 3 ks za polrok po dohode s vyučujúcim.

Tvorba power-pointových prezentácií

Žiaci individuálne, alebo vo dvojiciach vytvárajú prezentácie v Power-Pointe so zameraním na konkrétnu problematiku- tému. V prezentáciách, ktoré sú hodnotené známku sa zohľadňuje vecná správnosť, dodržanie zadaných kritérií, logickosť, pojmový aparát, výstižnosť témy, estetickosť, úhľadnosť, snaživosť a pod. Súčasťou vytvorených prezentácií môže byť aj ústne prezentovanie, kde žiak preukáže orientáciu a získané informácie z danej problematiky. Aj prezentovanie je hodnotené známku, pričom je potrebné brať v úvahu odbornú terminológiu, obsahovú správnosť, ústny prejav- komunikatívne zručnosti, logickosť a výstižnosť prejavu, samostatnosť a pod. V priebehu školského roka sú žiakom zadávané povinné prezentácie ale žiaci majú možnosť aj jednej dobrovoľnej prezentácie za polrok po dohode s vyučujúcim.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Žiak je priebežne hodnotený známkou podľa percentuálnej stupnice

(s prepočtom na body):

výborný	100 - 90%
chválitebný	89,9 - 75%
dobrý	74,9 - 50%
dostatočný	49,9 - 25%
nedostatočný	25 - 0 %

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Chémia	ročník	siedmy
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
<p>I. LÁTKY A ICH VLASTNOSTI</p> <p>1. Pozorovanie vlastností látok</p> <p>2. Chemicky čisté látky a zmesi</p>	36	<p>Predmet skúmania a význam chémie</p> <p>Chémia v kuchyni</p> <p>Z kuchyne do laboratória- laboratórny poriadok</p> <p>Čo sa nachádza v chemickom laboratóriu- laboratórne pomôcky</p> <p>Spoznávame chemikálie</p> <p>Učíme sa pracovať v laboratóriu</p> <p>Skúmame vlastnosti liehu a zemného plynu</p> <p>Zahrievanie látok</p> <p>Zloženie látok</p> <p>Zmesi</p> <p>Rovnorodé a rôznorodé zmesi</p> <p>Roztoky</p> <p>Skúmanie rozpustnosti chloridu sodného vo vode</p> <p>Vyjadrovanie zloženia roztokov. Hmotnostný zlomok</p> <p>Hmotnostný zlomok v riešených úlohách</p> <p>Oddeľovanie zložiek zo zmesí. Usadzovanie, filtrácia</p> <p>Odparovanie a kryštalizácia, destilácia</p> <p>Oddeľovanie zložiek zo zmesí v praxi</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Finančná gramotnosť</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Environmentálna výchova</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>3. Voda</p> <p>4. Vzduch</p>		<p>Význam vody Druhy vôd podľa skupenstva Druhy vôd podľa miesta výskytu Druhy vôd podľa použitia Skúmanie rôznych druhov vôd Čistenie vôd</p> <p>Čo je vzduch. Význam vzduchu Znečistenie vzduchu</p>	
<p>II. PREMENY LÁTOK</p> <p>1. Čo sú chemické reakcie</p> <p>2. Energetické zmeny pri chemických reakciách</p> <p>3. Rýchlosť chemických reakcií</p>	<p>30</p>	<p>Fyzikálne a chemické deje Skúmame fyzikálne a chemické deje Zákon zachovania hmotnosti pri chemických reakciách Chemické zlučovanie Chemický rozklad</p> <p>Horenie ako chemická reakcia Skúmanie podmienok horenia Požiar a jeho hasenie Hasiace látky a hasiace prístroje Exotermické a endotermické reakcie</p> <p>Skúmanie rýchlosti chemických reakcií Pomalé a rýchle chemické reakcie v bežnom živote Priebeh chemických reakcií Vplyv množstva reagujúcich častíc na rýchlosť chemických reakcií Vplyv teploty na rýchlosť chemických reakcií Vplyv veľkosti povrchu tuhého reaktantu na rýchlosť chemických reakcií Vplyv katalyzátorov na rýchlosť chemických reakcií Ovplyvňovanie rýchlosti chemických reakcií v praxi</p>	<p>Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Finančná gramotnosť</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Látky a ich vlastnosti	
<p>pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť, horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok, modrá skalica, sklo, parafín, plast, voda, etanol –lieh, ocot)</p> <p>príklady chemicky čistých látok azmesi</p> <p>rovnorodé a rôznorodé zmesi</p> <p>roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka</p> <p>vodný roztok, nasýtený roztok</p> <p>plynné a kvapalné roztoky, tuhé roztoky (zliatiny)</p> <p>hmotnostný zlomok zložky vroztoku</p> <p>základné laboratórne pomôcky azariadenia</p> <p>spôsoby oddelovania zložiek zmesi: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia</p> <p>voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda)</p> <p>voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová)</p> <p>úprava pitnej vody</p> <p>čistenie odpadových vôd</p> <p>vzduch ako zmes látok</p> <p>zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>Získať návyky systematického pozorovania vlastností látok,</p> <p>Určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok,</p> <p>Rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky,</p> <p>Roztriediť príklady látok na zmesi achemicky čisté látky,</p> <p>Uviesť príklady rovnírodých a rôznorodých zmesí,</p> <p>rozlíšiť pojmy roztok, rozpustená látka, rozpúšťadlo,</p> <p>vypočítať hmotnostný zlomok zložky vroztoku; hmotnosť rozpustenej látky, rozpúšťadla aroztoku,</p> <p>pripraviť roztoky daného zloženia podľa daného návodu,</p> <p>pripraviť (jednoducho, bez výpočtu) nasýtený roztok,</p> <p>dodržiavať zásady správneho a bezpečného zaobchádzania s laboratórnymi pomôckami,</p> <p>realizovať postupy na oddelovanie zložiek zmesí podľa návodu (usadzovaním, odparovaním, filtráciou, kryštalizáciou),</p> <p>vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd,</p> <p>uviesť príklady rôznych druhov vôd,</p> <p>posúdiť význam vody pre život zhl'adiska príčin a dôsledkov ich znečistenia,</p> <p>vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody,</p> <p>skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd,</p> <p>modelovať jednoduchými pokusmi postupy čistenia vôd,</p> <p>vymenovať základné zložky vzduchu,</p> <p>chápať význam vzduchu pre život.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Premeny látok

pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt)
zákon zachovania hmotnosti
chemické zlučovanie, chemický rozklad
tepelné zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie)
zápalná teplota
horľavina
požiar
hasenie látok
rýchlosť chemických reakcií
príklady pomalých a rýchlych reakcií
faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií

uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií,
rozlíšiť reaktanty a produkty v chemických reakciách,
uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad, vymenovať príklady exotermických a endotermických reakcií známych zo života,
uskutočniť pokusy na meranie tepelných zmien pri chemických reakciách,
zaznamenať výsledky pokusov do tabuliek a interpretovať ich,
zdôvodniť zásady hasenia látok na modelových príkladoch zo života,
dodržiavať zásady bezpečnej práce so horľavinami,
navrhnuť s pomocou učiteľa modelový pokus na hasenie,
rozlíšiť pomalé a rýchle reakcie,
uskutočniť a vyhodnotiť experimenty o vplyve rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Chémia	ročník	ôsmy
			2 hodiny / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
I. OPAKOVANIE UČIVA 7. ROČNÍKA	4	Opakovanie učiva 7. ročníka - Zmesi a chemicky čisté látky Opakovanie učiva 7. ročníka – Voda, vzduch Opakovanie učiva 7. ročníka - Chemické reakcie	Ochrana života a zdravia (bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie) Osobnostný a sociálny rozvoj
II. ZLOŽENIE LÁTOK	15	Chemické prvky a chemické zlúčeniny Časticové zloženie látok Atómy a chemické prvky Názvy a značky chemických prvkov Molekuly a chemické zlúčeniny Zápis chemických prvkov, molekúl a chemických zlúčenín Ióny Zápis iónov Chemické vzorce a oxidačné číslo Vlastnosti látok- iónových, kovalentných, kovových Chemická väzba Zápis chemickej väzby	Osobnostný a sociálny rozvoj (nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce) Mediálna výchova Ochrana života a zdravia Finančná gramotnosť
III. VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY	47	Periodická tabuľka prvkov Vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP Práca s PTP Kovy, polokovy a nekovy	Ochrana života a zdravia (rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie) Mediálna výchova Environmentálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>Vodík Kyslík Vzácne plyny Halogény Alkalické kovy Železo</p> <p>Halogenidy Názvoslovie halogenidov</p> <p>Oxidy Oxidy v ŽP Názvoslovie oxidov</p> <p>Kyseliny Kyseliny Významné kyseliny Názvoslovie bezkyslíkatých kyselín Názvoslovie kyslíkatých kyselín</p> <p>Hydroxidy Hydroxidy Významné hydroxidy Názvoslovie hydroxidov</p> <p>Soli Významné soli kyslíkatých kyselín Názvoslovie solí</p> <p>Chemické reakcie a chemické rovnice Zápis chemických reakcií a chemických rovníc Neutralizácia</p> <p>Redoxné reakcie Zápis redoxných reakcií</p>	<p>(- aktívne sa podieľať na eliminácii znečistenia životného prostredia, - získať informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotiť ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach) Osobnostný a sociálny rozvoj (nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce) Finančná gramotnosť</p>
--	---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Zloženie látok	
makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina) mikroskopický pohľad na látky: časticový model látky (atóm, ión, molekula) stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce) pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok (lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus) chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)	Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina, rozlíšiť pojmy atóm, molekula a ión, vysvetliť pozorované zmeny sprevádzajúce rozpúšťanie látok na základe poznania ich časticového zloženia, pozorovať vlastnosti látok.
Významné chemické prvky azlúčeniny	
opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP) vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP vodík, kyslík (ozón) železo alkalické kovy (sodík, draslík) halogény(fluór, chlór, bróm, jód) vzácne plyny oxidy(oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid kremičitý, oxid dusíka)	orientovať sa v periodickej tabuľke prvkov (ďalej len PTP), vyvodiť možné vlastnosti prvkov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP, uplatniť základné pravidlá názvoslovia halogenidov a oxidov s využitím PTP, porovnať vlastnosti vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie, uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí, vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie, orientovať sa v stupnici pH, určiť pomocou indikátora pH roztoku,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

<p>kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy(hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý) soli(chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan sodný) pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica) pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačno- redukčné reakcie)</p>	<p>uviesť príklady využitia neutralizácie, overiť prakticky priebeh, prejavy a výsledky neutralizačných a oxidačno-redukčných reakcií.</p>
---	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

1.5 Organické látky v bežnom živote		Plasty a syntetické vlákna Čistiace a pracie prostriedky Kozmetické prípravky Pesticídy. Lieky Látky nebezpečné pre človeka- drogy, alkohol, tabak	
-------------------------------------	--	--	--

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

obsahový štandard	výkonový štandard
Zlúčeniny uhlíka	
<p>pozorovanie vlastností organických látok: správanie sa pri zahrievaní, rozpustnosť vo vode a v organických rozpúšťadlách, horľavosť, zloženie organických látok (najdôležitejšie prvky organických zlúčenín)</p> <p>stavba organických látok (štvorväzbovosť atómu uhlíka, uhlíkový reťazec, otvorený a uzavretý reťazec, jednoduchá, dvojité a trojitá väzba) vlastnosti a použitie najjednoduchších organických látok: nasýtené a nenasýtené uhl'ovodíky alkány (metán, etán, propán, bután) alkény (etén) alkíny (etín) prírodné zdroje uhl'ovodíkov uhl'ovodíky ako palivo</p> <p>deriváty uhl'ovodíkov (kyselina octová, metanol, etanol, acetón) vlastnosti a použitie prírodných látok (sacharidy, tuky, bielkoviny) vlastnosti a použitie polymérov, polymerizácia (polyetylén), plasty, syntetické vlákna</p> <p>čistiace a pracie prostriedky</p> <p>vplyv látok na chemické procesy v živých organizmoch (vitamíny, liečivá, jedy, drogy)</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>rozlíšiť anorganické a organické látky, realizovať jednoduché pokusy na rozlíšenie a identifikáciu anorganických a organických látok, rozlíšiť najjednoduchšie uhl'ovodíky, vymenovať prírodné zdroje uhl'ovodíkov, spôsob ich vzniku, získavania, spracovania a využitia, vymenovať alternatívne zdroje energie a ich využívanie v súčasnosti, rozlíšiť uhl'ovodíky a deriváty uhl'ovodíkov, uviesť vlastnosti a použitie derivátov, zdôvodniť negatívny vplyv a dôsledky pôsobenia metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, uviesť zdroje a význam prírodných látok, vymenovať reaktanty a produkty fotosyntézy, charakterizovať význam plastov, syntetických vláken, čistiacich a pracích prostriedkov, zrealizovať podľa vlastného návrhu pokusy na demonštrovanie pracích účinkov mydla, uplatniť v praxi poznatky o látkach nebezpečných pre človeka a životné prostredie.</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

19 Finančná gramotnosť

názov predmetu	Finančná gramotnosť
časový rozsah výučby	1 h / týždeň, 33 h / rok deviaty ročník
ročník	deviaty
škola	ZŠ s MŠ, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková
stupeň vzdelania	ISCED 2
dĺžka štúdia	1 rok
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský jazyk

19.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Finančná gramotnosť je kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, zamestnanie, kultúra či miesto bydliska. Je to označenie pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie. V súvislosti so zvyšovaním vedomostí v oblasti finančnej gramotnosti je podstatnou zložkou zameranie na vonkajšie prostredie na trhu práce, kde je uplatnenie možné vo forme zamestnania alebo samozamestnania. Absolventi budú mať istotu, že budú samostatne schopní nájsť si a použiť informácie potrebné pri špecifických finančných výzvach, zoči-voči ktorým sa môžu čas od času ocitnúť.

Kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti sa postupne zameriavajú od najnižšej úrovne až do momentu absolvovania školy. Dôraz sa kladie na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou, nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí. Predpokladá sa, že žiak ovláda pojmy vyskytujúce sa v jednotlivých témach (očakávaníach). Toto ovládanie znamená, že žiak - rozumie zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú, - vie ich správne použiť pri formuláciách svojich odpovedí, - vie dôležité pojmy stručne opísať (definovať).

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Vzdelávací obsah predmetu vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti vydaného MŠVV a Š SR platného od 1. 9. 2017 a je rozdelený do nasledovných tematických okruhov:

- Finančná zodpovednosť spotrebiteľov;
- Plánovanie, príjem a práca;
- Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov;
- Úver a dlh;
- Sporenie a investovanie,
- Riadenie rizika a poistenie.

19.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele vyučovacieho predmetu vychádzajú z Národného štandardu finančnej gramotnosti. Cieľom vyučovania je získanie poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií, z ktorého vyplýva, že absolvent základnej školy by mal byť schopný:

- poznať základné pravidlá riadenia financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- schopnosť sporiť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- porozumieť základným pojmom v jednotlivých témach,
- orientovať sa v oblasti finančného trhu (Národná banka Slovenska, komerčné banky, poisťovne, finanční sprostredkovatelia a ostatné finančné inštitúcie).

19.3 Kľúčové kompetencie žiakov

Téma: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia: Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách.

Čiastková kompetencia

1. Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.
2. Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Téma: Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

Čiastková kompetencia

1. Identifikovať zdroje osobných príjmov
2. Vypracovať finančný plán
3. Vysvetliť daňový a odvodový systém

Téma: Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

Čiastková kompetencia

1. Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby
2. Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov
3. Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe
4. Popísať používanie rôznych metód platenia

Téma: Úver a dlh

Celková kompetencia Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu Čiastková kompetencia

1. Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov
2. Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov

Téma: Sporenie a investovanie

Celková kompetencia Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi Čiastková kompetencia

1. Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Téma: Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

Čiastková kompetencia

1. Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie
2. Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením
3. Charakterizovať komerčné poistenie

19.4 Stratégia vyučovania

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce. Ich optimálny výber je daný nasledovnými kritériami:

- cieľ vyučovacej jednotky
- obsah učiva
- materiálne technické vybavenie
- predpoklady žiakov
- možnosti učiteľa

Pretože vyučovanie finančnej gramotnosti by malo byť zamerané na prepájanie získaných teoretických vedomostí s ich praktickým využitím a ďalším využitím v živote, preto vo vyučovaní tohto predmetu budeme preferovať tieto vyučovacie metódy, ktoré vychádzajú z princípov konštruktivistického prístupu a aktívneho učenia sa žiakov:

- slovné – výklad, rozprávanie, rozhovor a diskusia, brainstorming - nielen ako zdroj informácií, ale aj motivácia, heuristické metódy, projektové vyučovanie, riešenie problémových úloh,
- fixačné – opakovanie /otázka a odpoveď, písomné, praktické/, precvičovanie, domáce úlohy
- diagnostické – sebahodnotenie, pozorovanie žiaka, skúšanie, hodnotenie žiackych prác, výstupy z projektových úloh,

Formy vyučovania

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- vyučovacie hodiny klasické
- projektové vyučovanie
- kooperatívne vyučovanie
- exkurzie

19.5 Učebné zdroje

- pracovné zošity podľa ponuky napr. od vydavateľstva ABC edu, JA Slovensko
- internet
- výučbové CD, DVD
- encyklopédie
- odborné časopisy

19.6 Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Hodnotenie žiakov bude v súlade s MP 22/2011. Kritériá hodnotenia budú spĺňať princípy systematickosti, relevantnosti, názornosti, objektivity, primeranosti a individuálnosti. Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovnovzdelávacieho procesu, bude uplatňované priebežne a súhrnne ústnym alebo písomným spôsobom. Hodnotiť sa bude aj samostatná práca.

Pri žiakoch so špecifickými poruchami učenia vychádzať z odporúčaní špeciálnopedagogického vyšetrenia a psychologického vyšetrenia. Aplikovať individuálny prístup k takýmto žiakom, zohľadňovať ich potreby nielen v škole. Pri ich hodnotení sa riadiť metodickými pokynmi na hodnotenie žiakov so špecifickými poruchami učenia.

Spôsob hodnotenia: v predmete finančná gramotnosť budú žiaci hodnotení klasifikáciou – známku. Celkové hodnotenie žiakov bude odrážať ich aktuálnu úroveň vedomostí, spôsobilostí a kompetencií v porovnaní s výkonovým štandardom. Priebežné hodnotenie má formatívny charakter, učiteľka pri priebežnom hodnotení využíva klasifikáciu (známky), slovné hodnotenie, sebareflexiu žiakov, rovesnícke hodnotenie. Slovné hodnotenie má zväčša motivačný charakter. Jednotlivé spôsoby hodnotenia učiteľka vyberá v závislosti od metód a foriem práce, ktoré na hodine zvolí.

Získavanie podkladov na hodnotenie:

- ústne preverovanie vedomostí,
- písomné práce po tematickom celku,
- krátke písomné opakovanie,
- samostatná práca žiakov,

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

- vypracovanie zadaných problémových úloh,
- aktivita na hodine,
- spolupráca pri kooperatívnom a kolaboratívnom vzdelávaní.

Stupnica na hodnotenie písomných prác:

100% - 90% 1

89% - 75% 2

74% - 50% 3

49% - 25% 4

24% - 0% 5

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková			
predmet	Finančná gramotnosť	ročník	deviaty
			1 hodina / týždeň
tematický celok	časová dotácia	téma	prierezové témy
Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	4	Finančný trh Spotrebiteľ Osobné údaje	matematika občianska náuka dejepis osobnostný a sociálny rozvoj mediálna výchova
Plánovanie, príjem a práca	7	Peniaze a funkcie peňazí Finančné inštitúcie Príjmy, zdroje príjmov	matematika, etika, mediálna výchova
Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	9	Rozpočet Rodinný rozpočet Osobné financie Sporenie	matematika občianska náuka dejepis osobnostný a sociálny rozvoj mediálna výchova
Úver a dlh	5	Banka Úver Typy úverov Dlhy, úroky	matematika občianska náuka dejepis osobnostný a sociálny rozvoj mediálna výchova
Sporenie a investovanie	2	Sporenie	mediálna výchova
Riadenie rizika a poistenie	6	Poist'ovne a druhy poistenia	mediálna výchova

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Finančná zodpovednosť spotrebiteľov	
Peniaze a funkcie peňazí	Žiak dokáže: Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov. Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient). Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu. Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík. Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).
Plánovanie, príjem a práca	
Rozpočet Peniaze a funkcie peňazí Príjmy, zdroje príjmov	Žiak dokáže: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka. Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá). Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti. Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť. Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>rodiny.</p> <p>Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.</p>
Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov	
<p>Rozpočet</p> <p>Rodinný rozpočet</p> <p>Osobné financie</p> <p>Sporenie</p>	<p>Žiak dokáže:</p> <p>Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.</p> <p>Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze.</p> <p>Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.</p> <p>Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).</p> <p>Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.</p> <p>Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.</p> <p>Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.</p> <p>Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.</p> <p>Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.</p> <p>Opísať základné typy bankových produktov.</p> <p>Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch.</p> <p>Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.</p> <p>Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov.</p> <p>Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.</p> <p>Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	<p>forma peňazí).</p> <p>Opísať moderné spôsoby platenia.</p> <p>Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné).</p> <p>Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene.</p> <p>Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).</p>
Úver a dlh	
<p>Banka</p> <p>Úver</p> <p>Typy úverov</p> <p>Dlhy, úroky</p>	<p>Žiak dokáže:</p> <p>Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu. Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty.</p> <p>Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie.</p> <p>Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.</p> <p>Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.</p> <p>Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov.</p> <p>Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.</p> <p>Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.</p> <p>Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.</p>
Sporenie a investovanie	
<p>Sporenie</p>	<p>Žiak dokáže:</p> <p>Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.</p> <p>Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dl-</p>

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Základná škola s materskou školou, Pod Chočom 550, 034 81 Lisková

	hodobé ciele.
Riadenie rizika a poistenie	
Poisťovne a druhy poistenia	<p>Žiak dokáže:</p> <p>Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.</p> <p>Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.</p> <p>Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť.</p> <p>Vysvetliť podstatu a význam poistenia. Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).</p> <p>Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť.</p> <p>Vysvetliť základný účel verejného poistenia.</p> <p>Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.</p> <p>Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel.</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).</p>